

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Prof. Dr. Mehmet Çelik

İDEOLOJİ ÜRETME ÇİFTLİKLERİ ÜNİVERSİTELER

Hayat

İDEOLOJİ ÜRETME ÇİFTLİKLERİ: ÜNİVERSİTELER

© 2018, Hayat Yayıncılık İletişim Yapım Eğitim Hizmetleri ve Tic. Ltd. Şti.
Tüm yayın hakları anlaşmalı olarak Hayat Yayınları'na aittir.
Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir; izinsiz çoğaltılamaz, basılamaz.
ISBN: 978-605-151-266-2
Sertifika No: 12451

Hayat Yayınları : 646
Tarih : 20
Kitabın Adı : İdeoloji Üretme Çiftlikleri: Üniversiteler
Yazarı : Prof. Dr. Mehmet Çelik
Yayın Editörü : Erol Şahnacı
Kapak ve İç Tasarım : Hayat Yayınları
Baskı Yeri & Tarihi : Ankara, 2018
Baskı & Cilt : Ertem Basım
Başkent Organize Sanayi Bölgesi 22. Cadde
No: 8 Malıköy - Temelli / ANKARA
Tel: (0312) 284 18 14
Sertifika No: 16031

Hayat Yayın Grubu

Molla Gürani Mahallesi, Oğuzhan Caddesi No: 15 Kat: 3
Fındıkzade - Fatih / İstanbul
Tel: 0212 613 11 00 Gsm: 0530 290 99 78 Faks: 0212 613 11 55
www.hayat yayinlari.com - e-posta: hayat@hayat yayinlari.com
twitter.com/hayat yayinlari - facebook.com/hayat yayinlari.com

İDEOLOJİ ÜRETME ÇİFTLİKLERİ: ÜNİVERSİTELER

Prof. Dr. M e h m e t Ç e l i k

Prof. Dr. Mehmet Çelik

1954 Elazığ doğumlu olan Prof. Dr. Mehmet Çelik, ilk ve ortaöğrenimini kendi memleketinde tamamladıktan sonra, Erzurum Atatürk Üniversitesi İslâmî İlimler Fakültesi Kelâm ve İslâm Felsefesi ile Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümlerini bitirerek, çift lisans diplomasıyla yükseköğrenimini tamamladı.

1980 yılında İslâmî İlimler Fakültesi'nde akademik hayata başlayan Prof. Çelik, 1982-1987 yılları arasında Mor Gabriel Manastırı'nda Hz. İsa'nın konuştuğu dil olan Aramca/Süryanca öğrendi ve Hristiyan Teolojisi üzerine bilimsel çalışmalar yaptı.

Sırasıyla Atatürk Üniversitesi İslâmî İlimler Fakültesi, Samsun 19 Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Fırat Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü ve Manisa Celâl Bayar Üniversitesi Tarih Bölümü'nde öğretim üyesi olarak çalıştı.

Başta Hristiyanlık ve Yahudilik olmak üzere Genel Dinler Tarihi uzmanı olan hocamız, Doçentlikten sonra akademik çalışmalarını Ortaçağ İslam ve Bizans Tarihi alanlarında yoğunlaştırdı.

Fırat Üniversitesi'nde çalışırken başta Süryânîler, Ermeniler, Yahudiler, Rum Ortodoxlar, Nasturîler, Keldaniler, Marunîler, Melkitler olmak üzere dinî azınlıklar üzerinde önemli çalışmalara imza attı. Fırat Üniversitesi'nde kurduğu Ortadoğu Araştırmaları Merkezi ile bölge coğrafyası üzerinde yaptırdığı yüksek lisans ve doktora tezleri sayesinde Ortadoğu'nun etnik, dinî, tarihî, sosyolojik, ekonomik, siyasal yapısı hususunda devletin hafızasına önemli veriler kazandırmıştır.

Yine bu merkezin yaptığı 16 Uluslararası Ortadoğu Sempozyumuyla bölge akademisyenlerinin ve akademik dünyasının yakın ilişkiler içerisine girmesine, Batı emperyalizminin Arap-İslam dünyasında yüzyıldır sürdürdüğü Osmanlı düşmanlığının bertaraf edilmesine önemli katkılar sunmuştur.

Hocamız 40 yılı aşkın akademik birikimiyle bir yandan Devlet'in çeşitli birimlerine danışmanlık hizmeti verirken, bir yandan da yurtiçi ve yurtdışında Devletimizi ve millî menfaatlerimizi ilgilendiren toplantılarda sık sık yer almaktadır.

Hocamız son yıllarda çalışmalarını Cumhuriyet dönemi Türkiye'si ile Küresel Emperyalizm'in İslam coğrafyasında İlimli İslam ve Radikal İslam isimleri altında örgütleyip aparat olarak kullandığı örgütler üzerine yoğunlaştırmıştır.

Akademik ve sosyo-politik alanda 27 kitaba ve 100'ün üzerinde bilimsel makaleye imza atan Prof. Mehmet Çelik'in çeşitli dergilerde yayınlanmış yüzlerce güncel, tarihî ve sosyo-politik yazıları bulunmaktadır.

11 yıldan beri Ülke Tv'de Turgay Güler ile Sıradışı Tarih Programları yapan Prof. Çelik, birçok ulusal tv kanalında da gündeme ilişkin programlara sık sık konuk olmaktadır. Yurtiçinde ve yurtdışında 40 yılı aşkın zaman sürecinde binin üzerinde konferans veren Prof. Mehmet Çelik, yazılı medya alanında Güneş Gazetesi köşe yazarlığı, Tarih Bilinci Dergisi Genel Yayın Yönetmenliği ve Derin Tarih dergisinde yazarlık yapmaktadır.

Prof. Dr. Mehmet elik'in kitap olarak yayınlanmış eserlerinden bazıları şunlardır:

- Süryânî Kilisesi Tarihi
- Ortadoğu Mozaiği: Süryâniler-Nasturiler
- Süryanca Dilbilgisi
- Resmî İnciller: Kaynakları, Yazarları
- Siyasal Sistem Açısından Bizans İmparatorluğu'nda Din-Devlet İlişkileri
- Fener Patrikhanesi Meselesi
- Fener Patrikhanesi'nin Ekümenik İddialarının Tarihi Seyri
- Edessa'dan Urfa'ya
- Fatih Dönemi Ferman ve Arşiv Belgeleri
- İçişleri Bakanlığı Tarihi
- Çoban Mustafa Paşa Külliyesi
- Tarihin Hafızası
- Güne Düşülen Notlar
- İhtişamdan Sefalet
- Cumhuriyetin Tozlu Sayfaları
- Cumhuriyetin Kamburları
- Üst Aklın İslâm Coğrafyasındaki İlmî İslâm Eldiveni
- Küresel Emperyalizm: Üç Neslimizi Nasıl Yok Etiler
- İdeoloji Üretme Çiftlikleri: Üniversiteler

İÇİNDEKİLER

Önsöz: Efendi mi Olacağız, Köle mi Olacağız? Karar Verelim.....	13
Giriş	17
1. Modern Eğitim Sistemimizin Tarihi Arka Planı.....	19
2. II. Abdülhamid ve Devletin Yeniden İnşası.....	23
3. Siyasal İdeoloji Üreten Üniversitenin Temellerinin Atılması.....	25

BİRİNCİ BÖLÜM

CUMHURİYET’İN

BİLİM VE EĞİTİM-ÖĞRETİM FELSEFESİ

I. MİLLETİN KÜLTÜREL GENETİĞİNİ DÖNÜŞTÜRME MEKANİZMALARI OLARAK KURGULANAN ÜNİVERSİTE EĞİTİMİ.	33
1. Gazi Paşa’nın Yol Haritasında Zemin Yoklama Safhası.....	33
2. Prof. Albert Malche ve Üniversite Reformu İçin İlk Adımların Atılması.....	42
3. Birinci Türk Tarih Kongresi ve Operasyon İçin İlk Kıvılcımların Çakılması	43

II. BİLİMİN SİYASAL ANLAYIŞA VE DEVRİMLERE	
KURBAN EDİLİŞİ: 1933 ÜNİVERSİTE REFORMU.....	46
1. Tahribat ve Tasfiye Zemininin Medya Üzerinden Hazırlanması.....	46
2. 1933 Üniversite Reformu Maskesi Altında Yapılan Katliam.....	48
III. BİLİM İÇİN DEĞİL, REJİM İÇİN ÜNİVERSİTE	78
1. 1933 Üniversite Reformu Ne Getirdi, Ne Götürdü?.....	83
2. Tasfiyeler Sonucu Hoca Açığı Nasıl Giderildi?.....	88
a. Hitler Baskısından Kaçan Yabancı Hocaların İstihdam Edilmesi.....	90
b. Lise Mezunlarına Prof. Ünvanı Verilerek Üniversiteye Hoca Yapılmaları	93
3. Üniversiteden Atılan Hocaların Akıbeti.....	95
IV. GELELİM İSMET PAŞA DÖNEMİNE	100
1. Üniversite mi, Parti'nin İdeoloji Üretme Merkezi mi	100
2. Rüzgâr, Tersten Esmeye Başlayınca	112
3. Sonuç: İşte Tek Parti Döneminin Üniversite ve Bilim Anlayışı.....	120

İKİNCİ BÖLÜM

... VE İDEOLOJİ ÜRETEK ÇİFTLİKLERİN MAMÜLLERİ SAHNEDE

I. İLK MAMULLERİN ASKERÎ DARBEYE MALZEME YAPILMASI.....	129
1. Rektör Sıddık Sami Onar ve Üniversitelerin Darbecilerin Aparatı Görevine Soyunması.....	136
2. Üniversitede Tasfiye Operasyonu: 147'likler	142

II. 1960 ASKERİ DARBEİ SONRASI ÜNİVERSİTELERİN SOL TERÖR ÖRGÜTLERİNİN KARARGÂHINA DÖNÜŞMESİ.....	162
1. Güvenlik Güçlerinin Üniversiteye Girememeleri.....	163
2. Terör Örgütlerine Karşı Üniversitede Yeniden Düzenleme.....	165
3. 1750 Sayılı Üniversiteler Kanununun Yürürlüğe Girmesi.....	168

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ECEVİT'Lİ CHP DÖNEMİ VE TERÖR ÖRGÜTLERİNİN EĞİTİM KURUMLARINI ESİR ALMASI

I. POPÜLİST SİYASAL ANLAYIŞIN ÜNİVERSİTELERDE TERÖRE ZEMİN HAZIRLAMA SAFHASI.....	171
1. Eğitimin Siyaset ve Oya Malzeme Yapılması.....	175
2. Mektupla Öğretim Komedişi.....	176
3. Kıbrıs Fatihî Miğferli Eco'nun 45 Günde Öğretmen Yetiştirme Projesi.....	179
II. EĞİTİM KURUMLARI ÜZERİNDEN 12 EYLÜL 1980 ASKERİ DARBESİ'NE ZEMİN HAZIRLANMASI.....	273
1. Terör Örgütlerinin Bu 45 Günlük Öğretmenler Üzerinden Ortaöğretimi Ele Geçirmeleri.....	273
2. Askerî Darbe'yi Meşru Kılacak Zeminin Hazırlanması ve Bir Neslimizin Daha Kaybedilişi.....	277

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

YABANCI İDEOLOJİDEN ULUSAL İDEOLOJİ ÇİFTLİKLERİNE

I. ÜNİVERSİTELERİ ZAPT u RAPT ALTINA ALMA SÜRECİ	283
1. Akademik Sıkı Yönetim Kurumu: YÖK	284
2. Darbecilerin Yabancı İdeoloji Üretme Çiftliklerini Kemalist İdeoloji Üretme Çiftliklerine Dönüştürme Projeleri.....	286
3. Özal'ın İdeoloji Üretme Çiftliklerini Bilim Üretme Merkezlerine Dönüştürme Çabaları	289
4. 28 Şubat: İdeoloji Üretim Çiftliklerinden Ayrık Otlarını Temizleme Süreci	292
a. Türkiye Cumhuriyeti'nin İstiklâl Marşı'nı Yazan Milli Şairine Hakarete Karşı 28 Şubat Türkiye'sinin Onursuz Tavrı.....	304
b. 28 Şubat İdeoloji Üretme Çiftliklerinin Akademik Kriter Anlayışı	310
5. 28 Şubat'ın Eğitim-Öğretim Açısından Dış Bağlantısı.....	314
II. BİZİM MAHALLE: ÇUVALDIZI BIRAK, İĞNEYİ BİRAZ DA KENDİNE BATIR.....	318
1. Boğazına Kadar Siyasete Bulaşmış Bir Ordu	319
2. İdeoloji Bataklığına Saplanmış Kadın Kuruluşları.....	323
3. Sermaye Çevreleriyle İş Tutan Generaller.....	324
4. Markalı Başörtüler, Pahalı Pardösülerle İdealist-Muttaki Müslüman Portresi Çizmek!.....	329

5. 28 Şubat'ın Münafıkları: Şahsiyetsiz Müslümanlar.....	333
6. Kolordu'da Kutlu Doğum Programı Yapmak.....	337
7. Hacı Vali'ye Toplum Önünde İslâm'ı Tebliğde Bulunmak...	339

ÖNSÖZ

EFENDİ Mİ OLACAĞIZ, KÖLE Mİ OLACAĞIZ? KARAR VERELİM

1995'ten itibaren aydınların, bilim ve düşünce adamlarının sohbetlerinin ana konularından biri de 2000'li yıllar, insanlığın ve dünyanın III. Milenyum da nasıl bir şekil alacağı ile ilgiliydi.

Bilim ve teknolojinin baş döndürücü bir hızla gelişmesinden dolayı, 21.yüzyıl için Bilim Çağı adı herkesin dilinde yer etmeye ve kafasında kabul görmeye başlamıştı... Bu tabir anonim/evrensel bir tabirdi.

Evet, artık kimse tarihi açıdan Eskiçağ, Ortaçağ, Yeniçağ gibi, iktisadî açıdan kalkınmış ülkeler, kalkınmakta olan ülkeler gibi, tasniflere bir yeni halka eklemiyordu...

Kısaca teferruat dönemi sona eriyordu:

Bilim Çağı!

Dünya da sadece ikiye ayrılıyordu:

Bilenler, Bilmeyenler!..

Bu Bilim çağında Bilenler, Efendi... Bilmeyenler Köle/Sömürge olacaklardı!..

Bu, kaçınılmaz sonudur!

Efendiler safında yer alabilmenin bir tek şartı var: Bilim üretmek!

Peki bilim nerede, nasıl üretilecek?

Herhalde domates tarlasında değil!..

Üniversitelerde!..

Geçmiş çağlarda milletler, birbirlerinin lokmalarına göz diktiklerinde, meydanlarda savaşırlardı ... Halâ da bu yöntem geçerli!..

Ancak bundan sonra, buna çok fazla ihtiyaç kalamayacak gibi görünüyor!..

Bilim üretmesini engelle, yeter!..

Nasıl engelleyeceksin?.. Sopyayla değil herhalde!..

Bilim üretme merkezleri olan üniversitelerini, ideoloji üretme çiftliklerine çevir, yeter!

Bunu, bize uyguladılar mı?..

Evet!.. Hem de Osmanlı'dan itibaren:

Abdülhamid'in kurduğu üniversiteden yetişenler, imparatorluğun tasfiye edilmesinde önemli rol oynadılar!..

Cumhuriyet'in kurduğu üniversitelerden yetişenler, terör ve anarşiye malzeme olmaktan başka bir işe yaramdılar!..

2006 rakamlarına göre ABD'de bir milyona bir yılda 5600 patent, İsviçre'de 3200 patent düşerken, Türkiye'de bir milyon kişiye düşen patent sayısı bir!..

Evet, sadece bir!..

40 yıldır ambargo altında inleyen İran'da bütçesi bizim ODTÜ ve İTÜ'nün yarısı kadar bile olmayan Tahran Üniversitesi, Nükleer Santral, İnsansız Hava Aracı, Kıtalar Arası Balistik Füze... başta olmak üzere birçok teknolojik başarıya imza atarken, ODTÜ'nün, İTÜ'nün veya herhangi bir üniversitemizin toplu iğne bile olsa, bir teknolojik gelişmeye/icada imza attıkları görüldü mü, duyuldu mu?..

28 Şubat sürecinde, üniversitelerimizde bilimsel çalışmalarını önlemek için ortaya atılan “yarım metre bez” kavgasında, bu ülkenin üniversitelerinin laboratuvarları 20 sene kapalı kaldı ve öğretim üyeleri türban tartışmalarıyla, başörtülü öğrenci kovalamakla, Cumhuriyet mitinglerinde slogan atmakla yıllarını harcamadılar mı?..

Bu tuzağa herkes düştü ... Bir Allah'ın kulu çıkıp da “yahu, ne yapıyorsunuz!” demedi!..

Geçin 28 Şubat dönemini!..

Bu sefer Feto'ya teslim edildi... Bilim üretme yerine, kadrolaşma aldı başını yürüdü: Tek hedef, cemaate güç kazandırmak!..

Geçin o safhayı da!..

Şu-bu mütedeyyin-muhafazakâr cemaat, dernek, vakıf, sendika... Onların referans olup tavsiye ettikleri insanlar rektör ve dekan yapılmaya başlandı!..

Ehh, üniversiteler artık bizim: Çok güzel bir rektör atadık. Beş vakit namazını kaçırmaz, her sene umreye de gider... Melek gibi, mütevazı bir insan!..

Genel sekreter şu cemaatten, falan dekan şu vakıftan, feş-mekan daire başkanı da şu dernekten!.. Ne kadar işe yaramaz öğretmen kılıklı adam da varsa, meslek yüksek okullarının öğretim görevlisi!.. Şu kantin şu derneğe, şu kafe bu vakfa!..

Nasıl, memnun musunuz rektörden, dekandan diye soran siyasetçilere de, Allah başımızdan eksik etmesin!.. “Allah Tayyip Bey’e de uzun ömürler ihsan etsin!..”

Ulan bu kuruluşların referansları nasıl kriter olabilir? Bunlar, kim gelirse bizim adamları üniversiteye alır, kim gelirse şu kantinin işletmesini bize verir derdindeler!..

Nitekim bir arkadaşı bir vakfa tavsiye etmişim. Şu cevapla karşılaşmışım: O mu, o olmaz hocam! Neden diye sordumda, yahu o adam rektör olursa odasına bile giremeyiz, bir tek adamımızı bile üniversiteye yerleştiremeyiz!..

Hadi, buyurun!.. Camiye imam, tekkeye mürid anlayışıyla üniversitelere rektör atayalım. Nasıl, kriterinin cevabı da: Mükemmel bir insan, namazlı-niyazlı ... bu sene umreye de gitti!..

Bilim çağını bu kafayla yakalayacağız e mi?..

Hayırlı, uğurlu olsun!..

Sevgili okuyucu, daha fazla kafanı şişirip, sinirlerini germeceğim ... Elinden bir şey gelmeyecek senin de biliyorum, onun için okurken zevk almaya bak!..

Bu eserin baskıya hazırlanmasında emeği geçen öğrencilerim Yrd. Doç. Dr. Hasan Akyol, Yrd. Doç. Dr. Zafer Duygu, Arş. Gör. Muhittin Çeken, değerli arkadaşım Uğur Aktaş, sevgili oğlum Öğr. Gör. Mustafa Çelik ve asistanım Behiç Ata'ya teşekkür ederim.

Prof. Dr. Mehmet ÇELİK

GİRİŞ

Ocak 2016 tarihinde 1128 akademisyen terörle ilgili bir bildiri yayınladı.

Bu bildiri kamuoyunda büyük bir infial uyandırdı. Ve kamuoyu buna “ıhanet bildirisi” adını taktı. Çok cılız da olsa, bazı uç kesimlerden destek fısıltıları da yükseldi: Tabi, “düşünce özgürlüğü” kılıfıyla!..

Savcılar ve üniversiteler imza koyan akademisyenlerle ilgili soruşturma açtılar...

Neticesi ne olacak, sorusunun cevabını bekleyip göreceğiz.

Biz burada bildirinin muhtevası üzerinde durmayacağız. Bu konuda medyada söylenmedik söz kalmadı... Bu nedenle birkaç söz bu imzacı akademisyenler için önce sarf edelim, sonra da üniversitelerimizin zemini üzerinde duralım.

Öncelikle 1128 akademisyen denilen zevâta bakalım: Bu imzacıların önemli bir kısmı akademisyen değil henüz. Araştırma Görevlisi, yüksek lisans ve doktora öğrencisi... öğrenci yani... Akademisyen olmaya aday öğrenci... Bir kısmı öğretim görevlisi, okutman ve uzman kadrosunda maaşlı-görevli... Öğretim üyesinin olmadığı dersler için istihdam edilmiş yedek parçalar... Geçici, sözleşmeli!..

Geriye kalanlara gelince;

Yardımcı Doçentler, daha doğrusu Doktor Asistan... Bu ünvan 1982’de YÖK tarafından icat edildi. Sebebi de, yeni açılan birçok üniversitede öğretim üyesi bulunamıyordu. Yasa-

lar gereği Dr. Asistanlar asistan kadrosunda bulundukları için derslere giremiyorlardı. YÖK, bu soruna bir çözüm bulmak için böyle bir unvan/kadro icat etti.

Yani bir nevi öğretim görevlisi ... Üç yıllık tek taraflı sözleşme ile çalışmaktadırlar ... Nitekim iki ay önce adları Dr. Öğretim Görevlisi oldu.

Prof. ve Doç.'lara gelince, bu imza koyanların bir kısmı dışardan ... Küçük bir miktar da bizim üniversitelerden.

Durum bu!..

Kısaca, bu bildiri "Akademisyenler Bildirisi" ismini hak etmiyor.

Bu kısa izahattan sonra şimdi gelelim bilim üretim merkezleri kabul edilen üniversitelere.

Herkesin malumu olduğu üzere, III. Milenyumla beraber, yaşadığımız zaman dilimine Bilim Çağı denildi.

Evet, çağımız "bilim çağı" dır.

Her şey artık bilimle kaimdir. Tüm toplumlar kalkınmak, üstün bir refah seviyesini yakalamak, günlük yaşamlarını kolaylaştırmak, kalitesini arttırmak, sağlıklarını korumak, güvenliklerini sağlamak ... için bilime sarılmışlardır.

Bir kez daha tekrarlayalım:

Yakın bir gelecekte dünyamız, kalın bir çizgiyle ikiye ayrılacaktır:

Bilenler,

Bilmeyenler.

Bilenler, "Efendilerin safı" nda yer alacak,

Bilmeyenler "Sömürgelerin safı" nda yer alacaklardır.

Efendilerin Safı'nda da yer alabilmenin biricik şartı, bilim üretmektir!

Bilim ise domates tarlasında üretilmez, bilim üretme çiftlikleri de üniversitelerdir!

Ve Gezegenimizde yer alan devletlerin tamamının da üniversiteleri vardır.

Ancak, her üniversiteleri olan ülke de kalkınmış değildir.

Peki neden?..

Bu sorunun cevabını kendi üniversitelerimizi masaya yatırarak verelim.

1. Modern Eğitim Sistemimizin Tarihî Arka Planı

İslam Tarihi'nde yükseköğrenimi Emeviler zamanına kadar götürebiliriz. Modern anlamda üniversite eğitimini Selçuklular zamanındaki Nizamiye Medreseleri'nde görüyoruz.

Bu eğitim mirası, Selçuklu'dan Osmanlı'ya tevarüs etti. Fatih döneminde devlet, imparatorluğa evrilince; toprak genişliği, etnik, dini ve kültürel yapısı göz önüne alınarak, bu geniş imparatorluk coğrafyasını hem idare etmek, hem de muhafaza etmek sorununun gündeme gelmesi kaçınılmazdı elbette!..

Bir de buna ilaveten dönemin iletişim ve ulaşım imkânları göz önüne getirilirse, devletin güvenliğini sağlamanın ne kadar büyük bir problem olduğu görülür.

Bu dönemde devletin eğitim-öğretimle ilgili iki kurumsal yapısı göze çarpmaktadır:

Medreseler

Tekke ve Zaviyeler

Medreseler belirli bir disiplin içinde, ilmî tahsil yapmak isteyen genç nesillerin eğitim gördüğü kurumsal yapılardır.

Tekke ve Zaviyeler ise, geniş halk kitlelerinin tabiri caizse ruhen eğitildikleri, ahlaki yönlerinin güçlendirildiği mekânlardır.

İmparatorluğun toprakları genişledikçe, içte huzur ve sükûneti, dışarda da güvenliği sağlamak için Devlet, itaat kültürü üreten tekke ve zaviyeleri daha çok önemsedi. Bunun karşısında sorgulayan, analiz eden, akıl yürüten, itiraz eden damarı besleyen medreseler ise geriye itildi diyemesek de, kontrol altında tutuldu, diyebiliriz.

Avrupa, Reform ve Rönesans'tan sonra, Sanayi Devrimi'ni de gerçekleştirmiş, bilim ve teknolojinin önü daha da açıldı. Modern üniversite eğitimi, Avrupa'yı karanlık çağdan kurtarıp, aydınlık çağa taşıdı.

Sanayi Devrimi'ni algılayamayan, bilim ve teknolojik gelişmeleri takip edemeyen Osmanlı Devleti ise klasik tabirle Gerileme Devri'ne girdi.

Avrupa'da gelişen teknoloji sınır boylarında ordularımıza mağlubiyet getirip, içerde de ekonomimize kan kaybettiriyordu.

Yöneticiler ve aydınlar, Devlet Gemisi'nin maruz kaldığı tehlikeler karşısında arayışlara girmişlerdi...

Yüzlerini Batı'ya çevirmişlerdi... Çare oradaydı!

III. Selim'le beraber adımların atılmaya başlandığı bu süreç, II. Mahmud'la devam ettirildi... Ancak sadra şifa bir netice alınamadığı için köklü bir değişikliğe gidildi...

Tanzimat!..

Yeni yasal düzenlemeler, yönetim çarkında yeniden yapılandırmalar... vs.; devletin siyasi ve ekonomik yapısını Batılı emperyal devletler için adeta kalbura çevirdi.

Gemiyi daha rahat yüzdürelim derken, her tarafından su aldirmaya başladık. Başımızı ağrıtan Mısır meselesini çözmek için, İngilizleri safımıza çekmek düşüncesiyle Baltalimanı Antlaşmasıyla İngiltere'ye bahsettiğimiz imtiyazları, bir müddet sonra baskılar sonucu önce Fransa'ya, sonra da irili-ufaklı tüm Avrupa ülkelerine tanıyınca, milli ekonomimizin çökmesine ve yeraltı-yerüstü tabi zenginliklerimizin emperyalist ülkelerin ellerine geçmesine sebep olduk!..

Osmanlı coğrafyası, adı konulmamış olsa da, artık bir sömürgeydi...

II. Abdülhamid'e kadar yapılan tüm şeyler, sadece cilaydı ... Eğitim-öğretim alanında yapılanlar hem azdı, hem yetersizdi, hem de basitçe bir taklidden öteye bir şey ifade etmiyordu.

Bu dönemde en fazla önem verilen şey Ordu'ydu ... Çünkü savaş alanlarında yeniliyorduk ve toprak kaybediyorduk. Bu nedenle Ordu'yu önceliyorduk...

Yeniçeri Ocağı'nı topa tutarak yok etmiş (1826), yerine Asâkir-i Mansure-i Muhammediye ismiyle yeni ve modern bir ordu kurmuştuk!..

Peki bu kurduğumuz ordu gerçekten çağdaş ve modern bir ordu muydu?

Bunun cevabını vermeden, kısa bir fıkra anlatayım:

Sultan Ahmed'in bahçesinde musalla taşında bir cenaze ve etrafında bir topluluk varmış, cenaze namazını kıldırarak imam yokmuş...

Nüktedan Ayyaş, Bekri Mustafa oradan geçerken, başındaki sarığa aldanarak kalabalıktan biri Bekri Mustafa'nın koluna yapışmış ve cenaze namazını kıldırmasını rica etmiş.

Bekri de kırmamış vatandaşı, bildik üzere namazı kaldırmış, cemaat tabutu sırtlayıp tam götürecek iken, Bekri du-run demiş, tabutun kapağını açmış, mevtanın kulağına bir şeyler fısıldadıktan sonra, buyurun alıp götürüp gömebilirsiniz artık demiş.

Topluluktan birisinin dikkatini celbetmiş Bekri'nin bu alışılmamış hareketi ... Yanaşmış, sormuş:

Mevtanın kulağına ne fısıldadın, demiş.

Bekri de cevabı yapıştırmış:

Öbür tarafta Münker ve Nekir dünyada ne var ne yok diye sual ederlerse, Bekri Mustafa Sultan Ahmed'e imam olmuş de, onlar anlarlar artık dünyanın hâl-i pür melâlini ...

III. Selim, II. Mahmud, Abdülmecid ve Abdülaziz dönemlerinde bu Batılılaşma sürecinde en çok önem verilen kuru-mun Ordu olduğunu söylemiştik.

Bu ordunun askerî danışmanı olan Alman General Hel-muth von Moltke ortaya çıkan manzarayı şöyle tarif eder:

Bu Ordu'nun;

- *Kaputları Rus*
- *Talimatnâmeleri Fransız*
- *Tüfekleri Belçika*
- *Sarığı Türk*
- *Eğeri Macar*
- *Kılıcı İngiliz*
- *Öğretmenleri her milletten olup,*

Avrupa sistemini taklit eden, Ona benzemeye çalışan bir ordudur.

Ehh, en önem verilen kurum, Batılılaşma, çağdaşlaşma ve modernleşme açısından böyle bir “komik sirk nesnesi” ne dönüştürülmüşse, üniversite adına, bilim ve teknoloji adına bir şeylerin nasıl yapıldığını, Bekri Mustafa’ya bakarak sizler tahmin edin.

2. II. Abdülhamid ve Devletin Yeniden İnşası

Abdülhamid, tahta çıktığında Devlet Gemisi artık her taraftan su alıyordu. Devlet, siyaset çetelerinin eline geçmişti. Devlet Başkanı’nı (Sultan Abdülaziz) Saray’ın içinde katletmişlerdi.

V. Murad’la bu işin yürümeyeceğini anladıkları için, Şehzade Abdülhamid’le pazarlık yaparak, O’nu tahta geçirdiler.

Bu pazarlığa göre Kanun-i Esâsi (Anayasa) yapılacak ve parlamenter sisteme (Meşrutiyet) geçilecek.

Nitekim, bunlar hızlı bir şekilde yapıldı.

Abdülhamid parlamentonun etnik ve dini yapısına bakarak, bu parlamentonun Osmanlı Devleti’ni savaşa sokarak, Gemi’yi batırmak istediklerini anladığı anda, Anayasa’nın kendisine verdiği yetkiye dayanarak parlamentoyu tatil etti.

Abdülhamid dönemi siyasi olaylarını bir yana bırakarak, çalışmamızın ana konusu olan eğitim ve öğretime bakalım.

Tarihimizde, Batılılaşma süreci denildiğinde akla hemen III. Selim, II. Mahmud, Abdülmecid, Abdülaziz ve Abdülhamid gelir.

Saydığımız her padişah döneminde bu alanda az-çok, doğru-yanlış bazı adımlar atıldı. Atılan adımların çoğu yüzeysel ve makyajvari adımlardı.

Bu konuda her tarafından su almaya başlayan Devlet Gemisi'ni yüzdürme işinde en başarılı olan padişah Abdülhamid'dir.

Diplomasi dehâsı kabul edilen Abdülhamid, 33 yıl Devleti ayakta tutmayı başardı. Sanayi devrimini algılayamayan, bilim ve teknoloji alanında gerekli altyapıyı zamanında hazırlamayan devlet, bu zorlu kurtlar arenasında yaya kalmıştı. Hem siyasi açıdan, hem ekonomik açıdan adı konulmamış bir sömürge olmuştu devlet...

Abdülhamid, devletin boğazına geçirilmiş olan bu sömürge kemendini çıkarmaya çalışıyordu ... 33 yıllık iktidarı döneminde de bu konuda önemli ilerlemeler kaydetti.

Abdülhamid, ekonomi kadar, devletin bekasının eğitime, yetişmiş insan unsuru ile, bilim ve teknoloji ile mümkün olabileceğini biliyordu.

Bu nedenle eğitime çok ciddi şekilde önem verdi. Yakın tarihimizde modern eğitimin kurucusu kimdir denirse, bunun cevabı Abdülhamid'dir.

Abdülhamid, Devletin revizyonunu ve bekasını iki ayak üzerine bina etti:

- Modern Eğitim
- İttihad-ı İslam Politikası

Abdülhamid'in modern eğitim alanında yaptıklarına geçmeden, kısaca İttihad-ı İslam politikası hakkında iki cümle ile bir tanımlama yapalım:

Batılı devletlerin Müslüman halkları Osmanlı'dan koparmak için giriştikleri siyasi faaliyetlere karşı, Abdülhamid de İttihad-ı İslam (İslam Birliği) politikasıyla bunu önlemeye çalışıyordu. Ümmet birliğini ve Hilafet müessesesini öne çıkarı-

yordu. Bu siyasetin merkezinde “dini vahdet” vardı. Abdülhamid bu siyaseti, din âlimleri, dindar aydınlar ve tarikat-cemaat liderleri üzerinden yürütüyordu. Doğrusu bundan başarılı sonuçlar da elde etmişti.

Eğitime gelince, Abdülhamid İstikbal ve bekanın bununla emniyete alınabileceğine inanıyordu.

3. Siyasal İdeoloji Üreten Üniversitenin Temellerinin Atılması

Devlet politikası olarak, klasik eğitim kurumlarına (mahalle mektepleri, Kur’an kursları, medreseler...) dokunmadan, modern eğitimin temellerini attı.

Bugünkü anlamda ilk, orta, lise ve üniversiteler kurdu. Yani, bugünkü eğitim sistemimizi Abdülhamid kurdu. Her mahalleye ilkokul, her şehre lise açtı.

Sistem Batı’dan alınmıştı. Kurumsal yapı oradan kopya edilmişti. Fiziki mekânlar ise o güne göre muhteşemdi.

Abdülhamid’e göre, bu kurumlarda tıpkı Batı gibi bizde de ihtiyaç duyulan her alanda hem kalifiye eleman yetiştirecektik hem de bilim ve teknoloji üretecektik.

Plan iyiydi...

Hedef ve amaç da doğrudu...

Ancak, olmadı!..

Olmadı!..

Arpa ekmiştik, buğday hayal ediyorduk!

Ordumuzu modernleştirmek için kurduğumuz Askeri Tıbbiye Mektebi (Askeri Tıp Fak.)’nde tıptan ziyade siyasetle işgal edildi. İttihad-i Osmanî Cemiyeti (1889) burada ku-

ruldu. İshak Suküti, İbrahim Temo, Abdullah Cevdet, Çerkez Mehmed Reşid... burada neşv ü nema buldular. Hücre yapısı olarak Cemiyet, İtalyan Karbonari Mason Cemiyeti'nin numarataj sistemini esas aldı.

Devlet, bu cemiyetin siyasi faaliyetlerinin farkına ancak 1892'de vardı.

Ermeni yürüyüşleri ve Ermeni çetelerinin başkentte terör estirmeye başlamaları bu dönemde görüldü. Abdülhamid'e darbe girişimi bu süreçte ortaya çıktı... Devletin, bu işlere karışan Harb Okulu öğrencilerinden 78 kişiyi sürgün etmesi, bu kesimin "Şeref Kurbanları" olarak Cemiyet tarafından lanse edildi.

Modern eğitim alarak Harb Okulu'ndan mezun olan genç subayların ülkenin sınırlarını korumaları beklenirken, Yüzbaşı Enver'le Yüzbaşı Niyazi, komuta ettikleri taburlarını alıp dağa çıktılar. Batılı emperyalist devletlerin hedefi olan Abdülhamid'i tahttan indirme deşirmenine su taşdılar!..

Tabloya bakar mısınız, iki bin yıllık geçmişıyle övünen bir ordunun, modern eğitim alarak, dağda eşkıyalığa çıkması...

Tarihî Devlet Felsefesi'ni yerle bir eden Cumhuriyet kadroları, Milli Eğitim levhası altında bu eşkıya artıklarını yeni nesillerine kahraman olarak (Rasneli Niyazi, Hürriyet Kahramanı: Yüzbaşı Rasneli Niyazi ve subay rütbeli sergerde Eyüp Sabri, Müşir Fevzi Paşa'yı dağa kaldırmışlardı... Kahramanlar, hem de alkışı hak eden hürriyet kahramanları bunlardı işte!) tanıttılar.

Harb Okulu ve Askerî Tıbbiye öğrencilerini bilgi, beceri ve teknolojiyle donatacağına, gırtlacağına kadar siyasete bulaştırdı.

Balkanları kaybedişimizin sebebi, Sırpların, Romenlerin, Bulgarların, Yunanlıların çetevari askerî güçleri değil, boğazına kadar siyasete batmış ordumuzun subaylarıydı. Birlik komutanlarının farklı siyasî kulvarlara mensup oluşları, düşmanı bir yana bırakıp, birbirleriyle mücadele etmeleri sonucunda Balkan hezimetleri gerçekleşti.

Bugünkü Cumhuriyet ordusu yıpranmasın diye Balkan hezimetlerinin bu ana sebebi hep gözden kaçırıldı ve üzeri örtüldü.

Bunun sonucunda şu gerçek ortaya çıktı:

Bir Devleti yok etmek istiyorsan, Ordusu'nu siyasete bulaştır!..

Balkanlar bu nedenle elimizden çıktı...

Abdülhamid'in Harbiye'sinden yetişen bu subaylar, örneğin Enver, sırf muhalif hükümet düşsün diye, Şükrü Paşa Edirne'yi Bulgarlara karşı cansiperane savunurken, askeri savaşıp savaşıp için tahrik ediyordu...

Hükümet düşüp, İttihatçılar hükümet kurunca, Romenlerle-Bulgarlar o sırada pastanın bölüşümü nedeniyle anlaşmazlığa düşüp savaşıp savaşıp başlayınca, bunu fırsat bilen Enver, Edirne üzerine yürürken, Harbiye Nezareti'nin salonlarında bu sefer İttihat Terakki karşıtı Hürriyetçi subaylar, "Edirne'yi Enver alacağına, Bulgarlarda kalsın!" diye bağırıyorlardı.

Tekrar dönelim eğitime!..

Ahmet Rıza ve Selanikli Nazım'ın önderliğinde İttihat Terakki'nin Avrupa Şubesi kuruldu.

1902 yılında I. Jön Türk Kongresi olarak tarihe geçen I. Osmanlı Liberaller Kongresi, Paris'te yapıldı.

Nerede yapıldı, nerede?

Fransız senatör Lefevre-Pontalis'in evinde!..

1906'da Selanik'te, Osmanlı Hürriyet Cemiyeti kuruldu...

Şam'da Vatan ve Hürriyet Cemiyeti kuruldu... Bu cemiyetin kurucuları ve üyeleri V. Ordu'nun subaylarıydı. Mustafa Kemal de bu cemiyetin Selanik Şubesi'nin üyesiydi.

1907'de Paris'te toplanan II. Jön Türk Kongresi, Abdülhamid'in tahttan indirilmesi hususunda karar aldı. Bu kongrede Ermenileri temsilen Taşnaksutyun silahlı terör örgütünün yöneticileri de bulunuyordu...

Söylenecek söz kaldı mı?..

Evet son bir söz kaldı:

O'nu da bir Alman Profesöre söyleyip konuyu kapatalım:

Abdülhamid döneminde İstanbul Üniversitesi'nde bir yıl ders veren bir Alman Profesör, ülkesine dönerken Sultan'a bir rapor sunar:

"Bu müfredatla, okutulan bu kitaplarla bu okullarda yetişen gençler, devletinizi yıkar!"

Evet, bu kâhinin dediği çıktı...

Bu devleti, bu okullardan yetişenler batırdılar.

Son bir not:

Evet, Abdülhamid modern okullar açtı...

Güzel binalar inşa ettirdi...

Modern laboratuvarlar, zengin kütüphaneler kurdu...

Ahh, ahh!... Müfredatla ilgilenmedi... Okutulan o kitaplardaki yıkıcı, bölücü fikirler "özgürlük" kapsülüne hap olarak yerleştirildi ve gençlerimize yutturuldu...

Sonuç: Bir imparatorluk kaybettik:

5 Milyon insana,

5 milyon toprak kaybına mal oldu bu aymazlığımız!

Bu bahsi artık burada kapatalım ve Cumhuriyet Dönemine gelelim.

BİRİNCİ BÖLÜM

CUMHURİYET'İN BİLİM VE EĞİTİM-ÖĞRETİM FELSEFESİ

Lozan'ı imzalamış ve Cumhuriyet'i kurmuştuk. D n imparatorluğumuzu tasfiye edenler, artık dostlarımızdı ...

Zaten, bir tek Yunanlılarla kavga etmiştik(!). Onlar ise (Başta İngilizler olmak üzere Batılı Emperyal  lkeler) bizi barıştırmışlardı ... Gazi Paşa ile Venizelos kucaklaşmışlardı.

Kısaca dışarı ile hiçbir kavgamız kalmamıştı ...

Market işleten bir limited şirketin (iki ortaklı adi şirket) bile tasfiye işlemleri 2-3 yıl sürdüğü halde, biz koca imparatorluğun tasfiyesini sekiz ayda gerçekleştirmiştik ...

Lozan'da, Osmanlı'nın veraseti iddiasında bulunmayacağımıza, arkasını aramayacağımıza, alacaklarının, beş milyon km²'de bıraktıklarının peşine d şmeyeceğimize, ama borçlarını  deyeceğimize söz vermiştik.

Bu nedenle, Cihan'da Sulhu imzalamıştık ...

Geride sadece Yurt'da Sulh kalmıştı.

Bu nedenle tüm dikkatimizi yurt içine teksif etmiştik:

14 milyon nüfus kalmıştı. Bunun da sekiz buçuk milyonu kadındı ... geri kalan beş buçuk milyonun yaklaşık dört milyonu çocuktu: Balkanların, Kuzey Afrika'nın, Yemen'in, Sarıkamış'ın, Çanakkale'nin yetimleriydi ...

Bir buçuk milyon civarında da erkek nüfus ... Çoğu okur-yazar olmayan, kolu-bacağı eksik savaş artığı tabir edilen aziz gazilerimizdi.

Sanayi yok, enerji yok, yol yok, hastane yok!..

Yok, yok, yok!..

Nüfusun %85'i de köylerde yaşıyordu ...

Bunlarda da okul yoktu, sağlık ocağı yoktu.

En önemlisi de, köylünün hayatta kalabilmesi için, her evde bulunan 3-5 yetimin karnını doyurabilmek için, tarlaya ekilecek tohum, çift sürececek öküz yoktu!..

Durum bu iken, Cumhuriyeti kuran kadroların öncelikleri, milletin önceliği olan midesine eklemek, sırtına entari, ayağına çarık... değildi.

Onların önceliği, Türk Milleti'nin tarihik kültürel genetiğinden uzaklaştırıp, Batılı anlamda, Avrupa'dan ithal edilen kültürel genetikle donatılmış, çağdaş bir ulus yaratmaktı!..

Bu nedenle halkın elinde-avucunda ne varsa vergi adı altından alıp, bu parayla çoluk-çocuk sahibi 150.000 civarındaki redif askerlerini (Yemen) tahliye edip, getirip çoluk-çocuklarına kavuşturacaklarına, bu paralarla Avusturya'dan bale hocaları getirerek, modern Avrupai bir nesil yetiştirmeyi, daha önemli buldular.

Kafalarındaki projelerinin önünde tek engel olarak Anadolu halkını görüyorlardı.

Bu nedenle iç güvenlik sorunu doğdu... Çıkardıkları yasalarla, Takrir-i Sükûn kanunlarıyla, İstiklal Mahkemeleriyle, askerle, polisle, jandarmayla halkı sindirdiler...

I. MİLLETİN KÜLTÜREL GENETİĞİNİ DÖNÜŞTÜRME MEKANİZMALARI OLARAK KURGULANAN ÜNİVERSİTE EĞİTİMİ

Geniş halk kitlelerinin tarihi-kültürel genetiğini dönüştürmek için kılık kıyafetten, ölçü-tartıya; takvimden, hukuka; alfabeden, dini yaşantıya kadar her noktaya müdahale edildi. Devrimler adı altında yukarıdan aşağıya kanun zoruyla, jandarma-polis marifetiyle halka dayatıldı...

Yeni nesiller ise mekteplerde eğitileceklerdi.

Cumhuriyet'in kurucu iradesinin temel hedefi, tasfiye edilen imparatorluk bakiyesinden Avrupaî anlamda bir ulus devlet kurmaktı.

Rejimin Cumhuriyet'e dönüştürülmesi, hilafetin ilgası bunun ilk ve temel adımlarıydı.

Sıra Ulus devlet şemsiyesinin altını doldurmaya gelmişti.

Gazi Paşa'nın aklında hukuk alanından, kılık-kıyafete kadar birçok konuda farklı düşünceler vardı. Elbette bunların en önemlilerinin arasında eğitim de vardı.

1. Gazi Paşa'nın Yol Haritasında Zemin Yoklama Safhası

Yükseköğrenim alanında atılan ilk adım adı Osmanlı Darülfunun olan üniversitenin adını İstanbul Darülfunun olarak değiştirmek oldu.

İsim değişikliği dışında kayda değer düzenlemeler ise kuruma tüzel kişilik ve katma bütçe ile yönetim hakkı verilmesidir.

Gazi Paşa'nın aklında daha kapsamlı bir düzenleme muhtemelen vardı. Ama herhalde zaman ve öncelik açısından erteliyordu. Nitekim 1924 yılında Rektör İsmail Hakkı Baltacıoğlu'nu kabul ederken, O'na şu soruyu yöneltir:

-Eğitim dinî mi olmalıdır, yoksa millî mi?

Baltacıoğlu bu soruya şöyle cevap verir: Efendim, din, bir içtimaî müessesedir. Bu nedenle devletin, dini devlet okullarında öğretme mecburiyeti yoktur. Devlet eğitiminin karakterinin millî olması gerekir. Bu nedenle devletin eğitim kurumlarını laikleştirmesi gerekir.

Bu cevaptan memnuniyet duyan Gazi Paşa, Rektör Baltacıoğlu'na şu soruyu yöneltir:

-*İnkılaplar için hangi usul daha tabii ve normaldir? Evvela efkârı tenvir edip sonra emr-i vâkileri ihdas etmek mi, yoksa evvela emr-i vâkileri ihdas edip sonra efkârı tenvir etmek mi gerekir?*

Evet, tüm inkılaplar için geçerli yöntemi belirleyici olan bu soru, genç okuyucularımız tarafından rahat anlaşılması için şu şekilde günümüz Türkçesine çevrilebilir:

Devrimler için hangi yöntem doğal ve normaldir? Önce kamuoyunu hazırlayıp mı devrimleri hayata geçirmek lazımdır, yoksa devrimleri önce hayata geçirip sonra mı kamuoyunu aydınlatmak, ikna etmek gerekir?

Rektör Baltacıoğlu (Gazi Paşa'nın sorduğu bu soruyla, nasıl bir cevap beklediğini iyi bilen biri olarak) bu genel soruya şöyle cevap verir:

-*Bu tarzın şaheseri bizim inkılap tarihimizde vardır: Önce emr-i vâkileri ihdas etmek! İnkılabımızın tarzı yanlış değildir ki, bir başkasının tecrübesi bahis mevzuu olsun. İnkılabımızın bu vettiresi, lâyuhti (yanılmaz)dir.*

Bir bilim adamının bu derece dalkavukça cevabı karşısında Gazi Paşa'nın midesi bulanmış mıdır, bilemiyorum. Ama ziya-desiyle memnun olduğundan eminim.

Mevki ve makam hırısı böyledir. Be adam, anladık mevki-makam hırısını... De ki: Efendim ben bir bilim adamıyım. Siyasetten pek anlamam. Bunu en iyi siz bilirsiniz. Olur, bitter!.. Örneğin buna benzer bir soruyu (Türkçeyi yabancı dillerin tasallutundan kurtarmak için Öztürkçe faaliyetlerin olduğu dönemde) Yahya Kemal'e sorar: Der ki, şu Arapça-Farsça kelimelerin ayıklanması, Türkçe'nin Öztürkçe haline getirilmesi çalışmaları faydalı ve doğru değil midir? Yahya Kemal yapılan işin bir cinayet olduğunun farkında ve şuurundadır. Gazi Paşa'nın nasıl bir cevap beklediğini de bilmektedir.

Doğruyu söylese, akıbetinin ne olacağını tahmin etmektedir. Bunun birçok örneği de gözlerinin önünde hemen canlanır.

Elindeki imkânları da kaybetmek istememektedir doğal olarak.

Ehh, Gazi Paşa'nın beklediği cevabı vermek ise bütün kişiliğini kaybetmek demektir.

Yani ya serden geçecek, ya yardan durumu!

Beşer olarak içinde bulunduğu durumu, pozisyonu, elindeki imkânları kaybetmek, itibarsızlaşmak, ekmeği kaybetmek... Bunları göze almak her babayiğidin kârı da değildir!

Ama bir de şahsiyetsizleşmek, onursuzlaşmak meselesi vardır. Bunu da herkes kendine yediremez! Yahya Kemal kırıp dökmeden, elindeki imkânları da kaybetmeden ama şahsiyetini de koruyarak şu cevabı verir: *Efendim, ben dilci değilim. Sadece şairim. Duygularımla yazar-çizerim. İşin bilimsel kısmını bilmem!*

Bu cevap Gazi Paşa'nın istediği cevap olmasa da, muhtemelen içinden Yahya Kemal'in şahsiyetini ve duruşunu takdir etmiştir.

Gazi Paşa bir insan sarrafı idi. Kimlerle çalışacağını çok iyi bilirdi. Milli Mücadele'nin A kadrosunu teşkil eden arkadaşlarını (Kazım Karabekir, Ali Fuat Cebesoy, Adnan ve eşi Halide Edip Adıvar, Refet Bele ...) tasfiye etmesinin sebebi, öyle Nutuk'ta yazdığı gibi vatan haini olmaları değildi. Kendisi de bu damgayı siyaseten, şartlar gereği vurmuştu onlara. O da bu arkadaşlarının en az kendisi kadar vatanperver, milliyetperver ve Cumhuriyet taraftarı, tabiri caizse Batılı olduklarını çok iyi biliyordu.

Ama karakterleri gereği *doğruya doğru, yanlışla yanlış derlerdi. Düşüncelerinin arkasında durulardı.*

Gazi Paşa, düşüncelerini hızlı bir şekilde, bir an önce hayata geçirmeyi düşünüyordu. Bu tür insanları ayak bağı olarak gördüğü için tasfiye etti.

Gazi Paşa'nın ne tür insanlarla çalıştığını okuyucu rahat anlasın diye, bir örnekle konuyu izah edelim.

Gazi Paşa'nın en yakın dostlarından biri olan Falih Rıfkı Atay'ın Çankaya adlı meşhur eserinde naklettiği onlarca örnekten birisi şöyledir:

Mutat akşam sofralarından birinde, vakit epey ilerlemişti ve davetlilerin çoğu müsaade alarak ayrılmışlardı. Kalanlar da kendi aralarında sohbeta dalmışlardı.

Gazi Paşa da yanındaki hanımla sohbet ediyordu. Bir ara masanın öbür ucunda oturan birisini işaret ederek bayana şunları söyledi: Şu adama iyi bak... Çöp tenekesi gibidir. Bütün içini boşaltsan bile pis kokular gelir içinden.

Gazi Paşa sözlerini bitirince, o hanımefendi Gazi Paşa'ya şöyle mukabele eder: Efendim madem bu kadar kötü olduğunu biliyorsunuz, niye yakınınızda bulunduruyorsunuz, önemli makam ve mevkilere getiriyorsunuz?

Bu haklı soruya Gazi Paşa şu cevabı verir: Hanımefendi, onu da siz anlayamazsınız!

Evet, normal insanların, düz bakan insanların anlayamayacağı bir durumdur bu.

Bir yönetici ne kadar iyi niyetli olursa olsun, Cenab-ı Hakk'ın sıfatları olan Hellak (yaratıcı) ve Rezzak (rıзык verici) sıfatlarını şu veya bu şekilde kuşanırsa, haydi öyle demeyelim, bütün hüsn-ü zannımızla kuşandırılırsa, olacağı budur!.. Tıpkı sahip olduğumuz bir pekmez tepsisi ile sinek ve arılar meselesi gibi... Elinizde bir tepsi pekmez var. Orta yere koydunuz. Bütün sinek ve arılar o tepsiye üşüştükları gibi, uzaktan duyanlar da gelip üşüşürler.

Bu kaçınılmazdır!

Okuyucu, bu tür şeyleri Gazi Paşa'nın kişiliğiyle, diktatör diye vasıflandırarak, izaha kalkarsa bu izah eksik olur.

Bu tamamen sosyolojik bir gerçektir. Arz-talep dengesi içinde cereyan eder. Bir tarafta sahip vardır, öbür tarafta da muhtaç!..

Hadise, budur.

İsterseniz bu konu hiçbir itiraza ve soru işaretlerine mahal vermesin diye, bir örnek de günümüzden verelim:

Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan, katıldığı bir televizyon programında, hiç gündemde yokken, "Nedir bu TEOG, bizim zamanımızda TEOG mu vardı? Kaldırın gitsin şunu!" dedi.

TEOG, Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş sınavının kısaltılmışıdır.

Bu sistem, Sayın Erdoğan'ın Başbakanlığı döneminde (2013-2014 Eğitim Öğretim yılında) getirilmişti.

Cumhurbaşkanı'nın bu "kaldırın" talimatını herkes gibi Milli Eğitim Bakanı da televizyonlardan duydu.

Cumhurbaşkanı'nın bu ekran talimatından bir hafta önce Milli Eğitim Bakanı bu yıl yapılacak sınavlarla ilgili bilgi verirken, TEOG sisteminin eğitime getirdiği kaliteden ve pozitif katkıdan sitayişle bahsetmişti.

Bundan bir hafta sonra da bir televizyon programında Cumhurbaşkanı'ndan bu talimat geldi.

Cumhurbaşkanı'nın bu talimatına karşı Milli Eğitim Bakanlığı'ndan lehte ve aleyhte tek kelime edilmedi, talimata uyuldu ve gereği hemen yapıldı.

Bu kararın doğru mu, yanlış mu olduğunu burada tartışmayacağım.

Gelin hep beraber akıl yürüterek bu olayı analiz edelim:

Soru şu: Milli Eğitim Bakanı böyle bir olay karşısında nasıl hareket etmeliydi?

1. *Milli Eğitim Bakanı hemen bir basın toplantısı düzenlemeliydi ve ben Milli Eğitim Bakanayım, bostan korkuluğu değilim. Benden habersiz, hem de televizyon kanalından böyle bir talimat verilmesi, onurumu ve şerefimi yaralamıştır. Böyle bir anlayışla görev yapmayı, sahip olduğum ilkelerle bağdaştıramam. Görevimden istifa ediyorum.*
2. *Ya da hemen randevu alıp Cumhurbaşkanı'nın huzuruna çıkar ve şunları söyler: Efendim bu sistemi sizin Başbakanlığınız zamanında (2013-2014 Eğitim-Öğretim yılı) getirdik.*

Geçen hafta sınavlarla ilgili kamuoyunu aydınlatmak için kattığım bir televizyon programında, bu sistemin eğitim ve öğretimimize pozitif katkılarından bahsettim. Bütün bunları bir kenara bırakalım, tamam kaldıralım. Ancak yüzlerce yayınevi bu sınava yönelik kitap bastılar, milyonlarca öğrenci de bu kitapları satın aldı ve bu sisteme göre sınavlara hazırlandı. Bu kararı şu anda yürürlüğe koyarsak, bu yayınevleri iflasın eşiğine gelir, milyonlarca aile ve milyonlarca öğrenci de mağdur duruma düşer. Bu da siyaseten bize oy kaybettirir.

Teklifim şudur: Uygun görürseniz şurada birkaç ay sonra sınav tarihi gelecek. Bu sınavı da bu sisteme (TEOG) göre yapalım, kimse mağdur olmasın, seneye de yeni bir sisteme geçeriz. TEOG’u da kimseyi mağdur etmeden, partimiz de oy kaybetmeden kaldırmış oluruz.

Evet, böyle oldu-bitti bir olay karşısında bu iki tavır takınılabilirdi. Bunun üçüncü şıkkı yok!..

Önce birinci şıkkı masaya yatıralım: Evet, her babayiğit birinci şıktaki tavrı takınamaz. Çünkü başta bakanlık koltuğu olmak üzere, tüm siyasî imkânları elinden alınır.

Bu anlaşılabilir, karşıdaki üçüncü şahıslara da çeşitli argümanlarla anlatılabilir ve onaylatılabilir.

Gelelim ikinci şıkka: Babayiğitlikle alakası olamayan, yumuşak ve gerçekçi bir tavidir. Sayın Erdoğan’a yukarıda yazdığım çerçevede Sayın Bakan konuyu izah edip şu sınavı geçirelim, gelecek yıl kaldırır, yerine yeni bir sistem koyarız deseydi, Erdoğan buna “Hayır, hemen şimdi kaldırın, mağdur falan anlamam, oy moy kaybetmek de umurumda değil” mi derdi yoksa “Haklısın, tamam” mı derdi?

Sayın Erdoğan'ı yakından tanıyan birisi olarak kalıbımı basarım ki Erdoğan *"Tamam"* derdi.

Aklı başından olan her insan da tamam derdi bu öneri karşısında.

Peki Sayın Bakan niye gidip böyle bir izahta bulunmadı da, baş üstüne deyip Cumhurbaşkanı'nın bu talimatını hemen uyguladı?

Bunun cevabını vermeyeceğim. Aşağıdaki testte herkes kendini göre doğru cevabı bulsun.

- a. *Cumhurbaşkanı bunu emirlerine karşı gelmek olarak algılar ve Bakanı huzurundan kovar, koltuğunu da elinden alırdı.*
- b. *"Bana akıl mı veriyorsun" diye hiddetlenirdi.*
- c. *"Haklısın ama bir defa ağzımdan çıktı, geri dönemem"*
- d. *"Hayır, vatandaş mağdur olsa da bana kızmaz. Oy falan kaybetmeyiz"*
- e. *"Haklısın, acele etmemek lazım. Gelecek sene uygulanacağını ilan et."*

Şıkları çoğaltmanın manası yok. Bence "e" şıklı doğru olandır. Hatta Cumhurbaşkanı yüzüne karşı olmasa bile, Bakanın düşüncesinin haklı olduğunu görür ve içinden de tebrik ederdi.

Peki, Sayın Bakan birinci şıktaki tavrı alamazdı, bu ikinci şıktaki yola neden gitmedi?

- a. *Kafası karıştı, dili tutuldu.*
- b. *Sayın Cumhurbaşkanı'na karşı bunu terbiyesizlik olacağını düşünerek, edebinden dolayı bu tavrı takındı.*
- c. *Sayın Cumhurbaşkanı'na bağlılık ve itaatini ispat moduna girdi.*

d. *“Bana ne yahu, mağdur olurlarmış, parti oy kaybedermiş... Adamın canını sıkarım, koltuk-moltuk her şey gider. Sudan çıkmış balığa dönerim.”*

Bu dört şıkkı beğenmeyen çıkarsa, arttırabilir şıkları. Ama benim aklıma ilk gelenler bunlar oldu.

Evet, konuyu biraz dağıttık. Biraz değil, biraz fazlaca dağıttık.

Bu güncel olaylardan verdiğim örnekler Sayın Cumhurbaşkanlığı'na göndermeler gibi algılanmasın. Onun bu konudaki tavrında ve duruşunda bir hata yok. Bu hatalar arz-talep sosyolojisinin doğurduğu hatalar. Tarihte makam-mevki imkânları kimin uhdesindeyse, yani pekmez tepsisi kimin kapısının önünde ise, sinek ve arılar ta Yemen'den bunun kokusunu alırlar ve o kapıya üşüşürler.

Güncel örnekler vermemin ana amacı ise, Gazi Paşa dönemi anlamaya yardımcı olması düşüncesiyledir.

Yapılan icraatların yanlışlarının sadece Gazi Paşa'ya mâl edilmesi doğru değildir. Pekmez tepsisinin sahibi, hem de tek sahibi ve güçlü olması, sinek ve arıları öylesine şahsiyetsizleştirdi ki; O, Hellak ve Rezzak oldu, pekmez tepsisine üşüşenler de yavaşaklığın her rengine istekle ve şevkle talip oldular!..

Neyse, bu konuyu burada bırakalım, Gazi Paşa'nın üniversite reformuna kaldığımız yerden devam edelim.

Toparlarsak, sadece adı değiştirilen üniversite her ne kadar tüzel kişiliğe sahip, karma bütçe içinde yer alan bir özerkliğe sahip görünse de; yeni rejime, devrimlere ve Gazi Paşa'ya sıkı sıkıya bağlıdır.

Yukarıda belirttiğimiz gibi, Gazi Paşa'nın kafasındaki üniversite bu değildir. Zaman ve zemini gelince daha detaylı ve radikal bir üniversite reformunu hayata geçirmeyi düşünmektedir.

2. Prof. Albert Malche ve Üniversite Reformu İçin İlk Adımların Atılması

Tarihler 1932 yılını gösterdiğinde, bunun zamanının geldiğini görüyoruz. Cenevre Üniversitesi'nden Prof. Albert Malche, Türkiye'ye davet edilmiş ve kendisinden yeni ve modern bir üniversite inşası için rapor hazırlanması istenmiştir.

Peki kim bu Malche dersiniz, bunun cevabı kısa. Cenevre Üniversitesi'nde pedagoji hocası ve Cenevre Şehir Konseyi üyesi. Bu kadar!

Türkiye hakkında bir bilgisi var mı? Var (!) ... Türkiye'yi görmemiş ve tek kelime Türkçe bilmiyor!..

Bir üniversitenin ıslahı veya yeni bir üniversitenin kurulması hususunda bir tecrübesi var mı? Yok!..

Kim tavsiye etti, bu da bilinmiyor.

Ama getiren belli: Reşid Galib.

Raporu nasıl hazırlıyor dersiniz, Reşid Galib'in söylediklerini not alıyor, mevcut üniversite hocalarına da bir anket formu doldurtuyor, tamam!

Anket bilgilerini Reşid Galib'in talimatlarıyla veri olarak kullanıp Reşid Galib'in düşüncelerini 66 sayfalık bir rapor haline getirip 29 Mayıs 1932 tarihinde Gazi Paşa'ya takdim ediyor.

Devrimler hususunda *“önce emr-i vâki, sonra tenvir”* prensibini kendine düstur edinen Gazi Paşa, bu üniversite raporunu beğenmez.

Gazi Paşa raporu ciddi ciddi tetkik etmesine rağmen, bununla düşüncelerinin çakışmayacağını görür.

İş başa düşmüştür bir kez daha!

Gece gündüz bu konuyu düşünmeye başlar...

Sonunda Gazi Paşa, düşündüğü üniversite anlayışını kafasında netleştirir ve 2 Temmuz 1932 yılında topladığı I. Türk Tarih Kongresi'nde bunun işaretlerini verir.

3. Birinci Türk Tarih Kongresi ve Operasyon İçin İlk Kıvılcımların Çakılması

I.Türk Tarih Kongresi 2 Temmuz 1932 tarihinde toplanır. Kongre hazırlıkları tamamen Gazi Paşa'nın emrinde ve gözetiminde yürütülmüştür. Hedef, bu kongrede yeni bir "Türk Tarih Tezi"nin amaçlarını, hedeflerini ve kırmızı çizgilerini belirlemektir. Çerçeve ise, Türk ırkının ve yarattığı uygarlığın üstünlüğünü gün yüzüne çıkarmak...

Bu amaç doğrultusunda önceden de şöyle bir hazırlık yapılmış: Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti komisyona bir Türk Tarihi kitabı hazırlatır. Kongreye davetli herkese bu kitaptan bir adet gönderir. Onlardan kitap ve içindeki görüşler hakkında yazılı bir rapor yazmaları, Cemiyet'e göndermeleri istenir.

Kongreye davetli olanlardan, İnkılabın bu konudaki anlayışını sezenler (Sayın Dölen'in ifadesiyle "kurtlar") buradaki tuzağı sezmış ve kitaptaki tezleri göklere çıkaran ifadelerle raporlandırarak Ankara'ya göndermişler. Bunun bilimsel maksatlı olduğunu zanneden saflar (bu da benim tabirim olsun) ciddi ve bilimsel raporlar yazarak Ankara'ya gönderirler.

Bu saflardan biri olan Darülfünun Tasavvuf Tarihi hocası Mehmet Ali Aynî, kongredeki havayı koklayınca, daha önce gönderdiği eleştirel raporun tam aksine yeni bir rapor hazırlayıp kongrede bunu sunar. Ancak Reşid Galib bu kurnazlığı yemez ve M. Ali Aynî, üniversiteden atılanlar listesinde yer almaktan kurtulamaz.

M. Ali Aynî gibi, resmî ve istenen görüşe göre rapor yazma-
yanların tamamının üniversite ile ilişkisi kesilmiştir.

Konuyu uzatmamak adına okuyucuya bu konuda bir fikir
vermesi açısından, küçük bir örnek vermemiz yeterli olacak-
tır sanırım.

Kongrenin 5. günkü oturumunda, Türklerin Orta Asya'dan
göçünün meşhur hikâyesi anlatılmaktadır. *Hani şu meşhur göl-
ler ve ırmaklar kurudu, çiçekler açmaz, kelekler uçmaz kurgu
hikâyeleri var ya, işte onlar ballandıra ballandıra anlatıldı.*

Türkler artık mutsuzdurlar. Sonunda çaresiz kalınca, uy-
durulan o meşhur Göç Haritası'nda görüldüğü gibi dünyanın
dört bir tarafına göç ederler.

Konuyu uzatmadan sadece şunu ilave edeyim: Eski dünya-
da üç kıtaya yayılan Türkler insanlığın ataları oldular.

Yani tüm milletler (İngilizler, Fransızlar, Almanlar, Afrika-
lılar, Çinliler...) hepsi aslında Türk'türler.

Tabi tüm insanlık ırkı Türklerden neşet etmişse, haliyle
tüm dünyanın dilleri de, Türkçeden doğmuştur.

Nitekim bu saçmalığı ispat için dönemin bilim adamları (!)
az ter dökmediler. Ordinaryüs Profesör ünvanı verilen Hazım
Onat'ın ne sıkıntılar çekerek hazırladığı çalışmada kelimelere
ne taklalar attırdığını, yazdığı iki ciltlik esere bakanlar anlarlar.
O gün dünyanın dil alanında en büyük eseri kabul edilen bu
iki ciltlik eser, bugün yüz karası kabul edilerek, Türk Dil Ku-
rumu'nun depolarında saklanmaktadır.

Neyse, dönelim 5. Günlük oturuma. Bu kurgu göç hikâyesi
tatlı tatlı anlatılırken, ünlü Tarihçi Zeki Velidi Togan, buna iti-
raz eder. *Yapmayın der, kendimizi dünya rezil etmeyelim. Sonra
tüm dünyaya alay konusu ediliriz. Biz bilim adamıyız, bu top-
lantı bilimsel bir toplantı. Böyle uyduruk kocakarı hikâyelerini*

bilimsel çalışma diye ortaya atmayın... gibi gibi laflar edince, işin çığırından çıktığını gören o dönemin Türk Tarih Kurumu Başkanı (o günkü adıyla Türk Tarihi Tektik Cemiyeti Umumi Kâtibi) Dr. Reşid Galib kürsüye çıkarak aşağılayıcı ve hakaretvari ifadelerle Zeki Velidi'ye saldırır. Reşid Galib'den işareti alan Darülfünun hocalarından Sadri Maksudi Aral ve Şemseddin Günaltay da arka arkaya kürsüye çıkarak, hiçbir bilimsel cümle kurmadan Zeki Velidi'nin şahsına ağır hakaretler ve tehditler savururlar.

Ulan Tatar!.. diye başlayan hakaret cümleleriyle bilimsel bir kongre, adeta siyasi bir engizisyon mahkemesine döner. Adeta linç edilir.

7 Temmuz günü cereyan eden bu hadiseden canını zor kurtaran Zeki Velidi, 8 Temmuz günü üniversiteye istifa dilekçesini vererek, canını kurtarmak için kapağı yurtdışına atar.

Bu büyük tarihçi, öldürülme korkusuyla gurbette geçirdiği günleri, 40 yıl sonra şu kelimelerle ifade eder: *"İlmî içtihatlarım beni sekiz sene (1932-1940) Türkiye dışında, Avusturya ve Almanya'da kalmak zorunda bıraktı."*

Evet, suçu hırsızlık, arsızlık değil, *ilmî içtihat* idi.

Gazi Paşa ölünceye kadar Türkiye'ye dönmeye cesaret etmedi. İsmet Paşa Cumhurbaşkanı olunca, Gazi Paşa ile ters düşerek yurtdışına kapağı atanları Türkiye'ye davet etti ve birçoğunun itibarını iade etti. Bu olumlu havadan ümitlenen Zeki Velidi de Türkiye'ye 1940'da döndü.

Diğer tarih hocalarını merak ediyorsanız, bir kısmı Türk Tarih Cemiyeti üyesi olan, Fuat Köprülü dışında tüm tarih hocaları üniversiteden tard edilmişlerdir. Köprülü de, meşhur *kıvrma manevralarıyla* bu tasfiyeden kurtulabilmiştir, hatırlatayım!

II. BİLİMİN SİYASAL ANLAYIŞA VE DEVRİMLERE KURBAN EDİLİŞİ: 1933 ÜNİVERSİTE REFORMU

Eski bir İstiklal Mahkemesi Üyesi olan Dr. Reşid Galib'in bu kararlı, becerikli, dik duruşlu tavrı Gazi Paşa'yı son derece memnun etmiş olmalı ki, bu olaydan iki ay sonra 11 Eylül'de (1932) Milli Eğitim Bakanlığı (Maarif Vekâleti) görevine getirilerek ödüllendirilmiştir. Gerek İstiklal Mahkemeleri'ndeki duruşu ve gerekse kongredeki duruşu, Gazi Paşa'nın O'nu eğitimin başına getirmesinde en önemli etken olmuştur, denebilir.

1.Tahribat ve Tasfiye Zemininin Medya Üzerinden Hazırlanması

Reşid Galib artık sıradan bir insan değildir. Muasır Medeniyet'in üzerine çıkmayı hedef edinen Yeni Türkiye'nin tüm eğitim kurumlarının başıdır. Cumhuriyet Türkiye'si'ni Muasır Medeniyet'in üstüne çıkaracak kurumlar, eğitim kurumları olacaktır hiç şüphesiz.

Bu ağır yük artık Reşid Galib'in omuzlarındadır. Reşid Galib, oturup kalktığı her yerde eğitim hakkında nutuklar atmakta ve devletin tek üniversitesi olan Darülfünun'u hedef tahtasına koymaktadır.

"Darülfünun muasır (çağdaş) bir üniversite değildir.

Hocaların bir kısmı gerici, bir kısmı huysuz, bir kısmı liberal..." gibi gibi eften püften gerekçelerle bıkmadan usanmadan üniversiteyi kötüler.

Devletin politikasının, hedefinin üniversiteyi kapatmak olduğu artık açıktan belirginleşmeye başlamıştır.

Düğmeye basılır ve basın harekete geçirilir...

Başta Hâkimiyet-i Milliye ve Cumhuriyet gazeteleri olmak üzere, Ülkü Dergisi ile Kadro Dergisi, bu işin öncülüğünü üstlenirler.

Basın kanalıyla ortam uygun vaziyete getirilince, Reşid Galib 1933 Temmuzunda üniversiteye gönderdiği bir genelgeyle, 92 bilim adamının görevlerine son verir.

Cumhuriyet kurulu henüz 10 yıl olmuştur. Devletin bir tek üniversitesi vardır: İstanbul Darülfünun.

Bu üniversitenin tüm hocaları da Osmanlı döneminde yetişen bilim adamlarıdır.

Üniversiteden atılmalarının akademik açıdan hiçbir nedeni yoktur. Bilimsel yeterlilik açısından da hepsi dönemlerinin en şöhretli adamlarıdır ve Batı bilim dünyasında yayınlarıyla tanınan ve saygı duyulan akademisyenlerdir.

Tek kusurları vardı: *Bilimin ırzına geçerek, o günkü devletin siyasî amaçlı eğitim programlarına hokkabazlık yapmamaları!*

Evet, tek kusurları buydu...

Onlara söylenen: *"Bilim milim yapmayın!... Yeni rejime militan yetiştirin!" "Orada-burada yazılanlara itibar etmeyin!" "Sınıfta bir hoca gibi ders işlemeyin, partinin il başkanı gibi siyasî konuları işleyin ve parti militanı yetiştirin!"*

Evet, aynen böyleydi. Bunun için belgelere dayalı yüzlerce sayfa örneklerle kocaman bir kitap yazabilirim. Okuyucuyu teknik verilere boğmamak için eğitimde hedef ve amacı tek cümleyle bir kez daha tarihe not olarak düşeceğim:

Evet, 1933 üniversite hedefiyle, ülkeyi muasır medeniyete ulaştıracak bilimsel bir eğitim hedeflenmemiştir.

Hedef, yeni rejimi benimseyip onu her hal ve şartta ölümüne savunacak, okumuş-diplomalı militan yetiştirmek!

Bu okuldan çıkacak mühendis, öncelikli görevi teknoloji ile uğraşıp ülkeyi kalkındırmak değil, eskinin kalıntılarıyla uğraşıp yeni rejimi tahkim etmektir!

Bu nedenle de Cumhuriyet'in üniversitesinde klasik bilim adamlarına değil, rejim ve devrimleri savunacak militan hatiplere ihtiyaç vardır.

Neyse, hamaset yaparak sinirlerinizi bozmayayım ...

1933 yılında adına üniversite reformu dedikleri bu cinayet işlerinde, üniversiteden atılan 92 bilim adamının birkaçının isimlerini ve çok kısa olarak özelliklerini buraya kaydedeyim ki, bunun nasıl bir cinayet operasyonu olduğu anlaşılsın. Hedefin bilim ve üniversite olmadığı, ideoloji üretme çiftliği kurmak olduğu ortaya net olarak çıksın!

2.1933 Üniversite Reformu Maskesi Altında Yapılan Katliam

Hatırlatayım bir kez daha: Bilim adamı, domates tarlasında üç ayda yetişmez!..

Bir ömür vererek, gece gündüz çalışarak yetişir. Bu düşüncede olsaydık, üniversitelerimiz 1947, 1960, 1971, 1980... katliamlarına uğramazlardı.

İşte 1933'ten bazı örnekler:

İsmail Hakkı Baltacıoğlu

1886 yılında İstanbul'da doğdu. 1903 Yılında Vefa İdadiyesi'nden mezun oldu. Akabinde Darülfünun Ulum-u Tabiiye

şubesine kaydoldu. Eğitimi devam ederken Divan-ı Hümayun Mühime Kalemi'nde çalıştı. Dönemin Maarif Nazırının desteği ile Pedagoji ve Elişleri Öğretimi konularını incelemesi için Avrupa'ya gönderildi. Fransa, İngiltere, Belçika ve İsviçre'de bulundu. Fransa'daki kültürel kurumları yakından inceledi.

Yurtdışından döndükten bir süre sonra, 1913'te Darülfünun'da Fenn-i Terbiye (Pedagoji) profesörü oldu. 1918'de Tedrisat-ı Taliye (Orta Öğretim) müdürlüğüne atanan İsmail Hakkı Baltacıoğlu, bu görevinden sonra kısa bir müddet Tedrisat-ı Aliyye (Yüksek Öğretim) genel müdürlüğü yaptıktan sonra Heyet-i Teftişye Reisliğine (Teftiş Kurulu Başkanlığı) getirildi. 1923 yılında İstanbul Üniversitesi'nin Edebiyat Fakültesi Dekanlığı'na, daha sonra da "Darülfünun Emini" sıfatıyla rektörlüğüne atandı. Cumhuriyet döneminin ilk rektörü oldu.

1933 yılında çıkarılan üniversite kanunuyla kadro dışı bırakılarak görevine son verilen İsmail Hakkı Baltacıoğlu, ölümüne kadar kesintili de olsa yayını sürdürülen Yeni Adam dergisini çıkartmaya başladı.

Gazi Paşa'nın vefatından sonra iade-i itibara kavuştu. 1942 yılında Ankara Dil-Tarih ve Coğrafya Fakültesi'nde profesörlük yaptı. Afyon ve Kırşehir milletvekili olarak mecliste de bulunmuştur.

1950-57 yılları arasında Din Yolu isminde bir dergi çıkardı. 1957 yılında Kur'an-ı Kerim'i Türkçeye çevirdi.

İsmail Hakkı Baltacıoğlu, aynı zamanda hat sanatında "Alev yazısı" olarak adlandırılmış üslubu oluşturmuş bir hattattı.

Roman, hikâye ve tiyatro oyunlarının yanı sıra pedagoji, tedrisat, çocuk terbiyesi ve felsefe türünde onlarca kitabı bulunmaktadır. 1 Nisan 1978 yılında vefat etmiştir.

Ahmet Ağaoğlu

1869'da Azerbaycan'ın Şuşa şehrinde doğmuştur. Azerbaycan Türklerinden olup Avrupa'ya tahsile giden ilk kişidir. Paris'te Sorbonne Üniversitesi Tarih ve Filoloji Bölümüne ve aynı zamanda Hukuk Fakültesi'ne başlamıştır. Paris'te altı yıl kaldıktan sonra Hukuk Fakültesi'nden mezun olup Azerbaycan'a dönmüştür. Azerbaycan'da, liselerde Fransızca öğretmeni olarak görev yaptı. Bakü ve Kafkasya'da Türkçe olarak neşredilen Hayat gazetesinin de başına geçti.

Ermenilerle mücadele için kurduğu gizli teşkilat Difâi, Ermeni saldırılarının önünü kesmiştir.

Ahmet Ağaoğlu 1909'da Türkiye'ye geldikten bir süre sonra "Hikmet Gazetesi" ile "Sebilürreşad"da yazılar yazdı.

Maarif müfettişliği ve Süleymaniye Kütüphanesi müdürlüğü yaptı. Tercüman-ı Hakikat gazetesinin başyazarı oldu. 1909'da Dârülfünun Rusça muallimliğine ve aynı yıl yeni kurulan Türk Tarih müderrisliğine getirildi. 18 Ağustos 1911'de kurulan "Türk Yurdu Cemiyeti" nin kurucuları arasında bulunarak yayın organı olan "Türk Yurdu" dergisinin yayınlanmasında aktif rol oynadı. Cumhuriyet'in ilk yıllarında iki dönem Kars Milletvekili olarak görev yaptı. Mebusluğu sırasında Ankara Hukuk Mektebi'nde de dersler verdi. Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın kuruluş çalışmalarında etkili oldu (1930). Serbest Cumhuriyet Fırkası kapatılınca, İstanbul'a gelerek İstanbul Darülfünunu'nda tekrar müderris olarak göreve başladı.

1933'te yapılan tasfiye ile hem üniversiteden atıldı, hem de gazetesi kapatıldı. O günlerdeki yaşamını ve psikolojik travmasını şöyle ifade eder: "*Sivil ölüme mahkûm bir heyula!*"

Ağaoğlu, Rusça, Fransızca, Farsça ve Türkçe bilmektedir. 1939'ta vefat ettiğinde, arkasında onlarca eser bıraktı. Onlardan bazıları şunlardır:

“Şii Mezhebi ve Menbeleri” (Londra, 1892), “İslam ve Ahunt” (Tiflis, 1900), “İslama Göre ve İslam'da Kadın” (Tiflis, 1901), “Üç Medeniyet” (Ankara, 1927), “İngiltere ve Hindistan” (Ankara, 1927), “Serbest İnsanlar Ülkesinde” (Ankara, 1930), “Hukuk Tarihi” (İstanbul, 1932), “Devlet ve Fert” (İstanbul, 1932), Etrüsklerin Roma Medeniyeti Üzerine Etkileri” (İstanbul, 1933)

Babanzâde Ahmed Naim

Müderres, mütercim, yazar.

1872'de Bağdat'ta doğdu. Galatasaray Sultânîsi'nde ve Mülkiye'de okudu. Hariciye Nezareti Tercüme Kalemî'nde çalıştı. Maarif Nezareti Tedrisat müdürü oldu. Galatasaray Sultânîsi'nde Arapça dersleri verdi. Daha sonra Dârülfünun Edebiyat Fakültesi'nde felsefe, mantık, ruhiyat ve ahlâk dersleri müderrisliğine başladı (1915); bu görevini Dârülfünun'un lağvedilmesine kadar sürdürdü. Bu tarihte üniversite yeniden kurulurken açıkta bırakıldı.

1908'den itibaren çıkan Sırat-ı Müstakim dergisinin hadis sayfasını düzenledi.

Diyanet İşleri tarafından Buharî hadislerinin tercümesi görevi verildi. O aynı zamanda bir muhaddis idi. Sahih-i Buharî'nin Tecrid-i Sarih tercümesine yazdığı mukaddime bu özelliği öne çıkar. Yazdığı bu mukaddime son derece geniş bir hadis usulü kitabıdır.

Tecrid-i Sarih'in iki cildini de tercüme etmiştir. Vefat ettiği için tamamlayamadığı bu eser Prof. Dr. Kamil Miras tarafından tamamlanmış, 12 cilt olarak yayınlanmıştır.

Namaz kıldığı sırada, secdede vefat etmiştir. (1934)

Mehmed Âkif, "Naim'in vefat haberi üzerime dağ gibi yıkıldı" demiştir. Edirnekapı Mezarlığı'nda Mehmet Akif'in kabrinin yanında medfundur.

Felsefe alanında değerli bir mütercimdir. Georges Fonsgrive'in psikoloji kitabını İlmü'n-nefs adıyla Türkçeye çevirmiştir. Bunun yanında birçok telif ve tercüme eseri bulunmaktadır.

Eserlerinden bazıları şunlardır:

1. Temrînât. Sarf-ı Arabî'ye Mahsus Temrînât (İstanbul 1316) ve Mekteb-i Sultânî'ye Mahsus Sarf-ı Arabî ve Temrînât (İstanbul 1323) gibi adlarla basılan eser, Galatasaray ders nâzırı Mustafa Cemil Bey'in Arapça sarf risâlesinin uygulama ve alıştırma kitabı haline getirilmiş şeklidir. Medrese usulü ile Arapça öğretimini bu kitabın önsözünde tenkit etmiştir.

2. Hikmet Dersleri (İstanbul 1328).

3. Felsefe Dersleri (İstanbul 1333).

4. Mebâdî-i Felsefeden İlmü'n-nefs (İstanbul 1331). G. Fonsgrive'den birçok dip notu ekleyerek tercüme ettiği bu eserin sonuna 1900 felsefî terim için hazırladığı Türkçe karşılıkları da eklemiştir.

5. İlm-i Mantık (Elie Rabier'den tercüme, İstanbul 1338).

Kerim Sebati Gürgün

Cerrah.

1870 Trabzon doğumludur. 1894'te, Demirkapı Askeri Tıbbiyesi'nden sınıf birincisi olarak yüzbaşı rütbesiyle me-

zun olmuştur. İhtisas için Berlin'e gitmiştir. Berlin'de Friedrich Wilhelm Üniversitesi Askeri Tıp Akademisi'nde Prof. Dr. Bergmann'ın yanında 5 yıl cerrahi ihtisası yaparak cerrahi uzmanlık belgesi almıştır.

Yurda döndüğünde, Gülhane Askeri Tıp Tatbikat Mektebi'nde cerrahi öğretim kadrosunda göreve başlamıştır. Gülhane'deki ilk Türk cerrahi öğretim üyesidir. Gülhane'de hastabakıcı okulu kurulmasını sağlamıştır. Yönetimle aralarında çıkan birtakım sorunlar sonucu Mısır'a gitmiştir.

1908 II. Meşrutiyet'in ilanından sonra ülkesine dönmüş, Kadirga'daki Tıp Fakültesi'ne hoca olarak girmiştir. 1909'ta Darülfünun Tıp Fakültesi'nde 2. Serirat-ı Hariciye'nin kurucusu olmuştur. 1912'de başladığı 1. Serirat-ı Hariciye (Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Genel Cerrahi) başkanlığını 1933'e kadar sürdürmüştür.

Operatör Binbaşı olan Kerim Sebati, Trablusgarp'ta Hilal-i Ahmer Seyyar Hastanesi kurması için görevlendirilmiş, burada hastabakıcı-sedyeci sistemini oluşturmuştur.

Harp yaralanmalarıyla ilgili yazdığı makaleler dikkate değerdir. Kafa travmaları, omurilik ve sinir yaralanmaları, hocanın uzmanlık alanlarıdır. Üniversite reformu ile birlikte emekliye sevk edilmiştir.

Emekliliğinden sonra, Anadolu'da Ergani Madenleri'nde, Zonguldak Kömür Havzası'nda, dispanserlerde havza hekimi olarak çalışmıştır.

Mustafa Nevzat Pısak

1879'da Gönen'de doğdu. 1898'de Tıbbiye-i Askeriye İdadisi'nden eczacı namzedi olarak, 1902'de ise Tıbbiye-i Adliye-i Şahane'den Eczacı olarak mezun olmuştur.

Prof. Mustafa Nevzat Pısak Türkiye’de çağdaş eczacılığa geçilmesinde, batılı anlamda eczacılık eğitiminin gerçekleşmesinde, Ulusal İlaç Sanayii’nin oluşması ve gelişmesinde büyük rol oynamıştır.

1915 yılında Eczacılık Mektebi’nde Fenn-i İspençiyari müderrisliğine atanmıştır. Fransızca kitaplardan tercümeler yapmış; Ecz. Ligor Taranakidis ile birlikte, 1924’de yayımlanan, Fenn-i İspençiyari (Farmasötik Teknoloji) isimli kitabı yazmıştır.

Üsküdar’da Kızılay namına 10.000 kişilik, hayır amaçlı bir aşevi kurmuştur. Kızılay’daki çalışmalarından ötürü Avusturya-Macaristan ve Bohemya Prensi F. Salvator tarafından kendisine Kızılhaç’ın kraliyet şeref madalyası verilmiştir.

Prof. Mustafa Nevzat Pısak yerli ilaç sanayiinde de birçok yeniliğin öncüsü olmuştur. Kendisi Türkiye’de ilk enjektabl ampülü yapanlardan birisidir. Haşhaştan afyon ekstre ederek mamul ilaç üretmiştir. İlk defa toz insülininden enjektabl preparat oluşturmuştur. Türk İlaç Sanayii’ne “kalite kontrol” kavramının girmesine öncülük etmiştir.

1933 yılında üniversiteden atılmıştır.

Ali Ekrem Bolayır

Tanzimat döneminin ünlü şairi Namık Kemal’in oğludur. 1867’de İstanbul’da doğmuş, Servet-i Fünun şairidir. Sultan II. Abdülhamid devrinde Mabeyn Kâtibi oldu. Kudüs mutasarrıfı, Beyrut ve Cezâir-i Bahr-i Sefîd valiliği yaptı.

1910’da Dârülfünun’da edebiyat müderrisi oldu. 1912’de Balkan Harbi’nde Yunanlılara esir düştü. Bir haftalık esaretten sonra tekrar İstanbul’a döndü ve ikinci defa Dârülfü-

nun'a müderris oldu. Nazariyyât-ı edebiyeye dersleri okuttu. Maarif Nezâreti tarafından kurulan Tedkîkat-ı Lisâniyye Heyeti'nin Sarf ve İmlâ Encümeni'ne başkanlık yaptı. Okuttuğu ders müfredattan kaldırılınca açığa kaldı. Said Bey Maarif Nezâreti'ne gelince onun isteği ile Galatasaray Lisesi'nde edebiyat öğretmenliği yaptı. Yahya Kemal milletvekili olunca ondan boşalan yer için üçüncü defa Dârülfünun'a tayin edildi (1923). Aynı yıl asâleten şerh-i mütun (metin şerhi) müderrisliğine getirildi.

1933'e kadar Darülfünun'da Maltepe Askeri Lisesi ve Galatasaray Lisesi'nde dersler verdi.

Edebi olarak Servet-i Fünun Dergisi'nde yayınlanan "Vasiyet" şiiri ile tanındı.

1914 yılında kurulan, Osmanlı'nın ilk konservatuvar kurumu olan Darülbeyaz'ın (Güzellikler evi) isim babasıdır.

Ali Ekrem Osmanlıcanın ve aruzun güçlü bir koruyucusu olmakla beraber birçok şiirinde konuşma dilini ve hece vezni de kullanmıştır. Ferdî duyguların çerçevesinde kalmayarak sosyal konulara da yer vermiş, ancak şiirden çok nesirde başarılı olmuştur.

Şiirlerinin yanı sıra edebiyat tarihi, tiyatro ve çocuk edebiyatı ile ilgili eserleri vardır.

1933'te üniversitedeki görevine son verildi.

Avram Galanti

Eğitimci, dilci, siyasetçi.

1873'te Bodrum'da doğdu. Ünlü hahamlar yetiştirmiş Yahudi bir ailedendir. Liseyi bitirdiğinde İbranice, Farsça, Fransızca ve Türkçe olmak üzere dört dil biliyordu. Daha

sonra Almanca, İngilizce ve Arapça da öğrenerek bildiği dilleri yediye çıkardı.

Rodos'ta öğretmenlik yaptığı sırada yabancı ülkelerde çıkan II. Abdülhamid'in kişiliğini, siyasetini eleştiren yazıları sansür etme görevini sürdürdü. Ancak daha sonra İttihat ve Terakki'yi destekledi, yazılarında bu doğrultuda konuları işledi.

Mısır Cemiyet-i İsrailiyyesi adıyla gizli bir dernek kurarak sürgündeki Osmanlı Yahudilerini örgütledi.

Tarih-i akvam-ı kadime-i şarkıyye okutmak üzere önce muallim, sonra müderris ünvanı ile öğretim üyesi oldu.

Milli Mücadele yıllarında yabancı dillerdeki günlük basın bültenlerini Türkçeye çevirip Mustafa Kemal ve arkadaşlarına ilettiler. Cumhuriyetten sonra çeşitli dilbilimsel kaygılarla harf devrimine karşı çıkan kitap ve makaleler yazdı. 1933 yılında üniversite reformu sebebiyle kadro dışı bırakıldı.

Türkçede Arabî ve Latin Harfleri ve İmla Meseleleri, Küçük Türk Tetebbuları, Hamurabi Kanunu, Arabi Harfleri Terakimize Mani Değildir, Vatandaş, Türkçe konuş!, Hitit Kanunu gibi eserlerinin yanı sıra, dil, tarih, monografi, inceleme-araştırma alanlarında onlarca eseri vardır.

Ölümünden önce 2000 ciltlik kütüphanesiyle zengin arşivini Türkiye Hahambaşılığı'na bıraktı.

Hasan Tahsin Aynizâde

Maliyeci, Hukukçu, Eğitimci.

Aynizâdeler ailesinden olup, Prof. Mehmet Ali Aynî'nin amcazâdesidir. 1876 yılında Serfiçe'de doğmuştur. İlk ve orta öğrenimini İstanbul'da (Vefa Lisesi) tamamlamıştır.

Abdülhamid tarafından kurulan Kabataş Mekteb-i İdadisi'ne 1908 yılında ilk müdür olarak atandı. Yaklaşık bir yıl sonra üniversiteye intisap etmiştir.

1908-1909 yıllarında Darülfünun'da bugünkü deyimle İşletme Fakültesi Dekanlığı, 1915 yılında Maliye Nazırı Müsteşarlığı, 1924-1927 yılları arasında da Darülfünun Hukuk Fakültesi Dekanlığı yapmıştır.

Maliye alanında dönemin en meşhur profesörlerinin başında gelir. Uzun yıllar Mülkiye'de, Ulum-u Âliye-i Ticari'de ve Hukuk Fakültesi'nde profesör olarak ders verdi.

Alanında 7 önemli eser yazmıştır. Bunlardan en meşhuru olan İlm-i Mâlî adlı eseri, iki baskısını eski harflerle yapmış, üçüncü baskısını 1933 yılında Latin harfleriyle, İlm-i Mâlî ve Maliye Kanunları adıyla yayınlamıştır.

Cemiyet-i Akvama Müzaheret Komisyonu'nun kuruluşunda görev almış, Türk Müzaheret Cemiyeti'nin kuruluşuna da (27 Nisan 1922) önderlik etmiştir.

1933 tasfiyesine maruz kalan bu değerli iktisatçı 1962 yılında hayata gözlerini yummuştur.

Ahmet Refik Altınay

Tarihçi.

1881 yılında İstanbul'da doğdu. 1898 yılında Harp Okulu'ndan mezun olduktan sonra askeri okullarda coğrafya, Fransızca ve tarih öğretmenini olarak çalıştı. Tercüman-ı Hakikat ve Millet gazetesinde başyazarlık yaptı. Genelkurmay'a bağlı birçok görev aldı.

I. Dünya Savaşı sonlarında, Ermeni mezâlimini yerinde incelemek için yabancı gazetecilerden kurulan heyetin başında

Doğu Anadolu'ya gönderildi. Bu sıradaki gözlemlerini İki Komite İki Kıtıl (İstanbul 1919) ve Kafkas Yollarında Hâtıralar ve Tahassüsler (İstanbul 1919) adlı kitaplarda topladı.

1918'de Dârülfünun Osmanlı Tarihi Kürsüsü'ne müderris olarak tayin edildi. 1925'te Abdurrahman Şeref Bey'in ölümü ile boşalan Türk Tarih Encümeni başkanlığına getirildi. 1933 yılında üniversite reformunda kadro dışı bırakıldı. Bundan sonra geçimini Cumhuriyet ve Akşam gazeteleri ile Millî Mecmua ve Hayat mecmuasında yazılar yazarak sağladı

Demirbaş Şarl ile ilgili çalışmasından dolayı İsveç hükümeti, Türk-Bulgar ilişkilerine dair araştırma ve yayınları dolayısıyla da Bulgar İlimler Akademisi tarafından nişan ve madalya ile taltif edilen Ahmet Refik, bizde eski tarihçiliğin son, modern tarihçiliğin ilk, popüler tarihçiliğin ise en iyi temsilcisidir.

"Büyük Târîh-i Umûmî", "Geçmiş Asırlarda Osmanlı Hayatı", "Târîhi Simalar", "Köprülüler", "Felâket Seneleri 1094-1110", "Kadınlar Saltanatı I-IV", "Âlimler ve Sanatkârlar 900-1200" gibi eserlerinin yanı sıra, Altınay'ın çoğunluğu tarih konulu kitaplarının sayısı 150'den fazladır.

Halil İnalcık, 13. Türk Tarih Kongresi'nde, Ahmet Refik Altınay'a değinmiş ve onu Türkiye'deki Osmanlı tarihçiliğinin öncüleri arasına saymıştır.

Üniversite reformundan sonra kadro dışı kalınca, kitaplarını satarak geçinmeye çalıştığı bilinmektedir.

M. Turhan Tan, Altınay hakkında şunları söylemiştir: "Ahmet Refik şüphe yok ki müverrihti. Lakin onda tarih bilgisi kadar tarihi sevdirmek ve tarihi okutmak bilgisi de vardı. Hiçbir kimse tarafından tekzip edilmeyeceğine emin olarak söylüyorum: Memleketimizde Ahmet Refik adlı biri çıkıp

da tarihi eserler yazmasaydı, bugün umumileşmiş ve Garp âlemine bile müessir olmaya başlamış olan tarih sevgimiz vücut bulmayacaktı, onu bu bakımdan sade bir tarihçi değil tarih mimarı da sayabiliriz.”

Peyami Safa ise şu cümlelerle Altınay’ı anlatmıştır: “İmparatorluğun son ve halkın ilk tarihçisi; yaptığı işi sarayın dalkavukluğundan çıkararak; milletin müdafaası haline sokan ilk tarih yazarı; yazdığı kitapları halka okutabilmek için tarih vulgarizasyonu yapan ilk kalem sahibi; İmparatorluğun sırlarını deşmek için Evrak Hazinesi’ne gözlerini daldıran ilk mütecessis. Tarihi devirleri, bulundukları edebiyat atmosferi içinde mütalaa eden ilk tarih edebiyatçısı; İmparatorluğun yıkılmasına sebep olmuş klerikal tesirlere, ulema ve softa otoritesine hücum etmiş bir tarihçi.”

Maalesef, Cumhuriyet’e de yaranamadı, sonunda kitaplarını satarak karnını doyurmaya çalıştı.

Besim Ömer Akalın

Doktor, bilim insanı, siyasetçi.

Türkiye’de çağdaş doğum biliminin öncülerindendir; ülkedeki ilk doğum kliniğini açan, doğum üzerine ilk çağdaş kitabı yayımlayan kişidir. Ebelik mesleğinin kurumsallaşmasına, ayrıca hemşirelik ve hasta bakıcılık mesleğine büyük katkıları olmuştur. Ülkede tıbbî yayıncılığı başlatan bilim insanıdır. “Doğum Tarihi” adlı kitabı, Türkiye’de doğumla ilgili ilk çağdaş eser olarak tanınır.

1862’de İstanbul’da doğdu. İlköğrenimden beri insan vücudu ve işleyişi hakkında kitaplara merak gösterdi.

6 Haziran 1885 tarihinde tabip yüzbaşı rütbesi alır. Haydarpaşa Tatbikat Hastanesi'nde staja başlar.

Fransa'daki eğitimi sırasında hocaları Tarnier ve Budin'in takdirini kazandı. Kadın hastalıkları ve doğum bilgisinde çağdaş bilgiler ve uygulamalar konusunda eğitim almış olarak, 4.5 yıl sonra Paris'teki uzmanlık eğitimini tamamladı, İstanbul'a döndü. Askeri Tıbbiye'deki görevinin yanı sıra, Haseki Nisa Hastanesi doğum koğuşunda da görevlendirildi.

Kadın doğum ve çocuk hastalıkları alanlarında son bilgiler ile yetişen Dr. Besim Ömer, ülkesinde gerek hekim gerekse ebe eğitiminde ve uygulamalarındaki büyük eksikliklerin bilincindeydi. O yıllarda nerede olursa olsun doğumlarda hekimlere başvurmak, ancak doğumda istenmeyen, ters giden bir şeyle karşılaşılması durumunda olurdu. Bu köyde de, şehirde de böyleydi. El yıkamayı bile ihmal eden ebeler, cehaletlerinden dolayı en ufak bir komplikasyonda bebeğin ölümüne sebep olabiliyorlardı.

Bunu değiştirmek için, Besim Ömer harekete geçti ve bir doğum kliniği açma teklifini II. Abdülhamid'e sundu. Ancak daha önce, Abdülhamid'in bu konudaki bir girişimi çeşitli plan-proje engelleriyle askıda beklediğinden, Sultan bu teklif için de Besim Ömer'e net bir cevap vermedi.

Besim Ömer daha fazla beklemeden Tıp Fakültesi'nde, üç oda bir sofadan oluşan bir bölümü gizlice, 14 yataklı bir hastaneye dönüştürerek, 1894 yılında doğum kliniği (Viladethane) olarak açtı.

Bundan sonra, o zamana kadar teorik olarak verilen derslerin uygulamalı olarak yapılmasına, doğum ameliyatı pratiğine başlandı.

Mekteb-i Tıbbiye yakınındaki üç odalı küçük binada (II. Abdülhamid'den gizli açılmıştır) ülkenin ilk doğum kliniğidir ve bu doğumhane 17 yıl hizmet vermiştir.

Bu kaçak açılan kurum, toplumda kadının yerinde de etki etmiştir. Kadının hastane ortamında, sağlıklı koşullarda da doğum yapabileceği fikri, Besim Ömer'in adımıyla toplumda uyanmıştır.

Besim Ömer, bununla da yetinmeyerek, Sıhhiye-i Umumiye Meclisi'nden çıkarttığı bir kararla, İstanbul'da ebelik yapan herkesi polis kanalıyla Tıp Fakültesi'ne çağırmıştır. Kendilerine doğurtma, doğumda asepsi, antisepsi usulleri ve diğer konularda dersler vermiştir.

Ebelik alanında ilk kitaplar olan “Doğurduktan Sonra”, “Ebe Hanımlara Öğütlerim” ve “Ebelik” adlı kitapları yayımlayarak çağdaş ebeliğin ülkedeki kurucusu oldu.

Dr. Besim Ömer, 1888 yılında hocası Budin'in derslerinden tuttuğu notlar ile yeni doğan beslenmesi ve hijyeni konularında verdikleri bilgileri “Zayıf ve Vakitsiz Doğan Çocuklara Edilecek Tekayyüdat: Kuvöz ve Gavaş” isimli kitabında toplamıştır. Bu kitap Türkçe tıp literatürünün ilk prematüre bebek bakım kitabıdır.

M. Nizamettin ile birlikte Luteaud'dan Emraz-ı Nisa adı ile yaptıkları çeviri eser, Türkçe olarak yayınlanmış modern anlamda ilk jinekoloji kitabıdır.

1919 yılında Darülfünun'a rektör seçildi. 1922 yılında Mekteb-i Tıbbiye-i Şahane'ye bir grup kız öğrenciyi kayıt ettirerek Türkiye'nin ilk kadın doktorlarının yetişmesine önayak oldu.

Hayatı boyunca en çok üzerinde durduğu konulardan biri olan çocuk ölümleri ve çocuk hastalıkları konusunda pek çok

yazı yazdı. 1917 yılında Çocuk Esirgeme Kurumu onun girişimleri ve öncülüğünde kurulmuştur.

Kadın ve çocuk sağlığı ve hastalıkları dallarında tıp öğrencileri için, döllenme, gebelik, doğum, doğum sonrası yeni doğan bakımı, doğum ameliyatı teknikleri, puerperal hastalıklar, güç doğumlar konularını ele alan 4 ciltlik “Fenn-i Vilade” adlı eseri ve bunun yanı sıra Çince dâhil olmak üzere yabancı dillere çevrilmiş 50’den fazla kitabı ve bir o kadar, hepsi tıbbi önemli katkılar yapmış yayını vardır.

Akalın, iki dönem de Bilecik milletvekilliği yapmıştır.

Akalın aynı zamanda, 1912’de batan Titanik gemisine bileti olduğu halde geç kalıp binemeyen tek kişidir.

Dünya çapındaki bu değerli bilim adamı, devrim propagandaları yerine bu işlerle uğraştığı için, 1933 yılında üniversiteden atılmıştır!..

Kadri Raşit Anday

Çocuk hastalıkları konusunda Türkiye’nin ilk uzmanlarından. 1875 İstanbul doğumludur.

Gülhane Askeri Tıbbiyesi üçüncü sınıftayken Fransa’ya giderek Paris Tıp Fakültesi’nde çocuk hastalıkları, fizyoloji, iç hastalıkları alanında ünlü hekimlerin derslerini izledi. Fizyolog Charles Richet ile çalışma şansı bulmuştur. Aynı zamanda Prof. Grancher, Mafran ve Notecourt’un çocuk hastalıkları kliniklerinde öğrenim görmüştür.

Mülkiye Tıbbiyesi’nde fizyoloji dersleri verdi. Bunun yanı sıra çocuk hastalıkları konusunda da dersler verip bu derslerin klinikteki tatbikatlarını yürütmüştür.

1905’te çocuk hastalıkları klinik şefi olmuştur.

Meşrutiyet'ten soran Şişli Etfal Hastanesi iç hastalıkları kliniğinde şef, 1917'de kurulan Tıp Fakültesi Çocuk Hastalıkları Bölümü'nde profesör oldu.

1917'ye değin Türkiye'de çocuk hastalıkları ayrı bir uzmanlık dalı olarak ele alınmamıştı. Kadri Raşit, bu alanın Türkiye'de öncülüğünü yaptı. Yurtdışındaki çeşitli akademik dergilerde birçok çalışması yayınlanmıştır.

Kadri Raşit Anday, aynı zamanda Cumhuriyet sonrası Türk Şiiri'ndeki Garip Akımı'nın temsilcilerinden Melih Cevdet Anday'ın da amcasıdır.

1933'lü yıllarda, çocuk hastalıkları uzmanı hekimin bulunmadığı ortamda, O'nun da gözünün yaşına bakılmadı ve üniversiteden tard edildi.

Hamdi Suat Aknar

1873'te Harput'ta doğdu. Türkiye'de patolojinin kurucusudur. Hamdi Suat Aknar, 1899 yılında "Mekteb-i Tıbbiye-i Şahane"yi bitirdikten sonra 1899 - 1900 yılları arasında Gülhane Tatbikat Hastanesi, Teşrih-i Marazi Laboratuvarı'nda çalışmasının ardından, 1900 - 1904 yıllarında Almanya'da eğitim gördü.

1900 senesinde Almanya'ya giden Hamdi Suat, orada geçirdiği dört yıl içerisinde Marchand, Stohr, Fraenckel, Kolliker, Flemming ve Rindfleisch gibi histoloji-patoloji ve anatomi alanında dönemin meşhur bilim adamları yanında çalışır. 1904'te Marchand'ın yanında "İnsan Vebasında Lenf Düğümlerinde Görülen Histolojik Değişiklikler" hakkında hazırladığı tez ile doktorasını tamamlar.

Almanya'daki eğitimini kapsamlı biçimde yaparak yurda dönen Hamdi Suat, Gülhane'de Patolojik Anatomi (Teşrih-i Marazi) hocalığına getirildi (1904) ve Türkiye'de çağdaş patolojinin kurucusu oldu.

Haydarpaşa Askeri Tıp Fakültesi'nin oluşturulmasıyla, burada anatomi dersleri verdi. 1909'da Darülfünun Tıp Fakültesi'nde dersler vererek hekimlik yapmaya başladı.

Önce 1912 Balkan Savaşı'nda ve daha sonra 1915'de Kafkas Cephesi'nde görevlendirildi. Doğu Cephesinde Tifüs hastalığından dolayı büyük yıkım yaşanmaktaydı. Hükümet, Aknar'ı Kızılay adına Erzurum ve Erzincan'a gönderdi. Hamdi Suat burada, hem Askeri Hekim olarak hizmet etti, hem de Tifüs ile savaştı. İlk "Tifüs Aşısı" sayılacak öncü çalışmalar yaptı.

Askerler üzerinde tifüs hastalığına karşı aşılama çalışmaları ve farklı aşı uygulama yöntemlerine ait sonuçları 1916 yılında yayınladı.

Kanser ve tümör patolojisi Hamdi Suat'ın çalışmalarında önemli bir yer tutar. Bu ilginin bir neticesi olarak, 1925 yılında Tıp Fakültesi'ndeki patoloji laboratuvarı içerisinde kanser araştırmaları için bir bölüm ayırdı. Hamdi Suat'ın kişisel çabalarının bir ürünü olan bu laboratuvar, Türkiye'nin ilk kanser araştırma merkezi olarak nitelendirilir.

Aknar, 1933 yılında "Kanser Mücadele ve Taharri Cemiyeti"ni kurarak, bugünkü Türk Kanser Araştırma ve Savaş Kurumu'nun temellerini attı.

Hastalardan tahlil amaçlı alınan parçaların korunması için bir eriyik hazırlayan Aknar'ın bu buluşu, "Hamdi Eriyiği" adıyla Türkiye dışında da kullanıldı.

Bitkiler ve hayvanlar üzerinde yürüttüğü bilimsel çalışmalar nedeniyle Hamdi Suat ülkemizde deneysel patolojinin öncüsü kabul edilmektedir. Hayvan deneyleri için gerekli olan farelerin yurtdışından getirilmesinin zorlu süreçlere bağlı olmasından dolayı Hamdi Suat, sigara paketine delikler açarak içine yerleştirdiği fareleri Türkiye'ye kendisi sokmuştur.

Türkiye'de patolojinin bir uzmanlık dalı olarak kabul edilmesinde büyük pay sahibi olan Hamdi Suat, 1800 parçayı kapsayan bir patoloji müzesi kurmuştur. Sınıflarda iki öğrenciyi bir mikroskop ve çeşitli hastalıklara ait mikroskopik preparatlar sağlayarak, patoloji öğretiminin çağdaş düzeye ulaşmasına büyük katkıda bulunmuştur.

Hamdi Suat'ın patolojik anatomi üzerine "Teşrih-i Marazi-i Umumi" ve otopsi üzerine Feth-i Meyyit ve Tegayyurat-ı Teşrihiyenin Teşhisi ve Tıbb-ı Kanuni Nokta-i Nazarında Ehemmiyeti başlıklı iki kitabının yanı sıra, çoğu Almanca ve Fransızca olmak üzere 40'ın üzerinde bilimsel makalesi mevcuttur.

Hamdi Suat, Yerli ve uluslararası alanda, çok sayıda yayın yaptı. Bu yayınlar, uluslararası alanda, ülkemizden yapılan patoloji ile alakalı ilk yayınlarıdır.

Prof. Dr. Hamdi Suat Aknar'ın toplam 47 adet bilimsel yayınının, 7'si Türkçe (2'si kitap), 10'u Fransızca, 30'u da Almandır (1'i Tez)

Hamdi Suat, "Alman Patoloji Cemiyetinin" ilk Türk üyesi olup, "Acta Cancrologica" dergisinin yayın kuruluna seçilmiştir.

Uluslararası yerini şöyle maddelendirebiliriz:

- Bakü, Azerbaycan (1930), Sovyetler Birliği Tıp Kongresi (Davetli olarak)

- Cenevre, Coğrafi Patoloji Kongresi (1931)
- 24. Alman Patoloji Kongresi (1927), ve 25. Alman Patoloji Kongresi (1929) (İki kez davetli olarak katıldı).
- Paris, “Deuxieme Congres International de Pathologie Comparee” (1932)
- Madrid Kanser Kongresi (1933)
- Varşova Askeri Tıp Kongresi
- Marsilya, I. Akdeniz Hijyen Kongresi (1933)
- Hamdi Suat’ın önyak olduğu yenilikler ise şunlardır:
- Mikroskopi Preparat Arşivini oluşturdu.
- Makroskopi Müzesi’ni kurdu. (1800 kavanoz)
- Tifüs aşısı çalışmaları yaptı.
- Hamdi eriğiğini buldu.
- Patoloji’ye bayan asistan aldı.
- 1929 yılındaki 3. Ulusal Tıp Kongresi’nin ana konu olarak kanser konusunu seçmesi ve işlemesinde etkili oldu. Bu, Türkiye’de, ulusal düzeyde, kanser konusunda yapılan ilk bilimsel bir toplantıdır.
- Kitaplarını harf devrimi sonrası Latin harfleri ile yayınlanan ilk hocadır.

Cumhuriyet’ten önce patoloji alanında şöhreti tüm Avrupa’ya yayılan, Cumhuriyet Türkiye’sinin o günkü şartlarında Tıp alanında birçok yeniliğe öncülük eden Hamdi Suat da maalesef, bu ideoloji militanı devrimbaz taifesine yaranamadı.

Ondan laboratuvardan çıkmasını, kürsülerde devrim nutukları atmasını bekliyorlardı...

Devrimlere karşı değildi, onları destekliyordu da... Ama bu destek yetmiyordu siyasî erke!..

Sonunda ipinin çekilmesine karar verildi ve 1933 depreminde o da katliamdan kurtulamadı!..

Hamdi Suat, Harputlu olduğu için, buradan Fırat Üniversitesi yönetimine bir çağrıda bulunayım:

Hamdi Suat'ın ismini Tıp Fakültesi'ne veya uygun bir birimine (mesela Patoloji ile ilgili) verin ve en kısa zamanda O'nun hatırasına binaen adına bir sempozyum düzenleyin!

Ahmet Malik Sayar

1892 doğumludur. Babası ünlü matematik bilgini Salih Zeki Beydir. Jeoloji öğrenimini Fransa'da gördü. Lyon Üniversitesi'nden mezun olduktan sonra 1913'te yurda döndü. 1. Dünya Savaşı'nda Sina'da yedek subay olarak görev yaptı. Askerlikten sonra Darülfünun'da asistan olarak göreve başladı. Burada 1933'e kadar binlerce öğrenci yetiştirdi.

1944'te İstanbul Üniversitesi Yüksek Mühendis Mektebi'nin Teknik Üniversite'ye dönüşmesinden sonra burada Jeoloji profesörü olarak çalışmaya başladı. Maden Fakültesi'nin kurulmasında rol oynadı, iki sene bu fakültenin dekanlığını yaptı.

1954 yılında Ordinaryüs Profesör ünvanını aldı.

Darülfünun ve üniversite öğrencileri için de ders kitapları yazmış, bunların yanı sıra özellikle omurgalı hayvan fosilleri hakkındaki çalışmaları ile Türkiye'de bu tip çalışmalara öncülük etmiştir.

Ülkemizin taş ve fosillerini inceleyerek özgün çalışmalar yapmış, koleksiyonlar oluşturmuş ve binlerce öğrenci yetiştirmiştir.

Ord. Prof. Malik Sayar'ın yazmış olduğu ders kitaplarından başka, yirmiye yakın orijinal çalışma, araştırma ve inceleme

eserleri vardır. Özellikle omurgalı hayvan fosilleri üzerindeki yayınları Avrupa literatürüne girmiş ve Türkiye’de bu tip çalışmaların öncülüğünü yapmıştır.

Eserlerinden bazıları:

Madeniyat ve Arziyat (1927)

Mineraloji ve Jeoloji (1932)

Küçükçekmece Fosil Fıkralı Hayvanlar Mecmuası (H. N. Pamir ile, 1933)

Bayındırlık İşlerinde Jeolojinin Yardımı (1951)

İstanbul’un Surlar İçindeki Kesiminin Jeolojisi (C. Sayar ile, 1962)

Fatin Gökmen

Astronom.

1877 Akseki doğumludur. Kandilli Gözlemevi’nin kurucusu ve ilk müdürüdür. İttihat ve Terakki’nin kurucularından, TBMM 7. ve 8. Dönem milletvekilidir.

İstanbul’da Sultan Selim Câmii Muvakkithânesi’nde dönemin Baş müneccimi olan son müneccimbaşı Hüseyin Hilmi Efendi’nin yanında çalışıp eski astronomi ve takvim hazırlama usullerini öğrendi; bu sırada ünlü bilim tarihçilerinden Sâlih Zeki Bey’in dikkatini çekti; onun teşvi-kiyle 1901 yılında yeni açılan Riyâziyyât Medresesi’ne girdi.

1909’da Darülfünun Fen (Fakültesi) astronomi ve ihtimal müderrisliğine getirildi. 1933’e kadarki bu görevi esnasında yüzlerce öğrenci yetiştirdi; bu zaman zarfında bir süre de Fen Fakültesi dekanlığı yaptı.

1910’da Rasathâne-i Âmire müdürlüğüne atandı. 31 Mart Olayları sırasında tahrip edilen binayı ve içindekileri bir göz-

lem evi olabilecek şekilde yeniden kurdu. Bugün de faaliyette olan Kandilli Rasathanesi böylelikle kurulmuş oldu.

1911'den itibaren düzenli olarak meteorolojik ölçümler yapıldı, kayıt altına alındı.

Cumhuriyet kurulduktan sonra hükümete bir teklif sundu. Rasathaneden ayrı bir meteoroloji teşkilatı oluşturmak istiyordu. Rasathanenin, model olarak gördüğü Belçika'daki Uccle Kraliyet Gözlemevi gibi olmasını istiyordu. Israrları sonucu aletlerin satın alınmasını gerçekleştirdi.

1926'ya kadar resmî takvim olan Hicri takvimin aybaşlarını bilimsel esaslara göre tespit etmek için çalıştı.

1933 üniversite reformunda lise mezunları üniversiteye Prof. ünvanı verilerek atanırken, medrese geçmişi olduğu için öğretim üyesi kadrosuna alınmadı. Bu nedenle Fatin Gökmen, kendini tamamen rasathanedeki faaliyetlerine adadı. İdeali olan Batılı anlamda bir rasathane kurmak için güç şartlar altında yoğun bir çalışma ortamına girdi ve sonuçta bugünkü Kandilli Rasathanesi'ni sağlam temellere oturttu.

Kandilli Rasathanesi, Türkiye' de ilk defa zaman tayini, oşinografik ölçümler, depremler ve yer manyetizmi konularında gözlem yapacak tesis ve aletleri sağlayarak bu alanlardaki ilk çalışmaları başlatan gözlemevi oldu.

Fatin Gökmen'in en büyük eseri Kandilli Rasathanesi'dir. Bütün ömrünü verdiği bu eseri modern Türkiye'nin yükselişinde önemli bir yapı taşı olmuş ve halkın ona büyük manevi değer taşıyan "hoca" unvanını layık görmesine yol açmıştır.

Fatin Gökmen'in takvim konusundaki araştırmaları:

Türk Takvimi (İstanbul 1936)

Eski Hitay Takvimi (İstanbul 1936)

Eski Türklerde Hey'et ve Takvim (İstanbul 1937)

Rubu Tahtası, Nazariyâtı ve Tersimi (İstanbul 1948)

1909'dan itibaren Üniversite'de müderrislik (profesör), bir ara da Fen Fakültesi Dekanlığı yapan, bugün iftihar edilen bir kurumumuz olan Kandilli Rasathanesi'ni kuran ve geliştiren bu değerli bilim adamının da 1933'de görevine en verimli çağında son verildi.

Mehmet Esat Işık

Göz hekimi.

Dr. Esat Paşa, Paris'teki eğitimi sırasında tıp literatürüne "Dr. Esat oftalmoskopu" olarak geçen çift aynalı oftalmoskopu geliştirmiş, 1899'da İstanbul'daki Askeri Tıbbiye Mektebi bünyesinde Türkiye'nin ilk modern göz kliniğini kurmuştur.

1889'da Askeri Tıbbiye'yi bitirdi. Göz hastalıklarında uzmanlaşmak için Paris'e gitti. Diplomasını aldıktan sonra Fransız Oftalmoloji Cemiyeti'ne üye seçildi. 1894 sonunda Türkiye'ye döndü.

1899'a kadar çeşitli görevlerde bulunan Işık, bu yılda profesör ünvanı aldı. Askeri Tıbbiye ve Mülkiye Tıbbiyesi'nin birleştirilmesi ile Darülfünun'a bağlı bir fakülte olan Haydarpaşa Tıp Fakültesi'nde göz hastalıkları alanında hoca olarak görev yaptı.

Işık'ın geliştirdiği oftalmoskopun ne olduğuna biraz baktık olursak:

Oftalmoskop göz dibini görmeye yarar. İcat edilmeden evvel göz dibi hakkında bilgi edinilemiyor, göz bebeğinin arkasındaki dokuları görmek ve incelemek imkânsız oluyordu. Göz dibi hastalıkları, ancak ölümden sonra göz küresi üzerinde yapılan patolojik anatomi muayeneleriyle anlaşılabilirdi.

1851 de Helmholtz oftalmoskopu buldu. Göz muayenesinde ve göz hastalıklarında büyük bir devrim yapmış oldu. Bu alet yardımı ile göz dibi görülebilmeye ve görme bozukluğu yapan hastalıklar anlaşıldı.

“Işık, Paris’te göz ürerine ihtisas yaparken Alman fizikçisinin yaptığı basit oftalmoskopu aynı basitliği bozmadan bir sap üzerinde biri konkav, diğeri düz olmak üzere iki aynayı birleştirerek kendi adıyla anılan “Esat Oftalmoskopu”nu düzenledi. Bununla birlikte oftalmoloji muayenesinde iki önemli muayene “retinoskopi” ve “fundoskopi - göz dibi” tek aletle yapılabilir hale gelmiştir.”

Fazla lafa gerek var mı?.. Göz alanında bugün olsa Nobel Ödülü alacak bu bilim adamını da, devrimler adına harcadık, üniversiteden attık!..

Orhan Abdi Kurtaran

1887 Arnavutluk doğumludur. Askeri Tıbbiye’den 1898’de yüzbaşı rütbesi ile mezun olduktan sonra Gülhane Seririyat Hastanesi’nde Prof. Reider ve Dycke Paşalarla birlikte cerrahi asistanı olarak çalışmaya başlayan Orhan Abdi, 1900 yılında Almanya’ya giderek Bonn Üniversitesinde cerrahi ve ortopedi profesörü Dr. Max Schede ile birlikte çalışmıştır.

Dr. Orhan Abdi’nin 1913 yılında İstanbul’da yayımlanan Ameliyât-ı Cerrâhiye adlı tek kitabında günümüzde genel cerrahi, plastik ve rekonstrüktif cerrahi, üroloji ve nöroşirürji dallarında ele alınan birçok konunun yanı sıra ortopedi ile ilgili hastalıklar ve bunların cerrahi tedavisine yönelik uygulamalar da gözden geçirilmiştir.

Ameliyat-ı Cerrâhiye kitabı beyin cerrahisi hastalıkları ve cerrahi uygulamalarını anlatan 235 şekil içerir de içerir. Kendi gözlem, deneyim ve cerrahi tekniklerini aslı Almanca olan kitaba eklemiştir.

Kitap cerrahlar için eğitici cerrahi teknikler açısından önemlidir. Eserde, kafatası ve yüz ameliyatları, göğüs ve gövde ameliyatları anlatılır.

Dönemin şartları göz önüne alındığında, cerrahi kaynağın az bulunduğu bir zamanda cerrahi alana önemli katkı sağladığı anlaşılr.

Heykeli dikilecek adamı, nasıl harcadık, görüyorsunuz!...

Birileri tarafından yere-göğe sığdırılamayan 1933 Üniversite Reformu buydu işte!..

Okuma ve araştırmayı sevmeyen laikatak, hastalıklı devrimbaz taifesi, Gazi Paşa yaptı diye, zannediyorlardı ki üniversite 1933'te gerici ve yobaz taifesinden temizlendi!..

Hakikat ise apaçık ortada!

Ziya Nuri Birgi

1872 İstanbul doğumlu KBB doktoru. Bu alanın ülkemizdeki öncülerinden. Öğretim üyesi, milletvekili.

Askeri Tıbbiye mezunu. Haydarpaşa Hastanesi'nde doktor muavinliği yaptıktan sonra 1892'deki kolera salgınında Fatih bölgesinden sorumlu kolera mücadele hekimliği yaptı. Berlin'e gitti, Kaiser Wilhelm Akademisi'nde birinci sınıftan başlayarak Tıp Fakültesini yeniden okudu ve 15 Mart 1898'de bu Akademi'den yeniden Tıp Doktoru diplomasını aldı.

Sonrasında Kulak ve Boğaz Kliniği'ne asistan kabul edildi. Bir yıl Charité Hastanesi Kulak Kliniği'nde Prof. Trautmann

ile ve bir yıl da Kulak-Boğaz Kliniğinde Prof. Fraenkel yanında Asistanlık yaparak KBB Uzmanı oldu. Asistanlığının sonrasında Leipzig ve Halle'ye giderek bilgi ve birikimini artırdı. Viyana'da Urbantisch ve Chiari Klinikleri'nde incelemelerde bulundu.

1900 yılında İstanbul'a döndü. Gülhane Hastanesi'nde çalışmaya başladı. Gülhane'de ilk modern Kulak Burun Boğaz Kliniğini kurdu.

1933 yılında Atatürk'ün Üniversite Reformu sırasında Fakülte'deki kadrosuna yaş haddinden son verildi, ancak 1 yıl sonra fahri sıfatla Kürsüye yeniden davet edildi. 1933 emekliliğinden sonra seçimlere katıldı ve CHP Kocaeli Milletvekili seçildi.

Türk Kulak Burun Boğaz ve Baş Boyun Cerrahisi Derneği tarafından, "Bilimsel çalışma ve araştırmalarıyla KBB&BBC branşına ulusal ve uluslararası önemli katkılarda bulunmuş olan; bunun yanı sıra ülkemizde ilk defa gerçekleştirilen uygulamalarda öncü, kişilik ve karakteriyle genç bilim insanlarına örnek oluşturan 60 yaş üstü doktorlara" Ziya Nuri ödülü verilir.

Dün üniversiteden attık, şimdi de utanmadan adına ödüller veriyoruz!..

Şu garabete bakar mısınız?

Abdurrahman Münip Berkan

Hukuk profesörü.

1886'da Selanik'te doğdu. İstanbul ve Paris Hukuk Fakültelerini bitirdi. Darülfünun'da medeni hukuk profesörlüğü yaptı. Adliye Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünde bulundu.

1919'da İstanbul Ticareti Bahriye Mahkemesi reisliğine atandı.

1933 Üniversitede tasfiyesinden sonra görevine son verilince, siyasetle uğraştı, milletvekilliği yaptı.

Bu değerli hocanın ölümü, 24 Haziran 1949 tarihli Zafer gazetesinde şu satırlarla duyuruldu; karakterini ve ülkeye katkısını ifade eden bu satırları buraya almakta fayda görüyorum:

“Çok Acı Bir Kayıp!

... Profesör olarak çalıştığı seneler zarfında binlerce kıymetli genç yetiştiren Abdurrahman Münip Berkan, İlmî sahadaki şöhretinden başka mütevazı edası, dost ve güvenilir arkadaşlığı ile herkesin sevgi ve takdirini kazanmış bir insandır.

Demokrat Parti'nin kuruluşundan düne, yani hayata gözlerini kapayacağı âna kadar millet davasının tahakkuku için bedenen ve fikren insan takatinin üstünde gayret sarf eden Abdurrahman Münip Berkan, iki seneden beri İstanbul İl İdare Kurulu Başkanlığı'nda, bütün partililerin sevgisini toplayarak çalışmaktaydı.

Abdurrahman Münip Berkan'ın şahsında değerli bir bilim adamı, basiretli ve muvaffak bir politikacı ve hepsinin üstünde mükemmel bir insanı kaybetmiş olmak, duyulan teessürü derinleştirmektedir...”

Münip Berkan hocanın ayrıca Hukuk-ı Aile adlı, medeni hukuk konusunda önemli bir eseri vardır.

Tevfik Sağlam

Tıp Doktoru.

1882 İstanbul doğumludur. Askeri Tıp Okulu'ndan mezun oldu. 1903 yılında yüzbaşı rütbesiyle doktor oldu. Gülhane Askeri Hastanesi'nde çalışmaya başladı.

Mesleğinde hızlı bir yükseliş gösteren Tefvik Sağlam, 1906 yılında İstanbul Tıp Fakültesi Dâhiliye Profesörlüğüne, 1933 yılında İstanbul Tıp Fakültesi Dekanlığı'na ve 1943 yılında da İstanbul Üniversitesi Rektörlüğüne yükseldi.

Almanca, İngilizce, Fransızca ve İtalyanca bilen Sağlam'ın 14 kitabı ve 100'ün üzerinde yayınlanmış bilimsel makalesi bulunmaktadır.

İstanbul Verem Mücadele Teşkilatı'nı iki bin liralık bir bütçeyle kurmuş, çok kısa bir zamanda Sanatoryumlar, dispanserler ve çeşitli istasyonlarla İstanbul'da etkin bir mücadele başlatmıştır. Anadolu'ya şubeler kurmaya başlamış ve daha sonra devlet resmen sahip çıkmıştır.

Türkiye'de veremle savaş alanında yapılan çalışmalar dolayısıyla Dünya Sağlık Teşkilatı, 1950'de Yakın ve Orta Doğu Uluslararası Verem Savaşı Merkezi'ni Türkiye'de kurdu. Ve merkezin başkanlığına Sağlam seçildi.

Sağlam, Türkiye'deki ilk Akciğer Hastalıkları (Fitzyoloji) kürsüsünü kuran kişidir.

Türkiye'de ilk kalp kateterizasyonu Dr.Tevfik Sağlam'ın başında olduğu dâhiliye kliniğinde yapılmıştır.

Aynı zamanda karaciğer biyopsisi ve karaciğer dokusunun enzim çalışmaları dünya tıp literatüründe yer almıştır.

Uluslararası Tüberküloz Derneğinin Genel Sekreteri Etienne Bernard onu, "Tevfik sağlam, verem savaşının mümtaz havarilerinden bir idi" sözleriyle anmıştır.

Bazı eserleri:

- İç Hastalıklarında Klinik Teşhis (1909)
- Yukarı Solunum Yolu Hastalıkları (1920)
- Metabolizma Hastalıkları ve Avitaminozlar (1947)

Dünyaca tanınan, Türkiye'nin verem denen illetle mücadelesinin önderliğini yapan bu değerli bilim adamı, devrim papağanlığı yerine Verem Savaş Dispanserleri kurmakla meşgul olduğu için, 1933'de Tıp Fakültesi Dekanı iken üniversiteden atıldı.

Gazi Paşa'nın vefatından sonra, İnönü'nün itibarı iade projesi içinde yer aldı ve üniversiteye dönüş yaptı. 1943 yılında, 1933'de atıldığı üniversitenin Rektörlüğü'ne getirilerek bu itibarı taçlandırıldı.

Mustafa Şekip Tunç

Henry Bergson üzerine eserleriyle tanınır. Felsefeci, psikolog.

1886 İstanbul doğumlu. Mülkiye'den mezun olduktan sonra Balıkesir Lisesi'nde edebiyat öğretmenliği yaptı. Maarif Nezareti tarafından eğitim görmesi amacıyla İsviçre'ye gönderildi. Jean Jacques Rousseau Pedagoji Enstitüsü'nden mezun oldu. Cenevre Üniversitesi'nden psikoloji sertifikası alarak eğitimini tamamladı. Yurda döndüğünde İstanbul Edebiyat Fakültesi'nde Pedagoji Bölümü'nde doçent oldu. Ordinaryüs profesör olduktan sonra 1951'de emekliye ayrıldı.

Türk Tarih Cemiyeti üyeliği, Türk Felsefe Cemiyeti Başkanlığı ve Milletlerarası Felsefe Cemiyeti Üyeliklerinde bulunmuştur. 1933 kasırgasından o da nasibini aldı. Gazi'nin vefatından sonra, yeniden üniversiteye dönme şansını yakaladı. 1944'de Üniversitedeki öğretim hayatının 25. yıldönümü vesilesiyle öğrencileri tarafından Eminönü Halkevinde bir jübile tertip edilmiştir.

Öğrencisi Hasan Âli Yücel, Şekip Tunç'u şu cümlelerle anlatır: "Fesinin kenarlarından çıkmış lüle kıvrık, kızıla çalan saçları; aynı renkte, dudagının üstünü örten bıyıkları; şişkin

kapaklarının arasından görünen, mavi daireli bir saat gibi işleyen gözleri ve kişiliğinin en belirli işareti olan boğuk, fakat sıcak, cana yakın sesi... Bu gösterişsiz, mütevazı, hatta çekingen ve utangaç insan, hepimizi kısa zamanda fethetti. Onu hepimiz sevdik...”

Psikoloji alanında yazdığı ve tercüme ettiği birçok eser vardır. Bunlardan bazıları:

- Bir Din Felsefesine Doğru, İstanbul 1959.
- Çin Felsefesinin Kaynakları, Ankara (Tarihsiz.)
- Felsefe Dersleri, İstanbul 1924, 2. baskı İstanbul 1926.
- Felsefe-i Din, İstanbul 1927.
- Fikir Sohbetleri, İstanbul 1948.
- Gülmek Nedir, Kime Gülüyoruz?, İstanbul 1921.
- İnsan Ruhu Üzerinde Gezintiler, İstanbul 1943.
- Psikoloji Dersleri (Terbiye Bakımından), İstanbul 1950.
- Psikolojiye Giriş, İstanbul 1949.

Cevat Mazhar

1884 tarihinde Kuleli'deki Mekteb-i Tıbbiye İdadisi'nde öğrenimini tamamlayarak o zamanlar Gülhane'de olan Mekteb-i Tıbbiye'ye geçmiştir. 1892'de sınıf birincisi olarak Tabip Yüzbaşı rütbesi ile mezun olduktan sonra ödül olarak tahsiline devam etmesi için Viyana'ya gönderildi. Burada 1889'a kadar kimya ile beraber emraz-ı cildiye de tahsil etmiştir.

Viyana Üniversitesi Tıp Fakültesinde iki yıl Prof. Kaposi ve Prof. Von Neumann'ın kliniklerinde deri hastalıkları ve frengi, Prof. Ludwig'in yanında ise klinik kimya dallarında eğitim görmüştür.

Ders aldığı profesörler buluşlarıyla ünlüdür: Dr. Moritz Kaposi, Kaposi hastalığını, Dr. Von Neumann, Neumann sendromunu bulmuştur.

Yurda dönüşünde yeni açılacak olan Hamidiye Etfal Hastahane-i Alisi'nde görevlendirilir. Deri hastalıkları kliniği şefi olur.

Viyana'dan döndükten sonra gümrük kimyagerliği, Hamidiye Etfal Hastanesi kimyagerliği ve emraz-ı cildiye doktorluğu görevlerinde bulunmuştur.

1933 üniversite reformuna kadar yaklaşık 15 yıl Darülfünun müderrisliğinde bulunduktan sonra reformda kadro dışında bırakılmıştır.

Meşhur cildiyeci ve kimyager Prof. Dr. Cevat Mazhar, üniversiteden atılmayı hiçbir zaman nefsine kabul ettiremedi. Üstüne üstlük, işsizlik ve yoksulluk, hayatı çekilmez hale getirdi. Mesleğinin en verimli çağında, 50 yaşında iken (11 Mart 1934) intihar etti. Yarı resmî Türk el-Ehram'ı, bu acı ölümü ve sebeplerini onursuzca saklamaya çalıştı. Sadece bir-iki gazetede, iki satırlık sıradan bir ölüm haberi şeklinde geçirildi.

Hakkı Şinasi Paşa'nın notuna göre Dr. Cevat Mazhar kendi damarlarına bir baryum klorid eriyiği vererek intihar etmiştir. Cevat Mazhar, "feci çırpıntılar içinde" ölmüştür.

Üniversite reformuna bak da, hizaya gel, hizaya!..

III. BİLİM İÇİN DEĞİL, REJİM İÇİN ÜNİVERSİTE

Öncelikle en son söyleyeceğimi en başta söyleyeyim: 1947, 1960, 1980 askeri darbeleri ile 28 Şubat postmodern darbesi sürecinde üniversitelerden atılanlar, ideolojik düşünce

temellidir. Kimi solculuk, kimi dincilik, kimi faşistlik ... gibi suçlamalara hedef olmuş ve üniversite ile ilişkileri kesilmiştir.

1933 yılındaki tasfiyede ise, ideolojik bir ölçüt, kriter kullanılmamıştır. Nerdeyse 1930'larda başlayan, gerek medyada ve gerekse özel toplantılarda Darülfünun hakkında olumsuz yazı, demeç ve sohbetler, böyle bir akıbetin habercisiydi. Üniversiteye karşı başlatılan olumsuz kampanyanın ana şablonu şuydu:

Üniversite, yapılan devrimleri açıktan ve kurumsal olarak desteklememiş, sessiz kalmıştır!..

Evet, kabahati buydu üniversitenin!

Bugünkü gözlüklerimizin şablonuyla bu suçlamaya bakarsak, bunun yersiz ve haksız bir suçlama olduğunu kabul ederiz. Örneğin fesi, sarığı yasaklayıp şapkayı mecbur kılmışsınız, bundan üniversiteye ne? Laboratuvar ve kütüphane ile bu işi nasıl bağdaştıracaksınız?

Ha, kanun çıkarmışsınız, tüm devlet kurumlarında çalışanlar da bu kanuna uyarak şapka takmışlarsa, üniversite de tüm hocalarıyla, personeliyle ve öğrencileriyle buna uymuş ve şapka takmışlardır.

Daha ne olsun, üniversiteden daha ne bekliyorsunuz?

Evet, bugünkü gözlüklerle o günkü olaylara bakarsak, bu sorular anlamlı gelir.

Ancak, tarih biliminde vazgeçilmez usul ilkeleri (metodoloji)nden biri de, her olayın kendi zamanının şartları içinde değerlendirilmesidir.

Bu ilkeyi göz önünde bulundurarak önce şu tespiti yapalım:

Cumhuriyet'in kurucu iradesinin hedefi, tasfiye edilmiş bir imparatorluk bakiyesinden, Avrupaî, çağdaş bir ulus yaratmaktı!

Evet, tek ve biricik hedef buydu!

Bu nedenle, bu hedefin önündeki her engel kaldırılmalıdır, yok edilmelidir. Bu hedefe götürecek her yol ve yöntem meşrudur. Hiçbir gerekçe (insanî, dinî, hukukî, ahlakî...) bu hedefe varmayı engelleyemez.

Bu anlayışla, hukuka uyulmamış, hukuk harekete ve hedefe uydurulmuştur.

Bu nedenle, insanın doğuştan sahip olduğu haklar bile dikkate alınmamıştır.

Devrimlere karşı tavrı takınan birçok insan, İstiklal Mahkemeleri'nin talimatıyla (*talimatıyla diyorum, çünkü şu veya bu sebeple suçlanan insanlara avukat tutma, savunma yapma hakkı verilmemiştir. Hatta sanık, lehine tartışılmayacak somut bir delil bile sunsa, mahkemenin tavrı: "Delillerle ilgilenmiyoruz, önemli olan yüce mahkemenin kanaatidir."*) Suçsuz yere sorgusuz sualsiz, kapının önündeki darağacında sallandırılmış, daha sonra idam gerekçeleri yazılarak dosyalarına konulmuştur.

Bu nedenle üzerinden yaklaşık bir yüzyıla yakın zaman geçtiği halde, hâlâ bu mahkemelerin tutanakları araştırmacıların tetkikine açılmamıştır!.. Ak Parti iktidarında bile toplumsal dalgalanmalar oluşur endişesiyle bu tutanakların açılması manidar değil midir?

Bizim bugünkü anlayışımız, bu olanların hiçbirini kabul etmez, kabullenemez!

Ama o günkü kurucu irade şöyle düşünüyordu: *Muasır medeniyetin bir parçası olacak Avrupaî ve çağdaş bir ulus yaratmak, zamana yayılarak, toplum ikna edilerek, hukuk çerçevesinde kalınarak, insanların temel hak ve özgürlükleri gözetilerek yapıla-*

caksa: “Ölme eşeğim ölme, yaz gelecek, taze yonca yiyeceksin!” hesabına döner bu iş; buna da ömrümüz yetmez!

Uzun uzun uğraşarak koruğu üzüm yapmaktansa, Gordion düğümünü keser gibi problemleri halletmek, kurucu iradenin felsefesidir. Nitekim Gazi Paşa bunu ta 1924’lerde İstanbul Darülfünun Rektörü olan İsmail Hakkı Baltacıoğlu’na soru olarak yöneltmişti: İnkılaplar için hangi usul daha tabii ve normaldir: Evvela efkârı tenvir edip sonra emr-i vâkileri ihdas etmek mi, yoksa evvela emr-i vâkileri ihdas edip sonra efkârı tenvir etmek mi gerekir?

Evet, işin nirengi noktası, burasıdır!

Toplum eğitimsizdir, cahildir... Bu nedenle ne yapılacaksa emr-i vâki yoluyla yapılacak ve bu icranın önündeki her engel, ne gerekiyorsa o yapılarak aşılacaktır!..

Evet, anlayış budur!

Parantezi burada kapatıp kaldığımız yerden konumuza devam edelim: *Kurucu irade, hukukun da, üniversitenin de devrimlerin arkasından yürümesini istemiştir. Yani başta bu iki kurumsal yapı olmak üzere, tüm devlet kurumları, devrimleri toplum nazarında meşrulaştırma aracı olarak işlevlerini canla başla yürüteceklerdir.*

Üniversitenin hatası ve günahı buradadır.

Yeni rejim, üniversiteden bilim üretmesini istememektedir. Rejim ve sistem değiştirilmiş, mazinin bütün birikimlerine ve kültürel kodlarına sırt çevrilmişken, mühendis ve doktorlardan öncelikle mesleklerinin gereğini değil, rejimin oturması için siyasal faaliyet göstermeleri beklenmektedir.

Nitekim 1933’teki tasfiye ile üniversitelerden uzaklaştırılan rektör İsmail Hakkı Baltacıoğlu hatıratında bu noktaya

şöyle vurgu yapar: “... tam altı ay bir münzevi, tarik-i dünya gibi yaşadım. Öğrencilerim beni unuttular. Dostlarım yan çizdiler. Ne kimse beni görüyor ne de ben kimseyi arıyordum.”

Sadece rektörün ve onunla birlikte kadro dışı bırakılan 100 küsur hocanın meselesi değildi bu müdahale. Yeni devletin kuruluş sancıları sürüyordu. Farklı sesler öyle ya da böyle kesilmişti. Ama Ankara ülkenin yegâne üniversitesini yanına çekememişti.

Şartlar Gazi Paşa’nın bu hamlesini, kendisi ve döneminin anlayışı açısından kaçınılmaz kılmıştı diye düşünülebilir mi, şeklinde bir sorunun cevabının fluluktan kurtulması için biraz daha açalım bu parantezi:

Kurucu irade ve onun şekillendirdiği siyasi ve bürokratik kadroların Cumhuriyet’in bu ana hedefi için anlayışları şöyleydi:

Başta hukuk ve bilim dâhil olmak üzere her şey, evet her şey inkılabın yanında olmalı, arkasında değil, emrinde olmalı. İnkılabı yerleştirmek ve onu yüceltmek için canla başla çalışmalı, bu konuda hiçbir engel tanımamalı. Hiçbir bahanenin arkasına saklanmamalı!

Daha açık ve net, avamî bir ifade ile bu düşünceyi şöyle ifadelendirebiliriz: *Bırakın bilimi, hukuku... Önce şu rejimi bir yerleştirelim!*

Şu toplumu bir dönüştürelim!

Acil olan budur... Bu nedenle tüm imkânlarımızı bu amaç için seferber edelim. Rejim oturduktan sonra ilimmiş, hukukmuş o zaman gereğine bakarız.

Nitekim Gazi Paşa, Ankara Hukuk Mektebi’nin açılışı sırasında yaptığı konuşmada bunu açıkça telaffuz eder. *Bu oku-*

lun hedefi Cumhuriyet rejimini koruyup müdafaa edecek kanun adamlarını yetiştirmektir.

Zaman ve süreç, hak-hukuk zamanı ve süreci değildir. Rejimi, hukuk da kullanılarak sistemi oturtmak zamanıdır.

1.1933 Üniversite Reformu Ne Getirdi, Ne Götürdü?

Osmanlı'da yükseköğretim alanında klasik medreseden modern Avrupaî eğitime geçiş kurumsal manada Sultan II. Mahmut dönemine tekabül eder. Zaman zaman çeşitli aksaklıklar yaşansa da 1900'lü yılların başından itibaren Darülfünun-ı Osmani Batılı anlamda bir üniversite kimliğine sahiptir artık.

Özellikle II. Meşrutiyet'le birlikte canlanan düşünce ve fikir hareketi, üniversiteyi de olumlu anlamda etkilemiştir.

Fen, sağlık ve mühendislik alanında yurtdışında doktora yapmış hocaların bu alanlardaki çalışmaları ve idealistlikleri, zamanın şartları ve imkânları muvacehesinde değerlendirilse gerçekten önemli çalışmalara imza attıkları hemen fark edilir. Adeta bu sahalardaki ilimlerin temel harcını atmışlardır.

Tıp alanında bir Hamdi Suat, Ziya Nuri, Astronomi alanında bir Fatin Gökmen gibi hocaların namları ve Avrupa'daki dergilerde yer alan yayınları, şöhretlerini sınırlarımızın dışına taşımıştı.

Sosyal bilimler alanında ise, Meşrutiyet'le gelen fikir ve düşünce hareketliliği üniversiteye evrensel manada bir özgürlük alanı yaratmıştır. Birçoğu farklı düşünce deryasından beslenmiş olan Baha Tevfik, Şehbenderzâde Hilmi, Elmalılı Hamdi, Ebul'ula Mardin, Fuat Köprülü, Avram Galanti, Ali

Ekrem Bolayır, Babanzâde Ahmed Naim, Halil Nimetullah Öztürk, Ahmet Ağaoğlu, Ferid Kam... aynı çatı altında öğrencilere ders veriyorlardı. Farklı dünya görüşlerine sahip bu hocalar, üniversite gençlerinin ufkunu açıyor, at gözlüğü ile olaylara bakmalarını engelliyorlardı.

Darülfünun-ı Osmani'nin en büyük şanssızlığı II. Meşrutiyet'ten hemen sonra başlayan Kuzey Afrika, Balkan, Yemen, Sarıkamış, Çanakkale, Irak, Filistin ve nihayetinde Milli Mücadele sürecinin getirdiği yıkıntılardır. Bu sürecin bütün ülkeye, ülkenin bütün kurumlarına vurduğu darbeden Darülfünun da nasibini almıştır. Öğrencilerin çoğunu bu cephelere göndermek zorunda kalmış, ama az öğrenciyle de olsa eğitime ara vermemiştir.

Osmanlı döneminde fizikî mekân açısından dağınık ve yetersiz olsa da (merkezi Beyazıt'ta Zeyneb Hanım Konağı idi) Cumhuriyet'le birlikte Harbiye Nezareti'ne taşınmıştır. 1912-1923 yıllarındaki bu savaş sürecinde, bütün olumsuz şart ve imkânsızlıklara rağmen çalışmalarını özveriyle yaptığından dolayı Gazi Paşa'nın da tebrik ve teşekkürlerine mazhar olmuştur.

Şu sözler Gazi Paşa'ya aittir:

"Memleketin Darülfünun ve serbest meslekler hayatında takip edeceği yolu en asrî bir zihniyetle idrak eden iyi bir Darülfünun heyetine ve bir hayli meslek ve fikir adamına malik olduğumuzu kemal-i şükranla tezkâr edebiliriz." 1 Mart 1923

İmparatorluğun tek üniversitesi olan Darülfünun bünyesinde tıp, veterinerlik, hukuk, mülkiye ve mühendislik gibi yüksekokullar yer almaktaydı. Kısaca Avrupa'daki üniversitelere benzer bir kurumsal yapılanmaya sahipti. Alanlarında

dışarıda da tanınan itibarlı hocaların ders verdiği edebiyat, fen, ilahiyat, tıp, eczacılık ve diş hekimliği fakülteleri bulunuyordu.

Bu üniversite 1933 yılına kadar tüzel kişiliğe, katma bütçeye sahip, özerk bir üniversiteydi. Rektörünü, Dekanlarını kendi seçer, idari kadrosunu kendi oluşturur, akademik kadrosunu da kendisi alırdı.

Kısaca bırakın 1933'ü, birçok alanda özellikle de yönetim açısından bugünkü üniversite yapısından daha özgür ve özerkti. 1912 yılında hazırlanan Darülfünun tüzüğü ile öğrencilere yükseköğrenim yapma hakkı tanınmış, yabancı öğretim üyesi getirme ve çalıştırma imkânı sağlanmıştı. 1919'dan itibaren de üniversite rektörünün öğretim üyele- rince seçilmesi yasalaşmıştır.

Şimdi gelelim bu 1933 üniversite reformu, bu evrensel üniversite yapısına ne getirdi, ne götürdü meselesine.

Gazi Paşa'nın işareti, Reşid Galib'in düğmeye basmasıyla, basın kanalıyla yürütülen üniversite aleyhindeki kampanya sonucunda, konu Meclis'e getirildi ve 31 Temmuz 1933 tarihinde 2252 numaralı kanunla İstanbul Darülfünun adını taşıyan üniversite kapatıldı. Bir gün sonra, yani 1 Ağustos 1933'te İstanbul Üniversitesi adıyla yeni bir üniversite kuruldu.

Hemen akabinde çıkarılan kanunla (1934 tarih, 2467 sayılı kanun) üniversitenin tüzel kişiliği ve özerkliği kaldırılmıştır. Rektör, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı bir memur statüsüne çevrilmiş ve ataması hükümet uhdesine verilmiştir. Ayrıca gerek akademik, gerek idari tüm kadroların alımı, ataması veya işine son verilmesi yetkisi hükumete geçmiştir. Akademik ünv- anlar da bu metotla dağıtılmıştır. İhtiyaç duyulduğunda üni- versite lisans mezunu bile olmayan birileri, Profesör ünvanı verilerek, üniversitenin Profesör kadrosuna atanmıştır.

Kısaca, hiçbir akademik ilke gözetilmemiş, her konu ve icraat siyasetle yürütülmüştür.

İstanbul Darülfünun'u kapatılınca, 92 üniversite hocasının (Bu rakam kesin değildir. Verilen en düşük rakam budur. Bu sayıyı daha çok yukarılara kadar çıkaranlar vardır) işine, Mili Eğitim Bakanı olan Reşid Galib'in iki satırlık yazısıyla son verilmiştir.

Reşid Galib'in bu hızlı ve kararlı yönteminden Gazi Paşa son derece memnun olmuş ve bu konudaki duygularını da açıkça ifade etmiştir: *"Doktora gıpta ediyorum. Üniversite reformu gibi çok güç, çok şerefli bir işi başarmak ona nasip oldu."*

Reşid Galib, Gazi Paşa'nın bu iltifatından güç almış olacak ki, efendisine zağarlık yapma babından, üniversitede kurduğu İnkılap Enstitüsü kanalıyla, tüm üniversite öğrencilerinin, hangi bölümde okursa okusun, İnkılap Tarihi dersini almasını ve eksiksiz devamını mecburi kıldı. Bu dersten geçemeyen öğrencilerin diploma alamayacağını yönetmeliğe koydurdu.

Haliyle, bu icraatı Gazi Paşa'yı ziyadesiyle memnun ederken, Reşid Galib'i de zıvanadan çıkardı.

Üniversitede İnkılap Tarihi derslerini meşhur Türkolog ve tarihçi aynı zamanda Edebiyat Fakültesi Dekanı olan Köprülüzâde Fuat veriyordu. Herhalde Reşid Galib, Gazi Paşa'nın gözüne daha fazla girmek için, bu dersleri Fuat Köprülü'den alıp kendisi vermek istedi. Fuat Köprülü gibi bir tarihçi için *"Bu dersi sen iyi veremezsin! Hatta zımnen Gazi Paşa'nın yaptığı devrimleri pek de içine sindirememişsin..."* gibi bir hava yaratan bu icraatı, Köprülü'yü çileden çıkarır. Köprülü, Rektör Neşed Ömer'e dert yanar. Neşed Ömer de kendisine sıradan bir memur muamelesi yapan Reşid Galib'den musta-

riptir. Beraberce kalkıp Ahmet Ağaoğlu'na giderler. Ahmet Ağaoğlu son derece saygıdeğer bir aydın, Gazi Paşa'yı seven, ömrünü Türkçülük davasına adanmış bir fikir adamıdır. Buna rağmen Reşid Galib onu da üniversiteden atmıştır. Bu nedenle Ahmet Ağaoğlu, Reşid Galib'in aleyhindedir.

Rektör Neşet Ömer ve Fuat Köprülü, Ağaoğlu'na *"Ahmet Bey, bu adam senin gibi değerli bir bilim adamını ve yine senin gibi değerli birçok arkadaşımızı hiçbir gerekçe göstermeden üniversiteden attı... Bu yetmezmiş gibi şimdi iyice zıvanadan çıktı... Tüm üniversiteyi ele geçirmek istiyor, tek başına yönetmek istiyor. Böyle giderse üniversiteden istifa edeceğiz."* dediler.

Reşid Galib'in tutumu üniversite yönetimini öyle rahatsız ediyor ki, sonunda Rektör Neşet Ömer, Edebiyat Fakültesi Dekanı Fuat Köprülü ve Hukuk Fakültelerinin dekanları da görevlerinden istifa ediyorlar.

Tabi bu istifalar bomba etkisi yapmıyor. Kimse açıktan ifade edemese de, bu operasyonların Reşid Galib'in şahsi tasarrufu olmadığını, işin arkasında Gazi Paşa'nın olduğu şeklinde bir kanaat oluşuyor.

Gerçek böyle olsa da, herkes böyle düşünse de, Gazi Paşa bu algıyı yıkmak, şahsiyetinin yıpranmasını önlemek için hemen bir manevra yapar ve Reşid Galib'i görevden alır.

Gazi Paşa Milli Eğitim Bakanlığı'na bu sefer Yusuf Hikmet Bayur'u atar. İşin garibi yeni bakan da İnkılap Tarihi dersini Köprülü'ye verdirmez, bizzat kendisi vermeye başlar... Muhtemelen bu, Gazi Paşa'nın fikridir. Zira o günün ulaşım imkânlarını göz önüne alarak düşünersek, yoğun işleri olan Milli Eğitim Bakanı'nın her hafta Ankara'dan İstanbul'a gelerek tüm fakültelerin öğrencilerine bu dersi vermesini başka nasıl izah edebiliriz, aklım bunu bir türlü almıyor.

Neyse, tabi bu da üniversite de huzursuzluğa sebep olmaya devam ediyor.

Ha Kel Hasan, ha Hasan Kel!

Aynı şey!

Dersi Milli Eğitim Bakanı veriyor!

Ha adı Reşid Galib, ha Hikmet Bayur olmuş, ne fark eder?

Bu ders hadisesi üzerinde biraz fazla durunca, üniversite-de sıkıntı sadece buymuş gibi bir algı oluşmasın!.. Ankara'nın üniversiteye bakışı okuyucu tarafından iyi anlaşılсын diye bu örnek verilmiştir. İşin aslı ise üniversite, özgürlüğünü ve bilimsel kimliğini kaybettiği için, sıradan bir memur muamelesi gören, yeri geldikçe aşağılanan hocaların izzet-i nefisleri ve onurları rencide edildiği için üniversite rahatsızdır. Nitekim bu olaydan kısa bir süre sonra (1934) başta rektör Neşet Ömer tüm fakülte dekanlarıyla beraber, Yusuf Hikmet Bayur da istifa eder.

Onurlu bir sosyal demokrat olan Prof. Dr. Mete Tuncay, o günlerin halet-i ruhiyesini şöyle tasvir eder: *"Eskiden İmparator Louis'ler falan muhalefeti yasak ederlermiş. Napolyon'la birlikte susmak yetmiyor. Övmek zorunlu hale geliyor. Doğrudur, haklıdır, en iyisidir demek zorundasınız."*

2.Tasfiyeler Sonucu Hoca Açığı Nasıl Giderildi?

Neyse, bu parantezi kapatalım da, bu kadar hoca üniversiteden atılınca, üniversitenin durumu ne hâle geldi? Bu hoca açığı sonucu dersler yapılabilirdi mi? Bu sorun nasıl çözüldü? Şimdi de biraz bu konuya değinelim.

Hiçbir spekülâtif değerlendirmeye meydan vermemek için 31 Temmuz 1933 tarihinde hangi fakültede kaç hoca vardı, bir gün sonra, yani 1 Ağustos 1933 tarihinde kaç hoca kaldı, bunu rakamlarla ortaya koyalım.

FAKÜLTE	HOCA SAYISI	ATILAN HOCA SAYISI	KALAN HOCA SAYISI
Tıp Fakültesi	58	26	32
Eczacılık ve Diş Hekimliği (O dönemde bunlar Tıp Fakültesi bünyesinde, iki ayrı şube idiler)	19	14	5
Hukuk Fakültesi	26	15	11
Edebiyat Fakültesi	20	13	7
Fen Fakültesi	?	?	1
İlahiyat Fakültesi	Kapatıldı. Kadroları da ilga edildi.		

Bu tasfiyenin canlı şahitlerinden biri olan, Gazi Paşa'nın manevi kızı (Gazi Paşa tarafından yurtdışında tahsile gönderildi, ancak başaramadan yurda döndü. Birçok kimse gibi o da lise mezunu olduğu halde üniversiteye Prof. ünvanı verilerek hoca olarak atandı) Prof. Afet İnan bu tasfiye ile ilgili kızı Arı İnan'a yıllar sonra şu gerçeği itiraf etmek zorunda kalıyor: "Üniversitede büyük bir tasfiye yapıldı. Profesörlerin yüzde 90'ı kadro dışı bırakıldı. Hatta çok meşhurdur, Fen Fakültesi'nde Ali Yar ismindeki hoca dışında tümü tasfiye edilmişti. Abdülhak Hamid'in Makber adlı şiirine (Eyvah! Ne yer, ne yâr kaldı mısraına) nazire olarak:

'Ah! Ne yer kaldı, ne yar kaldı

Fen'de bir Ali Yar kaldı!'

diye ağızdan ağıza dolaşan bir tekerleme uydurulmuştu."

Evet, üniversitenin kapısındaki İstanbul Darülfünun levhası indirilmiş, yerini İstanbul Üniversitesi levhası almıştı. Yapılan inkılaplara yeteri derecede destek vermemiş (Aslında bu yeteri kadar destek vermemiş ifadesi benim zorlama bir ifadedir. Gerçeği tam olarak ifade eden tabir ise: “Devrimlere canhıraş şekilde borazanlık yapmamış” ibaresidir!) hocaların işine son verilmişti.

Peki kalan üç-beş, o da çoğunluğu vasıfsız hocalarla eğitimi nasıl sürdüreceksiniz?

Evet, bu önemli bir sorundu. Bu konuda da Reşid Galib’in imdadına kankası, şu meşhur üniversite reformu raporunu hazırlayan Prof. Albert Malche yetişmişti.

a. Hitler Baskısından Kaçan Yabancı Hocaların İstihdam Edilmesi

Hitler faşizminin ayak sesleri, Almanya’da üniversiteyi fazlasıyla rahatsız etmişti. Hitler’in hedefleriyle uyuşamayan birçok bilim adamı üniversitelerden tasfiye ediliyordu. Bu tasfiye edilenlerle, istifa edenlerin çoğu ülkeyi terk ediyorlardı. Bu öğretim üyelerine dış ülkelerde iş bulmakta yardım etmek için Zürih’te *“Yurtdışındaki Alman Bilim Adamlarına Yardım Derneği”* adında bir dernek kurulmuştu. Derneğin başkanlığını Prof. Philip Schuvarta yapıyordu. Bu Prof. Schuvarta, Reşid Galib’in kankası Prof. Malche’nin yakın arkadaşı ve dostuydu.

Prof. Malche hemen Prof. Schuvarta ile temasa geçti ve onu bu konuyu görüşmek üzere Türkiye’ye davet etti. Schuvarta hiç vakit geçirmeden Türkiye’ye geldi.

Reşid Galib, ilerisini önceden hesap ederek üniversitenin akademik camiasını adeta biçmişti. Fakültelerin birçok bölümünde ders veren hoca kalmamıştı.

Bu icra edilen tasfiye, şimdilik Gazi Paşa nezdinde kendisi için iltifatlara sebep olmuş olsa da, yarın eğitim başladığında ders verecek hoca olmayınca, rüzgâr tersine dönebilirdi. Kankası Prof. Malche'nin İstanbul'a getirttiği Prof. Schuvarta, Raşid Galib için denizdeki yılan bile olsa, bir kurtarıcıydı. Üstüne üstlük getirilecek hocalar yabancıydı. Muasır Medeniyet'in temsilcileriydiler.

Bunun propagandası cilalanarak yapılırsa, Reşid Galib'in şöhreti kat kat artacak, Gazi Paşa'nın gönlünde ölümsüz bir yere sahip olacaktı!

Evet, bu psikolojiyle masaya oturuldu.

Reşid Galib duygularını, bir minnettarlık psikolojisiyle Prof. Schuvarta'a şu kelimelerle aktardı: *"Bugün alışılmışın dışında bir gün oldu. 500 yıl kadar önce İstanbul'u kuşattığımız zaman Bizanslı bilginler İtalya'ya göç etmişti. Sonuç olarak Rönesans gerçekleşti. Bugün Avrupa'dan bunun karşılığını alıyoruz. Ulusumuzun yenileştirilmesini umut ediyoruz. Bilim ve yöntemlerinizi getirin. Biz fakir bir milletiz. Sizlere layık olduğunuz ücretleri veremeyeceğiz. Genç Türkiye Cumhuriyeti'nde yeni bir Rönesans devri açacaksınız!"*

Prof. Schuvarta, sömürge psikolojisi ezilmişliğiyle sarf edilen sözlerden, minnettar bakışlarla *"ne olursunuz bize yardım edin"* tavrından öylesine etkilendi ve mutlu oldu ki, PTT'ye koşar adımlarla gitti. Zürih'e çektiği yıldırım telgrafta da duygularını dile getirdi: *"Müjde, müjde! 34 kişilik listede anlaştık! Bir değil, otuz kere evet alıyoruz!"*

Evet, hem Reşid Galib mutluydu, hem Malche ve Schuvarta!

Almanya'dan gelecek bu öğretim üyelerini Reşid Galib'in akademik ihtiyacı göz önüne alarak seçme özelliği de, şansı da yoktu. O sadece hangi branşta ihtiyaç varsa onu belirtiyor, Schuvarta canı istediği ismi karşısına yazıyordu...

İlk partide gelen bu 34 kişinin birkaçı hariç, diğerleri sıradan akademisyenlerdi. Örneğin 1933 tasfiyesi içinde yer alan Tıp Fakülteleri öğretim üyelerinden Hamdi Suad (Aknar) dünyaca tanınan bir bilim adamıydı. İhtisasını Almanya'da yapan Hamdi Suad, 1925 yılında üniversitede ilk kanser laboratuvarını kuran, kanserle mücadele derneğini kuran kişidir. Uluslararası bilimsel dergilerde kırkı aşkın makalesi yayınlanmıştır. Alanında üç önemli kitabı bulunmaktadır.

Reşid Galib'le yaptığı antlaşma sonucunda Prof. Schuvarta da 34 kişiyle beraber gelmiş ve İstanbul Tıp Fakültesi'nde görev başlamıştır. Prof. Schuvarta, göreve başladığı gün bulunduğu kürsüde (o zaman anabilim dallarına kürsü denirdi: Tarih alanında "Ortaçağ Kürsüsü", Tıpta "Genel Cerrahi" gibi) *"benden önce bu kürsünün başkanı kimdi"* diye sorar, Hamdi Suad cevabını alınca da ağzından şu kelimeler dökülür: *"Eyyvah! Ben Hamdi Suad'ın yerine mi geldim? Onun yeri doldurulamaz!"*

Evet, maalesef gerçek buydu...

Tasfiye edilen Hamdi Suad, Besim Ömer, Kadri Raşid, Fatin Gökmen... daha birçok hoca, Batı dünyasında kabul görmüş, saygı duyulan, yayınları dikkatle takip edilen, önemli bilim adamlarıydı.

Yerlerine gelenlerin büyük çoğunluğu, mesleğe ekmek parası için intisap eden sıradan akademisyenlerdi.

Çoğunluğu üçüncü sınıf olan bu Alman ve Avusturya kökenli hocalara 500 ile 800 TL arasında maaş ve her türlü

devlet güvencesi verilmişti. Bu 500 ile 800 TL maaş neyi ifade ediyordu diye merak edilirse, şu mukayese yeterlidir: Türk profesörler 150 TL maaş alıyorlardı. Yabancılar ise dört katla sekiz kat arasında yüksek bir maaş alıyorlardı.

Bu yabancı hocalar 1955 yılına kadar Türkiye’de çalıştılar. Elbette bir kısmının üniversitenin modernleşmesinde önemli katlıları oldu...

Ama çoğu sıradan akademisyenlerdi.

1933 yılında üniversiteden atılan önemli ve şöhretli hocalardan addedilen felsefe profesörü? bu yabancı hocalar hakkında 1938 yılında (Gazi Paşa’nın ölümünden sonra?) kaleme aldığı bir makalede “süt nineler” tabirini kullanarak şunları yazar: *“Henüz altı yaşına basan bir çocuğa [1933-üniversiteyi kastediyor] daha topluca büyümek ve gurbüz yetiştirmek için ana sütünü tamamlayacak süt nineler getirilmiştir. Bu süt ona ne kadar yarayacak ve onu ne dereceye kadar besleyecek? Çocuk henüz emzikteyken bunu kestirmeye imkân olmadığı için, böyle bir sorunun zamanı da gelmemiştir denebilir.”*

Peki, 92 kişi atılırken, dışarıdan getirilen bu 34 akademisyen açığı kapatabildi mi?

Hayır!

Peki açık nasıl kapatıldı?

b. Lise Mezunlarına Prof. Ünvanı Verilerek Üniversiteye Hoca Yapılmaları

Onu da kısaca şöyle izah edeyim:

Yeni üniversite kanunu hazırlanırken, geçen sayfalarda değinmiştim, üniversitenin özerkliği lağvedildi. Başta Rektör ve

Dekanlar olmak üzere (Bugün bir kez daha o noktaya geldik, Sayın Cumhurbaşkanı artık rektörleri direkt atıyor. Üniversitede adı seçim olan o sistem kaldırıldı) tüm üniversitenin idari kadroları ile akademik kadrolarını hükümet atıyordu.

Yabancı hocaların da dolduramadığı boşluğa hükümet, yurtdışında doktora yapıp gelen gençleri, Doçent olarak (Profesör yardımcısı) atadı. Ancak bu da açığı gideremeyince, hatırı sayılır zevattan önemli sayıda lise mezuna profesör ünvanı bahşedilerek üniversiteye atandı.

Burada şuna dikkat çekmek istiyorum: Akademik ünvanlar, sınavlarla-tezlerle alınmıyordu. Siyasî erk tarafından veriliyordu.

Erin, General rütbesi alması gibi, üniversiteyi hayatında görmemiş lise mezunları da Profesör olarak üniversiteye atanıyordu. Tabi, hükümet istediği zaman da bu ünvanları geri alabiliyordu.

1946'da üniversiteler yeni kanunu çıkana kadar, doktora yapma zorunluluğu da yoktu.

Düşünün ki ülkenin hukuk sistemi değişmiş, buna rağmen 1933-1946 yılları arasında Hukuk Fakültesi'nde tek bir doktora yapılmamıştır. Kısaca: Bilimi ne yapacaksınız, boş verin... Rejimin papağanlığını yapın, yeter!

Tekrar dönelim konuya: Peki, üniversiteye alınanlar nasıl seçiliyordu diye bir soru okuyucunun aklına takılırsa, onu da gidereyim.

Reşid Galib başkanlığında bir komisyon kuruldu. Komisyonunda üniversite raporunu hazırlayan Reşid Galib'in kankası Prof. Albert Malche, Kerim Erim, Rüştü Uzel, Avni Başman, Osman Horasan yer almışlardı.

Bu ekip, yukarının referansıylay gelen şahısları Prof. ünvanı vererek üniversiteye atıyorlardı.

Bu dışarıdan hoca getirme politikası genişletilerek devam etti. Mesele bilim olmayınca, ana hedef Avrupaî-çağdaş bir toplum inşa etmek olunca, bir müddet sonra toplumu görüntüsel (bu kelimeyi de ben uydurdum, Öztürkçe'ye katkı olsun) olarak dönüştürecek hocalar da getirildi. Türkiye'ye, örneğin Ernest Praetorius 1935'de ilk müzisyen olarak teşrif etti. Cumhurbaşkanlığı Filarmoni Orkestrası'nın yöneticiliğini yapıyor, konservatuvarın kuruluşuna da öncülük ediyor. Macar besteci Bela Bartok da hükümetin davetiyle 1936'da İstanbul'a geliyor ve Batı müziği alanında eğitim veriyor konservatuvarda. Alman tiyatrocu Carl Ebert, tiyatromuzu Batı formatında geliştirmek için geliyor...

Şu üniversiteden atılan bilim adamlarının akıbeti hakkında da biraz bilgi vererek konuyu kapatalım.

3. Üniversiteden Atılan Hocaların Akıbeti

Atılan 92 kişi arasından ancak birkaç kişi geçici de olsa, kendilerine uygun olmasa da bir iş buldular ve evlerine ekmek götürebildiler.

Aşağı yukarı tamamına yakını aç ve sefil bir vaziyette kaldılar. Bu alanda önemli ve kapsamlı bir çalışma yapan Emre Dölen, bu hocaların önemli bir kısmının kahrından 1935-1936 yılları arasında öldüklerini kaydeder. Bir kısmı bu muameleyi hazmedemediği için intihar etmiştir. Örneğin hekim kökenli kimya profesörü Cevad Mazhar Bey, atıldıktan bir yıl sonra evinde intihar ediyor, basın bunu, küçücük bir haber olarak,

gerçeğin üstünü örtmeye çalışarak veriyor: Birden bire (kalp krizi yani) evinde ölmüştür! Daha sonra ele geçen bir notla gerçek anlaşılıyor ama basın bunu da görmezden geliyor. Dünya çapında meşhur patolog Hamdi Suad, kahrından vereme yakalanıp hayatını kaybediyor. Cenazesi Beyazıt Camii'nden kaldırılıyor. Öğrencileri üniversitede bir anma programı düzenleyerek cenazeyi kabristana götürmeye karar veriyorlar. Rektör Cemil Birsell, bu isteği reddettiği gibi, üniversitenin dış kapılarını da kapattırarak Hamdi Hoca'nın naaşının üniversite bahçesine girmesini engellemeye çalışıyor. Bu onursuz tutum, Beyazıt Meydanı'nda cenaze için toplananları galeyana getirmeye yetiyor. Kalabalık, üniversitenin dış kapısını kırarak Hamdi Suad'ın naaşını taşıyan tabutu merkez hole kadar getiriyor. Burada toplantı, bir anlamda hocayı anma atmosferinden kopuyor ve üniversite reformu aleyhine bir foruma dönüşüyor. Buradaki namazdan sonra cenaze eller üzerinde sloganlarla, tekbirlerle Edirnekapı'ya kadar taşınarak defnediliyor.

Bu hadise, meydana gelen arbedeler, İstanbul'u ayağa kaldırdığı halde, basının ilgisini çekmiyor, iki satırla geçiştiriliyor.

Meşhur tarihçi Ahmet Refik ise kitaplarını, kütüphanesini satarak geçinmeye çalışıyor. Kimi pazarda bir şeyler alıp satarak, kimi şunun bunun verdiği iane ile geçinmeye çalıştı.

Bunların acıklı hayat hikâyelerini geçen sayfalarda özetle vermiştik. Bunları daha da detaylandırarak okuyucunun sinirlerini bozmak istemiyorum.

Sadece tarihe not düşme babından şunları kaydetmek istiyorum:

Uzun ve tahrip gücü çok yüksek savaşlar sürecinden çıkmış bir toplum... Nüfus 14 milyon (1927 sayımı). Bunun 8.5 milyonu kadın. Bu 8.5 milyonun yaklaşık 4 milyonu genç sayılabilecek gelinler. Kocalarını, kimi Kuzey Afrika'daki, kimi Balkanlar'daki, kimi Yemen'deki, kimi Sarıkamış'taki, kimi Çanakkale'deki kimi de Milli Mücadele muharebelerinde kaybetmiş.

Geriye kalan 5.5 milyon nüfusun 4 milyona yakını ise yarıda saydığım cephelerde hayatlarını kaybedenlerin yetim çocukları!

Geriye kalan 1.5-2 milyon erkek nüfusun yarısı da savaş artığı tabir edilen muhterem gazilerimiz...

Gerisi ise cephelerde yer almayanlar; önemli bir kısmı beyazlarımız!

Sanayi yok, yol yok, üretim yok.. Köylünün elinde tohumu yok ki tarlaya atsın, öküz yok ki çift sürsün!

Açlık ve hastalık, en büyük bela!

Bu şartlarda yeni bir devlet inşa ediyorsunuz...

Devlet memuru yapabilmek için köşe bucak okuma yazma bilen adam arıyorsunuz. Hatta bir zamanlar Ankara Garı'nda polis ve jandarma nöbet tutar, İstanbul'dan gelen trenden inen üstü başı düzgün kişiler adeta tutuklanırcasına alınıp getirilir, zorla memur yapılırdı.

Ahval ve şerait bu!

Durum bu iken, siz dünya çapında bilimsel alanda şöhrat sahibi bilim adamlarını üniversiteden atıyorsunuz, açlığa mahkûm ederek, onurlarını zedeleyerek, kimini intihara sürükleyorsunuz, kimini delirterek hayatlarını zehir ediyorsunuz!..

Hadi bu adamları üniversitede istemediniz, Amenna, bari diğer devlet dairelerine memur olarak atayın, eve bir parça ekmek götürsünler.

Bunu niye yapmadınız?

Bu adamlar ne tür suçlar işlemişlerdi ki bir yandan açlığa mahkum ettiniz, bir yandan da vebalı muamelesine maruz bırakarak onur ve haysiyetleriyle oynadınız!..

Söyleyin: Bunlar hırsızlık mı yaptılar, adam mı öldürdüler, gasp mı yaptılar, gayr-ı ahlaki faaliyetlerde mi bulundular?

Söyleyin, Allah aşkına! Ne suç işlediler de böyle bir muameleye reva gördünüz!

Kendileri, tam 91 yıldır bu sorulara cevap veremediler!

Ben vereyim: Şahsiyetli ve onurlu insanlardı... Bilimin dışında bir amaçları yoktu ... Siz şunları istediniz: Bilimi-milimi bırakın, rejimin papağanlığını yapın... Ülkenin aciliyeti proje çizen mühendis değil, hasta iyileştiren doktor değil! Aciliyet yeni rejim ve devrimleri oturtmak, toplumu dönüştürmektir! Bu gaye ve amaç için mücadele edin, ilmî birikiminizi ve bilimi siyasetimize propaganda *malzemesi* yapın!

Evet, istekleri bunlar idi ... Bu adamlar buna yanaşmadılar!

Gerçi devrimlere, yeni rejimin hiçbir icraatına karşı çıkmadılar.

Harfiyyen de uydu!lar!

Ama uymak, Ankara'yı tatmin etmiyordu... Sessiz onaya bile tahammül edemiyorlardı!

Sahaya çıkın ve bu milletle savaşın, bilimi de buna alet edin, diyorlardı!

Evet, suçları buydu!

Siyasi erk de, o bilim adamları da, zulüm yapan da, zulme maruz kalan da bu fani dünyadan göçüp gitti!

Geriye, eserleri kaldı!

Eşek ölür kalır semeri, insan ölür kalır eseri!

Evet, bu minval üzere, eğitim alanındaki ilk üniversite reformunu (1933) kısaca masaya yatırdık.

Tüküreyim yaptığınız üniversite reformuna demeyeceğim!

Sadece, Ah ulan Ahh!

Bugünkü üniversitelerimizin hâli de ortada!

Ne diyebilirim ki?

Ağaoglu Ahmet Bey:
- Eeeekşi var, tatlım!

- 20, 25 müderris açığa çıkarılıyormuş!..
- Amman yerini iyi muhafaza et.
Kaptırmayalım!..

Meslekten atıldıktan sonra hocaların hayatını konu eden karikatürlerden sadece şu iki örnek, ne kadar da çok şey anlatıyor, değil mi?

IV. GELELİM İSMET PAŞA DÖNEMİNE

10 Kasım 1938’de Gazi Paşa vefat etti, 11 Kasım 1938’de İsmet İnönü Cumhurbaşkanı seçildi.

Bu değişim, dünya görüşü itibarıyla, rejim ve sistem itibarıyla, gerçekleştirilen devrimler itibarıyla veya sistem üzerinden takip edilecek siyasal, ekonomik ve kültürel politikalar açısından herhangi bir değişikliğe gidilir endişesine gebe değildi.

Ebedî şef gitti, yerine Milli Şef geldi. İnönü sadece kendisine karşı, Gazi Paşa’ya ölümüne bağlı olan kişileri siyasetten ve üst bürokrasiden temizledi. Gazi Paşa ile yıldızları barışmayan ve bu nedenle yurt dışında yaşayan, mağdur olduklarına inandığı kişileri de ülkeye davet etti ve itibarlarını iade etti.

Kısaca değişen buydu: Gemi aynı gemi, yolcular aynı yolcuları. Değişen sadece kaptan ve tayfaydı. Geminin rotası da eski rotaydı.

Kaptan ve tayfaların değişimiyle, üniversitenin gidişatında herhangi bir değişim söz konusu değildi. Böyle bir istek ve arzu da yoktu üniversitede.

1. Üniversite mi, Parti’nin İdeoloji Üretme Merkezi mi?

1933 tasfiyesiyle, üniversitede farklı fikir ve düşüncede olan kimse de kalmamıştı. İdari ve mali özerkliği yok edilmiş-

ti. Kısaca üniversite, boğazında kement olan bir kuruma dönüşmüştü. Üniversite çalışanları da durumlarından pek şikâyet etmiyorlardı. Üniversite, onlar için eklemek kapısıydı.

Rejime, devrimlere ve siyasal erke, daha doğrusu “Şef”e bağlılık ve itaatin olsun, bunu da belirgin şekilde öne çıkar, yeter!

Bu konuda bir fikir vermesi açısından, Ankara Dil-Tarih Coğrafya Fakültesi öğretim üyelerinin dönemin Milli Eğitim Bakanı Hasan Ali Yücel’e gönderdikleri resmî yazı hakikati göstermesi açısından yeterli olacaktır sanırım.

Dekan ve 36 öğretim üyesinin imzasını taşıyan resmî yazı şudur:

Sayın Vekile,

Ebedi şefimiz Atatürk’ün mutlu eliyle kurulmuş olan fakültemizin biz Türk öğrencileri, bugün 11 Nisan 1944 tarihinde toplandık.

Partimizin programını yeniden, madde madde okuduk. Partimizin prensipleri hakkında şimdiye kadar taşıdığımız inanı ve duyduğumuz heyecanı, bu sefer de hep birlikte, bir kere daha teyit ve tekit ettik.

Kemalizm’in Milliyetçi, Halkçı, Devletçi, Laik, İnkılapçı ve Cumhuriyetçi umdelerinin kayıtsız-şartsız hizmetkârı olduğumuzu; bize tevdi edilmiş olan Yükseköğretim gençliğini bu umdeler içinde yetiştirdiğimizi ve yetiştirmeye devam edeceğimizi; bu umdelerin mâna ve değerlerine aykırı herhangi fikir ve kanaate şimdiye kadar olduğu gibi, şimdiden sonra da yer vermeyeceğimizi ve partimizin değişmez genel başkanı İnönü’ye bağlılığımızı derin saygılarımızla bildiririz. (Yeni Gündem, “Parti Umdelerine Aykırı Fikir ve Kanaate Yer Yok” 1-15 Ekim 1984)

37 yıl bilfiil dört ayrı üniversitede öğretim üyesi olarak çalışmış akademisyen kimliğiyle, bu satırları yazarken midem bulandı. Hatta kitaptan çıkarayım, okuyucunun midesini bulandırmayayım diye çok düşündüm ama sonunda vazgeçtim.

Vazgeçmemin sebebi, okuyucunun da midesi bulansın düşüncesi değil, yüzlerce örneği olan bu tür yazıların kaybolup gitmemesi ve tarihe not düşmek içindir.

Ayrıca cümle cümle analiz de edeceğim ki, 6 yaşında ilkökula başlayacak çocuk da anlasın, 80 yaşındaki dede-nine de anlasın: Bu üniversitelerimiz nasıl, kimler tarafından İdeoloji Üretme Çiftliklerine dönüştürüldü!

İlk cümleden başlayayım:

“Ebedi şefimiz Atatürk’ün mutlu eliyle kurulmuş olan fakültemizin biz Türk öğrencileri, bugün 11 Nisan 1944 tarihinde toplandık.”

Bugünkü gözlüğünüzle bu giriş cümlesini değerlendirmeye kalkmayın. Resmî bir yazıya böyle bir cümleyle nasıl başlanır diye hayrete de düşmeyin. Kur’an okuyan kişi nasıl euzu-besmele çekerek okumaya başlarsa, o dönemin psikolojisi de budur.

Sayın Vekil’e diye konulan hitap, üniversitelerin bağlı olduğu Milli Eğitim Bakanı’nadır. O dönemde Başbakan’a Başvekil, Bakanlara da Vekil denirdi. Yanlışlıkla milletvekili anlaşılmamasın diye bu kaydı düşünüyorum.

36 tane anlı-şanlı öğretim üyesi, şöyle başladı söze: *“Atatürk’ün mutlu eliyle...”* Bununla ne demek istediklerini ben de anlayamadım. El nasıl mutlu olurmuş, kimse kafa yormaya çalışmasın. O dönemde Güneş-Dil Teorisi gibi saçmalıklarla Türkçe’nin ırzına geçilip bir imparatorluk dili, kelime katliam-

larıyla bir kabile diline dönüştürüldüğü için, hiç kimse kendisini doğru düzgün ifade edememektedir. Özel sohbetlerde akıcı bir Türkçe, hatta ağdalı bir dille konuşmayı becerebilen bu zevat, resmî toplantı ve yazışmalarda, dilleriyle beraber elleri ve ayakları da birbirine dolaştığından, saçma sapan metinler yazar, uyumsuz kelimelerle ne dedikleri anlaşılmazdı.

Kudretli el, merhametli el, zalim el, cömert el, cimri el, merhametsiz el, uzun el, becerikli el, beceriksiz el, vefalı el, vefasız el... daha yüzlerce deyim yazılabilir. Bunların dilin felsefesinde bir karşılığı var. Ama mutlu el hiç duymadım!

Neyse, içinde bulundukları psikolojiyi anlayın, gerisine kafa yormayın!

Devam edelim birinci cümleye: *“Fakültemizin Türk öğrencileri... toplandık.”*

Yahu siz yaşlı başlı öğretim üyelerisiniz. Bir kısmınız torun-torba sahibisiniz. Nasıl öğrenci olursunuz?.. gibi gibi sorular aklınıza gelebilir.

Yine, dönemin psikolojisiyle düşünün, dönemin gözlüğüyle bakın derim.

Gazi Paşa, genç-yaşlı, bakan-milletvekili, er-general, âlim-cahil... herkese nasıl hitap ederdi, şöyle bir hafızanızı yoklayın veya birkaç kitap karıştırın...

Gazi Paşa birkaç kişi hariç (İsmet Paşa, Mareşal Fevzi Çakmak ... gibi) herkese “çocuk!” diye hitap ederdi. Yaşça kendinden büyüklere de böyle hitap ederdi.

Bu çocuk tabiri, “biyolojik” bir şeyi ifade etmediği gibi, hakaret de içermiyordu şeklinde düşünülebilir.

Gazi Paşa’ya göre, kendisi dışında herkes açılan bu devrimler kanalında çocuktı ve bu kanalın öğrencileriydi.

Devrimin öğrencileri...

Kendisi icat ve icra eder, öğrenciler öğrenip bu devrimlerin yerleşmesi için canla başla çalışır, hizmet ederler.

Bu nedenle yaşlı-başlı bu 36 öğretim üyesi, kendi konumlarını vurgulama ihtiyacı hissetmişlerdir bu öğrenci ifadesiyle...

Gelelim ikinci cümleye: *"Partimizin programını yeniden, madde madde okuduk!"*

Şaşırmayın lütfen!

Bir fakültenin öğretim üyeleri bir partinin programını niye okuma gereği duyarlar diye de aklınız karışmasın.

Okuma gereği duyma cümlecığı yanlış bir algı oluşturmazsınız...

"Yeniden okuma" hem de *"madde madde!"*

Yani öyle Kur'an hafızları gibi hızlı hızlı, ne dediğini anlamayan okuma değil!

Daha önce okumuşlar; her biri belki de defalarca hıfzettiştir parti programını...

Buna rağmen, önemine binaen sadece bilimsel konuların konuşulması gereken mekân olan fakülte salonunda hep beraber toplanmışlar, iman tazeler gibi parti programının her maddesini tek tek, yeniden, hatta ağır ağır birisi okumuş, hazırun da huşu içinde dinlemişler.

Peki bunun gereği, bu parti programını tekraren madde madde okumalarının amacı neydi?

Cevabı ben vereyim: İman tazelemek!

Yapmayın hocam, bu kadar da gırgıra alacak kadar aşağılamayın... gibi düşüncelerin okuyucunun kafasında belirdiğini, daha bu satırları yazarken hissediyorum.

Ama yanıyorsunuz sevgili okuyucular. (Gerçi birileri size bidon kafalılar diyorsa da ben sevgili okuyucular diyeyim) Aha da ispatı!

Hemen arkasından gelen cümle:

“Partimizin prensipleri hakkında şimdiye kadar taşıdığımız inanı ve duyduğumuz heyecanı, bu sefer de hep birlikte, bir kere daha teyit ve tekit ettik.”

Gördünüz mü, haksız mıyım?

Partimizin prensipleri hakkında şimdiye kadar taşıdığımız “inan”ı...

Bu inan kelimesi o dönemde “iman” karşılığı olarak uydu-rulmuştur.

“İman” Arapça olduğu için tu kaka ilan edilmiş, yerine Öztürkçe “inan” kelimesi konulmuştur.

Yeni yüce Türk Miletî’nin gelecek nesillerine bir devrimsel lütuf olarak bahşedilmiştir.

Bir de şu noktaya dikkat ediniz:

“... bu sefer hep birlikte, bir kere daha teyit ve tekit ettik!”

Demek ki devamlı surette, tek tek, herkes kendi evinde bu prensipleri okuyarak “inancını” pekiştiriyordu.

Bu sefer cemaat olarak, ayin şeklinde yaptıklarını haber veriyorlar.

Tabi bu laik ayin formatında... İman tazelemek derken, öyle metafizik şeyler kastedilmiyor tabi...

Devrimler kastediliyor.

Kimse münafıklık edip o tarafa bu tarafa çekmesin, eğip bükmesin!

Peki bu “teyit ve tekit ettik” ne demek diye düşünebilir genç okuyucular... Hatta niye bunlara karşılık birer Öztürkçe keli-

me bulmamışlar da bu Arabileri kullanmışlar şeklinde sorular da kafalarında oluşabilir.

Sevgili okuyucu,
Teyit *pekiştirme* demek.
Tekit de *sağlamlaştırma*!

Bu iki kelime ıstılahta manevi bir anlam taşırlar. İmanı teyit ve tekit vardır.

Devrimlere iman etmek lazımdır.

Bunu zaten yapmışlar!

Ama bir kere de topluca *teyit* ve *tekit* etmişler bu devrimlere olan inançlarını.

Bakınız bunları yazarken, gaipten bir ses duydum: *Mübarekler laik akademisyenler değil, bir tarikatın müridleri sanki.*

Bu sestən irkilmedim, sadece güldüm ve kafamı kaldırmadan şunları mırıldandım.

Ama abdestsiz mürid bunlar... Toplantıları abdest gerek-tirmiyor!

Devam edelim:

"Kemalizm'in Milliyetçi, Halkçı, Devletçi, Laik, İnkılapçı ve Cumhuriyetçi umdelerinin kayıtsız-şartsız hizmetkârı olduğumuza..."

Vay vay vay!

Formata bakar mısınız?

Adeta bir dinin ilkeleri gibi ... (Allah'ın birliğine, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, hayır ve şerrin O'ndan geldiğine ve ahiret gününe)

Aaa, İslam'ın iman şartları da 6 tane, bunlar da 6 tane!

Birileri tarafından *"Kemalizm, Türk Milleti'nin yeni dinidir"* diye kitaplar yazılıp dağıtılmışsa da, yeni Türk dininin kuru-

cusu adına mevlidler (şiiirler yetmeyince!..) yazılmış olsa da, bunlar yaranma ve yavşaklık malzemeleridir. *Kâbe Arap'ın olsun, Çankaya bize yeter!* gibi zırvalamalar...

Gazi Paşa bunları tiksinererek seyretmiştir, emin olabilirsiniz!

Ama neden ses çıkarmamıştır diye bir soru yöneltecek olursanız cevabım şudur:

Bazı tarikat ve cemaatlerin müridleri şeyhlerini uçururken, Allah'la konuştururken, şeyhlerden bir ses çıkar mı? Tövbe-haşa gibi bir mukabelede bulunurlar mı?

Hayır!

Gazi Paşa'nınki de böyle! İnsan nefsi ve yaltaklananların karakteri!..

Neyse, bırakalım bunları da, cümleye devam edelim: "... bize tevdi edilmiş olan Yükseköğretim gençliğini bu umdeler içinde yetiştirdiğimizi ve yetiştirmeye devam edeceğimizi..."

Son derece masum görünen bir cümle... Gazi Paşa ne demişti? "*Öğretmenler, yeni nesil sizin eseriniz olacaktır!*"

Bunlar da bunu vurguluyorlar!

İncelik şurada gizli: "*bu umdeler içinde*" kendilerine teslim edilen gençliği evet, bu umdeler içinde eğittiklerini ve yine bu umdeler içinde eğiteceklerini söylüyorlar!

Neydi bu umdeler!

Yukarıda saydığımız iman ilkeleri!

Yani CHP'nin 6 oku!

Kısaca, matematik işlemleriyle, fizik kurallarıyla, kimya formülleriyle ilgilenmek ve bunları öğretmek, aslı görevleri değildi... Onlar ikinci-üçüncü sırada ancak yer alır...

Birinci hedef, devrim militanları yetiştirmekti. Bu konuyu uzatmamak için Prof. Mete Tuncay'ın bu konudaki tespitini aktarayım:

“Üniversite eliyle rejime sadık bir nesil yetiştirilmek isteniyordu. Bu açıdan başarılı da oldular. Rejim propagandası yapmak maksadıyla İnkılap Tarihi dersi konu programı. 33 sonrası üniversiteden mezun olanlar kendilerini gerçekten sadık rejim muhafızları gibi düşündüler ve Halk Partisi'nin ilkelerine iman ettiler. O bakımdan da başarılı oldu.”

İşte CHP'ye oy veren, sosyal demokrat, namuslu ve onurlu (Ama ne Musa'ya, ne İsa'ya yaranabilen) bir bilim adamının kısa ve net tespiti.

Hadi bu cümleye dünya görüşleridir, bu umdelere bağlı öğrenci yetiştirmek, kendilerince ülkenin hayrınadır diye inanıyorlar ve bu kulvarda gayret ediyorlar diyelim...

Hatta bize göre yanlış olsa da saygı duyalım bu düşünceye, tamam.

Ya cümlelerin devamına ne demek lazım?

“... bu umdelerin mâna ve değerlerine aykırı herhangi fikir ve kanaate şimdiye kadar olduğu gibi, şimdiden sonra da yer veremeyeceğimizi...”

Mübarekler bilim üretme ocağı olması gereken üniversiteyi, ideoloji üretme çiftliğine çevirmişler, kendileri de eli sopalı ideoloji gardiyanları sanki!

CHP'nin 6 okuna aykırı bir fikir veya kanaate müsaade etmedik bu güne kadar, bundan sonra da etmeyeceğiz!..

Alkış!

Hani bilim, ancak fikir ve düşünce hürriyetinin sınırsız olduğu üniversitelerde gelişme-ilerleme imkânı bulurdu?

Sanki Hitler'in ES-ES eğitimi!

Muasır medeniyeti böyle mi yakalayacaksınız?

Laboratuvar?... Geç!

Kütüphane?... Geç!

Şapka vursun, kravat taksın yeter... Batılı olmak için kâfi!

Kenan Paşa, laiklikle ilgili bir tartışma sırasında şu veciz ifadeleri kullanmıştı:

Laikliğin ölçüsü, rakı ve leblebidir!

Ne güzel bir ifade değil mi?

Üniversite: Yasak olan tek şey fikir ve düşünce!

Daha fazla sınırlerinizi germeyeyim, metnin son cümlesine gelelim:

"... partimizin değişmez genel başkanı İnönü'ye bağlılığımızı derin saygılarımızla bildiririz."

Bakanlığa resmî bir yazı yazıyorsunuz. Bakanlık, sizin amiriniz, bunu anladık. Bu yazının sonunda Cumhurbaşkanı'na saygılar sunmak ne iş?..

Ne alakası var?..

Hadi, yazıyı bakana yazıyorsunuz, anladık. Saygılarınızı amiriniz olan Bakan'a sunsanız, bir dereceye kadar anlaşılabilir.

Cumhurbaşkanı'yla ne alakası var?

Beyler, siz üniversitenin öğretim üyelerisiniz. Partinin üyeleri değilsiniz. Neden *"partimizin"* ifadesini kullanma gereğini (aslında mecburiyetini desek daha doğru olur) duyuyorsunuz?

Yetmedi...

Üstüne üstlük *"partimizin değişmez genel başkanı"* diyorsunuz!..

Gerçi anlıyorum, Gazi Paşa “Ebedî Genel Başkan” olduğu için, İnönü’ye “Ebedî Genel Başkanımız” diyemediğiniz için “Değişmez” kelimesini kullanma mecburiyetinde kalmışsınız!

Halk arasında fıkra gibi anlatılan bir anekdot vardır. Muhtemelen uydurmadır ama herkesin dilindeydi bir zamanlar.

Zeki Müren, Taksim Gazinosu’nda program yapıyor. Birkaç general de Zeki Müren’i dinlemek için sivil kıyafetlerle gazinoya gelmişler. Gazinonun sahibi generalleri bir güzel ağırlamış. Program sonrası Zeki Müren de generallerin masasına gelmiş. Aralarında müzikle ilgili bir sohbet başlamış. Garsonlar da hizmet ediyorlar, masanın etrafında dolanıyorlar. Zeki Müren bir şey istediğinde garsonlar, “baş üstüne paşam, emredersiniz paşam” diye, getirdiklerinde de “buyurun paşam... içkinizi” diye mukabele ediyorlarmış...

Fıkra veya anekdot bu ya, bu hitap şekli generallerin dikkatini çekmiş, birisi dayanamayıp sormuş, “Zeki Müren asker değil, neden ona paşam diye hitap ediyorsunuz?”

Densiz garsonun cevabı şu olmuş:

“Efendim paşalara ibne diyemediğimiz için, ibnelere paşa diyoruz!..”

Bu kaba, çirkin hakareten eratından Genelkurmay Başkanı’na kadar peygamber ocağının tüm mensuplarını tenzih ederim.

Bu yalaka takımı Gazi Paşa’ya ait olan “Ebedî” sıfatını kullanamadıkları için, “Değişmez” kelimesini kullanmak zorunda kalmışlardır. Bu noktayı çarpıcı vurgu haline getirmek için bu fıkrayı buraya aldım.

Evet, son cümleler... Bağlı olduğunuz Milli Eğitim Bakanlığı’na resmî bir yazı yazıyorsunuz. Bu resmî yazıda “partinizin

değişmez genel başkanı İnönü'ye bağlılığınızı derin saygılarınızla" iletme ihtiyacını neden hissediyorsunuz?

Değişmez genel başkan, hem de sizin partinizin!

Ha, demek ki sizin partinizde Gazi Paşa *ebedî*, ondan sonra gelenler *"değişmez"* genel başkan oluyor!

Buradan Hacı Muharrem'e bir laf sokuşturayım: *Gel buraya Muharrem! Ne kudurmuşsun! Kılıçdaroğlu'na sen istifa et, ben Genel Başkan olacağım diyerek ortalığı velveleye veriyorsun. Parti içine nifak tohumları saçıyorsun... Ayıptır! Bak, CHP'nin Genel Başkanları "Değişmez"dir. Üstelik bunu kelli felli 36 tane profesör söylüyor. Hem de CHP'li profesörler! Koca profesörlerin bilimsel tespitlerini görmezden geliyor, sokaktaki üç-beş şizofrenin gazına kapılıyorsun. Ayıptır, günahtır, yapma!*

Neyse, günlük siyaseti bir tarafa bırakalım ve bu 36 akademisyenin hazırladığı bağlılık metni hakkında bir iki küçük mesaj verelim:

Sosyalizmi, komünizmi insanlık için kurtuluş reçetesi olarak sunan, özgürlük özgürlük diye yırtınan, emek ve sermaye alanında ezilmiş kitlelerin hakkını savunan (!), alın terinin kutsiyetini ağızlarına pelesenk edinen, dünyanın neresinde olursa olsun ezilen halkların özgürlük haklarını savunarak, sahte evrensel vicdan madalyalarını gururla ve kibirle göğüslerinde taşıyanlar!

Evet onlar!

Zehirledikleri çocuklarımızı yabancı ideolojilerin esiri yaparak, yabancı servislerin pençesine düşüren, 68 neslinin fikir babaları olarak çalım satan bu samimi-yetsiz insanlar!

Evet, yukarıdaki aşağılık yağcılık ve yalakalık kokan, ilmin ve özgür düşüncenin ırzına geçen, normal bir insanın tiksineceği o metni kaleme alanlar, o metne imza koyanlar!

İşte ibret-i âlem olsun diye sadece birkaçının ismini vereyim, gerisini isteyen araştırsın, bulsun!

Dekan Prof. Dr. Şevket Aziz Kansu

Doç. Dr. Behice Boran

Doç. Dr. Pertev Naili Boratav

Doç. Dr. Niyazi Berkes

2. Rüzgâr, Tersten Esmeye Başlayınca

Gelelim bu yalaka takımının, İnönü'nün yaptırdığı 1946 üniversite reformu sonrası akıbetine.

Rüzgâr ters esmeyegörsün, her şey hemen tersine dönüyor. Bu kuralın tarihte binlerce bilinen örneği kimsenin meçhulü değil.

Bir yandan komünizm Rusya coğrafyasında güçlenirken, Avrupa'da da faşizm rüzgârları esmektedir.

Almanya'da Hitler, İtalya'da Mussolini artık sahnededirler...

Ülkelerinde göz kamaştırıcı bir faaliyet zinciri tıkır tıkır işlemekte, silah sanayiindeki gelişmeler geri kalmış ülkelere korku ve endişe ile izlenmektedir.

Bu güç ve kalkınma hareketi, Türkiye'yi de etkilemektedir...

Faşist Avrupa liderlerinin kullandığı Führer, Duçe gibi sıfatların anlam ve muhtevalarını çağrıştıran Ebedî Şef, Milli Şef, Başbuğ... gibi sıfatların bizde de kullanılması, bu dönemin siyasal havasındandır.

Herkesin malumu olduğu üzere, Almanlarla duygusal yakınlığımızın bir tarihi arka planı var. II. Abdülhamid döneminde bu siyasî yakınlık, askeri işbirliği, sokaktaki insanımızda bile sıcak bir dostluk duygusallığı doğurmuştur.

I. Dünya Savaşı sürecinde müttefikтік. Aynı kaderin acılarına duçar olmuştuk.

I. Dünya Savaşı hezimetinden sonra, Hitler'le ayağa kalan, sanayi ve silah endüstrisinde dünyaya endişe veren Almanya, başta Türk siyaset arenası olmak üzere, aydın çevrelerde de büyük memnuniyet havası doğurmuştu.

Her ne kadar II. Dünya Savaşı'na girmeyi göze alamadıysak da, Almanların yıldırım hızıyla birçok ülkeyi işgal etmesi, gönüllerimizin derinliklerinde bir haz fayını hareketlendirmeye yetmişti!

Örneğin devletin yarı resmî El-Ahram'ı (bir Mısır gazetesi) kabul edilen Cumhuriyet gazetesinin o dönemdeki nüshalarına bir göz gezdirirseniz, Almanya'da Naziler tarafından yayınlandığını zannedersiniz.

Cumhuriyet'in birinci sayfası ve manşeti muhakkak Almanya'nın ve Hitler'in bir başarısını haberleştiriyor, köşe yazarları Hitler'i göklere çıkaran yazılar kaleme alıyorlardı.

Medya bu şekilde kamuoyu oluştururken, devlet ricali ne durumdaydı dersiniz, şu kadarını söylemem yeterli olacaktır sanırım:

Devlet ricalinin önderlik etmesiyle, "Hitler Bıyığı" modası, ülkeyi kavuruyordu adeta!

Tüm resmî kurumların duvarlarından Cumhurbaşkanı İnönü'nün eski fotoğrafları indirilmiş, yeni çekilen Hitler bıyıklı (halk arasında badem bıyık olarak da anılır) fotoğrafları asılmıştır.

Ordu da bu modaya uyar. Genelkurmay Başkanı Fevzi Çakmak'ın da Hitler bıyıklı fotoğrafları tüm askeri birliklerin odalarını süslemeye başlar bu dönemde!

Ehh, ülkenin Cumhurbaşkanı ile Genelkurmay Başkanı bunu yaparsa, başta siyaset erbabı ile subaylar, arkasından üst bürokrasi ile tüm devlet memurları durur mu?

Hatta sadece devlet memurları değil, eşraf da bu modaya uyunca, şehirdeki hamaldan, köyde bir lokma ekmeği olan köylüler de *“ulan bizim başımız kel mi”* itirazî kıyamıyla bu kervana katıldılar.

Ben o neslin fotoğraflarının dışında, canlı kalıntılarına da kavuştum. Kütüphanelerde o dönemde basılan kitaplara barksanız, bu fotoğraflardan bolca örnekle karşılaşsınız!

Ancak madalyonun bir de öbür yüzü vardı. Devletin bir yarı resmî El-Ahram'ı daha vardı: Ankara'daki Ulus gazetesi.

İnönü şundan çekiniyordu: Ne olur ne olmaz, ya rüzgâr tersine eserse! Hitler kaybederse, Stalin galip gelirse!

Evet, fazla ihtimal vermese de, bu zayıf ihtimal İnönü'yü ürkütüyordu.

Bu nedenle Cumhuriyet gazetesi Nazi gazetesine dönmüşken, Ankara'daki Ulus gazetesi de Moskova'daki Pravda görevine soyunduruldu... İnönü'nün fotoğrafları (tabi normal bıyıklı olanları) Stalin'in fotoğraflarıyla yan yana, Ulus'un birinci sayfasını süslüyordu.

Uzatmayayım! Amerikalıların savaşa ağırlıklarını koymasıyla, Hitler'in beli kırıldı. Uzun süredir Almanların işgalinde olan Rusya bu fırsattan faydalandı, topraklarında ciddi bir varlık gösteremeyen Rus orduları, kısa sürede toparlandı ve Almanya dâhil doğu Avrupa'da birçok ülkeyi istila etti!

Rüzgârın ters esmeye başlamasının daha ilk anlarında İnönü büyük fotoğrafı doğru yorumladı ve Hitler safından usulca (ama hızlı bir şekilde) Stalin'in safına geçti. Bir gecede tüm

Hitler bıyıklı fotoğraflarının resmî dairelerden kaldırılmasını, eski fotoğraflarının asılması talimatını verdi.

Cumhuriyet gazetesi de hemen Pravdalaştı...

Tabi, bunlar göz boyama için yeterli değildi.

Rusya'yı memnun etmek için devletin iç politikası hemen değiştirildi ve Ankara-İstanbul'da komünizm düşmanı milliyetçi akademisyenler, aydınlar, askerler ve üniversite öğrencileri tutuklanmaya başlandı.

3 Mayıs Türkçülük bayramı, bu hadiseyi anma amaçlıdır.

Türkiye'deki genel zemini bir kenara bırakalım.

Sovyetlerin bu başarısı, üniversitedeki havayı sol ve komünistlerin lehine çevirdi. Milli Eğitim Bakanı Hasan Ali Yücel'di.

Yukarıdaki Dil-Tarih Coğrafya Fakültesi'nin o tiksindirici resmî yazısı bu dönemde yazıldı. (1944)

Ancak solun bu devr-i saadet rüyası kısa sürdü. Batı dünyası, başta ABD olmak üzere, faşizmi mağlup etmişti. Ama komünizmin yayılma tehlikesinden de endişeliydi ve hoşnut değildi.

Bu nedenle, siyasal sistemlerde “demokratikleşme” anlayışı, çeşitli toplantı ve müzakereler sonucu öne çıkmıştı Batı Paktı'nda!

Türkiye Batı Paktı'nda mı, yoksa Doğu (Sovyetlerin liderliğindeki Varşova Paktı) Paktı'nda mı yer alacaktı?

Bu önemli ve gelecek açısından hayati bir konuydu.

Sonunda, Batı Paktı'nda yer almaya karar verdi İnönü ve devlet çarkı.

Bu konunun detaylarına girersem, eğitim konusu dağılır.

Arzu edenler, diğer kitaplarımdan bu sürecin detaylı anlatımlarını okuyabilirler.

Kısaca, bizden ilk talep şu oldu:

Demokratikleşme! O halde tek parti ile olmaz! Derhal çok partili sisteme geçin!

İnönü istemeye istemeye buna mecbur kaldı.

Ama kurnazca ve ahlaksızca bir yönetime başvurdu.

Herkes sandık başındaki devlet görevlisine ve jandarmaya göstererek oyunu kullanacak.

Kime oy verdiği bilinecek!

Sandıkların başında müşahitleri olmayacak...

Oy kullanım saati dolunca, sandıklar açılmadan valilik veya belediyeye getirilecek...

Şunu burada hatırlatalım: Vali aynı zamanda CHP'nin il başkanıdır. İlçelerde de kaymakamlar CHP ilçe başkanıdır. Belediye başkanları zaten CHP'lidir.

1946 seçimlerini bu yöntemle kotardı İnönü...

Ama 1950'de, Amerika'dan zılgıtı yiyince, gizli oy açık sayım ilkesini istemeye istemeye mecburen kabul etmek zorunda kaldı...

Sonucunda 1950 seçimlerinde hezimete uğradı...

Ve bir daha da CHP iktidar yüzü görmedi bu memlekette!

Neyse, bu küçük parantezi de burada kapatarak, yine üniversiteye dönelim.

Amerika'nın isteğiyle çok partili hayata geçilince, Celal Bayar önderliğinde Demokrat Parti (DP) kuruldu.

Demokrat Parti, üniversitelerle ilgili olarak parti tüzüğü'nün 38. maddesinde "*üniversitelerin bilimsel ve idarî özerkliği-nin*" şart olduğunu belirtiyordu.

CHP, bunu görür görmez, DP'ye bunu kaptırmamak için 13 Haziran 1946'da bu konuda bir kanun hazırlayarak meclise getirdi ve oy birliğiyle geçirdi.

Senelerdir Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak yönettiği, tüm personelinin hükümet tarafından atandığı... Kısaca hiçbir konuda özerkliği olmayan, adeta besleme muamelesi gören üniversite için CHP, şimdi özerk, bilimsel ve çağdaş olmasının öneminden bahsediyordu Meclis kürsüsünde.

Sen nelere kadirsin be demokrasi!

Gazi döneminde, devrimlere destek yerine, fizik-kimya problemleriyle uğraşıyorlar diye, özerkliği kaldırılan ve hükümete bağlı bir kurum haline getirilen üniversite (1934 tarih ve 2467 sayılı kanunla) artık özerkliğe kavuşuyordu.

Yeni üniversite reformu olan 13 Haziran 1946 tarih ve 4936 sayılı yasa ile üniversite yeniden 12 yıl önce kaybettiği tüzel kişiliğine ve özerkliğine kavuşuyordu.

Yine bu yasa ile Ankara'daki fakülteler Ankara Üniversitesi bünyesinde birleştirilerek, Cumhuriyet Türkiye'si kendi kurduğu bir üniversiteye de sahip olmuş oluyordu.

Türkiye "demokratikleşme"nin ana ilke olarak kabul edildiği Batı Pakti'nda idi artık.

Çok partili hayata da geçmişti.

Komünizmle mücadele de, Batı Pakti'nın temel politikaları arasındaydı.

Eh, İnönü bir zamanlar Rusya'yı memnun etmek için milliyetçi avını başlatmıştı, şimdi rüzgâr değiştiğine göre, madalyonun diğer tarafında da bir icraat gerekiyordu.

En anlamlı icraat da üniversitede yapıldı doğ al olarak ...

Bu nedenle solun hamisi olan Milli Eğitim Bakanı Hasan Ali Yücel'i görevden aldı, sağcı kimliği ile bilinen Reşad Şemseddin Sirer bu makama getirildi.

Rüzgâr ters esmeye başlamıştı dedik ya, Türkiye'nin her tarafında Amerikan istihbaratının öncülüğünde *Komünizmle Mücadele Dernekleri* kurduruluyor, İstanbul ve Ankara Üniversitelerinde de sağcı öğrenciler organize edilerek, komünizm aleyhtarı mitingler, forumlar düzenlettiriliyor, bu tür toplantılarda sol tandanslı bilinen bazı hocalar da afişe ediliyordu.

Bu afişe edilen hocaların başında Prof. Pertev Naili Boratav, Doç. Behice Boran, Niyazi Berkes, Muzaffer Başoğlu geliyordu.

Ayrıca başta *Yurt* gibi, *Dünya* gibi dergiler olmak üzere sol yayınlar üniversite kütüphanelerinden ayıklanıyordu.

İnönü bu sol kimlikli bazı hocaları üniversiteden atarak, Batı dünyasına bir mesaj vermek düşüncesindeydi kanaatimce ...

Nitekim başta yukarıda adlarını zikrettiğim hocalar olmak üzere, sol kimliği belirgin birçok hoca da öğrenci provokasyonuna uğradı. Bunlar hakkında soruşturmalar başladı...

Ancak 1933'ten bu yana sol işgaline uğrayan üniversite yönetimleri ile üst yargının direnmesi sonucunda İnönü bu emeline hızlı şekilde ulaşamadıysa da, Milli Eğitim Bakanı Sirer ve Meclis kanalıyla bu sembol isimleri üniversiteden uzaklaştırdı.

Evren Paşa da bir sağdan, bir soldan asıyordu, yani adaletli (!) davranıyordu.

İnönü de öyle yapmıştı!

Sonuç olarak, 1946'daki üniversite reformu önemli bir adım atmıştır. Üniversitenin 1933'te elinden alınan idari ve

mali özerkliği kendisine iade edilmiştir. Ayrıca, Cumhuriyet Türkiye'si, kendisi tarafından kurulan yeni bir üniversiteyle, üniversite sayısını ikiye çıkarmıştır.

Burada siyaseten de şunu vurgulamak gerekir kanaatindeyim:

Tarihimize ve genetik kültürel kodlarımıza menfi duygularla tavrı alan, Batı'nın kültürel emperyalizminin kültürel kodlarını taşıyan kesim, Türk Milleti'nin Cumhuriyet öncesi dönemini karanlık dönem olarak görür, Cumhuriyet'le aydınlığa çıkıldığını iddia eder dururlar.

Bilim ve Fen'in Cumhuriyet'in iman kodu olduğunu savunanlara şunu hatırlatayım:

CHP'nin 27 yıllık baskıcı, tek parti yönetimi döneminde kurduğu bir tek üniversite vardır!

Boş lafların lüzumu yok!

Kısaca tek parti döneminin üniversite politika ve felsefesini toparlayacak olursak yeni üniversite ile getirilen yenilikler şunlardı:

Üniversite felsefesi açısından:

Atatürk devrimlerini benimseyen yeni nesiller, pardon kuşaklar yetiştirmek.

Üniversiteyi köhne düşünce ve inançlardan ayırmak (Burada köhne düşüncelerden maksat Tarihî Türklüğün millî damarı, köhne inançlardan da maksat din idi).

Modern, çağdaş ve batılı üniversite açısından

Üniversiteyi yöneten kişiye artık Reis denilmeyecek, Rektör denilecekti.

Fakülte Reisi'ne de Dekan.

Hoca'ya da müderris değil, Profesör ya da Ordinaryüs denilecekti.

Üniversitede ders veren her öğretmene de Profesör denilecek.

Müderris muavinine de Doçent denilecekti.

Fazla lafa gerek yok ... Laboratuvar, ders programları, kütüphane açısından Batı'daki üniversitelere benzemese de, şeklen benzetmiştik:

Rektör'se, Rektör... Dekan'sa Dekan... Profesör'se, Profesör... Doçent'se, Doçent...

Daha ne olsun?..

Netice-i kelâm şu tesbiti yapalım:

Osmanlı'nın üniversitesi, imparatorluğun dağılma sürecinin havasıyla bilim yerine, ideoloji üretme çiftliklerine dönmüştü.

Cumhuriyet'in üniversite felsefesi de, devrimlerin yerleşmesini sağlamak amacına dönük olmuştur.

Gazi Paşa'nın bu konudaki düşüncesi, "Türk devrimlerinin yerleşmesi, Cumhuriyet'in sağlam temellere oturması" idi.

3. Sonuç: İşte Tek Parti Döneminin Üniversite ve Bilim Anlayışı

Gazi Paşa, bu düşüncesini daha 5 Kasım 1925 yılında Ankara'da eğitime başlayan "Leylî Hukuk Mektebi"nin açılışında yaptığı konuşmada net bir şekilde ortaya koyar. Bugünkü Türkçe ile: *"Ankara Hukuk Mektebi, Cumhuriyet hukukunu... yeni hukuk adamları ile açıklayacak ve uygulayacak bir davranışa baş vurmuş oluyoruz... Cumhuriyet'in yapıcısı ve kollayıcısı olacak bu kuruluşun..."*

Metin birazcık dikkatli okunursa, Gazi Paşa'nın hedefi ve amacı ülkenin adalet sisteminin ihtiyaç duyduğu, evrensel ve modern hukuk eğitimi veren bir kurum kurmak değildir. Cumhuriyeti ve devrimleri koruyacak, kollayacak bir kanunlar manzumesine inanan ve uygulayan bir adliye ordusu yetiştirmektedir...

1933 yılındaki üniversite kanununun en büyük özelliği de şu olmuştur: 1924 öncesi üniversitenin sahip olduğu “bilimsel ve idari” özerklik yok edilmiştir.

Bu yeni kanunla, üniversitenin başı, Milli Eğitim Bakanı'dır. Üniversite ve üniversiteye bağlı tüm birimleri denetleme; açma, kapama, eleman alma, işine son verme tamamen Bakanlığın uhdesindedir.

Rektör, Bakanlığın memuru, tüm üniversite yönetim birimleri de sekreteryasın mesabesindedir.

Sonuç; böyle bir üniversite yapısından bilimsel çalışma yapması beklenemezdi elbet de!.. Kendisinden beklenen ideoloji üretmekti...

Şimdi bakalım bu üniversite anlayışının bilim üretmesine... Laik-atak papağanların laga-luga etmemeleri için, temeli Osmanlı'ya dayanan İstanbul Üniversitesi'nden değil de, söyleyeceklerimizde en ufak bir şüphe uyanmaması için, her şeyiyle; yerinin seçilişiyle, planının çizilişiyle, parasının verilmesiyle, ustasıyla, işçisiyle, hocasıyla, öğrencisiyle... kısaca her şeyiyle Cumhuriyet'in kurumu olan, devrimbaz taifesinin yaptığı bilimsel çalışmaları öve öve bitiremedikleri Dil-Tarih ve Coğrafya Fakültesinin bilimsel (!) çalışmalarından örnek verelim:

Tüm devrimbaz papağanlar, bu fakültenin Gazi Paşa tarafından özel bir misyon için kurulduğu ve amacının Türk

Tarihi, Türk Dili üzerinde bilimsel çalışmalar yaparak; bilinmeyen, çarpıtılan Türk Tarihini bütün gerçekçiliğiyle eksiksiz olarak ortaya koymak için vücut bulduğunu söyler!.. Bu fakültenin, dünyanın en önemli ve zengin dillerinin başında gelen Türkçeyi de yabancı dillerin (Arapça, Farsça tabi) tasallutundan kurtarıp Öz Türkçeyi bu ulusun genç çocuklarına öğretmek amacı güttüğünde hemfikirdirler.

Mealen, buna benzer bir sürü ipe-sapa gelmez zırva!..

Neyse örneğin bakalım bu dedikleri konularda ne yapmış bu Dil-Tarih-Coğrafya Fakültesi...

Yıl 1935. Ankara'da Dil-Tarih-Coğrafya Fakültesi açıldı... Bu fakülteyle yukarıda da belirttiğimiz gibi Türk dilini, Türk tarihini araştıracaklardı... Gazi Paşa'nın "**özel görev**" yüklediği bir kurumdur.

Bu şekilde pazarlanan misyonun asıl görevinin ise çok farklı olduğu yapılan çalışmalarla görüldü. *Kısaca gerçek amaç Türk Dilini ve Türk Tarihini kendi düşüncelerine göre, tarihi bağlamından koparıp, kendi istedikleri gibi yeniden inşa etmektir.*

Bir kısmı mevki-makam düşkünü, bir kısmı cahil cüheladan oluşan, ilim haysiyetinden yoksun bu gruplar, bu büyük milletin tarihini ve dilini yok etme fırsatı buldular böylece...

Önce, atalarını Hititlere ve Sümerlere bağladılar...

Bu nedenle kurdukları bazı kurumlara Etibank, Sümerbank ismini verdiler.

Türk Dili'ni yabancı dillerin tasallutundan kurtarmak bahanesiyle, hiç kimsenin anlamadığı uydurma bir dil ortaya çıkardılar...

Adına da "Öztürkçecilik" dediler...

Bu saçmalıkların bir kör kuyu olduğunu görünce, yine Türkçülük formatıyla bir dönüş yaptılar ve *Güneş Dil Teorisi*'ne sarıldılar.

Bu teoriye göre;

Bütün milletler Türklerden doğup, yayılıp çoğaldılar.

Bütün diller de, Türkçeden!..

Batılı bilim çevreleri artık halimize gülüyorlardı...

Acıyorlardı!..

Kafayı yedi zavallılar diye düşünüyorlardı...

Dil-Tarih-Coğrafya Fakültesinin hocalarının bir kısmı;

- *Türklerin Ortaasya'dan dünyanın her tarafına göç ettiklerini, yaptıkları göç haritalarıyla ispata çalışırken,*
- *Dilcileri, tüm dünya dillerinin; İngilizce'nin, Fransızca'nın, Almanca'nın, Rusça'nın, Çince'nin, Japonca'nın, Arapça-Farsça'nın, Afrika kabile dillerinin hepsinin Türkçe'den doğduğunu ispatlama peşine düşmüşlerdi. Hazım Onat, Arapça'nın Türk Dili ile Kuruluşu adlı iki ciltlik muhteşem eserini (!) yazınca, yer yerinden oynadı ve bu büyük bilim adamına Ordinaryüs Profesör ünvanı verildi.*

Onat'ın *Amazon Nehri*'nin adının "amma uzun" kelimesinden geldiği, *Niegara Şelalesi*'nin isminin "ne yaygara, ne yaygara" dan geldiği tezleri, halk arasında gırgırvari fıkralara dönüşse de, ne gam!..

Önemli olan bizim çalıp, oynamamızdı!..

Çankaya Sofraları şenleniyordu ya, bu yeterdi!..

Önemli olan "sofra" da kabul görmesiydi, bilim alemi müstehzi suratlarla izliyormuş!..

Boş veeerrr!.. Bize göre, böyle!..

Bu konu her hatırıma geldiğinde, şu Kürtleri boğasım geliyor...

Vay biz ayrı bir ırkız, vay bizim de kendimize ait bir dilimiz var... yaygaraları!..

Ulan oğlum, siz de hiç akıl yok mu?..

Bakın tüm dünya milletleri Türkler'den çoğalmışlardır...

Yani Türktürler dediğimizde, İngilizler, Fransızlar, Almanlar, Ruslar, Çinliler... kızdılar mı?...

Bütün dillerin Türkçe'den doğduğunu; aslında İngilizce, Fransızca, Latince, Grekçe, Rusça, Çince... diye bir dil olmadığını söylediğimizde, bilimsel kitaplar yazdığımızda, kızdılar mı?..

Hayır!..

Ya ne yaptılar?..

Önce güle güle kasıkları patladı!..

Sonra da halimize bakıp acıdılar...

Size ne oluyor?..

Üstelik Kürt diye bir ırk olmadığını, tarihi dostluk ve kardeşliğimizin hatırı için bilimsel olarak da size ispat ettik:

Dağlarda karda yürürken “kart-kurt” sesi çıkarıyormuşsunuz, bu nedenle size “Kürt” denmiş!..

Şüpheniz varsa, Halep ordaysa arşın (Arşiv yani) burda!..

Şu kış günü çıkın karlı dağlarda yürüyün... Göreceksiniz, pardon kulaklarınız duyacaktır, yürürken ayaklarınızın “kart-kurt” sesi çıkardığını!..

Var mı daha bir diyeceğiniz?..

Ne kudurmuşsunuz!.. Bakın İngilizler, Fransızlar... itiraz etti mi?.. Üstelik onlar için söylediklerimizi ispata da kalkmadık!..

Kabullendiler, çıtları bile çıkmadı!..

Akıllı olun, akıllı!..

Bak yoksa, mezarlarınızı açar, atalarınızın kafataslarını öl-
çer, sizi mahcup ederiz, ona göre oturun oturduğunuz yerde!..

Neyse, bu kadar bilimsel analiz yeter!

Tekrar konumuza dönelim.

Muasır medeniyet seviyesini yakalamak hedefi ile, bilim ye-
rine ideoloji üreten bu çiftlikler (üniversiteler) Gazi Paşa'nın
vefatına kadar, hiç sapmadan görevlerine devam ettiler!..

Orta'da ne Türk Tarihi kaldı, ne de *Dili*!

Din, örf-adet, *türkü-halay* ... Kısaca her şey bu depremden
nasibini aldı.

Sonuç, kafasında kirli bir şapka, ayağında çarık, karnı aç bir
topluluk ...

Cumhuriyet kutlamalarıyla eğlenip duruyordu!..

Demek ki, aç ayı da oynarmış!..

Gerçi oynamıyordu, *jandarma korkusuyla* oynar gibi ya-
pıyordu ...

Olsun!.. Yeterdi, yeter!..

Cumhuriyet sayesinde “*kul*” olmaktan kurtulmuş, saygın
birer “*vatandaş*” olmuşlardı!..

Daha ne olsun, memnun olmayanın dizine gözüne dursun!.

İKİNCİ BÖLÜM

... VE

**İDEOLOJİ ÜRETEN ÇİFTLİKLERİN
MAMÜLLERİ SAHNEDE**

I. İLK MAMULLERİN ASKERÎ DARBEYE MALZEME YAPILMASI

1950 yılında gizli oy ve açık sayım kuralıyla yapılan seçimde CHP büyük bir hezimete uğramış ve Demokrat Parti ezici bir çoğunlukla iktidara gelmişti.

Tek parti yönetimi (1923-1950)nin kurduğu bürokrasi ve Ordu'nun komuta kademesi bundan hoşnut olmamış ancak Batı dünyasının tepkisinden çekindikleri için, sessiz kalmak mecburiyetinde kalmışlardır.

Siyasal iktidar değişmiş olsa da, İnönü'nün yerine Cumhurbaşkanlığı'na Demokrat Parti'nin kurucu genel başkanı Celâl Bayar seçilmiş olsa da, Adnan Menderes Başbakan olmuş olsa da, devletin her kademesini teşkil eden memurların tamamına yakını (Müftüler dâhil) tek parti (CHP) taraftarıydı.

Üniversitelere gelince, evet öğretim kadrosu itibarıyla ezici çoğunluğu CHP'liydi, bunların yetiştirdiği öğrenciler de aynı çizgideydi.

Demokrat Parti'nin başta Türkçeye çevrilmiş ve halktan büyük tepki toplamış olan Ezan'ı aslî okunuşuna çevirişi olmak üzere, CHP'nin 27 yıldır uyguladığı katı laiklik uygulamasını hafifletmesi, din ve vicdan özgürlüğüne alan açması, İmam-Hatip Okullarının ve Kur'an kurslarının açılmasına imkân tanınması, dış yardımların da katkısıyla ekonominin rahatlaması... v.s.

27 yıldır tek parti döneminin baskıcı yönetiminden bıkmış olan halkı oldukça rahatlatmıştı.

Bu olumlu gidişat, Demokrat Parti'nin 1954, 1957 seçimlerini de rahatlıkla kazanmasına ve tek başına iktidarını sürdürmesine imkân tanımıştır.

Başta İsmet İnönü ve CHP'nin yöneticileri olmak üzere, CHP teşkilat ve tabanları da artık serbest seçimlerle iktidara gelemeyeceklerine kanaat getirmişlerdi.

Bu psikoloji CHP'yi önce hırçınlaştırmış, arkasından yıkıcı bir muhalefet çizgisine sürüklemiştir. Aslında bürokraside, üniversitelerde ve Ordu'da CHP hâkim durumdadır.

Sadece siyasal iktidar elinden gitmiştir.

CHP'nin seçimle tekrar işbaşında gelme ümidini kaybetmesi, Meclis'teki hırçın ve tahribatçı muhalefeti, bir zaman sonra sokağa taşıdı.

CHP yandaş medya sokağa taşan bu hırçınlığı körüklemeye başladı. Yavaş yavaş, dalga dalga bu huzursuzluk üniversiteye de bulaştı...

CHP'li üniversite hocaları bu huzursuzluk ve kargaşayı bahane ederek aşıktan kışkırtmalara başladılar.

Bu kışkırtmaların hedefinde, Ordu ve üniversite öğrencileri vardı...

Halk, daha doğrusu halkın büyük çoğunluğu, yani CHP'nin bir miktar (Muharrem İnce'nin tabiriyle şizofren) militanı dışında bu kargaşalara karşıydı.

Başta Başbakan Adnan Menderes olmak üzere, Demokrat Parti'nin yöneticilerinin sinir sistemi, CHP'nin bu tahripkâr muhalefet anlayışı karşısında bozulmuştu.

Menderes adeta bir Mehdi'ydi... Halkı CHP zulmünden kurtarmıştı!..

İşte bu dönemde CHP'nin medya ve askerle beraber üniversiteleri de hareketlendirdiğini görüyoruz... Kendini vatanın sahibi olarak gören Milli Şef ve CHP, artık oyla iktidara gelme ümitlerini tamamen yitirmişlerdi.

Meclis'te yaptıkları muhalefet de hiçbir işe yaramıyordu.

Tek çıkar yol sokakları hareketlendirmek ve terörize etmektir!.. Bununla hükümeti sıkıştıracaklarına ve itibardan düşüreceklerine inanıyorlardı.

Peki, bu planın malzemesi ne olacaktı?

Bunun üzerinde çok fazla kafa yormadılar, doğrusu...

Malzeme belliydi:

Üniversiteler,

Medya,

Ordu.

Medya ile ortamı hazırlayacaklardı,

üniversite gençliği ile sokakları terörize edeceklerdi,

ordu ile de ihtilal yaptıracaklardı.

Dügmeye basıldı... Medya askerin sıkıntılarını (maaş, izin, araç-gereç, iâşe-ibate...) sayfalarına taşımaya başladı. Bu psikolojik zemin hazırlandıktan sonra, Menderes'e atfedilen bir söz manşetlere çekildi:

"Gerekirse orduyu, Astsubaylarla da yönetim!"

Bu manşet Demokrat Parti muhalifi ve CHP zihniyetli subayları harekete geçirdi... Ordunun içi dedikodularla kaynamaya başladı...

Menderes nefreti genç subaylara şırınga ediliyordu, durmadan!..

Bu arada üniversiteler de tahrik edilmeye başlandı...

Öğrenciler arasındaki ufak-tefek sürtüşmeler, medya tarafından büyütülerek olayların sokağa taşmasına zemin hazırladı. Bu konuda da üniversite hocalarını aşağılayan, Menderes'e atfedilen "*Kara Cübbeliler!*" lafı manşetlere çekildi.

CHP tabiri yerindeyse ateşe körük vazifesi görüyordu...

Özellikle üniversite gençliğini tahrik etmek için elinden geleni yapıyordu.

Şablon "*Kardeş Kavgası*" idi.

Bu kardeş kavgasının müsebbibi Menderes'ti... Gençliği birbirine kırdıran O'ydu...

DP gitmeden, Menderes alaşağı edilmeden bu kardeş kavgası sona ermeyecekti.

Ankara ve İstanbul'da üniversite öğrencileri artık sokaktaydı...

Arkalarında da CHP ve hocaları vardı.

Mitingler, yürüyüşler, sloganlar artık kendilerini tatmin etmiyordu.

Hedef hükümeti devirmektir...

Adı da: *Devrim*'di!..

Avrupa üniversitelerinde gençler harıl harıl laboratuvarlarda çalışırken, hocaları deneyler üzerinde saçlarını ağartırken, bizim ideoloji çiftliklerine dönen üniversitelerimizin hocaları ve gençleri hükümet devirmek derdine düşmüşlerdi.

Milli Şef'in "*Şartlar tamam olduğunda milletler için ihtilal meşru haktır!*" sözleri manşetlere çekilince, işaret fişeği tüm odakları harekete geçirdi...

Ankara’da 555-K mitingi (5’inci ayın, 5’inci günü, saat 5’te Kızılay’da) tansiyonu iyice yükseltti. Kızılay’da Başbakan Menderes’in yakasına yapışıp, “özgürlük istiyoruz!” diyen üniversite gençliği (Bir rivayete göre bu öğrenci Deniz Baykal’dı, Cemal Süreya’ya göre ise Vedat Dalokay’dı. Baykal, uzun süre bu söylen-tinin rantından faydalandı: Devrimci Baykal!.. Ancak birkaç sene önce ben değildim dedi), artık terörize olmuştu...

28 Nisan İstanbul’daki olaylarda Turan Emeksiz’in bir kaza kurşunuyla (veya provakatif bir düşünceyle) hayatını kaybet-mesi, ihtilal heveslilerinin ekmeğine yağ sürmüştü.

İnönü bir kez daha kalaycının körüğünün başındaydı:

“Böyle giderse, ben bile kurtaramam sizi!”

Ortam öyle bir hâl almıştı ki, üniversite denen şey kal-mamıştı. Dersmiş, bilimsel çalışmamış... bunlar tu kaka edilmişti.

Cumhuriyet’in üniversitesi, Abdülhamid döneminin 31 Mart Vakası’ndaki medresesine, öğrencileri de 31 Mart’ın mi-litanlarına benzemişlerdi; aynı şeyleri sloganlaştırmışlardı:

Asker kaçağı, tembel ve uyuz takımının mekân tuttukları medreselerin sergerdeleri “şeriat istiyoruz!” derken, Cumhuri-yet’in ideoloji baykuşları da “hürriyet!” teranelerini dillendirir-yorlardı, ikisi de aynı şeydi.

O gün, şeriattan kasıt, *hukuk ve özgürlüklerdi*. Yoksa ca-hil-cühela takımı laik-atakların anladığı gibi “din devleti” para-noyasında değillerdi.

Bu sergerdeler, Neo-conların Tanrı’yı kıyamete zorlamak, Şiilerin Mehdi’yi acele getirmek anlayışı gibi, Askerin içinde odaklanmış çeteyi bir an önce harekete geçirip, *devrimi başara-mak* için ses getirecek bir eylem planladılar.

20 Mayıs 1960 günü *Hindistan Başbakanı Nehru* Türkiye'ye geliyordu. Başbakan Menderes konuğunu Esenboğa Havaalanında karşılayacaktı. Havaalanından şehre hareket edilince, Başbakan Menderes kaçırılacaktı.

Olay, bütün dünyada yankılanacaktı...

Bunun üzerine *askeri çete* yönetime el koyacaktı!

Olmadı... Başaramadılar!

Cunta için gerekçelere lüzum yoktu doğrusu... Onlar hı-zırlıklarını yapıyorlardı. Ha, bahane ve gerekçeler olsaydı, el-bet de halk nazarında askeri darbeye daha rahat ve kolay meş-ruiyet kazandıracaklardı.

Ama, bu çok da önemli değildi...

İhtilali yaparız, sonra da gerekçelerini uydururuz!..

Yalandan kim ölmüştü ki!..

Önlerinde, Cumhuriyetin kurucu kahramanlarının tecrübeleri vardı.

İstiklal Mahkemeleri, verdikleri kararlar için gerekçe mi arıyorlardı.

Hayır!..

Formül belliydi: "*Önce asım, sonra gerekçeli kararı yazarız!*"

Aynen böyle... Bu çete de böyle yaptı.

Önce, ihtilali yaptı!..

Arkasından bildiri yayınladılar.

Gerekçe, harikaydı: "... *Türk Ordusu bir kere daha tarihi bir vazife karşısında bulunuyor. Bu vazife; dahilde memleketi buh-ran ve felakete sürüklemek isteyen hırslı politikacıların elinden kurtarmaktır!*" (Darbe Tebliği No:6)

Şu satırlar gerekçe açısından daha açıklayıcı:

“Biz, vatandaşları birbirlerine düşürecek kardeş kavgasını önlemek için bu işe giriştik. Milli İnkılap, hiçbir şahsın, hiçbir zümrenin lehine yapılmış bir hareket değildir. Muhterem halkımızın, köylü ve işçilerimizin demokrasiye kavuşması, hak ve hürriyetinin teminatı, iktisadi kalkınması, ana prensiplerimizdir. Vatandaşların hususi işlerinde ve her türlü çalışma yerlerinde, kardeşlik duyguları ve huzur içinde bulunmaları esastır!” (Tebliğ No: 13 ve 32)

Milli Birlik Komitesi (MBK) adlı bu çete, Menderes’in ve Demokrat Partililerin halk nazarındaki itibarını yok etmek için *“Demokrat Partililer, Türkiye’nin hazinelerini 12 uçağa doldurup yurt dışına kaçıracakları sırada, son anda havaalanında yakalandılar!..”* ifadesiyle, utanmadan, sıkılmadan bir tebliğ yayınlarken, zeka seviyesi şüpheli olan Eskişehir Sıkıyönetim komutanı da bir gazeteye tam sayfa ilan verdi. O da Demokrat Partililerin Türkiye’nin hazinelerini 7 kamyonu yükleyip çıkarırken, bunu gören bir yurtsever vatandaşın ihbarı üzerine yakalandıklarını ilan ediyordu.

MGK bildirisi 12 uçak diyordu, bu gerzeğin bildiriden haberi mi yoktu, yoksa kopya çektiği belli olmasın diye mi işi 7 kamyonu çevirmişti, vallahi de billahi de anlayamadım gitti.

Menderes’i ve Demokrat Partilileri *hırsızlıkla suçlamak yetmezdi ... Bunların ellerine kan da bulaştırmak gerekiyordu.*

MGK’ya göre, 28 Nisan (*Turan Emeksiz’in ölümü, dökülen ilk kan, bu tarih milletin hafızasına kazınmıştı... Millet inansın diye 28 Nisan milat olarak alınmıştı*) ile 27 Mayıs arasında yüzlerce üniversiteli genç katledilmiş, bunların bir kısmı gizlice gömülmüş, bu aziz hürriyet şehitlerinin gömüldükleri yerler bile bilinmiyormuş, bir kısmı da kıyma makinalarında çekilmiş!

(Bazı medya kalemlşörleri işi daha da vahimleştirmek ve DP'li-leri yerin dibine batırmak için, bu kıyma yapılan gençlerin, kıyma yapılmış etlerini de halka satmışlar diye yazılar yazdılar) (2 Haziran 1960)

MGK hızını alamadı, 3 Haziran günü de "bu aziz hürriyet şehitlerimizin gömüldükleri yerleri arıyoruz" diye bir bildiri daha yayımlandı.

1. Rektör Sıddık Sami Onar ve Üniversitelerin Darbecilerin Aparatı Görevine Soyunması

Eh, Türkiye'nin ideoloji üretme çiftliklerinin en büyüğü olan İstanbul Üniversitesi'nin yönetimi, bu halayda yer almazsa ayıp olmaz mı?..

Rektör Sıddık Sami Onar, hemen üniversite yönetim kurulunu topladı ve bu "Hürriyet Şehitleri" için bir "Anıt" yapma kararı aldı.

Bu Anıt'ın etrafı da şehitlerin mezarlarıyla donatılacaktı.

Aradılar, taradılar, ne yakında ölmüş birisini, ne de taze kazılmış bir mezar bulabildiler.

Bu nedenle "Hürriyet Şehitleri" diye anıtlı-manıtlı bir mezarlık inşa ederek, milleti kekleyemediler.

Ar ve hayâ duygularının semtine uğramadığı Rektör Efendi, 9 Haziran'da şu açıklamayı yapmak mecburiyetinde kaldı:

"Naaşları belki bulamayacağız, ama ölülerimiz var!"

Bu kadar tantana ve yalan dümenden sonra ortaya küçük de olsa, somut bir şeyler koymak gerekir, değil mi?

MGK hemen harekete geçti ve Anıtkabir yerleşkesinde bir Hürriyet Şehitliği ihdas etti.

Bula bula da, 28 Nisan olaylarında hayatını kaybeden *Turan Emeksiz*'i, bir tankın üzerinden düşen lise talebesi *Nedim Özpola*'ı, 27 Mayıs günü bir kaza kurşunu ile ölen *Teğmen Ali İhsan Kalmaz*'ı ve *Ersan Özer* ile *Sökmen Gültekin* adlı vatandaşları bulup, buraya gömdüler!..

Menderes'i ve Demokrat Partilileri itibarsızlaştırmak için *hırsızlık* ve *katillik* yeterdi ama, ekmekli kaymak kadayıfı da aliyyül âlâ olurdu bu iftira sofrasının sonunda.

Vatan hainliği!..

Evet bu önemliydi ... Milletın damarı bu konuda hassastı.

Gerçi, Yassıada Mahkemesi'nde vatana ihanet suçunu *Vatan Caddesi'ne harcanan, çarçur edilen milletin parası* ile bağdaştırılarak idam kararı verilmişti ama, bu gerekçe halka uymazdı!

Halkın, kılını bile kıpırdatmazdı.

Şöyle halkı hoplatacak bir şeyler bulmak lazımdı ...

Sonunda bulundu da.

Alman istihbaratına göre, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da Ruslar Şeyh Said'in küçük oğluna bir cip ve çuvalla para vermişler... Köy köy dolaştırıyorlarmış!.. Bir Kürt Devleti kurmak için halka propaganda yapıyormuş..

Demokrat Parti, yani hükümet de buna göz yumuyormuş, hatta destek bile veriyormuş... Doğu ve Güneydoğulu Demokrat Parti milletvekilleri de Şeyh Said'in oğluna destek veriyorlarmış!..

Bu senaryo/yalan ciddiye kazansın diye de Cunta, bölgelerdeki tüm Kürt ileri gelenlerini, şeyh, aşiret reisi, molla ... kim varsa topladı ve *Sivas Kampı* olarak tabir ettiği toplama merkezine hapsetti ...

Daha sonra da, halk üzerindeki maksat hasıl olunca, bazılarına çeşitli cezalar verdi, gerisini de serbest bıraktı...

Tabi o günlerde Türkiye’de televizyon yoktu. Gazeteler kasabalara, köylere girmezdi. Radyo da bir taneydi... O da köylerde yoktu...

Bütün bu pisliklerden halkın haberinin olması لازمdı ki, Menderes’in ve Demokratların itibarı sıfırlansındı.

Ahlaksız ve haysiyet yoksunu Cunta bunları da hesaplamıştı. Subaylar eşliğinde birer manga asker, tüm köy ve kasaba öğretmenleri ile gönüllü laik atak aydınlar (CHP’li Menderes düşmanı hastalıklı tipler) ellerinde bir kutu şeker (çikolata yoktu henüz) kasaba ve köylere dağıldılar, aylarca köy köy dolaşılar, MGK’nın uydurduğu bu yalanları köylüye anlatıp durdular.

Peki, halk bu propagandalara inanır mıydı?..

Bunun cevabını, değerli dostum emekli öğretmen sayın Ahmet Derindere’nin bana anlattığı bir anekdotu buraya aktararak cevaplamaya çalışayım:

27 Mayıs darbesinden sonra bir kampanya başlatılmıştı. Güya münevver geçinenlerden guruplar meydana getiriliyor, bunlar köylere kasabalara giderek vatandaşa 27 Mayıs’ın mana ve önemini anlatıyorlardı.

Mensup oldukları siyasi düşünce itibariyle zaten Demokrat Parti’ye peşinen düşman olan sözde aydınlardan bir gurup Sivas ilinin Ulaş bucağına bağlı Acıyurt köyüne giderler.

Grubun sözcüsü olan öğretmen anlatır anlatır ve köylüler dinlerler. Gençlerin et makinalarında kıyılıp tarlalara gömüldüğüne sıra gelince köyün çobanı dayanamaz sorar?

“Beyler” der, “Ben cahil bir köyliüyüm, sizler gibi okumuş yazmış değilim. Aklım her şeye ermez ancak mantığımın almadığı

ve doğruluğunu kabul edemeyeceğim bir husus var. O da şu: Ben köyün sürülerini akşama kadar dağlarda otlatırım. Akşam olunca sürüyü köye getirdiğimde eğer bir vatandaşın koyunu evine gelmemişse mal sahibi hemen beni bulur, sorar soruşturur dağ tepe ararız. Sizin şu kadar kıyma yapıldı, tarlalara gömüldü dediğiniz birer insandır. Bu insanların hiç kimsesi veya nüfus kayıtları yok mudur ki bugüne kadar bir yakını çıkıp aramıyor. Ben arayan bir kimseyi görmedim, duymadım” der.

Bu soru üzerine bocalayan münevverlerimiz köyü terkerler.

Ben bu satırları yazarken, tevazu gösterip cahil çobanım diyen şalvarlı, kasketli, çarıklı vatandaşlarımızın akliselimi karşısında saygı ile eğiliyorum.

Neyse, İhtilal başarıya ulaşmıştı...

Milli İradenin ırzına geçilmişti...

Bir Başbakan ve iki bakan haksız yere alçakça aşağılanmalardan, tahkir edilmelerden sonra da idam edilmişlerdi.

Yaptıkları bu eşkıyalığı da bu millete tam 20 yıl bayram olarak, kanun zoruyla kutlatmışlardı.

Adı, *Hürriyet ve Anayasa Bayramı!*..

Bu pisliğin adını da her şehir ve ilçede ya bir meydana, ya bir caddeye ya da bir okula vererek, ölümsüzleştirmeye çalışmışlardı.

Neyse ki, bu haysiyetsiz anlayışa kendisi de bir darbeci olan *Kenan Evren* bile tahammül edemedi, 12 Eylül 1980 darbesi sonucunda bunu kaldırdı.

Gerekçesi de hoştu doğrusu. Evren, televizyonlarda da bunu açıkladı: *“Ayıptır yahu, ayıp!.. hem darbe yapacaksınız, hem de bunu kanun zoruyla halka bayram kabul ettirip, kutlata-*

caksınız!.. Biz de darbe yaptık, şimdi biz de mi bunu bayram diye halka kutlatalım?.. Ayıptır!..”

Evet, 27 Mayıs 1960 darbesini ABD yaptırdı ve darbe sonrası, Türk Ordusu’nda kumaşı Anadolu tezgâhında dokunan ne kadar subay varsa, emekli edilmelerini emretti...

Cunta, “*paramız yok. Bu kadar subayın emekli ikramiyesini nerden ödeyeceğiz*” diye laga luga edince, ABD ben öderim dedi... ve ödedi.

Orduda general bırakılmadı: 235 general ve 6700 subay emekliye sevk edildi.

Cumhuriyet gazetesi de, “*Türk Ordusu Gençleştiriliyor*” diye başlık attı.

Utanmazın bile bir seviyesi vardır!..

Türk Milleti’nin ve kutsal vatanımızın hayrına yapılan bu fedakârlığın (!), halkın gözlerine ve kulaklarına da işlenmesi gerekmez mi?

Gerekir, gerekir!..

MGK, bu işle Hava Kuvvetleri Komutanı Org. İrfan Tansel’i görevlendirdi. Tansel Paşa, Yeşilçam’ı hemen harekete geçirdi ve 27 Mayıs Darbesi’nin filmi yapıldı (1963).

Şafak Bekçileri!..

Dönemin en meşhur film yapımcısı Halid Refiğ de bunu seve seve çekti!..

Halk yönlendirilerek, sinema salonları dolduruldu... Alkışlar, alkışlar, alkışlar!..

Göz operasyonu tamamdı...

Sıra kulaktaydı...

Hemen sözleri yazıldı ve dönemin en meşhur türkücüsü, halkın sevgilisi Nuri Sesigüzel’e okutuldu...

TRT, sabah-akşam her gün bu türküyü çalıp-durdu ...

Yeni nesillere, özellikle de solculuk numarasına yatanlara kapak olsun diye bu türkünün sözlerini buraya alıyorum:

Türk Ordusu Başa Geçti

27 Mayıs Türküsü- Nuri Sesigüzel

Film: Şafak Bekçileri (Halit Refiğ)

Çek: Hava Kuv. Kom. Org. İrfan Tansel, 1963.

Türkü

Türk Ordusu Başa Geçti

Türk ordusu başa geçti

Yaşa şanlı ordu yaşı

Hürriyeti verdin bize

Türk ordusu binler yaşı

Türk ordusu hazır oldu

Gece saat üçü vurdu

27 Mayıs günü içimiz sevinçle doldu

Yaşı, yaşı, yaşı, Türk ordusu sen çok yaşı

Yaşı, yaşı, yaşı, Türk Milleti sen çok yaşı

Türk Milleti, Türk Milleti, kim istemez hürriyeti

Hürdür daima hür kalacak

Bu şandaymış Türk Milleti

Yaşı, yaşı, yaşı, Türk ordusu sen çok yaşı

Yaşı, yaşı, yaşı, Türk Milleti sen çok yaşı

Bunlar solcu tosuncuklara kapak olsun!..

İşlerine gelmeyen darbelere karşı çıkarken, 27 Mayıs darbesini kutsarlar!..

Utanmadan, sıkılmadan da Amerikan düşmanlığı yaparlar!..

Onursuz, haysiyetsiz damar budur işte!..

Çete, ayrıca kumaşı yerli olan 520 hakimi de emekli etti.

İhtilalin zeminini hazırlayan iki ayağı bir kez daha hatırlatalım:

Medya!..

İhtilalin lideri ve MGK'nın başkanı Emekli Orgeneral Cermal Gürsel medya temsilcilerini topladı ve sözlerine şöyle başladı:

"Sizi, darbenin öncüleri, bize cesaret veren kahramanlar olarak görüyorum!.."

Bu da, bugün kendilerini merkez medya diye yutturmaya çalışan, basın özgürlüğünden, tarafsız basından, halkın yanında yer alan basından dem vuran ahlaksızlara kapak olsun diyorum.

2. Üniversitede Tasfiye Operasyonu: 147'likler

Tabi, 1960 Askeri Darbesi'ni düzenleyen Amerika idi. CHP ve tüm arka bahçeleri darbenin aparatları idiler. Biz sadece darbenin üniversite ile ilişkisini konu edindiğimiz için ABD'yi es geçtik. Ancak okuyucu yanlış bir kanaate varmasın diye, dipnotta kısaca ABD cephesine vurgu yapalım.¹

1 İçeride durum buyken, dışarıda da farklı gelişmeler oluyordu. ABD 1958'de Irak'ta bir askerî darbe yaptırmış, Ortadoğu üzerinde yeni planlamalarını devreye sokma sürecine girmişti.

Demokrat Parti, iktidara geldiğinde Türkiye'de birkaç şeker, çimento, şarap ve Sümerbank fabrikaları dışında sanayi tesisleri olarak adlandırılabilcek bir şeyler yoktu. Tarım ise ilkel usullerle yapılıyordu. Öncelikle insanların karnının doyması için, tarım-hayvancılık alanında bazı politikaları hayata geçirmek gerekiyordu. Bunun için de en fazla ihtiyaç duyulan şey, ziraat alet ve gereçleriydi.

Ordu'da bu temizlik yapılıyor da, üniversite es mi geçilecekti? Gerçi üniversite, kurumsal yapısıyla, hoca ve öğrencileriyle askerî darbenin adeta göbeğinde yer almıştı. Ama olsun, fırsat bu fırsat, üniversite de Devrim'e uygun olarak yeniden dizayn edilmeliydi.

Millî Birlik Komitesi (MBK) vakit geçirmeden 28 Ekim 1960 tarihinde Resmî Gazete'de yayınladığı 114 sayılı yasayla bu tasfiyeyi hayata geçirdi.

İstanbul ve Ankara üniversitelerinden sonra Demokrat Parti döneminde kurulan İzmir'deki Ege, İstanbul'daki Teknik Üniversite ve Erzurum'daki Atatürk Üniversitesi'nden olmak üzere 147 öğretim üyesinin üniversite ile ilişkileri kesilmişti.

Ziraat ve tarım alanındaki hedefleri ve projeleri Menderes'in en büyük hedefleriydi.

Bunları gerçekleştirmek için modern demir-çelik fabrikasına ihtiyaç duyuyordu. Bunun için ABD'ye başvurdu, kredi istedi. ABD bu krediyi vermedi, ipe un serdi.

Menderes bu hayalini gerçekleştirmek için yeni yollar aramaya başladı. Bu talep ve isteğe Sovyetler Birliği olumlu işaretler verdi, görüşmeler başladı. ABD bundan rahatsız oldu; bir Nato üyesinin rakip Varşova Paktı'nın lideri olan ülkeyle böyle bir ilişkiye girmesi, kabul edilemezdi.

Böyle bir ilişkiye göz yummak, ABD'nin Türkiye ile iç içe giren ilişkilerine zarar verirdi. Aslında Türk Ordusu da zihniyet olarak hâlâ eski genlerini taşıyordu ve Nato ile entegrasyonu pek de ABD'nin istediği gibi değildi.

ABD, Türkiye'yi dizayn etmeye karar verdi. Muhalefeti ve sokağı kışkırttı, bir askerî darbe hazırlıklarına da başladı.

Türk Ordusu da Özel Harp Dairesi kurmak iddiasıyla ABD'de yıllarca eğittiği kurmay subayları harekete geçirdi. Menderes, Sovyetler Birliği ile imza safhasına gelen demir-çelik fabrikası projesini imzalamaya gideceği tarihten bir ay evvel, Albaylar Cuntası diye adlandırılan darbe ekibi harekete geçti ve 27 Mayıs 1960 askerî darbesi gerçekleşti.

Türk Ordusu, ABD'nin isteğiyle birkaçı hariç, tüm generallerini emekliye sevk ettirerek, tasfiye ettirdi. Bunların emekli ikramiyelerini ABD Büyükelçiliği ödedi. Cumhuriyet gazetesi bu Amerikan operasyonunu "Türk Ordusu gençleştiriliyor!" manşeti ile duyurarak, toplumda ABD ve darbeciler için olumlu bir algı yaratmaya çalıştı. Toplam 6.700 subay ordudan atıldı. Bu atılanların suçu, millî ve yerli gen taşımalarıydı.

Millî Mücadele'yi yapan Ordu, bu operasyonla artık Nato genleri taşıyacaktı!

ABD'nin yönlendirmesiyle Başbakan Adnan Menderes ve Dışişleri Bakanı Fatin Rüştü Zorlu ile Maliye Bakanı Hasan Polatkan idam edildiler. ABD, bununla, bundan sonra yönetime gelecek siyasilere, "eksen kaymasına" öncülük ederseniz, sonunuz böyle olur, mesajını verdi.

Tepkileri önlemek için, altı ay içinde bazılarının üniversite dışında başka görevlere atanabilecekleri, atanamayanların emekliye sevk edilecekleri medya haberlerinde yer aldı ...

Ama kesinlikle üniversitelerde bir görev yapamayacakları da açıkça belirtildi.

Bu yasa adeta bir deprem etkisi yaptı...

Büyük bir şaşkınlık yarattı...

Üniversite darbeyi desteklediği gibi, meşruiyet zemini oluşturmada da önemli bir rol oynamıştı.

İltifat ve ödüllendirme beklerken, cezalandırılmıştı ...

Üstelik tasfiye edilenlerin büyük çoğunluğu CHP taraftarı ve Kemalist idi.

Bu 147'lik liste, hangi kritere göre ve kimler tarafından hazırlanmıştı, bu da belli değildi ...

Üstüne üstlük bu tasfiye için hiçbir gerekçe de gösterilmiyordu.

Üstelik asker, bu 147 ismi nasıl tespit etmişti? sorusunun da bir cevabı yoktu. Darbenin lideri ve Milli Birlik Komitesi'nin başkanı Cemal Aga (bu sıfat Orgeneral Cemal Gürsel'in sıfatıdır) söylenti ve dedikoduların önünü kesmek için *"bu isimlerin üniversitelerden kendilerine geldiğini"* söyleyince ortalık iyice karıştı.

Bu sefer *"gericilerin, devrim düşmanlarının"* bu listeleri hazırlamış oldukları tezi ortaya atıldı ve ihtilalcilerin oyuna geldikleri dedikoduları başladı.

Darbeciler, kendilerini destekleyen üniversitenin ve aydınların tepkilerinin, ihtilalin gidişatına zarar verdiğini görünce, Cemal Aga tansiyonu düşürmek için basına bir açıklama daha

yaptı: *“Listelerde hata varsa, merak etmeyin, en kısa zamanda düzelterceğiz”* dedi.

Bu demeç, bu sefer de Milli Birlik Komitesi içinde tartışmalara yol açtı. *“Geri adım atılırsa, baskılara boyun eğen, yanlış kararlar veren bir konsey durumuna düşer, itibar kaybına uğrarız.”* diye düşündüler. Nitekim bu itirazları yapanlar duruma hâkim oldular ve peş peşe demeçleri basında yer almaya başladı.

Ana hatlarıyla bu demeçlerin özünü şu şekilde maddelerdirerek ifade etmek mümkündür:

- Demokrasiye giderken elbette Beyazıt’tan geçecektik.
- Atatürkçü bir üniversite kurmak için bu tasfiyeleri yaptık.
- Bu tasfiye, tarihe 27 Mayıs Devrimi’nin en olumlu eseri olarak geçecektir.
- Yapılan iş, Atatürk İnkılâbının gerçekleşmesinde hızı arttırmak, buna uymayanları uzaklaştırmaktan ibarettir.

Konuyu uzatmamak için, şu kadarını üstü kapalı olarak ifade edelim: *Bazı Milli Birlik Komitesi üyeleri işi o kadar ayağa düşürdüler ki, isim vermeden bu hocaları hırsızlıkla, yolsuzlukla, cahillikle, kifayetsizlikle, Kürtçülükle, komünistlikle, masonlukla suçladılar. En çok da öğrenci ve asistanları metres olarak kullandıkları, fuhuş yaptıkları iftiralarını öne sürerek susturmaya çalıştılar.*

Arkasından da tehditler savurmaya başladılar:

Bu iş Millî menfaatler için yapıldı, geri adım atılamaz!

Ordu, eserini muhafaza edecektir!

Ancak, CHP’li aydınlar ve akademisyenler, bu itirazlar karşısında yılmadılar ve mücadele etmekten vazgeçmediler. Başta darbecilerin şakşakçıları İstanbul Üniversitesi’nin Rektörü Sıddık Sami Onar, Ortadoğu Teknik Üniversitesi’nin Rektörü

Turhan Feyzioğlu olmak üzere, darbeye ciddi destek vermiş üniversite yöneticileri görevlerinden istifa ettiler.

Darbeciler gittikçe sıkışıyorlardı, en büyük destekçilerini yavaş yavaş kaybediyorlardı. Sonunda geri adım atmak zorunda kaldılar.

1962 yılında yeni bir yasa çıkararak, isteyenlerin üniversite-
tedeki eski görevlerine dönebileceklerini söylediler.

Tarihe not düşmek babından, haklarında bilgi vererek sayfa kabartmamak için, 147'ler olarak üniversiteden atılanların sadece isimlerini zikrederek, bu bahsi kapatmak istiyorum.

1. *Ord. Prof. Dr. Tevfik Remzi Kazancıgil*
2. *Ord. Prof. Dr. Kazım İsmail Gürkan*
3. *Ord. Prof. Dr. Fahri Arel*
4. *Ord. Prof. Dr. Naci Bengisu*
5. *Ord. Prof. Dr. Muzaffer Esat Güçhan*
6. *Ord. Prof. Dr. Ekrem Şerif Egeli*
7. *Ord. Prof. Dr. Naşit Erez*
8. *Ord. Prof. Dr. İhsan Şükrü Aksel*
9. *Ord. Prof. Dr. Cevat Kerim İncedayı*
10. *Ord. Prof. Dr. Osman Cevdet Çubukçu*
11. *Ord. Prof. Dr. Ekrem Behçet Tezel*
12. *Ord. Prof. Dr. Zeki Zeren*
13. *Ord. Prof. Dr. Ahmet Tevfik Berkman*
14. *Ord. Prof. Dr. Üveis Maskar*
15. *Ord. Prof. Dr. Abdülhak Kemal Yörük*
16. *Ord. Prof. Dr. Ali Fuat Başgil*
17. *Ord. Prof. Dr. Hakkı Saymen*
18. *Ord. Prof. Dr. Kemalettin Birsen*

19. *Ord. Prof. Dr. Halil Arslanlı*
20. *Ord. Prof. Dr. Mazhar Nedim Göknıl*
21. *Ord. Prof. Dr. Galip Okandan*
22. *Ord. Prof. Dr. Ali Tanoğlu*
23. *Ord. Prof. Dr. Mazhar Şevket İpşiroğlu*
24. *Ord. Prof. Dr. Nurettin Çuhadar*
25. *Ord. Prof. Dr. Emin Onat*
26. *Ord. Prof. Dr. Feridun Ansan*
27. *Ord. Prof. Dr. Ratip Berker*
28. *Ord. Prof. Dr. Hilmi İleri*
29. *Prof. Dr. Kamil Akol*
30. *Prof. Dr. Şevket Soysal*
31. *Prof. Dr. Kenan Tükel*
32. *Prof. Dr. Müfide Küley*
33. *Prof. Dr. Muhterem Gökmen*
34. *Prof. Dr. Şinasi Hakkı Erel*
35. *Prof. Dr. Ömer Özek*
36. *Prof. Dr. Ziya Öktem*
37. *Prof. Dr. Necmettin Polvan*
38. *Prof. Dr. Hıfzı Timur*
39. *Prof. Dr. Tarık Zafer Tunaya*
40. *Prof. Dr. Takyittin Mengüşoğlu*
41. *Prof. Dr. Afif Erzen*
42. *Prof. Dr. Minâ (Urgan) Irgat*
43. *Prof. Dr. Fuat Sezgin*
44. *Prof. Dr. Sabahattin Eyüboğlu*
45. *Prof. Dr. Süheyla Bayrav*

46. Prof. Dr. Kudret Mavitan
47. Prof. Dr. Bekir Daoglu
48. Prof. Dr. Orhan Safa
49. Prof. Dr. Muhittin Binan
50. Prof. Dr. Sabri Oran
51. Prof. Dr. Kemal Ahmet Aru
52. Prof. Dr. Necati Engez
53. Prof. Dr. Necati Acun
54. Prof. Dr. Yusuf Berdan
55. Prof. Dr. Orhan Ünsa
56. Prof. Dr. Turgan Sabis
57. Prof. Dr. Reşat Nalbantoğlu
58. Prof. Dr. Yavuz Abadan
59. Prof. Dr. Bülent Nuri Esen
60. Prof. Dr. Rahmi Ören
61. Prof. Dr. Hâmit Sadi Selen
62. Prof. Dr. Muhittin Erel
63. Prof. Dr. İzzet Birand
64. Prof. Dr. Aziz Köklü
65. Prof. Dr. Fadıl Hakkı Sur
66. Prof. Dr. İbrahim Hakkı Karafaki
67. Prof. Dr. Halet Çambel
68. Prof. Dr. Hikmet Belbez
69. Prof. Dr. Hasan Eren
70. Prof. Dr. Emin Bilgi
71. Prof. Dr. Feridun Nafiz Uzluk
72. Prof. Dr. Zafer Paykoç

73. Prof. Dr. Hâmi Kocaş
74. Prof. Dr. Behçet Kamay
75. Prof. Dr. Kâzım Aras
76. Prof. Dr. Vefik Vassaf Akan
77. Prof. Dr. İzzet Kantemir
78. Prof. Dr. Celal Ertuğ
79. Prof. Dr. Abdülbaki Nusret Hızır
80. Prof. Dr. İsmail Nafiz Alkan
81. Prof. Dr. Selim Palavan
82. Prof. Dr. Mustafa Santur
83. Prof. Dr. Münir Ülgür
84. Prof. Dr. Enver Berkmen
85. Prof. Dr. Celal Saraç
86. Doç. Dr. İbrahim Berkan
87. Doç. Dr. Ziya Üstün
88. Doç. Dr. Tahsin Artunkal
89. Doç. Dr. Cihat Gürsan
90. Doç. Dr. Baha Sezer
91. Doç. Dr. Rauf Saygın
92. Doç. Dr. Ercüment Bora
93. Doç. Dr. Merih Odman
94. Doç. Dr. Şinasi Güçhan
95. Doç. Dr. Ferhan Berker
96. Doç. Dr. Türkan Erbeni
97. Doç. Dr. Halit Kayalı
98. Doç. Dr. Rana Kartal
99. Doç. Dr. Rahmi Çobanoğlu

100. Doç. Dr. Bülent Köprülü
101. Doç. Dr. Zahit İmre
102. Doç. Dr. Halit Kemal Elbir
103. Doç. Dr. Ferih Tongsir
104. Doç. Dr. Necmettin Berkin
105. Doç. Dr. İsmet Giritli
106. Doç. Dr. Münir Aktepe
107. Doç. Dr. Abdükadir Karahan
108. Doç. Dr. Cevdet Perin
109. Doç. Dr. Adnan Benk
110. Doç. Dr. İsmail Yalçınlar
111. Doç. Dr. Haldun Taner
112. Doç. Dr. Aran Ersümer
113. Doç. Dr. Eyüp Kömürcüoğlu
114. Doç. Dr. Orhan Bolak
115. Doç. Dr. Necibe Saraçoğlu
116. Doç. Dr. İsmail Utkular
117. Doç. Dr. Mehpare Helibronn
118. Doç. Dr. S. Bayramoğlu
119. Doç. Dr. S. Nigâr
120. Doç. Dr. Memduh Yaşa
121. Doç. Dr. Mukbil Özyörük
122. Doç. Dr. Şerif Baştav
123. Doç. Dr. Enver Bostancı
124. Doç. Dr. Belma Çakmur
125. Doç. Dr. Necip Berksan
126. Doç. Dr. Alaattin Orhon

127. Doç. Dr. Servet Güvener
128. Doç. Dr. Yusuf Keçeci
129. Doç. Dr. Arsan Zarfçı
130. Başasistan Dr. İhsan Ünlüer
131. Başasistan Dr. Fikret Avunduk
132. Başasistan Dr. Kemal Aydınlioğlu
133. Başasistan Dr. Orhan Ternar
134. Başasistan Dr. Selim Baruh
135. Başasistan Dr. Mehmet Dinçöz
136. Öğretim Görevlisi Dr. Fikret Ozansoy
137. Asistan Dr. Yani Stomadiyadiz
138. Asistan Dr. Ahmet Akdoğan
139. Asistan Dr. Şevkiye İnalcık
140. Asistan Aristidi Karyofili
141. Asistan Ayhan Önder
142. Asistan Aydın Aydınıcı
143. Asistan Slavço
144. Asistan Özer Ozankaya
145. Asistan Olcay Kansu
146. Asistan Orhan Duru
147. Asistan Atilla Tolun

Peki, bu 147'liklerin akıbeti ne oldu?..

Bu tasfiye, 1933 tasfiyesine benzemiyordu.

1933'te tasfiye edilenler, yapılan devrimlere karşı bir duruş sergilemiyorlardı, hatta aksine, bu devrimleri destekliyorlardı. Ancak bu destek, siyasi Erki tatmin etmiyordu.

Siyasi Erk, onlardan sınıflarda matematik problemleri çözmek değil, devrimleri anlatmalarını, yeni rejimin ilkelerini gençlerin beyinlerine sokmalarını istiyordu.

Bunu yapamadıkları için üniversiteden uzaklaştırılmışlardı.

Hâlbuki 147'likler böyle değildi. Önemli bir kısmı CHP'li ve Altı Ok'lu idiler...

Bundan da öte sosyalist görüşleri ağır basıyordu.

Üniversite yönetim birimleri de bu düşüncede olanların tekelindeydi...

Bu nedenle bu ihraçlara karşı sessiz kalınmadı...

Başta medya olmak üzere, bulundukları her ortamda bu tasfiyeler gündemde tutuldu.

Bu tasfiye listelerinde yer alan Merhum Fuat Sezgin Hoca'nın vefatı dolayısıyla medyada çok sayıda yazı çıktı. Konuyu uzatmamak için, bir örnek olması açısından Sayın Yıldırım Oğur'un köşe yazısını buraya alıyorum.

"Efendim, sözcü olarak şunu açıklayayım; 27 Mayıs İnkılâbının gayesi, istikbalde memleketi idare edecek şahıslar olarak, şahsi menfaat duygusundan uzak bir nesil yetiştirmek ve memleket hizmetine millî şuuru tam olarak kendini vermiş, yarının Türkiye'sine sahip olacak çocuklarımızı mükemmel olarak yetiştirmektir. İşte bu gayeye ulaşmak yolunda, şimdi müzakere edeceğimiz kanun teklifi, yaşlı ve ilmî bakımdan yetersiz olan bazı öğretim üyelerinin üniversiteden affına dair kanun teklifi."

Yüzbaşı İrfan Solmazer, tasarıyı Milli Birlik Komitesi'ne sunarken böyle demişti.

Aslında 27 Mayıs darbecilerinden beklenen bir üniversite reformuydu.

En başından itibaren darbenin yanında duran, geçici anayasalarını yazan, Yassıada Mahkemeleri'ndeki içtihatları hazırlayan, “*Et Balık Kurumu’nda kıyma yapılmış öğrenci*” propagandalarına gönüllü alet olan üniversite hocalarının merakla beklediği reformdu bu.

Nihayet 28 Ekim 1960 günü Milli Birlik Komitesi tarafından 115 sayılı “*Üniversite Kanunu’nun bazı maddelerinde tadilat yapan kanun*” yayınlandı. Ama dikkatler aynı anda Resmî Gazete’de yayınlanan 114 sayılı başka bir kanuna kaymıştı.

“Üniversite öğretim üyelerinden bazılarının vazifelerinden affına ve bazılarının diğer fakülte ve yüksek okullara nakline dair Kanun”un altında 147 kişilik bir isim listesi vardı.

28 ordinaryüs profesör, 59 profesör, doçent ve asistandan oluşan 147 akademisyen bir kanunla üniversiteden atılmıştı.

O 147 akademisyenin isim listesi gazetelerde yayınlanınca ortalık karıştı.

Akademisyenlerin bir kısmı beklendiği gibi ‘sabık’ Demokrat Parti iktidarına yakın isimlerdi.

Ord. Prof. Dr. Ali Fuad Başgil o isimlerden biriydi.

Prof. Dr. Yavuz Abadan aslında eski bir CHP milletvekiliydi ama onun suçu da DP iktidarında Türkiye Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü’nü kurmaktı.

Devrin en önemli Amme Hukukçusu Ord. Prof. Dr. Recai Galip Okandan Demokrat Parti döneminde dekanlık yapmıştı.

Ord. Prof. Dr. Emin Onat ise herhalde DP iktidarı döneminde açılan Anıtkabir’in mimarı olmaktan atılmıştı.

Ama esas şaşkınlık yaratan listeye 27 Mayıs darbesini desteklemiş hatta bizzat içinde yer almış hocaların da girmesi oldu.

27 Mayıs darbecilerinin geçici anayasasını hazırlayan kurulun üyeleri Prof. Dr. Tarık Zafer Tunaya ve Prof. Dr. İsmet Giritli üzerinden daha bir yıl geçmeden darbeciler tarafından üniversiteden atılmışlardı.

(Tunaya'nın komisyonda dil temelli eşitlik ilkesini savunduğu için başkan Sıddık Sami Onar'dan Kürtçülük eleştirisi aldığı, bu yüzden üzerinin çizildiği söylenir)

Ülkenin önde gelen felsefecilerden Takiyettin Mengüşoğlu, Reichenbach'ın asistanı, felsefeci Nusret Hızır, ilk modern sanat tarihçisi Mazhar Şevket İpşiroğlu, ismi bile listeye yanlış yazılmış daha sonra anılarıyla şöhret olacak Amerikan dili edebiyatı profesörü Mina Urgan, haberi Hitit kazılarını sürdürdüğü Boğazköy'de alan arkeolog Halet Çambel, listede okutmanlıktan profesörlüğe terfi ettirilmiş Sabahattin Eyüboğlu, dünyaca ünlü bir tiyatro yazarı olan Haldun Taner gibi isimler DP'ye yakın değillerdi, neredeyse tamamı 27 Mayıs'a hararetle destek vermişti. Peki onların suçu neydi?

Türk Tefekkür Tarihi'ni yazan Hilmi Ziya Ülken'i Edebiyat Fakültesi'nden İlahiyat Fakültesi'ne gönderen, Ege Üniversitesi'nin adını bile İzmir Üniversitesi diye yazan tasarımı ve atılacak akademisyen listesini hazırlayan Milli Birlik Komitesi üyeleri karşılarında bu kez darbeyi hararetle destekleyen gazeteler, üniversiteler ve öğrenci derneklerini buldular.

Kararı protesto için İstanbul Üniversitesi rektörü Sıddık Sami Onar ve İTÜ Rektörü Fikret Narter görevlerinden istifa ettiler. Ertesi gün onları Ankara Üniversitesi Rektörü Suat Kemal Yetkin, üniversitesinin adı yanlış yazılmış Ege Üniversitesi Rektörü Mustafa Uluöz ve Ortadoğu Teknik Üniversitesi Rektörü Turhan Feyizoğlu izledi.

Ama bu tepkiler, eleştirilmeye tahammülü olmayan MBK üyelerini kızdırmıştı. Gazetelerde ismi verilmeyen MBK üyelerine dayandırılan *“Eğer profesörler isterlerse haklarında verilen kararların gerekçeleri açıklanabilir”* gibi tehditvari haberler çıkıyordu.

MBK üyesi Yarbay Muzaffer Karan ise ismiyle ve çok sert konuşmuştu:

“Ahlakî, ilmiî ideolojisi yönünden yüz kızartıcı notlara sahip olan, bilhassa çoğu komünist, mason, kifayetsiz, cinsi sapık, Kürt devleti kurmak isteyen, asistanlarını metres olarak kullanan, doçentin yazdığı kitaba imzasını koyan, senede üç beş kere fakülteye uğrayan üyeleri affettik.”

Diğer üyeler de, içinde Atatürkçü bir üniversite kurmak, hızı artırmak, milli menfaatler, gerici fikirler geçen açıklamalar yaptılar. Darbeciler, darbenin ayaklarından üniversiteyi kaybetmekten endişelenmeye başlamıştı. Öğrencilerin dersleri boykot kararı yüzünden üniversitelerin açılışı bir hafta ertelenmişti. MBK üyesi Orhan Erkanlı gençleri *“sokağa çıkarılsa DP’liler tarafından kullanılacakları”* konusunda uyardı. Aslında bir tehditti bu.

Sonunda Milli Birlik Komitesi üyeleri üniversiteleri ziyaret ederek öğrenciler ve öğretim üyelerini ikna turlarına çıktılar.

Tasarıyı hazırlayan MBK üyesi Yüzbaşı İrfan Solmazer ve Yüzbaşı Numan Esin, 31 Ekim günü İstanbul Üniversitesinde öğrencilerle bir araya geldi.

Toplantıda İrfan Solmazer en son sinirlenip öğrencilere *“Bu 147’likler içinde tanıdığınız biri var mı”* diye sordu. Öğrenciler bir hocanın ismini verdiler. Solmazer *“gelin benimle”* diyerek öğrencileri bir odaya aldı, silahını çıkarıp masanın üzerine

koydu. “Şimdi bir asker gibi silahın üstüne yemin edeceksiniz çünkü size bir devlet sırrını açıklayacağım” dedi. Öğrenciler dediğini yaptılar. Solmazer “O hoca komünistti” diye büyük devlet sırrını açıkladı. Öğrencilerin itirazları sürünce: “İsterseniz yanımdaki emniyet müdürüne sorun. Yakında hepsi tevkif edilecek, saat işidir bu” diye de ekledi.

Yüzbaşı Solmazer ve Numan Esin ertesi gün aynı üniversitenin Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü’nde 1’i Ordinaryüs, 3 Profesör, 11’i Doçent ve asistanlardan oluşan 23 hocayla bir araya geldi. Daha MBK üyeleri üniversiteden ayrılamadan radyodan o 23 ismin altına imza attığı bir bildiri yayınlanmaya başlamıştı bile:

“Biz İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi üyeleri ve yardımcıları Milli Birlik Komitesi’nin üniversite camiasının yüzde 99.6 nispetinde teklif ettiği şekilde çıkardığı yeni üniversite kanununa tamamen ve yapılan tasfiyeyi prensip olarak desteklediğimizi bildiririz. Tasfiye edilenler arasında bugün hak ve hürriyetten bahsedenler tıpkı yıllarca milletin sesini boğmak isteyen düşük iktidarın başları gibi eski Üniversite Kanunu’nun antidemokratik hükümlerini daima kendi lehlerine ve daima daha şiddetli tatbik etmişler ve diğer tatbikçiler karşısına hürriyetten yoksun öğretim üyeleri ve yardımcılarının ıstıraplarına kulaklarını tıkamışlardı. Bugün bu gerçeği hatırlatmak mecburiyetindeyiz. Üniversitelerimize hürriyetin sıcak güneşini getiren bu kanunu, sayın Milli Birlik Komitesi üyelerinin dilediği gibi Türk ilim ve irfanı bakımından milletimizi için hayırlı ve başarılı olacağından şüphemiz yoktur.”

Bildirinin altında imzası olan profesör ve doçentler arasında Ali Nihat Tarlan, İbrahim Kafesoğlu, Cahit Tanyol, Semavi Eyice, Halit İnandık, Faruk Timurtaş gibi hocalar vardı.

Bir gün sonra Edebiyat Fakültesi'nin bu kez bu bildiriye karşı çıkan hocaları arkadaşlarının görevlerine iade edilmesi ni isteyen karşı bir bildiri yayınladılar. Bu bildiriyi de fakülte hocalarından *Ahmet Hamdi Tanpınar, Tahsin Banguoğlu, Macit Gökberk, Mehmet Kaplan, Berna Moran, Salih Tuğ, Mümtaz Turhan ve Ioanna Kuçuradi* gibi isimler imzalamışlardı.

147'ler dernekleşti. Üst üste röportajlar veriyor, devlet yetkililerine telgraflar çekiyorlardı. Ama tepkilere rağmen karar bir türlü geri alınmıyordu. İşte bu sırada üniversiteden atılan öğretim görevlileri, Haldun Taner'den bir metin yazmasını istediler. Ama onun daha iyi bir fikri vardı. *Dostoyevski'nin Timsah*'ını kendi hikâyelerine uygun olarak uyarladı.

Dostoyevski'nin 1865 yılında yazdığı kısa hikâyesi *Timsah, Avrupa turuna çıkmadan bir gece önce eşi, kızı ve yakın arkadaşıyla gezmeye çıkan memur Ivan'ın görmeye gittikleri bir timsah tarafından yutulmasını anlatmaktaydı.*

Ivan, kendisini yutan timsahın içinden konuşmakta, dışardakilerin seslerini duymaktadır. Ailenin yardım için gittikleri polis "kurcalamayın, olay şüpheli, zaman geçsin, biraz unutturalım" diye akıl verir. Bir başkası "timsah tarafından yutulan memurlara ait bir madde yok" diyerek bir şey yapamayacağını söyler. Timsahı gezdiren kumpanya, yakın arkadaşları bu tuhaf durum üzerinden para kazanmaya çalışırlar. Dost, düşman ortaya çıkmıştır.

Haldun Taner, başlarına gelen fişleme ve tasfiyeye karşı yeterince ses çıkarmayan arkadaşlarına ve devlete söyleyeceklerini Ivan'ın arkadaşlarına söyletmiş, oyun da darbenin sesi olan radyodan da bütün ülkeye korsan bir eylem olarak yayınlanmıştı.

147'lere af ancak bir yıl sonra çıktı. 27 Aralık 1961 günü Meclis'e gelen yasayla tasfiye edilen akademisyenlere üniversite yolu yeniden açıldı.

Pek çoğu üniversitelerine geri döndüler.

Ama bazıları artık daha fazla bu ülkede kalamayacaklarını düşünüp, yurt dışına gitti.

Yurtdışına giden ve bir daha dönmeyenlerden biri de 37 yaşındaki Doç. Dr. Fuad Sezgin'di.

Alman oryantalist Ritter'in öğrencisi olan, onun yönlendirmesiyle Müslüman bilim adamları üzerinde araştırmalara başlamış, kendisi gibi devletin bir kaç kez mağduru olmuş Prof. Dr. Zeki Velidi Togan ve Prof. Dr. Fuad Köprülü gibi isimlerle birlikte çalışan, yurtdışından teklifler alan parlak bir genç doçentti.

"Ahlakî, ilmî ideolojisi yönünden yüz kızartıcı notlara sahip olan, bilhassa çoğu komünist, mason, kifayetsiz, cinsi sapık, Kürt devleti kurmak isteyen" gibi suçlamalara maruz kalan 147'likler listesine o Demokrat Parti Çanakkale milletvekili olan ağabeyi Servet Sezgin yüzünden girmişti.

Ağabey Sezgin, Yassıada'da yargılanıyordu. Suçlama, "Çanakkale'ye gelen CHP'lileri taşıyan bir geminin iskeleye çıkmasına izin vermemek ve halkı birbirine düşürmeye çalışmak"tı. İdamı isteniyordu.

(Kardeşi üniversiteden atılırken o da Yassıada'da 10 yıl ağır hapis cezası aldı. Ancak dört yıl sonra Kayseri Cezaevi'nden bir aflu cezaevindeki son siyasi mahkûm olarak çıkabildi.)

Genç doçent Fuad Sezgin'in artık Türkiye'de kalması mümkün değildi. Zor bir kararın arifesindeydi:

“Gazetede ki ‘zararlı profesörler’ listesini ve ismimin bu listede olduğunu görünce, ülkeden gitmemin, artık benim iradem dışında olduğunu anladım... Gazeteyi çantama koydum, Süleymaniye Kütüphanesi’ne gittim ve hemen orada üç tanıdığım dostuma mektup yazdım. İki Amerikalı, bir de Frankfurt Üniversitesi’nin eski rektörü olan dostlarıma; ‘Bana bir yer bulun, geleceğim’ diye yazdım. 30 gün içinde üçünden de cevap geldi. Üçü de beni, memnuniyetle kabul ediyorlardı. Ancak ben Frankfurt’u tercih ettim. Frankfurt’a gittim. Türkiye’yi, İstanbul’u terk edeceğim akşam, Galata köprüsünün Karaköy tarafına gittim. Oradan 15-20 dakika kadar Üsküdar’a baktım. Güzel bir geceydi, artık vakit de gecikiyordu. Döndüğümde, gözlerimin yaşını silmek zorunda kaldım. İşte son hislerim buydu. Kızmadım da, o zaman tabi üzülmüştüm”

Hikâyenin devamı bugün her yerde yazıyor. Türkiye’nin siyasi nedenlerle üniversiteden attığı genç bir doçent Almanya’ya gitmiş ve dünyanın en ünlü İslam bilim tarihi uzmanlarından biri olmuştu. Yaptığı çalışmalar Türkiye’de de çok geç keşfedildi. Hayatının son yıllarında bu geç kalmışlığı gidermek ve geriye kalıcı izler bırakmak için uğraştı.

Son röportajlarından birinde şöyle demişti;

“Milli birlik Komitesi’ne İslam bilim tarihine katkılarından dolayı teşekkür ederim.”

Türkiye insanlarını, değerlerini çok kolay harcıyor. Harcarken de gözünün yaşına bakmıyor. Çünkü muhakkak devrin şartlarına göre asla affedilmeyecek bir suç bulunuyor. “Devrik iktidarın mensubu bir milletvekilinin kardeşi” olmak bugün bize gaddarca bir suçlama gibi gelebilir, belki yarın bugün benzer muamelelere uğratılan, üniversitelerden atılan insan-

lara yönelik suçlamalar için de öyle düşünülecek. Ama iş işten geçmiş olacak. Kendi insan sermayesini kolayca harcayan bir ülkenin belini doğrultması da mümkün olmayacak.

94 yaşında aramızdan ayrılan Fuad Sezgin'e bugün hak ettiği gibi veda edilirken, ona reva görülen bu muameleden de bir ders çıkarılmalı. Yoksa bu öğütücünün çarkları arasında daha çok Fuad Sezginler kalacak."

Bu satırları okurken, insan bir yandan üzülüyor ama bir yandan da hayra vesile olduğunu görerek, üzüntüsü azalıyor.

Bakin, eğer Fuat Sezgin üniversiteden atılmasaydı, İstanbul Üniversitesi'nde kalsaydı, ne olurdu?

Cevabı basit, 40 yıllık üniversite tecrübeme dayanarak söyleyeyim: Fuat Sezgin, *Prof. Dr. Fuat Sezgin* olurdu ... Diğer Profesörlerimiz gibi "*iç güveysiden hallice*" tabiriyle, yani sıradan bir akademisyen!..

Ama, acılar içinde olsa da, mecburiyetten olsa da gitti ve Alman üniversite anlayışı bu değerli bilim adamının kıymetini bildi ... Tüm çalışmalarını yayınladı. Önüne ihtiyaç duyduğu tüm imkânları serdi ... Konuyu uzatmamak için, bir tek örnekle bunu izah edeceğim.

Bundan 7-8 yıl önce Hindistan'da, kazıların birinde bir Sanskritçe kitap bulundu. Fuad Hoca, başında bulunduğu enstitüye ait uçağına atladı, 40 kişilik ekibiyle Hindistan'a gitti üç-dört gün o kitabı inceleyip döndüler!..

Bu, Alman üniversite anlayışı!..

Bizde olsa, arşive gidip çalışmak için üç gün izin istesen, kırk dereden su getirilerek izin verilir. Çoğu zaman da "*ne yapacaksın, yazın git, ne bileyim arşive gittiğini, gelirken arşivden üç gün çalıştığına dair imzalı mühürle bir beleğe de*

getirmeyi unutma...” gibi gibi bir sürü zırva talimatlarla karşılaşsın!..

Giderken de bir kuruş para vermezler... Cebinden harca-yacaksın!..

Buyurun!.. Kararı siz verin!..

Biri, üniversite... Bilim üretme merkezi!..

Diğeri de adı üniversite... Ama bilim üretme merkezi değil... İdeoloji üretme çiftliği!..

Fuad Hoca'nın bu İslam Bilim ve Teknoloji Tarihi adlı 18 ciltlik eseri birçok dünya dillerine çevrilirken, hâlâ Türkçe'ye çevrilmedi!..

Bu ayıp bize yeter!..

Sadece bu bilim ve teknolojik eserlerin fotoğrafları önce Kültür Bakanlığı tarafından, sonrada İstanbul Büyük Şehir Belediyesi tarafından yayınlandı.

Hoca'nın gayretleri ve Tayyip Erdoğan'ın çabalarıyla bu bilim ve teknoloji araçlarının bir kopyası elde edilerek Gülhane Parkı içinde yer alan eski Has Ahırlar tabir edilen binalar restore edilerek, burada açılan İslam Bilim ve Teknoloji müzesinde sergilenmektedir.

İstanbul'a ayağı düşen herkesin mutlaka bu müzeyi ziyaret etmesi gerekir, bu unutulmamalı...

Hocanın İslam Kültür ve Medeniyet tarihi açısından ne kadar önemli bir iş yaptığı ancak o zaman anlaşılır.

Fuad Hoca için söyleyeceğim tek söz: İslam Dünyasında Bilim Tarihi alanında gelmiş-geçmiş en büyük bilim adamı!..

Türk üniversite anlayışı hâlâ O'nu görmezlikten geliyor!.. Adı, hâlâ Türkiye'de uygun yerlere verilmedi!..

Eserleri, hâlâ Türkçe'ye çevrilmedi!..

Hoca, bunları değil de, bir ideoloji kitabı yazsaydı veya Müslüman bilim adamlarına ait bu teknolojik buluşları insanlığın gözünün içine sokacağına, örneğin bir Atatürk rölyefi yazsaydı, bakın nasıl da makbul olur, göklere çıkarılırdı!..

II. 1960 ASKERÎ DARBESİ SONRASI ÜNİVERSİTELERİN SOL TERÖR ÖRGÜTLERİNİN KARARGÂHINA DÖNÜŞMESİ

Darbecilerin bu tasfiye hareketi, alelacele alınmış bir karardır. Bu nedenle de yüzlerine gözlerine bulaştırmışlardır. Ancak üniversiteyi ilk defa kurumsal olarak Anayasa'nın içine koymuşlardı.

1961 Anayasası'nın Üniversite ile ilgili 120. maddesi şöyledir:

“Üniversiteler, ancak Devlet eliyle ve kanunla kurulur. Üniversiteler, bilimsel ve idari özerkliğe sahip kamu tüzel kişileridir. Üniversiteler, kendileri tarafından seçilen yetkili öğretim üyelerinden kurulu organları eliyle yönetilir ve denetlenir; özel kanuna göre kurulmuş Devlet Üniversiteleri hakkındaki hükümler saklıdır.

Üniversite organları, öğretim üyeleri ve yardımcıları, Üniversite dışındaki makamlarca, her ne suretle olursa olsun, görevlerinden uzaklaştırılamazlar.

Üniversite öğretim üyeleri ve yardımcıları serbestçe araştırma ve yayında bulunabilirler.

Üniversitelerin kuruluş ve işleyişleri, organları ve bunların se-

çimleri, görev ve yetkileri, öğretim ve araştırma görevlerinin Üniversite organlarınca denetlenmesi, bu esaslara göre kanunla düzenlenir.

Siyasi partilere üye olma yasağı, Üniversite öğretim üyeleri ve yardımcıları hakkında uygulanmaz. Ancak, bunlar partilerin genel merkezleri dışında yönetim görevi alamazlar."

Yukarıdaki Anayasa maddesi dikkatlice okunursa, üniversitelerin her konuda sınırsız bir özerkliğe kavuştuğu hemen fark edilir. Özellikle *"üniversite organları [senato, yönetim kurulları v.b.], öğretim üyeleri ve yardımcıları [yani asistana kadar tüm akademik kadro] üniversite dışındaki makamlarca her ne suretle olursa olsun, görevlerinden uzaklaştırılmazlar!"* maddesi, tam bir bağımsızlık ve emniyet sigortası olmuştur.

Bu madde birilerince bilinçli olarak mı konuldu yoksa iyi niyetle mi konuldu, bu konu tartışmalıdır.

1. Güvenlik Güçlerinin Üniversiteye Girememeleri

Ancak, bu madde ile beraber, sol akademik yönetici kadrolar ile genç militan asistanların zemin hazırlamaları veya birçok şeye göz yummalarıyla, üniversiteler sol terör örgütlerinin barınağı haline geldi.

Güvenlik güçlerinin üniversitenin kapısından içeri girememeleri, yargı mensuplarının elinin kolunun bağlanması, bu maddenin marifetidir.

Üniversite öğrencilerinin elinde artık ders notları yerine Lenin'in, Marx'ın, Mao'nun, Castro'nun, Enver Hoca'nın...

ideolojik düşüncelerini anlatan kitap ve dergiler vardı. Amfilerde ise ders yerine, ideolojik, Marxist-Leninist forumlar düzenleniyordu.

68 Kuşağı denen bu yeni nesil artık üniversitelere hâkim olmuştu. Filistin kamplarına üniversitelerimizden öğrenci gidiyor, buralarda silahlı eğitim görüyorlardı.

Bu gençler, Gerici ve Faşist bu rejimi yıkacaklardı, sosyalist ve devrimci bir yapı kuracaklardı. Türkiye Nato'dan derhal çıkarılacak, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'ne dâhil olacaktı!..

Artık, Atatürk bunların gözünde bir "*Gardırop Devrimcisi*" idi. Kurduğu Cumhuriyet de bir burjuva rejimiydi. Nitekim tüm terör unsurlarını içine alan Ecevit'in CHP'si de bu sloganları 1970'lerden itibaren meydanlarda seslendirmeye başlayacaktı!

Atatürk'ün "*Gardırop Devrimcisi*" diye aşağılanması Ecevit'in dilinde pelesenkleşmişti.

Atatürk'ün kurduğu Cumhuriyet'in teminatının siyasal kanadı CHP, sopalı kanadı ise Ordu idi...

CHP savrulmuştu; devrimleri yerleştiren parti, devrimleri kendine simge (Altı Ok) yapan parti, kurucusu ve Ebedî Genel Başkanı'nı şimdi hem de miting meydanlarında "*Gardırop Devrimcisi*" diye hem küçümsüyor, hem aşağılıyordu.

Rejimin teminatlarından olan sopalı kanat bunu hazmedemedi. Marx'ın, Lenin'in posterlerinin Ebedî Başkomutan resimlerinin önüne geçmesine tahammül edemedi. 12 Mart 1971 Askeri muhtırası ile duruma el koydu.

Türkiye, adeta anarşi ve terörün teslim aldığı bir ülkeye dönüşmüştü...

Terör'ün birinci derecedeki kampları da üniversitelerdi...

Askerin ve polisin giremediği tek mekân üniversitelerdi...

Cinayet işleyen bir kişi Genelkurmay binasına, Cumhurbaşkanlığı binasına, Başbakanlık binasına, kısaca nereye sığırsa sığınsın, argo deyimle anasının rahmine girse, güvenlik güçleri içeri girer ve katili alırlardı.

Tek giremedikleri kurum, Üniversitelerdi!

Bu nedenle güvenlik güçleri buralara sığınan suçluları yakalayamadıkları gibi, terör örgütlerinin *cephane* ve *mühimmat* depolarına da el koyamıyorlardı.

CHP ve Kılıçdaroğlu'nun gençlere "idol" olarak pazarladıkları, parklara heykellerini dikip, isimlerini verdikleri *Deniz Gezmişler*, *Mahir Çayanlar*, *Yusuf İnanlar*... bu dönemin zehirlenmiş, heyecanlı gençleriydi.

2 .Terör Örgütlerine Karşı Üniversitede Yeniden Düzenleme

Asker 12 Mart 1971'de duruma el koyunca, ilk önce bu 1961 Anayasası'nda yer alan üniversitelerle ilgili maddeyi değiştirdi.

Bu maddenin metni şudur:

"Üniversiteler, ancak Devlet eliyle ve kanunla kurulur. Üniversiteler, özerkliğe sahip kamu tüzel kişileridir. Üniversite özerkliği, bu maddede belirtilen hükümler içinde uygulanır ve bu özerklik, Üniversite binalarında ve eklerinde suçların ve suçluların kovuşturulmasına engel olmaz.

Üniversiteler, Devletin denetimi ve gözetimi altında, kendileri tarafından seçilen organları eliyle yönetilir. Özel kanuna göre kurulan Devlet Üniversiteleri hakkındaki hükümler saklıdır.

Üniversite organları, öğretim üyeleri ve yardımcıları, üniversite dışındaki makamlarca, her ne suretle olursa olsun, görevlerinden uzaklaştırılamazlar. Son fıkra hükümleri saklıdır.

Üniversite öğretim üyeleri ve yardımcıları serbestçe araştırma ve yayında bulunabilirler.

Üniversitelerin kuruluş ve işleyişleri, organları ve bunların seçimleri, görev ve yetkileri, Üniversiteler üzerinde Devletin denetim ve gözetim hakkını kullanma usulleri ve Üniversite organlarının sorumluluğu, öğrenim ve öğretim hürriyetlerini engelleyici eylemleri önleme tedbirleri, Üniversiteler arasında ihtiyaca göre öğretim üyeleri ve yardımcılarının görevlendirilmesinin sağlanması, öğrenim ve öğretimin hürriyet ve teminat içinde ve çağdaş bilim ve teknoloji gereklerine ve kalkınma planı ilkelerine göre yürütülmesi esasları kanunla düzenlenir.

Üniversitelerin bütçeleri, genel ve katma bütçelerin bağlı olduğu esaslara uygun olarak yürürlüğe konulur ve denetlenir.

Üniversitelerle onlara bağlı Fakülte, kurum ve kuruluşlarda öğrenim ve öğretim hürriyetlerinin tehlikeye düşmesi ve bu tehlikenin Üniversite organlarınca giderilmemesi halinde Bakanlar Kurulu ilgili Üniversitelerin veya bu Üniversiteye bağlı Fakülte, kurum ve kuruluşların idaresine el koyar ve bu kararını hemen Türkiye Büyük Millet Meclisi birleşik toplantısının onamasına sunar. Hangi hallerin el koymayı gerektireceği, el koyma kararının ilan ve uygulanma usulleri ile süresi ve devamınca Bakanlar Kurulunun yetkilerinin nitelik ve kapsamı kanunla düzenlenir.”

Bu metinde üniversitenin özerkliğini ifade eden kısım aynen korunur, ancak arkasına şu eklenir: “... bu özerklik üniversite binalarında ve eklerinde suçların ve suçluların kovuşturulmasına engel olamaz!”

Dikkat edin 1971’de Anayasa’nın 120. Maddesine bu ifadeler ekleniyor... CHP yine ayağa kalkıyor, özgürlük, demokrasi diye ortalığı birbirine katıyor.

Yahu kardeşim, bir suçlu varsa, devletin güvenlik güçleri onu alır, yargının huzuruna çıkarır. Adamın evini basıp adamı olmaya sesin çıkmıyor, ama terör kampına dönen, ideoloji çiftliklerini andıran bu kampüslere, güvenlik güçleri girip teröristi yakalamasın diyorsun!

Olacak şey değil!.. Bugünkü nesil bu yazdıklarımı inanmakta güçlük çekecek biliyorum, çünkü böyle bir saçmalığı akılları almaz ... Bu nedenle bu anayasa maddesi (120. maddede)ni döne döne okusunlar ve kendilerine şu soruyu sorup bir cevap versinler: Bu maddeye bu ifadeler neden eklendi!..

Herhalde komiklik olsun diye değil!..

O dönemde üniversiteleri artık “İdeoloji Üretim Çiftlikleri” ifadesi de “ifade etme açısından” ifade etmekte yetersiz kalıyordu.

Üniversiteler, kelimenin tam anlamıyla Terör Kampları’ydı!

Laboratuvarlar, kütüphaneler kapalıydı!..

Silah talimi poligonları vardı kampüslerde...

1971 Anayasası’nın 120. maddesini tahlil etmeye devam edelim. 1961 Anayasası’nın 120. maddesinde yer alan “*üniversiteler, kendileri tarafından seçilen organları eliyle yönetilir*” cümlesine “... *Devlerin denetimi ve gözetimi altında*” ibaresi eklenir. Bununla hem özerkliğine halel gelmesin, hem de siyasi Erk’in kontrolü altında olsun amacı güdülmüştür.

Yine bu madde ile akademisyenlerin iş güvenceleri, çalışma, araştırma özgürlüklerine dokunulmamış, hatta yer yer de genişletilmiştir.

Kısaca, üniversitenin özerkliği devam etmiş ama devlet özellikle güvenlik söz konusu olduğunda duruma el koyabilecek şekilde madde düzenlemiştir.

Burada dikkat çeken bir nokta da, özel yüksekokulların durumu. Bu durumu da Anayasa Mahkemesi “*Üniversitelerin ancak Devlet eliyle kurulabileceği*” şeklindeki Anayasa hükmüne dayanarak, adı ne olursa olsun, yüksekokul tahsilini üniversite tahsili olarak karara bağladı ve ilgili maddeyi iptal etti.

1965-1971 tarihleri arasındaki siyasal süreçte Adalet Partisi iktidardadır, Süleyman Demirel Başbakan’dır. Bu dönemde Türkiye’de iki üniversite daha kurulmuştur. Birisi Hacettepe (1967), diğeri Boğaziçi (1971) dir.

3. 1750 Sayılı Üniversiteler Kanununun Yürürlüğe Girmesi

1933’ten 1971’e kadar ister adına reform deyin, ister düzenleme deyin, ideolojik anlayıştan uzak olan üniversitelerle ilgili düzenleme, bazı eksikliklerine rağmen 1973’de hazırlanan bu 1750 sayılı Üniversiteler Kanunu’dur.

Anayasa Mahkemesi bu kanunda yer alan Yüksek Öğretim Kurulu’nun kuruluşu, asistanlığa girişte doktora şartı ve lisans eğitiminde ücret (harç) alınmasıyla ilgili maddelerini iptal etmiştir.

Bunun dışında kurumsal yönetim, kurumsal yapılanma ve bilimsel araştırma noktalarındaki maddelere karışmamıştır.

Bu dönemde, yeni üniversitelerin açılışında da bir gayretin sarf edildiğine şahit olmaktayız.

1973’de Dicle (Diyarbakır), Çukurova (Adana), Anadolu (Eskişehir), İnönü (Malatya); 1974’de Cumhuriyet (Sivas); 1975’de 19 Mayıs (Samsun), Bursa, Fırat (Elazığ), Selçuk (Konya) üniversitelerinin kurulduğunu görüyoruz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ECEVİT'Lİ CHP DÖNEMİ VE TERÖR ÖRGÜTLERİNİN EĞİTİM KURUMLARINI ESİR ALMASI

I. POPÜLİST SİYASAL ANLAYIŞIN ÜNİVERSİTELERDE TERÖRE ZEMİN HAZIRLAMA SAFHASI

1971 ve 1973 yıllarındaki üniversiteler ile ilgili düzenleme, terörü önlemekte pek de bir işe yaramadı. Sol örgütler çok güçlü şekilde örgütlenmişlerdi. Yasal düzenlemeler uygulanmıyordu veya uygulanamıyordu.

Siyasi istikrarsızlık, ekonomik kaos ve terör, insanları canlarından bezdirmişti.

Üniversitelerde yine aynı tas aynı hamam anlayışı devam ediyordu.

Öğrenciler artık fizik formülleri, kimya, biyoloji, matematik bilgileri, tarih, felsefe... konuları yerine ideolojik sloganlarla beslenmeye başlamışlardı... ODTÜ, İstanbul Teknik, Yıldız... başta olmak üzere üniversitelerin laboratuvarlarında tek öğrenci görülmezken, üniversitelerin amfilerinde, dershanelerinde, kantinlerinde forumlar ve paneller gırla gidiyordu...

Newton, Einstein unutulmuş, Marks, Lenin, Mao işleniyordu.

Ülkenin yoksulluktan, fakirlikten kurtarılabilmesi için bilim üretme unutulmuş, siyasi sloganlarla, silahlı halk devrimiyle ülkenin kurtarılacağına karar verilmişti...

Rektörler, dekanlar, hocalar... artık öğrenci örgütlerinin ağzına bakıyorlardı.

Kısaca, üniversiteleri artık *idareci akademisyenler* yönetmiyordu...

Dev-Genç, Dev-Sol gibi Marksist örgütlerin yönetici/öğrencileri yönetiyordu...

Canları istediğinde, boykot kararı alıyor ve üniversiteleri kapatıyorlardı...

İdareden ise çıt çıkmıyordu...

Polis ve asker bile üniversite kampüsünden içeri girmiyordu.

Sol kesimin karşısında sağ kesim de örgütleniyordu, ama cılızdı...

CHP Genel Sekreteri Bülent Ecevit'in, yaşlı İnönü'yü devirerek, partinin başına geçmesi, CHP'ye taze kan gibi geldi.

Paşa'nın yakın arkadaşları partiden uzaklaştırıldılar. Milli Şef dönemindeki devletle özdeşleşen CHP anlayışına son verildi ve CHP sol bir parti hüviyetine dönüştürüldü...

Medyanın da desteğiyle Ecevit öylesine parlatıldı ki, bir "*Karaoğlan*" efsanesine büründürüldü. Tüm sol akımlar CHP'ye hücum edip, partide yerlerini aldılar. Parti adeta sol fraksiyonların cirir attıkları bir yamalı bohçaya döndü.

Medya ve sol örgütler dağa taş *"Karaoğlan"* efsanesini hakkediyorlardı.

Sermaye ve asker, üst düzey bürokratların da önemli bir kısmı bu havaya kapıldı ve Ecevit'in iktidara gelme formülleri üzerinde duruldu.

Menderes'in mirası üzerine konmuş Demirel liderliğindeki Adalet Partisi tek başına iktidarının ikinci dönemindeydi ve %50 civarında halk desteğiyle iktidarını sürdürüyordu.

Ecevit, ne kadar parlatılsa da, geniş halk kitlelerinde "*komünist, dinsiz, imansız*" damgası yemişti. Bu nedenle tek başına iktidara gelmesi imkânsızdı.

Geriye tek yol kalıyordu.

Adalet Partisi'ni zayıflatmak!

Peki, bu nasıl yapılacaktı?..

Geniş halk kitleleri Demirel'den ve Adalet Partisi'nden memnundular. Pek de memnun olmayanlar ise, kerhen de olsa, başka yere oy verme imkanları olmadığı için, elleri mahkum, Adalet Partisi'ne veriyorlardı.

Bu nokta çok önemliydi: *Kerhen oy verenler!..*

Bunlar, Adalet Partisi'nden koparılmalıydı...

İkinci nokta, *mütedeyyinler*, İslâmî hassasiyeti öncelikli olan kitlelerdi... Bunların da bir yere kanalize edilmeleri gerekiyordu.

Bu plan üzerinde çalışıldı...

Öncelikle, *Milli Nizam Partisi*'nin kapatılmasıyla yurt dışına çıkan ve İsviçre'de ikamet eden Necmeddin Erbakan'la temasa geçildi. Yaygın rivayet, bu teması bizzat *Hava Kuvvetleri Komutanı Muhsin Batur*'un gerçekleştirdiği ve Erbakan Hoca'ya teminat verdiği şeklindedir. Ancak bu konuda Erbakan Hoca da, Muhsin Batur da olumlu veya olumsuz bir açıklama yapmadılar.

Hoca, yurda döndü ve *Milli Selamet Partisi*'ni kurdu.

Sıra ikinci hamleye gelmişti. Adalet Partisi içindeki Demirel muhalifleri ile temas kuruldu, istifaları sağlandı ve *Demokratik Parti* ismi altında bir parti kurduruldu, başına da Demirel'in Meclis Başkanı *Ferruh Bozbeyli* getirildi.

1973 seçimleri başlayınca, siyasi tansiyon zirvedeydi. Medyanın güçlü kesimleri (Hürriyet ailesi, Cumhuriyet, Milliyet...) *Karaoğlu Efsanesi*'ni manşetlerinden eksik etmediler.

Erbakan ve MSP'liler Demirel'in *masonluğunu* ve *samimiyetsiz* din istismarcılığını, Demokratik Partililer ise yanlarına eski Cumhurbaşkanı *Celal Bayar'ı* da alarak, Demirel'in *Menderes'in mirasına ihanetini* işleyen kampanyalarını yürüttüler.

14 Ekim 1973 günü yapılan seçimlerde tablo şöyle çıktı:

Partiler	Aldıkları Oy	Çıkardıkları Milletvekili
CHP	%33	185
AP	%29	149
DP	%11	45
MSP	%11	48

Bu tablo karşısında Demirel hemen "*millet bize muhalefet görevi verdi!*" diyerek kenara çekildi.

İktidar moduna kilitlenmiş CHP tek başına iktidar olamamıştı. Gözünü hemen Erbakan'a dikti... Hoca, buna Ecevit'ten daha çok gönüllüydü. Her şeyden önce koalisyona girip, rejimin sahipleri karşısında *partisinin meşruiyetini tescil ettirmek* istiyordu.

CHP'den Deniz Baykal, MSP'den Oğuzhan Asiltürk başkanlığındaki heyet, bir protokol çerçevesinde anlaştılar. CHP-MSP koalisyonu güvenoyu alarak icraata başladı. Uzun yıllardır iktidardan uzak kalan CHP'liler ve Ecevit'le CHP'ye dolan sol-Marksist gruplar, bürokrasiye doldular...

CHP'nin diğer icraatlarını bir yana bırakarak, konumuz olan yükseköğrenimi ele alalım.

1. Eğitimin Siyaset ve Oya Malzeme Yapılması

Ecevit, mitinglerdeki havaya kapılarak, iktidar olurlarsa *sınavsız, herkese üniversite tahsili yapma* sözünü verdi.

Bu vaat, özellikle genç nüfus üzerinde çok büyük bir tesir yaptı...

Türkiye’de o dönemde iki elin parmakları kadar üniversite vardı ve bugünkü gibi de büyük değillerdi. Çoğunluğu birkaç bina ve birkaç fakülteden ibaretti...

Herkese üniversite derken, bunların yüzde birini bile alıp-oturtacak fiziki mekân yoktu.

Peki nasıl olacaktı?..

Bu soruyu hiç kimse aklına bile getirmiyordu.

Karaoğlu, yeterliydi... O bir kahraman, efsaneydi... Sözü, sözdü!.. O yaparım dedi mi, yapardı!..

Evet toplum, özellikle üniversite çağındaki gençler ve çocuklarının bir üniversiteye girip, bir diploma alıp, bir iş sahibi olmaları hayaliyle yaşayan aileler, peki bu nasıl olacak, sorusunu akıllarına dahi getirmiyorlardı.

Bu psikolojiyle sandığa koşmuşlardı ve Karaoğlu’na mührü basmışlardı.

Şimdi sıra, Karaoğlu’daydı...

Dönüp halka, “*şaka yaptım*” diyemezdi.

Geceli-gündüzlü düşündüler ve bu vaatlerini yerine getirmek için çareler aradılar... Eğer bir şeyler yapmazlarsa, hem Karaoğlu’nın alnına “*yalancı, sahtekâr!*” sıfatı yapıştırılacak, hem de CHP’ye güven bitecek ve önümüzdeki seçimde hezimetle karşılaşacaktı.

İyi de nasıl olacaktı?..

Bir milyona yakın genç vardı üniversite kapısında.

Bırakın yeni üniversiteler kurup, bu gençleri sınıflara doldurmayı, dört duvardan müteşekkil okullar yapsanız, yine de bu kadar insanı içine dolduramazdınız.

Sonunda, nihayet bir yol bulundu ...

Şeytanın bile aklına gelmeyen ve dünya kurulduğundan beri hiçbir yerde uygulanmayan bir sistem!..

2. Mektupla Öğretim Komedisi

Şu anda bu satırları okuyan gençlerin, *o da ne!..* seslerini duyar, hayretâmiz bakışlarını görür gibiyim.

Ama benim gibi 60'lı yaşlarda olanların acı acı tebessüm ettiklerini de görüyorum.

Evet, *mektupla öğretim!..*

Sistem şöyle kurulmuştu:

Eskişehir'deki Anadolu Üniversitesinde "*Açık Öğretim Fakülteleri*" kuruldu. İktisat, İşletme, Edebiyat ağırlıklı lise mezunu olanlar, bu fakültelerin istedikleri bölümlerine kayıt yaptıracaklardı.

Kayıtlar bittikten sonra, bu fakülteler öğrencilerinin ders notlarını gönderiyorlardı. Öğrenciler gidip PTT'den bu ders notlarını para karşılığında alıyorlardı.

Kendi kendilerine, evlerinde bu ders notlarına çalışıyorlardı. Sınav zamanı fakülteler her dersin sorularını aynı yolla adaylara gönderiyorlardı. Adaylar da bu soruları alıyor, evde kitaplarını açıyor, sorunun cevabını buluyor, cevap kâğıtlarına işaretliyor, götürüp PTT'ye teslim ediyorlardı.

Bilim çağındaki eğitime bak, eğitime!..

Güler misin, ağlar mısın!..

Tabi, sistem böyle kurulunca, gönderilen ders notlarını okumak, ders çalışmak, bir şeyler öğrenmek de gerekmiyordu.

Çalışanlar, çalışmayanlar tarafından “dalgaya” alınıyor “inek” ve “aptal” sıfatlarıyla da aşağılanıyorlardı.

Bu mektupla öğretim meselesi muhalefet tarafından alaya alınıp, tepki gösterilince, Karaoğlu ve CHP kurmayları bunun da çaresini buldular:

“Avrupa Birliği’ne gireceğiz. Uygar dünyada yerimizi alacağız. Bunun için de Avrupa Birliği kriterlerini oluşturmamız lazım. Bunlardan biri de Üniversite mezunu kriteridir. Maalesef geçmiş iktidarlar bunu yapmadılar, yapamadılar, ülkenin önünü tıkadılar, Türkiye’nin muasır medeniyet alanında uygar dünyayı yakalama olanağımızı yok ettiler. Ak günlere bir an önce kavuşmak, Türkiye’yi çağdaş dünyayla buluşturmak için bunu yaptık!”

Böylece, muhalefetin sesi zımk diye kesildi... Sülo’nun geçmiş iktidarları günah keçisi yapıldı. Öyle bir hava oluşturuldu ki, mektupla öğretime karşı çıkmak, *Türkiye’nin Avrupa Birliği’ne girmesinin önüne takoz koymaktır* diye addedildi.

Kısaca, vatan hainliğidir!..

Neyse, bu bahsi de toparlayalım:

Karaoğlu’nın bu müthiş buluşuyla, dört sene sonra üniversite diploması açısından Avrupa ülkelerini geçecektik!..

Heyyyt var mı lan bize yan bakan!..

Var mı lan bizim kadar üniversite mezunu olan ülke!..

Büyük Atatürk’ten aldığımız ilhamla okumuş nesil hayallerini işte böyle gerçekleştiririz!.. Cumhuriyetin 10. Yı-

linda 10.000 genç yaratmıştık, Cumhuriyetin 50.yılında ise, 1.000.000 genç yarattık!..

Heyyyyyyttttt!..

1974 yılında patlak veren Kıbrıs'taki olaylar, Karaoğlan'a yeni fırsatlar doğurdu. Yapılan Barış Harekatı da başarılı olunca; Eco, Erbakan Hoca'dan kurtulmak, tek başına iktidar olmak hevesine kapıldı ...

Kıbrıs Barış Harekatı ve gelen başarı, 50 yıldır Batı'ya karşı duyulan ezikliği bir anda sildi-süpürdü ... Milletin kahramanlık ve zafer duyguları depreşti ... Ecevit'in miğferli resimleri arabaların camlarından, evlerin duvarına, cadde ve meydanlardan, resmi dairelerden bakkal dükkanlarının camlarına kadar her yeri istila etti!..

Milliyetçi ve dindar camiada bile Ecevit'in komünistliğini, bürokraside ve milli eğitimdeki sol kadrolaşmayı, zulüm ve haksızlıkları unutturdu!..

Karaoğlan bir kahramandı... Kartal Tibet'e de benziyordu... *"Ne komünisti ulan, bundan daha büyük milliyetçi mi var!.."* cümleleri sokaktaki kendi halindeki insanların bile ağzından eksik olmuyordu.

Ecevit, bu ortamı görünce, Erbakan Hoca'yı olur-olmaz şeylerle suçlayıp hükümeti yıkıp erken seçime gitmek istedi, ancak başaramadı. Erbakan'ın MSP'si diğer sağ partilerle işbirliği yaparak, *Milliyetçi Cephe* ismiyle anılan hükümette yer aldı, Eco ise muhalefette kaldı ...

Karaoğlan, muhalefette daha da sertleşti... Nihayet 1977 seçimleri geldi ...

3. Kıbrıs Fatihî Miğferli Eco'nun 45 Günde Öğretmen Yetiştirme Projesi

Eco, Karaoğlan sıfatına bir de *Kıbrıs Fatihî* sıfatını ekletmişti... Miting meydanlarını süsleyen *miğferli posterle-riyle* ortalığı inletiyordu.

Eğitimle ilgili vaadi ise bu sefer daha da enteresandı:

Herkese üniversitede örgün eğitim!..

Yani artık mektupla değil, gidip sınıfta sırasında oturacak, laboratuvarında çalışacak ve diplomasını alacak!..

Peki, bu nasıl olacaktı?..

Muhalefetin muhtemel sorunlarının da önünü kesmek için, *"Geçen sefer hazırlıksızdık. Bu nedenle Mektupla Öğretim yoluna gittik. Ama şimdi hazırlıklıyız, plan ve programlarımızı bile hazırladık. Sorun yok!.. Hükümeti kurduğumuz gün her genç gidecek, sınıfında oturacak ve derse başlayacak!.."*

Millet, bu sefer öncekine nazaran biraz temkinli yanaşsa da meseleye, ama artık sadece Karaoğlan değildi, aynı zamanda Kıbrıs Fatihî'ydi!..

Oylarımız, helal hoş olsun!..

Bu minval üzere seçimlere gidildi. Genel hava, Karaoğlan'ın bu sefer tek başına sandıktan çıkacağı yönündeydi.

Nihayet 5 Haziran 1977 günü seçimler yapıldı ve şöyle bir tablo ortaya çıktı:

Partiler	Aldıkları Oy	Çıkardıkları Milletvekili
CHP	%41	213
AP	%36	189
MSP	%8	24
MHP	%6	16

Karaoğlan ve Kıbrıs Fatihi tek başına iktidarı kıl payı kaçırmıştı ... Tek başına hükümet kuramıyordu. Koalisyonu ise hiç sıcak bakmıyordu.

Bunun da çaresi bulundu ... *Adalet Partisi'nden 11 tane milletvekili ayartıldı, Güneş Motel'de bunlarla pazarlık yapıldı. 11 milletvekilinden 10'nuna bakanlık verildi... O bir kişiye ne verildi, bizce meçhul!..*

Böylece, Karaoğlan ve Kıbrıs Fatihi, Türk siyasetinde “adam nasıl ayartılır”, “kilosu kaç kuruştur”, “neye ihtiyacın var, söyle” meselelerinin de kapısını açmış oldu!..

Türkiye, talana uğradı, talana!..

Batan geminin malları gibi, kim ne kaptıysa elinde kaldı ... Bu konuyu sosyal tarihçilere bırakıyorum ve bu dönemdeki eğitime geliyorum.

Evet, herkese üniversite eğitimi demişti bir kez daha Karaoğlan!.. Hem de Asker sözü ile söz vermişti. Bu da nereden çıktı Hocam, demeyin!..

Kıbrıs Fatihi idi ya!.. Miğferli posteriyle süslü miting meydanlarında, yüzlerce defa tekrar etmişti bu vaadini ya!..

Ondan asker sözü diyorum!..

Hem de öyle sıradan bir asker sözü değil, Başkomutan sözü gibi ... Tarihimizde kaç Fatih vardı ki?..

Biri İstanbul'u fethetmişti,

Bu da Kıbrıs'ı...

Aynı şey!.. Fatih, Fatih'tir!..

Bu konuda Atatürk'ü bile geçti ... Koca Gazi Paşa hayatında hiçbir yeri fethedemedi ... Düşmanın işgal ettiği bizim yerlerimizi geri aldı ... O kadar!..

Gerçi, bazı münafıkun taifesini, Kıbrıs da bizim eski yerimiz değil miydi, gibi münafıkça soruları kafalarından geçirenleri tahmin ediyorum amma, siz aldırmayın onlara!.. Hasetliklerinden, hasetliklerinden!..

Karaoğlan herkese üniversitede örgün eğitim planını açıkladı: Eğitim Enstitüleri!..

Evet, sadece Eğitim Enstitüleri'nde eğitim görecekler.

Bugünkü Eğitim Fakülteleri o zaman *Enstitü* idiler. Üniversitelere bağlı değillerdi.

Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlıydılar ve üç yıllıktilar.

Yani, liseler nasıl Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlıysa, müdürleri ve öğretmenleri nasıl direkt Milli Eğitim Bakanlığı'nca atanıyorsa, Eğitim Enstitüleri de böyleydi.

Karaoğlan, bir kez daha vatandaşı ters köşeye yatırmıştı. Gençler; tıp, mühendislik, hukuk okuyacakları hayallerine kapılmışlardı oysa ki ... Neyse, buna da razı oldular: "*Sonunda en azından öğretmen olacağız*" düşüncesiyle fit oldular!..

İyi de, peki bu nasıl olacaktı?..

Tüm Türkiye'de kaç tane Eğitim Enstitüsü vardı ki?.. Bir milyon genç nerede eğitim görecekti?..

Karaoğlan+Fatih, bunun da çaresini düşünmüştü.

Hızlandırılmış Eğitim!..

O da ne demek?

Şu demek:

Eğitim Enstitüleri kaç yıl?

Üç yıl!..

Hızlandırılmış eğitimde öğrenci her yıl için 15 gün okuyacak. Yani, üç yıla karşılık, 45 gün okuyarak diplomasını alacak ve öğretmen olacak!..

Yaşasınnnn!..

Tüm ülke sevince boğulurken, eğitimcileri bir düşüncedir aldı!..

Nasıl olacak?..

15 günde ne anlatacağız, nasıl sınav yapacağız?

Her ders, haftada ancak 2 (iki) saat!..

İlk hafta ders yapılırsa, diyelim ki Fizik Dersi ... Bu iki saatte tüm kitap nasıl bitirilecek ... Bırakın konu konu anlatılarak bitirilmesini, okuyarak da bitirilemez!..

Ya nasıl bitebilir?..

Ancak, kitabın sayfalarını sayabiliriz ... Başka bir şey yapılamaz!..

İkinci hafta da sınav yaparız!..

Ne anlattık ki, ne soracağız!..

Evet, eğitimcilerin içinden çıkamadıkları konular öncelikle bunlardı!..

Çıkamadılar da!..

Sebebi, kalın kafalıydılar: Karaoğlu'ı henüz tanımamışlardı demek ki!..

Olacak dedi mi, CHP bürokrasisi bunun çaresini, yolunu yordamını bulurdu elbet de!..

Nitekim buldu da!..

Öğrenci, buralara üniversite puanıyla alınmıyordu.

Özel mülakatla alınıyordu...

"Peki bu mülakatlar sağlıklı yapılıyor muydu?" diye bir soru akla gelirse, *"çüüşüş!.."* demeyeceğim. Çünkü böyle bir soruyu aklına getirenler, o dönemin Türkiye'sini bilmiyorlardı. Bu nedenle çüüşüş'ten mazurdurlar ... O dönemi bilenler ise, zaten böyle bir soruyu akıllarının ucundan bile geçirmezler!..

Erzurum Kâzım Karabekir Eğitim Enstitüsü'nde olduğu gibi, sağın hâkim olduğu birkaç yerde, alınacak öğrencilerin listesi oradaki Ülkü Ocağınca hazırlandı ve götürülüp okul müdürüne verildi. Benim kardeşim de bu listedeydi... Olduğu gibi firesiz alındılar.

Yani sınav komisyonunun, okul müdürünün hiçbir fonksiyonu olmadı.

Eğitim Enstitüleri'nin %99'unda sol fraksiyonlar hâkimdi. Hangi enstitüde, hangi fraksiyon (Dev-Genç, Dev-Sol, DH-KP-C... vb.) hakimse, onlar listeyi yaptılar ve götürüp okul idaresine teslim ettiler.

Evet, öğrenci alımı (daha doğrusu terör örgütü üye veya sempatizanları) böyle yapıldı.

Peki, ders yapıldı mı?..

Yukarıda anlattık: Üç yıllık okul süresi, 45 güne eşitlendi (hızlı öğretim, deyince araba gibi 220 ile gidildiğini zannetmeyin). Her yıla, 15 gün... Yani iki hafta. Cumartesi, Pazarları çıkarın, toplam 10 gün... Bu 10 günün ilk haftasını teşkil eden 5 günde ders işlenecek, ikinci haftayı teşkil eden 5 günde ise sınav yapılacaktı.

Yani, eğitim-öğretim için hepi-topu 5 gün!..

Tabi, en az 15-16 civarında farklı ders var, her sınıfta. Yani her derse de iki saat düşüyor!..

a. 45 Günlük Eğitim Hızlı Eğitim mi, Kızıl Eğitim mi?

Sol Terör Örgütlerinin Eğitim Programları

Sağın, daha net bir ifadeyle Ülkü Ocaklarının kontrolündeki tek Eğitim Enstitüsü olan Erzurum Kâzım Karabekir

Eğitim Enstitüsü'nde hiç eğitim yapılmadı dersem, konuyu abartmış olmam.

Sınıflarda sık sık sloganlar eşliğinde hamasî milliyetçi nutuklar atılırdı. Türkçe, tarih gibi derslerde milliyetçi şiirler okunur, tarih dersinde Türk Tarihinden milliyetçi menkıbeler nakledilirdi.

Hepsi bu!..

Sol terör örgütlerinin denetiminde olan diğer Eğitim Enstitülerinde ise, ciddi ciddi dersler işlenir. Haftanın beş mesai günü yetmez, tatil olan Cumartesi-Pazar günleri de öğrenciler okula getirilir ve dersler işlenirdi.

Ders dediğime bakmayın, bu dersler Marxist-Leninist manifestolar ışığında yapılacak devrimlerle ilgili derslerdi.

Dersin adı ister tarih, ister edebiyat olsun veya fizik, kimya, matematik olsun, hiç fark etmez!..

İşlenen konu Marxist felsefe, ateizm, kapitalist sistem ve Komünist Devrim!..

Bu konuyu soyut iddialarla, hamasî bir üslupla anlatmak istemiyorum. Somut olarak tarihe not düşme babından, bu ülkenin eğitim sistemi nelere alet edildi, gelecek nesillerce bilinsin ve bizzat okuyucu bir kanaate varsın diye, kısa kısa izahlar eşliğinde, belgelerle anlatacağım.

Değerli bir eğitimci ve şimdi emekli olan Sayın Hüseyin Zeren bir kitap yazdı. Kitabın adı: 1980 Öncesinde Okullar ve Eğitimin Marksistleştirilmesi...

Hüseyin Hoca üşenmemiş, gece-gündüz demeden Kütahya Öğretmen Lisesi ile Eğitim Enstitüsü'nün sınav kâğıtlarını okumuş... Öyle üç-beş kâğıt değil, tam sekiz bin yazılı sınav kâğıdını okumuş!..

Dile kolay, tam sekiz bin!..

Bunları okurken, bu konuda bir kitap hazırlamaya karar vermiş!..

Tarih'e not düşmek, gelecek nesillere sol tarafından Ecevit'in Hızlı Eğitiminin Nasıl Kızıl Eğitime dönüştürüldüğünü, bir neslin nasıl zehirlendiğini, din, millet, vatan düşmanı hâline nasıl getirildiğini insanların gözlerine adeta sokmak düşüncesiyle, gece gündüz çalışır ve kalemi eline alır.

Kitap o kadar objektif ki, Hüseyin Hoca ne okuyucuyu yönlendirmeyi düşünmüş, ne hamasî bir üslupla duygularını katmış!..

Sadece ve sadece şunu yapmış: Sekiz bin sınav kâğıdının içinden, çeşitli derslerden, farklı farklı sınıflardan 217 tane sınav kâğıdını almış, kitabına koymuş, okuyucuya buyur oku, kararını kendin ver, demiş!..

Evet, yaptığı bu!..

Bir de aynı dersten, üç-beş kâğıt birden koymuş... Birer tane koymuş olsaydı, biri kalkar, "ya her sınıftan böyle bir sapkın-militan öğrenci çıkar" gibi, işi sulandıracak yorumlarda bulunabilirdi. Hoca kitabına her dersten üç-beş sınav kâğıdını koyarak bunun önüne geçmiş.

Soru açık, cevap açık!..

Kitabın arkasına da bazı sınav kâğıtlarının orijinal el yazılı fotoğraflarını da eklemiş!..

Bundan daha net, daha objektif belge olur mu?..

Ellerine sağlık Hüseyin Hoca!..

Biz de burada Hüseyin Hoca'nın bu sınav belgelerinden bazı örnekler seçerek, konuyu işlemeye başlayalım.

“45 Günlük Hızlı Eğitimin Nasıl Kızıl Eğitime Dönüştürüldüğünü” izaha çalışalım!..

Bu 45 Günlük Marksist-Leninist terör eğitimiyle genelde ülkenin, özelde okulların nasıl kan gölüne çevrildiğini izaha çalışalım.

Sınav kâğıtlarından Öğretmen Okulu’na ait olan örnekleri, kitabın hacmi artmasın diye almadık. Sadece Eğitim Enstitüsü’nün normal üç yıllık olanı ile 45 Günlük olanlarından aldık ki, bu Kızıl Eğitim cinayeti sadece Hızlandırılmış Eğitimde yapılmış algısı oluşmasın!..

Hepsinde yapıldı...

Şu nokta göz önünde bulundurularak, bu örnekler okunsun: Milli Eğitim Bakanlığı 11 Kasım 1986 yılında TRT Haber Bülteni’nde konu ile ilgili şu bilgiyi kamuoyuyla paylaşmıştır:

“Bu 45 Günlük Hızlı Eğitimle 100.000 öğretmen adayı mezun edilerek, öğretmen olarak tayinleri yapılmıştır!”

Evet 100.000 militan 45 Günlük eğitimle öğretmen olarak okullara atanmıştır.

Bunların 2-3 bin kadarını Kâzım Karabekir Eğitim Enstitüsü’nden diploma almış sağ tandanslı, ülkücü ağırlıklı gençler olarak kabul edersek, geri kalan 97.000-98.000 kadarının sol militanlar olduğunu rahatlıkla kabul edebiliriz.

Evet, artık örneklerle geçebiliriz.

Türkçe ve Öğretimi Dersinin Yazılı Sınavından Örnekler

Sınıf:2/B

No: 277

İmtihan Tarihi: 22.12.1978

Soru 1) Kapitalist toplumda edebiyat?

Cevap 1) “Kapitalist toplumda iki sınıf vardır. Ezen ezilen. Bu toplumda sömürü o dereceye varmıştır ki ezilen sınıf, emekçi sınıf seslenemez durumdadır. Üretim araçları sömüren sınıftadır. Bunları kullanıp üretim yapan sömürülen sınıf yaptığıının karşılığını bile alamaz. Örneğin: Günde bir patronun emri altında 11 saat çalışan bir işçi günlük çalıştığı emeğinin karşılığını alamazken, bizim patron bey taksiyle gezer dolaşır, işçinin aldığı ücretin 2 katını beklide 3 katını alır.

Doğaldır ki böyle toplumlarda edebiyat ezilen sınıfı, onların çektiği acıları, sıkıntıları, eziyetleri yansıtmaz. Çünkü edebiyat da bu ağaların patronların elindedir.

Bir kişi, günde en kısa yoldan 3 buzdolabı çıkaran bir fabrikada patron ise, bu fabrikada 10 işçi çalışıyorsa, işçilerin günlüğüne ise 200 lira veriyorsa 10.000 lira da çeşitli masraf yaptığını kabul edelim. Bugün bu buzdolaplarının 10.000 liradan satarsa yaptığı masraflar haricindeki para yani hemen hemen 18 bin lira patron beyin cebine hariçten girer. İşte buna artık değerde denir. Böyle bir toplumun edebiyatı lüks içinde yaşamdan bahseder.”

Azıcık aklı, şuuru olan, birazcık olsun mürekkep yalamış birisi, bu sefil, basit, cehaleti her kelimenin her harfine sinmiş bu müptezellik karşısında isyan etmez mi?

Sorunun (Kapitalist toplumda edebiyat?) üzerinde durmuyorum. Dersle alakası yok, bula bula bunu mu buldun da, edebiyat dersinde soru olarak soruyorsun?.. diye itiraz etmeyeceğim!..

Öğretmenin, edebiyat öğretmeni olamayacağını da, Marksist bir militan olduğu itirazını da dillendirmeyeceğim!..

45 Gün sonra öğretmen olarak atanacak şu mahlukun üslubuna, sokaktan gelmiş cahil cühelanın fikirlerindeki basitliğe bakın hele!..

Sömürü nutku!.. Konu ile ilgili bir tek yazar-kitap ismi dahi bilmiyor!..

Saçmalıklarına verdiği örneklerle bir bakar mısınız?.. İnsan kızamıyor bile, acıyor sadece!..

Evet, Sayın Ecevit, bu militanları öğretmen yaparak okulları kan gölüne çevirdin!.. Binlerce öğrenci hayatını kaybetti, yüzbinlerce kişinin istikballeri hapishanelerde karardı!..

Rus işgaline bile uğrasaydı, böyle bir ihanetle karşılaşmazdı bu millet ve bu ülke!..

Aynı sınıftan, aynı soruya birkaç cevabı arka arkaya verelim:

Sınıf:2/B

No:1032

İmtihan Tarihi:22.12.1978

Soru 1) Kapitalist toplumda edebiyat?

Cevap 1) Kapitalist toplum düzeni, ülkenin ekonomisini meydana getiren üretici güçler olan işçi ve köylüyü, geniş halk yığınlarını, sürekli bir biçimde sömüren onların sırtından geçinen, alın terlerini el emekleriyle kazandıklarını alarak her

geçen gün zenginliklerine bir kat daha eklendiği yaşamları işçi kesimin sayesinde zevk ve safa içinde geçen egemen sınıfla ülkeyi burjuva demokratik devletin kendi isteklerine ve çıkarlarına göre yönettiği bir toplum düzenidir... ”

Sınıf:2/B

No:146

İmtihan Tarihi: 22.12.1978

Soru 1) Kapitalist toplumda edebiyat?

Cevap1) “Kapitalist üretim araçlarının belirli bir kesim (azınlığın) elinde olması bu azınlığın (Burjuvazi) geniş halk (işçi, emekçi) kesimlerine egemen olması yani toplumda bir üst tabakanın birde alt tabakanın meydana gelmesi. Üst tabakanın alt tabakaya işçi sınıfına egemen olup onları köle niyetinde çalıştırması...

Kapitalist toplumda edebiyat sınıfsaldır. Yani her sınıfın dert ve düşüncelerini dile getirmesi şeklindedir. Ama yinede egemen güçlerin istediğine göre yönlenir. Çünkü onlar olanağa sahiptir. Eğer onların doğrultusunda olmaz ise halk bilinçlenecek onlara karşı ayaklanacaktır.

Sınıf: 2/B

No: 816

İmtihan Tarihi: 22.12.1978

Soru 1)Kapitalist toplumda edebiyat?

Cevap1) “Kapital, anapara, değer (meta). Kapitalist ise bu kapitale sahip olandır. Böyle olunca hemen karşımıza ko-kuşmuş, işçi ve halkı uyutan, onları sömüren bir sistemi anlıyoruz. Edebiyat genel anlamıyla eğitimi ekonomiyi sınırladığına,

yön verdiğine göre, kapitalist toplumda edebiyat sınıfsaldır. Halk ile kaynaşmayan onların yaşam, duyuş, düşüncülerine yer vermeyen sadece kendi çevresini nasıl eğlendiğini anlatan bir edebiyattır.

Edebiyat bütün halka seslenmeli, onlara her yönüyle söz ve yazıyla yansıtmalıdır, işte kapitalist toplum edebiyatı bunlardan uzaktır. Çünkü kendisi rahat, eğlence içinde, hiçbir sıkıntısı ve sorunu yoktur. Halkı uyutarak bu düzenin iyi olduğunu telkin etmeye çalışır, baskı sömürü kurar. Buna karşılık emekçi kesim ezilir, sömürülür, gerilere itilmeye çalışılır. İşte bunları yenmek, sömürsüz, eşit demokratik yaşam. Emekçilerim, köylülerim, halkım bilinçli ve devamlı uğraşlarıyla yok edilecek, bir gün sosyalist düzen kurulacak işçi ve emekçi gerçek yerini ve önemini bulacaktır.”

Sınıf: 2/B

No:1023

İmtihan Tarihi: 22.12.1978

Sorul 1) Kapitalist toplumda edebiyat?

Cevap 1) “Kapitalist toplumda edebiyat: Edebiyat toplumsaldır. Bunun için kapitalist düzende edebiyat burjuva yasalarının çerçevesi içindedir. Düzenin gereği olarak onların kültürünü yansıtan ve toplumdaki emekçi proleter kişileri uyutmak için eğlence, aşk, fotoroman, polisiye gibi çirkin kitapları edebiyat konusu olarak yazılarak burjuvazinin çirkin emellerini yerine getirmiş ve çökmekte olan bir düzenin yarastını kireçlendirerek ömrünü biraz daha sürdürme çabaları içinde olan bir üst yapı kurumudur...”

Daha fazla örneğe ihtiyaç yok!.. Hepsinde aynı zırvalar... Öğretmenlerin sınıflarda yaptıkları Marksist propagandaları, kendi üsluplarınca anlatmaya çalışıyorlar.

Ders, edebiyat değil, sanki Dev-Yol, Dev-Genç'in paneli!

Ezen-ezilen, sömürülen lakırdıları...

Bir öğretmen adayına yakışacak bir üslup, bir fikrî derinlikle anlatsa, yine yazmayacağım!..

Bu ülkenin komünistleri, akademisyenleri dâhil, hiçbirisi derinlikli bir fikir üretemedi bu ülkede!..

Hep cehalet kaynaklı sloganlar ürettiler, ülkenin çocuklarını hep şiddete yönelttiler, adına da Devrim dediler!..

Şimdi gelelim başka bir soruya ve cevaplarına:

Sınıf: 2/A (hızlı eğitim)

No:94

İmtihan Tarihi: 25.12.1978

Soru 5) Edebiyat neden sınıfsal ve toplumsal bir olaydır?

Cevap 5) "Devlet halk üzerinde kurulan bir baskı aracıdır..."

Sınıf:2/A(hızlı eğitim)

No:999

İmtihan Tarihi:25.12.1978

Soru 5)Edebiyat neden sınıfsal ve toplumsal bir olaydır?

Cevap 5) "...Devlet: Bir topluluğun diğer topluluğa egemen olması feodal düzende derebeyleri, toprak ağaları, tefeciler daha da zengin olmak için kapitalist toplumu burjuva toplumuna ortaya koymuşlardır. Kâr için üretim yapılmakta çalışan emekçi halkın emeği verilmemektedir. Halk sömürül-

mektedir. Şöyle ki, ben çalıştım, sen çalıştın, o çalıştı, biz çalıştık, siz çalıştınız, onlar yiyor, bu tek cümle her şeyi anlatmaya yetiyor.”

Sınıf: 2/D(hızlı eğitim)

No:724

İmtihan Tarihi:25.12.1978

Soru 5)Edebiyat neden sınıfsal ve toplumsal bir olaydır?

Cevap 5) “... Egemen sınıf varlığını koruyabilmek ve düzeni sürdürebilmek için bazı üst yapı kurumları olan kanunlar ve ahlak değerleri ortaya koymuş, bu kanunları ve kendini koruyan silahlı örgütler, yargı organları kurmuştur. Böylece devlet ortaya çıkmıştır.

Egemen sınıf ve onun koruyucusu ve savunucusu olana devlet, çeşitli evrim sürecinden geçerek bu günkü burjuva sınıfını (egemen) ve burjuva devletini ortaya çıkarmıştır...”

Sınıf:2/E (hızlı eğitim)

No:213

İmtihan Tarihi:25.12.1978

Soru 5)Edebiyat neden sınıfsal ve toplumsal bir olaydır?

Cevap 5) “Edebiyat sınıfsaldır. Çünkü bu gün biz her şeyden önce neyin idaresindeyiz, nasıl bir devlet idaresindeyiz. Devlet nedir?

Devlet: Üretim araçlarını elinde bulunduran egemen güçtür. O halde egemen sınıf kendi kültürünü dilini bize aktaracak ve okutacaktır. Çeşitli basın yayın organları ve yüksek kesimler kimin yayınıni yapacak devletin. O halde devleti kim

idare ediyor, burjuvalar. Burjuvalar ne ister, halkı uyutmak. Onun için halkın kültürünün artmasını ister mi, istemez. O halde edebiyatta kime hizmet eder, burjuvaya. Onun için edebiyat bugünkü ortamda sınıfsaldır. Çünkü belli kesime hizmet etmektedir...”

Bu örneklerle dikkat edin. Soruyu hatırlayalım: “Edebiyat neden sınıfsal ve toplumsal bir olaydır?”

Yazdıkları saçmalıkları yorumlamaya değer bulmuyorum.

Ancak dikkat edin, bir sonraki sınavda, aynı soruya takla attırarak, şu şekle sokularak soruluyor:

“Sınıf nedir? Edebiyatın sınıflanması ne demektir?”

Bu sorunun bir önceki sınavda sorulan “Edebiyat neden sınıfsal ve toplumsal bir olaydır?” şeklinden ne farkı var, söyler misiniz?

İşin garibi öğrenciye ne sorarsan sor cevap aynı: Sömürülenler, sömürenler, burjuvazi, kapitalizm... Fizikten de sorsan bunları yazıyorlar, edebiyattan da sorsan bunları yazıyorlar...

Yani, imam bildiğini okur misali!..

Alın birkaç örnek:

Sınıf:2/B

No:174

İmtihan Tarihi:28.03.1979

Soru 1) Sınıf nedir? Edebiyatın sınıflanması ne demektir?

Cevap 1) “Dünya toprakları üzerinde yaşayış farkları olan ve ekonomik olarak aralarındaki çelişkilerin zıt ol-

*duğu insan topluluğuna sınıf denir. Her sınıf kendi müca-
delesini verir işçiler, dar gelirliiler, köylüler yani ezilen sınıf
daha iyi yaşamak ve sınıfsız topluma geçmek için müca-
dele verir. Ama bunların düzeni doğa kanunlarına göre
yıkılmaya mahkûmdur.*

*Sınıfların yapısı da edebiyatı belirler. Yani egemen kesimin
edebiyatı doğal olarak kendi düzenini devam ettirmek ve halkı
pasifize etmek için boş şeylerle oyalama politikası güdecektir.
Ama ezilen, sömürülen kesim ise bunların düzenini yıkmak
için kendi edebiyatında yaşayışını, ekonomik durumunu hal-
ka açıklayacaktır.”*

Sınıf: 2/B

No: 477

İmtihan Tarihi:28.03.1979

Sorul 1) Sınıf nedir? Edebiyatın sınıflanması ne demektir?

*Cevap 1) “Sınıf: Aynı haklara sahip veya aynı haklardan
yoksul insan topluluğuna verilen addır.*

*Edebiyatın sınıflaması: Sanatçı içinde bulunduğu toplu-
mun sorunlarını dile getirir. Şöyle ki: Egemen kesimin içinden
yetişen bir sanatçı kalkıp da ezilmekten, sömürölmekten bah-
setmez. O sömürölmemiştir. Sömürö nedir bilmeyen toplumun
içinden yetişmiştir...*

*Nazım Hikmet halk çocuğudur. Halkın arasından yetiş-
miştir. Halkın çektiği acıları bilir. Bu durumda kalkıp aşktan
bölbulden gülden söz etmesi düşünölemez onun ve halkının(sı-
nıfın) bir takım sorunları vardır. Elbette bunları işler, anlatır.”*

Breh, breh, breh!..

Şu sınıf bilincinin seviyesine bakar mısınız? Ulan Marx birgün Türklerin arasından da komünistler çıkacağını tahmin edebilseydi, yemin ederim yazdığı *Das Kapital*'i sobaya atar yakardı!..

Türk komünistlerinin seviyesi ... Hem de öğretmen adayları!..

Neyse, Türkçeden farklı bir soruyu ve cevabını da aktaralım, başka branşlara geçelim.

Sınıf: 2/M

No: 952

İmtihan Tarihi: 25.10.1978

Soru 9) Öğrencilerimize okutacağımız örnek metinler neden onların sosyo ekonomik ve yurt gerçeklerinin uzaklaştırır?

Cevap 9) "Şimdiye değin gördüğümüz eğitim çarpık bir eğitim düzenine bağlıdır. Toplumu yurt gerçeklerinden uzaklaştıran, hayalci yapan, tüketici bir eğitimidir.

Günümüzde artık toplumlar içinde sınıflar ortaya çıkmaktadır. Sınıflar arasında dengesizlikler, haksızlıklar ortadadır. Bir yandan ezen, sömüren tabaka, diğer yandan yoksul bilgisiz bırakılmış ezilen sömürülen işçiler, köylüler emekçiler. Çocuğa işte bu gerçekleri anlatarak çocuğun hayalci yetişmesini önlemeli, gerçekleri görmesini sağlamalıyız. Kendi sınıfının çıkarları doğrultusunda çalışmasını yaşam boyu bunun için savaşım vermesini sağlamalıyız."

'Sınıflar arası uçurumu' anlatacak ve bu ilkokul öğrencilerinin daha bu sıralarda 'savaşım' vermesini sağlayacaktır."

Cevaba bak cevaba... İlkokul çocuklarını devrim savaşı-na hazırlayalım!.. Bu adam öğretmen oldu beyler, öğretmen oldu!

Gelelim şimdi de “sanat” sorularına... Solculuk olur da, sanat es geçilir mi?

Kendimi bildim bileli, sanatın bütün dalları solun tekelindedir. Sinemadan tiyatroya, musikiden her türkü sahne sanatlarına, resimden heykeltıraşlığa, modadan magazin dünyasına... Kısaca sanat kelimesi geçen her şeyde, hâkim ton soldur!..

İşin daha garip tarafı ise şudur: Bir sanat dalında sol tandanslılar ağırlıklı olabilir, ama içlerinde parmakla sayılacak kadar az olsa da, sağ tandanslı sanatçıların da bulunması sosyolojik bir gerçektir...

Ama değil!.. Hiçbir sanat dalında sağ tandanslı bir sanatçıya yaşama hakkı tanımadılar; dışladılar, iş vermediler, programlarını engellediler... Hele hele bu resmî kurumsa (örneğin Devlet Tiyatroları...) tekme tokat kapı dışarı ettiler... Ünlü tiyatro sanatçısı Ahmet Yenilmez’in başına gelenleri okuyun, ne dediğimi anlarsınız!..

Cumhuriyet döneminin başlarında sanat, devrimlerin propagandasını yapmak için kurgulanmıştı!.. Sıpanın sonu Eşek olmaktadır misali, bu devrimci ayakları da zamanla koktu, 1945’lerden itibaren Marksizm’e terfi ettiler bu devrimci taifesi... Hatta işi öylesine azıttılar ki, bu Devletin kurucusu Gazi Paşa’yı yazıp çizdikleriyle, miting meydanlarında “Garırop Devrimcisi” diye aşağılamaktan da çekinmediler.

Başları sıkışınca Atatürkçü, ortam müsait olunca Marksizm, Leninizm edebiyatı!..

Bu devletin kurucusunun “Öğretmenler, gelecek nesil sizin eseriniz olacaktır!.. Gençler, Cumhuriyeti bir kurduk, onu geliştirecek ve yükseltecek sizlersiniz!” gibi, yüzlerce hedef gösteren sözlerinin ve direktiflerinin esas alınması gerek...

Öğretmen yetiştirmek için açılan Eğitim Enstitüleri’nin nasıl kızıl eğitim kamplarına dönüştürüldüğünü birkaç örnekle gözler önüne serelim:

Sınıf:2/A(hızlı eğitim)

No: 83

İmtihan Tarihi: 25.12.1978

Soru 3)Kapitalist toplumda sanat nasıldır?

Cevap 3) “Kapitalizm, üretim araçlarını elinde bulunduran azınlığın, ücretli işçileri sömürdüğü bir düzendir. Bu toplumda sanat yine burjuvazinin kendi istek ve doğrultusundadır. Bunun örneklerini günümüzde görmekteyiz. Sanat deyince, edebiyat, yazı, mimarlık gibi uğraşları içerir. Onlar kendileri için sanat oluştururlar. Şimdiki edebiyatımızda da bunu biliyoruz. Örneğin edebiyat dersinde önceden saptanmış kişilerin hayatını okuyoruz. Yüksek okul olmasına rağmen konu seçmek özgürlüğü tanınmıyor. Bizim için gerekli olan yaşam koşulları verilemiyor. Bunun böyle oluşu da kendi işine yarayıp, halkın üzerindeki sömürüyü yapmaya devam edip, rahat olan yaşamını ve zenginliğini sürdürmeyi amaçlıyor. Bu düzen böyle gelmiş, böyle gitmeyecek. Bir gün bu yaptıklarını çekecekler.”

Sınıf: 2/B (hızlı eğitim)

No:53

İmtihan Tarihi:25.12.1978

Soru 3) Kapitalist toplumda sanat nasıldır?

Cevap 3) "Feodal toplum yerini kapitalist topluma bırakmıştır. Feodal toplumdaki ağalar yerine kapitalist düzende çıkarıcılar, patronlar gelmiştir. Bu burjuvazi sömürücü tabakanın altında işçi emekçi kesimi yer alır. Kapitalist düzende üretim araçlarına burjuvazi sahiptir. Emekçi alın terinin karşılığıyla boğaz tokluğuna çalıştırılır, köleden farksız davranış görür, kârısa sömürücülerin, patronların durumunu bir kat daha arttırmak için ceplerine girer. Her şeye sahip olan egemen güçlerdir. Ezilen sömürülen işçimiz, halkımızdır. Böyle bir toplumda tabii ki sanatta kapitalistlere hizmet edecektir..."

Sınıf: 2/B (hızlı eğitim)

No:149

İmtihan Tarihi:25.12.1978

Soru 3) Kapitalist toplumda sanat nasıldır?

Cevap 3) "...Kapitalist bir toplumda iki ana unsur vardır. Sömüren ve sömürülen işte bu sömürülen kesim işçi, emekçi halk kesimi oluyor. Sömüren ise para babaları, patronlar, hazır yiyenler oluyor.

Kapitalist bir düzende patronlar, para babaları olan burjuvazi hâkimdir. Her şey bu burjuvazinin elindedir. Bunlar halkı karın tokluğuna çalıştırır ve emeğinin karşılığını vermez. Emeğinin çoğunu kendi cebine indirir. Bunların her şeyleri paradır. İnsanlık, insaf, merhamet yoktur. Üretim araçları, makineler burjuvazinin elindedir. Bu makinelerde halkı çalıştırırlar ve emeğinin karşılığını

vermezler. Kısacası halkı sömürürler. İşçi, emekçi kesimi ise emeğini, alın terini satarak yaşamını sürdürür. Fakat o kadar çalışmasına karşın ancak karnını doyurabilir.

İşte bu düzen içinde sanatta buna göre gelişme kaydeder. Burjuvazinin rahatını konu alan gerçekten uzak bir edebiyat ortaya bahseder çünkü bu kesimin karnı toktur. Başka derdi yoktur. Kendisi oturarak para kazandığı için yorulmuyor da. Dünyayı tozpembe görmektedir. Hâlbuki bu burjuvayı doyuran emeğini satıp karşılığını alamayan işçi emekçi kesimin yarattığı edebiyat ise açlık, sefalet, yaşamın acılarını konu almaktadır. Çünkü bu sanatı yaratanlar, ezilmiş halkın bağrından çıkmış emekçi kesimdir. Gerçek sanatı bunlar yaratmıştır. Hayatın gerçeklerini bunlar görmüşlerdir. Halkın öz malı olan halk edebiyatını bu kesim yaratmıştır. Yeni düzende bütün bu haksızlıklar yok olacak. Emekçi kesim emeğinin karşılığını alacaktır. KAHROLSUN BURJUVAZİ, KAHROLSUN KAPİTALİZM...”

Sınıf:2/B(hızlı eğitim)

No:455

İmtihan Tarihi:25.12.1978

Soru 3)Kapitalist toplumda sanat nasıldır?

Cevap 3) “... Ama ne acı bir gerçektir ki emekçi halkların her şeysen yoksul bıraktıkları hepimizce bilinmektedir. Kapitalist toplum kendi çıkarları doğrultusunda daima hareket eder emekçi halkı sömürmesi edebiyatın onlara göre olması yolunda çaba sarf ederler. Ne yazık ki bu emellerini gerçekleştiremeyeceklerdir. (KAHROLSUNLAR)”

Sınıf:2/B (hızlı eğitim)

No:277

İmtihan Tarihi:25.12.1978

Soru 3) Kapitalist toplumda sanat nasıldır?

Cevap 3) "Kapitalist toplumda iki sınıf vardır. Patronlar (sömüren, ezen), işçiler, köylüler, emekçiler (sömürülen, ezilen). Bugün de bu aynı durumda değil midir? Doğal ki aynı durumdadır.

Patronlar çalıştırlar işçiyi, çalıştığının ve kazancının yarısını verirler, kalan kısmını ise kendi tekeline alırlar. Fakat işçi buna hiçbir şey diyemez. Çünkü ona konuşma hakkı dahi verilmemiştir. Böyle toplumlar da sanatta doğal olarak kapitalizme hizmet eder. Artık bundan kurtulmanın zamanı gelmiş geçiyor. Niçin köylü ve işçiler ezilirken, ağa, taksisiyle akşama kadar cirit atsın. O da çalışmalı, oluşturulan sermaye ortakları ve tekeller dağıtılmalıdır."

Sınıf: 2/D

No: 468

İmtihan Tarihi: 25.12.1978

Soru 3) Kapitalist toplumda sanat nasıldır?

Cevap 3) "Kapitalist toplumda sanat üst yapıyı ellerinde bulunduran egemen güçlerin elindedir. Sanatı daima kendi çıkarları doğrultusunda kullanırlar. Üretim güçlerini ellerine geçiren kapitalistler buna bağımlı olarak sanatı da ellerine geçireceklerdir...

Tarihin akışının tersine döndürecek hiçbir güç ve kuvvet yoktur ve olamadı. Yarınlar çökmekte olan kapitalizmin ve

onun pis kefeni faşizmin değil, tüm ilerici insanlığın gözlerini diktığı ve umutla beklediği yüce SOSYALİZMİNDİR..."

Sınıf:2/H (hızlı eğitim)

No:68

İmtihan Tarihi: 25.12.1978

Soru 3) Kapitalist toplumda sanat nasıldır?

Cevap 3) "Kapitalist toplumda üretici araçlar egemen kesimindir. Yani ağalarıdır. Bu kişi emekçi halkı az bir ücretle çalıştırır, kazanan emekçi halk, yiyen patronlardır. Kapitalist toplumda iş yerine hiçbir zaman birkaç tane işçi koymaz. Bir makinenin başında tek işçi çalıştırır. Az verir çok alır. Yani kısacası kapitalist toplumda, emekçi kesim ezilir. Örneğin bizim Türkiye de bir Vehbi Koç'u ele alacak olursak, adam milyonerdir. Bu adam doğarken zengin olarak doğmadı. İşte emekçi halkın sırtından zengin oldu ve Vehbi Koç'un bir çok fabrikaları vardır. Buralarda işçileri çalıştırır. İşçi 10 yıl bir fabrikada çalıştı mı o işçinin gözü açıldı diye onu işten çıkarıp yerine saf, hiçbir şeyden haberi olmayan emekçi halkımızdan birini fabrikasına koyar ve onu çalıştırır."

Şu yazılanlara bakar mısınız!..

Sanki sol-Marxist bir işçi sendikasında işçilerin attığı nutuklar!..

Cümlelerin basitliği, kelime kısırlığı, üslup rezaleti...

Ne dersен var!..

Yahu, fikrî zemini olmayan, sloganvari cümlelerin art arda dizilerek, tamamı adeta birbirinin fotokopisi olan bu metinler, ortaokulda kompozisyon olarak yazılsa, o dersten geçemez!..

Bunlar nasıl öğretmen olacak, nasıl ders verecek diye düşünmeyin!..

Bunlar, sınıfta öğrenciyi devlet-millet aleyhtarı bir ideolojiyle zehirleyip, sokağa salıp, şiddet ve terör aparatı yapacaklar!..

Nitekim, başardılar da...

Gelelim bir başka soruya:

“Altyapı ve üstyapı nedir? Neden?”

Bu soru Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği’nin başkentinde Komünist Parti Gençlik Kolları’nın eğitim kampında sorulmadı!..

Devletin Eğitim Enstitüsü’nde, Devletin resmî öğretmenleri tarafından soruldu!..

Edebiyat dersiyle ne ilgisi var diye düşünmeyin!..

Devletin öğretmeni değil, Moskova’nın ideolojik uşağı böyle uygun gördü diye kabul edelim!..

Amma, evet ammma!.. Türkçeyi doğru düzgün yazamayan-konuşamayan bu öküzü, kim öğretmen yaptı diye feryat edelim.

Soruya bak: Altyapı ve üstyapı nedir?..

Tamam, soru bu kadarla kalsa Türkçe açısından bir mahzuru yok!.. Soru işaretinden sonra “Anlatınız, izah ediniz...” gibi bir ekleme yapsa, o da tamam!..

Ama sorunun arkasına eklediği “Neden” kelimesi de ne oluyor?.. Anlayan varsa beri gelsin!..

İsterseniz “neden” kelimesini kaldırın, onun yerine “tavuk” kelimesini yazın!.. Saçmalama açısından ikisinin birbirinden hiçbir farkı yok!..

Tam da 45 Günlük Eğitime uygun öğretmen!

Helal olsun lan sana Eco!

Gelelim cevaplara:

Sınıf: 2/M

İmtihan Tarihi: 20.03.1979

Soru 4) Alt yapı ve üst yapı nedir? Neden.

Cevap 4) "Alt yapı: Üretimden alınan pay: Üretim araçlarının belli bir egemen kesimin elinde toplanması.

Üst yapı: Bunlardan kaynaklanan şeylerdir. Din, hukuk, adalet, eğitim. Üretim araçlarını eline geçiren sınıf tabii ki üst yapı kurumlarını da kendi çıkar ve doğrultusunda meydana getirecektir. Karşı çıkanlar olursa bunları çıkarmış olduğu kanunlarla bastıracaktır. Polisiyle, jandarmasıyla bunları susturmak için her şeyi yapacaktır."

Sınıf: 2/B

No: 98

İmtihan Tarihi: 20.03.1979

Soru 4) Alt yapı ve üst yapı nedir? Neden.

Cevap 4) "Alt yapıyı geniş halk kitlesi, emekçiler oluşturur. Üst yapıyı ise, toprak ağaları, derebeyleri, parazit yaşam sürenler... oluşturur.

Bu alt yapı ve üst yapının oluşması sınıfların ortaya çıkışıyla olmuştur. Sınıfların ortaya çıkışı ise özel mülkiyetin ortaya çıkışıyla olmuştur. Bu özel mülkiyet ortadan kalkınca sınıflarda ortadan kalkacaktır. Sınıfların içinde oluşan alt yapı üst yapı ayrıcalığı da kalkacaktır."

Yukarıdaki bu saçmalıklara, yüksek notlar vererek geçirmiştir bu hocamız!..

Ders, Türkçe ve Öğretimi...

Soru: Altyapı ve üstyapı nedir? Neden?

Sorunun bu dersle yakından uzaktan ilgisi yok kısmına ta-
kılma sevgili okuyucu!..

Sonuna eklenen “neden” kelimesine bak da, koca bir impa-
ratorluk dilinin, kimlerin elinde ne hallere getirildiği üzerine
kafa yor!..

Şimdi gelelim Türkçe ve Öğretimi dersinin “halk edebi-
yatı” alanında sorulan sorularına verilen cevaplara.

İşte birkaç örnek:

Sınıf:2/B

No:303

İmtihan Tarihi:20.03.1979

*Soru 2) Türk halk edebiyatı ürünleri neden sözlü bir ede-
biyattır?*

*Cevap 2) “Çünkü Türk halkı okuma yazma bilmez. Oku-
ma yazmaya gereksinme duymaz. Duysa da öğrenemez. Onun
işi üretmek ve efendisine hizmet etmektir. Sırası gelince içli ola-
rak şiirler söylemiş, türküler okumuştur. Onun hayatında yazı-
nın yeri yoktur. Onların uyanıp ayaklanmamaları için egemen
kesim onlara okuma yazma öğretmemiştir ancak türkülerini ve
şiirlerini ağızdan ağza günümüze sözlü olarak gelmiştir. Bu ne-
denle Türk halk edebiyatı ürünleri sözlüdür.”*

Sınıf:2/B

No:60

İmtihan Tarihi:20.03.1979

Soru 2) Türk halk edebiyatı ürünleri neden sözlü bir edebiyattır?

Cevap 2) "Sınıflar ortaya çıktıktan sonra üretimi elinde bulunduran sömürücü sınıf her yönde gelişmiş ve bütün sanatı edebiyatı dini kendi açısına yöneltmiş öteki ezilen sınıfa hiçbir hak tanımamıştır. Yazının doğuşu da bu sömürücü sınıfın işine yaramış, çünkü ezilen kesimi bazı dinsel inanışlarla kandırmışlar. Örneğin kendilerine karşı çıkan tanrıya da karşı çıkar diye aldatmışlarıdır. Onların bilinçlenmesini önlemişlerdir. Ezilen sınıfın da sanatı, edebiyatı vardır. Fakat işte bunlar yazıya geçirilmemiş sözlü edebiyat olarak kuşaktan kuşağa geçmiştir. Sömürücü sınıf bu halk edebiyatının yazıya geçirilmesini önlemiştir."

Sınıf: 2/C

No: 825

İmtihan Tarihi: 20.03.1979

Soru 2) Türk halk edebiyatı ürünleri neden sözlü bir edebiyattır?

Cevap 2) "Türk halk edebiyatının ürünlerinin sözlü bir edebiyat olmasının nedeni Türk halkı feodal düzenin gereği olarak, tarlada toprağa bağlı olarak yaşamını sürdürmüş ve kaldırdığı ürünün büyük bir kısmını toprak ağasına veya derebeye veya imparatorluğa (devlet) vergi olarak vermiştir.

Türk halkı sömüren kesim tarafından sürekli olarak sömürülmüş ve toprağa yarı köle olarak çalıştırılmıştır. Yazı bu

dönemde egemen kesimin elinde idi. Egemen kesim çalışan işçilerin defterini tutuyor ve gelir giderlerini yazıyordu. Devlet mekanizmasını elinde bulunduran egemen kesim halkın bilinçlenmesini istemiyordu. Halkın uyanması egemen kesimin sonu olabilirdi. Onun için halkı uyutma yoluna gitti...”

Bakın, Türk Halk Edebiyatı işleniyor: Ne Karacaoğlan var, ne Yunus var, ne Dadaloğlu var!..

Varsa yoksa, sömüren-sömürülen edebiyatı ve toplum katmanlarını birbirine karşı öfkeliendiren, kıskırtan, düşman eden lakırdılar!..

Buna da bilim deniyor bu ülkede!..

Neyse, Türkçe ve Öğretimi dersinden yeni bir pencere açalım. Türkçe Cumhuriyet’le birlikte ortaya çıkmadı. Atalarımız da Türkçe konuşup yazıyorlardı. Bu nedenle biraz da tarihe gitmek lazım.

Müfredat gereği gidilmiş ve sınavlarda bu dönemden de Türkçe ile ilgili konular işlenmiş (!), sınavlarda da sorular sorulmuş...

Soru şu: Osmanlı İmparatorluğu döneminde edebiyatımızın genel özelliklerini, sosyo-ekonomik yapı göz önünde bulundurarak anlatınız...

Soru, ... genel özelliklerini anlatınız denilerek bitirilse, problem yok.

Ama araya “sosyo-ekonomik yapıyı göz önünde bulundurarak anlatınız” cümlesi sıkıştırılmış.

Fuzûlî’den, Nedîm’den, Bâkî’den haberi olmadığı için, öğrenciye sömüren-sömürülen lakırdıları yaz diyor açıkça!..

Ben lafı uzatmayayım, birkaç örnekle ve soru ve verilen cevaplarla sizleri baş başa bırakayım.

Sınıf: 2/A (hızlı eğitim)

No: 799

İmtihan Tarihi: 25.12.1978

Sorul 1) Osmanlı İmparatorluğu döneminde edebiyatımızın genel özelliklerini sosyo ekonomik yapıyı göz önünde bulundurarak anlatınız.

Cevap 1) “Devlet azınlığın çoğunluğu ezdiği bir üst yapıdır. Azınlık, üretim aletlerini ve güçlerini ellerinde tutanlardır. Azınlık, para babalarıdır. Hiç bir işe karışmayan emekçinin emeğini sömüren, aslan payını alan kişilerdir. Emekçiler emeğini karın tokluğuna satarlar, kendi ürettiklerini bile kâr konumlu bir şekilde satın alırlar.

Osmanlı devletinde kazanan ve kazandıran vardı. Biri si hazır oturup yiyor, diğeri ise karın tokluğuna çalışıyordu. Bu sınıfsallığı ortaya koymuştur. Osmanlı devletinde üretim aletlerini ellerinde tutanlar burjuvazi kesimi ve toprakla uğraşan köylü, emekçi vardı. Birisi sömürülüyor, diğeri ise sömürüyordu. Sömürülenlerin bilinçlenmesini istemeyen sömürücü sınıf edebiyatı kendine mal etmişti...”

Sınıf:2/B(hızlı eğitim)

No:149

İmtihan Tarihi:25.12.1978

Sorul 1) Osmanlı İmparatorluğu döneminde edebiyatımızın genel özelliklerini sosyo ekonomik yapıyı göz önünde bulundurarak anlatınız.

Cevap 1) “... Osmanlı İmparatorluğu döneminde ilk önce köleci yönetim sistemi hakimdi daha sonra ise yarı köle durumunda olan feodalizm yönetim sistemi vardı. Osmanlı impa-

ratorluğunda rahat olan kesim saray çevreleriydi ve bunlar halkın sırtından geçinen bir avuç azınlık idi...”

Sınıf: 2/B (hızlı eğitim)

No: 455

İmtihan Tarihi: 25.12.1978

Soru 1) Osmanlı İmparatorluğu döneminde edebiyatımızın genel özelliklerini sosyo ekonomik yapıyı göz önünde bulundurarak anlatınız.

Cevap 1) “Osmanlı İmparatorluğu döneminde edebiyatımıza baktığımızda edebiyatımızı kimlere göre yazılmış, kimlere hizmet etmiştir. Elbette şüphesiz egemen sınıfın etkisinde kalarak yayınlanmıştır... Çünkü padişah astığını asar, kestiğini keserdi onun için emekçiler gereken mücadeleyi veremiyorlar.

Bunun yanı sıra emekçiler çalıştıklarının karşılığını alamıyorlar yani diyelim ki koltuk imal ediliyor. O günün koşuluyla koltuk için harcanan 50 TL hammadde için 10 TL işçi yevmiyesi 100.

$100+50+10=160$ koltuğun normal fiyatı diyelim $300-160=140$ TL. Buna artı değer deniliyor. Bu (artı) değer kimin cebine giriyor elbette şüphesiz patronun. Çalışmadan el sürmeden bol para kazanıyorlardı...”

Sınıf:2/B (hızlı eğitim)

No:626

İmtihan Tarihi:25.12.1978

Sorul 1)Osmanlı İmparatorluğu döneminde edebiyatımızın genel özelliklerini sosyo ekonomik yapıyı göz önünde

bulundurarak anlatınız.Cevap 1) “Bilindiği gibi Osmanlılar feodalite ile yönetiliyorlardı. Toprak ağaların elinde çalışanlar ise köylülerdi. Bu dönemde ağalar ve yönetimin başında olan bir avuç mutlu azınlık kendi rahatı ve huzuru için köylülere iş-kence ve baskılar yapmışlardır. Bütün her şey bu mutlu azınlığın elindeydi. Bu dönemde eğitim ve öğretim yapanlar egemen sınıfın insanlarıydı.”

Sınıf:2/M

İmtihan Tarihi:25.10.1979

Soru 3) İslam öncesi Türk yaşamının dil ve edebiyat özelliklerini yazınız.

Cevap 3) “İslam’dan önce edebiyat sözlü edebiyat olarak karşımıza çıkmıştır. Ancak yazılı olan birkaç yazıt ele geçmiştir. Orhun yazıtları gibi. İslam dan önceki edebiyatı incelediğimiz zaman bir Kültüğün adına dikilen taş üzerindeki yazılar bunlarda hep o zamanın diktatörleridir. Yani burada gene kendi edebiyatlarını oluşturmuşlardır. Ezilen tabakanın dertlerini değil baştakilerin namını, yiğitliklerini, kahramanlıkларını, şovenist duygularını dile getirmektedir.”

Aynı kulvarda bir de şu sorulara ve cevaplara bakın:

Sınıf: 2/B(Hızlı eğitim)

No: 149

İmtihan Tarihi:25.12.1978

Soru 1) Osmanlı imparatorluğu döneminde edebiyatımızın genel özelliklerini sosyo ekonomik yapıyı göz önünde bulundurarak anlatınız.

Cevap 1) “... Osmanlı imparatorluğu döneminde ilk önce köleci yönetim sistemi hakimdi daha sonra ise yarı köle durumunda olan feodalizm yönetim sistemi vardı. Osmanlı imparatorluğunda rahat olan kesim saray çevreleriydi ve bunlar halkın sırtından geçinen bir avuç azınlık idi...”

Sınıf: 2/C

No:826

İmtihan Tarihi: 19.03.1979

Soru 3) Türk toplumunda Arap ve Fars kültürü ve dilinin etkisi sonunda Türk toplumsal yaşamı nasıl olmuştur?

Cevap 3) “... Bu kültürün girmesiyle resmi dil Farsça olmuştur, bu dili ancak egemen sınıf konuşmaktadır. Egemen sınıfın yanında olan sanatçılar bu dillerde eserler yazmışlardır... Hiçbir sorunları yoktur. Aştan, şaraptan, sevgililerden söz etmektedirler. Bunun en güzel örneği Mevlâna’dır. Mevlâna Osmanlı’nın merkezi olan Konya da yetişmiş bir kişidir...”

Bak sen şu işe, Osmanlı’nın merkezi Konya imiş... Mevlâna da meyhane şairi imiş!..

Canınızı biraz sıksa da, yahu hocam bu örnekleri niye bu raya aldın diye mırıldanan olsa da, birkaç tane de küfürlerle bezenmiş cevap kâğıdıyla sizi yüzleştireceğim:

Sınıf: 2/ M

No:151

İmtihan Tarihi:20.03.1979

Soru 3) Osmanlı toplumunda edebiyatın değişimi ve gelişimini inceleyiniz.

Cevap 3) “Osmanlı toplumunda edebiyat halk arasında(ezilen) ve ezen sınıf olan bir egemen sınıf vardır... Osmanlı toplumunda ezilen halkın çalışkan üreten, üretmekten egemen kesimi zengin yapmaktan haberi olmayan halkı şöyle anlatmaktadır Pir Sultan Abdal:

Münkir münafiğin soyu

Yıktı harap etti köyü

Mezarına bir tas suyu

Dökenin de avradını... diyerek halkın nasıl ezilmişliğini dile getirmekte egemen sınıfın baskısını anlatmaktadır...”

Osmanlı’da eğitimin nasıl geliştiğini öğrenmiş oldunuz mu bu Türkçe öğretmenini adayından ... Edebiyat Osmanlı’da nasıl gelişmiş, demek ki: aşk, şarap şiirleri yazmayı bırakmışlar, burjuvaziye küfürler etmeye başlamışlar, böylece edebiyat gelişmiş!..

“Dökenin de avradını...” fena bir küfür değil, Anadolu’lu kızgın bıçkınlar bu tür küfürler ederler etmesine de, bu dört-lüğü kağıda yazan öğrenci bir KIZ!..

Buyurun, buradan yakın!..

Alın, küfürnâmeden başka bir örnek:

Sınıf:2/M

No: 545

İmtihan Tarihi:20.03.1979

Soru 3) Osmanlı toplumunda edebiyatın değişimi ve gelişimini inceleyiniz.

Cevap 3) “Osmanlı toplumunda böylece iki tür edebiyat oluşmuştur. Halk edebiyatı, divan edebiyatı. Divan edebiyatı

saray çevresinin edebiyatıdır. Yani belirli bir çevrenin edebiyatıdır. Osmanlıca, Arapça, Farsçanın karışımı bir dil ile yazılmıştır. Halk bunu anlayamazdı. Halk edebiyatı ise yıllar yılı ezilmişliğini dile getirir edebiyatında.

Şalvarı şaltak Osmanlı

Eğeri kaltak Osmanlı

Ekende yok biçende yok

Yiyende ortak Osmanlı

Diyerek kendi durumunu ifade etmiştir... ”

Vay beee! Sen neymişsin Osmanlı!..

Sınav kâğıtlarını inceleyince, şu soruyla da karşılaştım: Türkler neden kendilerine özgü bir edebiyat yaratamamışlardır?

Önce şaşırdım, herhalde yazım hatası dedim.

Sonra, kâğıtlardaki zırvalara bakınca, yazım hatası olmadığını anladım.

Bir anlam veremedim bu soruya... Ki ben aynı zamanda Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü de, hem de örgün eğitimde okuyarak, üstün derece ile bitirmiş bir insanım. Evet, Tarihçiyim, İlahiyatçıyım ve Edebiyat ile de hiç ilgimi koparmadım bu yaşıma kadar.

Ulan sorunun başındaki Türkler kelimesinin yerine bu çağda dünyanın en ilkel kabilelerinden sayılan Kayapo (Brezilya), Kalash (Afganistan), Cahuilla (Filipinler), Andamane (Bengal), Piraha (Amazon)... kabilelerden birinin adını yazsanız soru anlamlı olur.

Neyse, önce soru ve cevaba bakalım:

Sınıf:2/B

No:277

İmtihan Tarihi: 22.12.1978

Soru 3) Türkler neden kendilerine özgü bir edebiyat yaratamamışlardır?

Cevap 3) “Türkler kendilerine özgü bir edebiyat yaratamamışlardır. Çünkü: Osmanlı Devletinde bütün her şey padişah ve yüksek zümrenin elindeydi. İstedğini asıp kestirebiliyordu. Toprakları eşit olarak değil saray yakınlarına daha fazla diğer kesimlere daha az dağıtıyordu. Köylüden bu topraklar karşılığında (öşür) birtakım vergiler alınıyordu. Böyle olunca edebiyat da saray edebiyatı şekline giriyordu...”

Sınıf: 2/B

No:192

İmtihan Tarihi: 22.12.1978

Soru 3)Türkler neden kendilerine özgü bir edebiyat yaratamamışlardır?

Cevap 3) “Eskiden özel mülkiyetler, ırklılığa yoktu. Bu böyle gelmiş, böyle gitmeyecektir. İlk insanlarda dahi ortaklaşa bir hayat görülmekteydi.

Toplumun sosyoekonomik yapısını incelerken toplumdaki üretim ilişkilerini de göz önüne almamız gerekir. ÜRETİM İLİŞKİLERİ:

a-)Üretim araçları: 1 -Toprak, 2-Her türlü alet edevat, araç, 3- Makineler, 4-)Tesisler

b-)Emekçiler: “Zenginliğin anası topraksa babası da emekçidir.”

c-)Üretim tecrübesi: Üretim güçleri köleler, işçiler bağlı beylikler vs.

Toplumumuzda emekçilerin hiçbir hakları yoktur. Kapitalistlerin emrinde köle gibi çalışıyorlardı. Eskiden Osmanlılar zamanında efendilerin buyruğunda esir, köle gibi yaşıyorlardı. Çalışmazlarsa kamçılanıyor, dövülüyorlardı. Her türlü işkence ediyorlardı. Sosyoekonomik yapı çok bozuktur.

Türkler emekçileri sömürmekten başka düşüncesi olmadığı için kendilerine özgün bir edebiyat yaratamamışlardır.”

Gördüğünüz gibi, öğrencinin zekâsından mı, yoksa tüm sınav kâğıtlarında gördüğümüz “imam bildiğini okur” anlayışıyla mı, padişahın astığı astık, kestği kestik lagalugasıyla, köylü, toprak, sömürüsü edebiyatı yapıyor? Vallahi anlayamadım!..

Ama aklım karıştı... Peki bu Fuzûlî Ugandalı mıydı?

Bâkî, Tanzanyalı mıydı? Nedim, Nijeryalı mıydı?

İtrî, Dede Efendi, Şeyh Galib, Yahya Kemal, Faruk Nafiz... Sayısız sayfaları isimlerle doldurmam gerekir... Gerçekten bunlar nereliydiler, bunların bizim edebiyatımızın duayenleri olduğu uydurulmuş hikayelerden, menkıbelerden miydi de, haberimiz yok?..

Bunları yazarken rahmetli Cahit Sıtkı'nın Otuz Beş Yaş şiiri aklıma geldi. Şöyle diyordu merhum:

Gökyüzünün başka rengi de varmış!

Geç fark ettim taşın sert olduğunu.

Su insanı boğar, ateş yakarmış!

Her doğan günün bir dert olduğunu,

İnsan bu yaşa gelince anlarmış.

Evet, evet... Ben de 60'lı yaşlara gelinceye kadar bu coğrafyada yaşayan, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan şucu-bucu birçok insanın, bu toprakların insanı olduklarını, sadece farklı dünya görüşü taşıdıklarını kendi kendime kabul ettirmeye çalıştım, ama nafile!..

Bütün zorlamalara rağmen ne aklım, ne kalbim buna can-ı gönülden evet demedi!..

Bu ülkede gerçekten Atatürkçü, gerçekten solcu-Marksist, gerçekten liberal çok az insan tanıdım ve onlara karşı hep vicdanlı ve saygılı davrandım.

Ama bu kisvelere bürünmüş kişilerin kahir ekseriyetinin büründükleri kisvelerle alakaları yoktu!..

Bunlar, kumaşları Anadolu Tezgahında dokunmamış mah-luklar!..

Bunlar, Allah'la problemlili yaratıklar!..

Bunlar, bir nevi şizofren, tek dertleri Anadolu coğrafyasından "Tanrı"yı silip yok etmek!..

Bu nedenle de Osmanlı'yı ataları olarak görmüyorlar, Ruslara, İngilizlere, Fransızlara beslemedikleri husumeti Osmanlı'ya besliyorlar!..

Bu nedenle Osmanlı'nın her şeyine düşman oldukları için, edebiyatını da kendi edebiyatları saymıyorlar...

Sadece Türk olduklarını yerine göre mırıldanıyorlar, yerine göre böğürüyorlar!..

Ama bu Türk, tarihteki Türk değil!..

Kendilerinin uydurduğu Türk!..

Bu Türk, Tarihî Türk'ten hazzetmeyen, Tarihî Türk'ün dininden, imanından, örfünden-âdetinden, türküsünden, folklorundan, yemeğinden, giyiminden nefret eden Türk!..

Aslında bu şizofren mahlukat güruhu Türk kelimesini de mecbur olduğu için kullanıyor!..

Gönlünde başka şeylerin yattığı, yüz hatlarından belli oluyor olmasına da, haydi neyse, burada keselim!..

Daha fazla sizlerin de sinirlerini germeyeyim.

Peki bu güruh, kökten edebiyata karşı mı, bunların hiç mi sevdiği, okuduğu edebiyatçılar yok?..

Elbette bunların da bir edebiyat anlayışı vardır, olacaktır. Ama bu edebiyat Marksist felsefenin ürünü olmalıdır.

Alın size birkaç örnek:

Sınıf:2/M

No:759

İmtihan Tarihi:20.03.1979

Soru 7) *Günümüz edebiyatımızı toplumsal ve kişisel oluşu yönünden inceleyiniz. Toplumcu yazarlardan örnekler veriniz. Neden toplumcu olduğunu belirtiniz.*

Cevap 7) *“Günümüz edebiyat ürünlerine baktığımızda toplumsal sorunların işlendiğini görürüz. Çünkü halkımız uyanmaya başlamış, sorunlarının üstesinden gelme yollarını bilmiştir. Edebiyatçılarımızda gerçekçi bir yaklaşımla toplum sorunlarını dile getirmektedirler. Fakir Baykurt, Yaşar Kemal, Aziz Nesin, Bekir Yıldız, Uğur Mumcu yazarlarımız toplumcu yazarlardır.”*

Sınıf:2/M

No:928

İmtihan Tarihi:20.03.1979

Soru 7) Günümüz edebiyatımızı toplumsal ve kişisel oluşu yönünden inceleyiniz. Toplumcu yazarlardan örnekler veriniz. Neden toplumcu olduğunu belirtiniz.

Cevap 7) “Günümüz edebiyatı toplumsal oluşu yönünden halkın sorunlarını dile getiren eserlerine kendi halkının öz yaşamını yansıtan toplumcu yazarlar günümüz edebiyatını toplumcu yapan Nazım Hikmet’in kişileridir. Örneğin, Orhan Kemal, Yaşar Kemal, Nazım Hikmet vb. Nazım Hikmet’in en değer verdiği ölçü halktı...”

Sınıf: 2/M

No:151

İmtihan Tarihi:20.03.1979

Soru 7) Günümüz edebiyatımızı toplumsal ve kişisel oluşu yönünden inceleyiniz. Toplumcu yazarlardan örnekler veriniz. Neden toplumcu olduğunu belirtiniz.

Cevap 7) “Günümüz edebiyatçılarının bazıları toplum olaylarını anlatır. Bunlar Aziz Nesin, Yaşar Kemal, Orhan Kemal, Nazım Hikmet, Fakir Baykurt gibi ünlü yazarlarımız toplumun içinde olan gerçekleri anlatmaktadırlar. Toplumcu oluşlarının nedeni sınıfsal bir topluma sahip bulunan memleketimiz halk kesimin sorunlarını dile getirmekte halkı uyarmak için çabalamaktadırlar. Halkın ezilmişliğini, sömürülmüşlüğüne ve uyuyan halk kesimine seslenmekte ne kadar erken uyarılırsa o kadar bu savaşın oluşacağını açıklamaktadırlar.”

Sınıf:2/M

No:547

İmtihan Tarihi:20.03.1979

Soru 7) Günümüz edebiyatımızı toplumsal ve kişisel oluşu yönünden inceleyiniz. Toplumcu yazarlardan örnekler veriniz. Neden toplumcu olduğunu belirtiniz.

Cevap 7) “Günümüz edebiyatında hem toplumcu hem kişisel sanatçılar vardır. Örneğin Yaşar Kemal, Nazım Hikmet, Kemal Tahir vb. gibi yazarlarımız toplumcu yazarlarımızdır. Çünkü ezilen kesim içerisinde çıkmışlar ve o kesimin dertlerini yapıtlarında incelemişlerdir. Bunun yanında ezen kesimden yetişen yazarlarda vardır. Bunlarda kişisel eserler meydana getirmişlerdir.”

Sınıf:2/M

No:646

İmtihan Tarihi:20.03.1979

Soru 7)Günümüz edebiyatımızı toplumsal ve kişisel oluşu yönünden inceleyiniz. Toplumcu yazarlardan örnekler veriniz. Neden toplumcu olduğunu belirtiniz.

Cevap 7) “...Eğitim belli egemen kesim yani burjuvazinin düzenlendiği şekildedir. Körletilmiş bir eğitim vardır. Toplumsal olaylara ve halka inilmez. Günümüzün yazarları ise toplumsal olaylara ve burjuvazinin döndürdüğü çeşitli olayları halka yansıtmaktadırlar. Toplumcu yazarlarımızdan Nazım Hikmet, Aziz Nesin, Fakir Baykurt, Erdal Öz’ü sayabiliriz...”

Sınıf:2/B

No:173

İmtihan Tarihi:20.03.1979

Soru 7) Günümüz edebiyatımızı toplumsal ve kişisel oluşu yönünden inceleyiniz. Toplumcu yazarlardan örnekler veriniz. Neden toplumcu olduğunu belirtiniz.

Cevap 7) “Ezilen sınıf birçok kişi değildir ezilen sınıf toplumun büyük bir kısmını oluşturmaktadır. Ama ezen, sömüren sınıf bir avuç kişiden başka bir şey değildir. Nazım Hikmet, Enver Gökçe, Yaşar Kemal, Orhan Kemal.”

Bir de mübareklerin şiir tahlilleri ile ilgili soruları var:

Sınıf: 2/B

No: 144

İmtihan Tarihi: 22.12.1978

Soru 5) Şiiri iç ve dış yapı bakımından inceleyiniz.

Ben bu yeryüzünü neyleyeyim

Aşksız arkadaşsız özgürlüksüz

Denizlerin dağların güzelliğini

Altın dağın keklüğünü

Demir çizmeli hergeleler yerken

Şair neyleyeyim bu şiirleri ben

Tahta atlardan uçurtmalardan söz eden

Cevap 5) “...Şair bu dizeleriyle ezilen, sömürülen bir sınıfı anlatıyor. Özgürlüğü başkasının elinde olan arkadaşsız, aşksız bir yaşantıda dağlar güzel olmuş, deniz güzel olmuş neye yarar diye sınıfının üzüntülerini dile getiriyor.

Altın dağın (Türkiye’nin taşı toprağı altın) keklüğünü ezen, sömüren, başkalarının hakkını alanların yediğini yansıtıyor...”

Sınıf: 2/B

No: 53

İmtihan Tarihi: 22.12.1978

Soru 5) Şiiri iç ve dış yapı bakımından inceleyiniz.

Cevap 5) "...Sen inim inim inlerken masum köylüm ezilirken, tüm olanaklardan yoksun ayakta durmaya bin bir gayret sarf ederken yaşamdan tad almada olanaksızdır. Bütün bu güzellikleri seyreden, içine sindiren, her şeyin en iyisine, güzeline sahip olan ayakları soğuk suya girmemiş, aklı hiçbir şeye yetmediği halde halkının sırtından geçinen hergelelerdir. Sadece kuru gürültüleri vardır. Sömürür, işçinin halkının ekmeğini, alın terini cebine koyup en lüks erişilmez yerlerde keyfine, rahatına bakarlar.

Herkes bilir gezmesini, en iyi yere gitmesini ama ne yazık ki parasız hiç biri gerçekleşmemektedir. Hele bu kölecî adaletsiz, sömürü düzeninde halk, emekçi bütün bu olanaklardan yoksun, çoluğu çocuğunu aç bırakmamaya gayret için köle gibi çalışmaktadırlar.

Hiçbir şeyi tatmamış, sadece yoksulluğun, perişanlığın içinde ezilmiş çocuk tahta attan, uçurtmadan ne tad alabilir. Karnı açken bütün bunlar ona nasıl güzel gelebilir. Bütün bunlar burjuvaların, kapitalist, para babalarının çocuklarına gösterilmelidir. Böyle bir düzende açken, her zevkten mahrumken emekçim, halkım nasıl böyle şeylerden, yeryüzünün güzelliklerinden zevk alabilsin.

Neyleyim bu şiirleri ben halkım, işçim inim inim inlerken..."

Sınıf:2/B

No:146

İmtihan Tarihi:22.12.1978

Soru 5)Şiiri iç ve dış yapı bakımından inceleyiniz.

Cevap 5) "... Demir çizmeli: Burjuvazileri demek istiyor.

Bunlar işçiyi sömürmekte demir çizmeli demekle işçiye ağır baskılar yaptığını demek istiyor.

En güzel şeyler demir çizmeli hergeleler yerken yani bunların her şeye sahip olduğuna fakat halkın bundan yoksun olduğunu söylüyor. Bunlar her ekonomik güce sahip fakat halk ezilmekte iken ben şiir yazmışım ne fark eder diyor.

Tema: Halkın sömürüldüğünü yani halkı ezen bir kişi olduğunu anlatmak istiyor... ”

Sınıf: 2/B

No: 816

İmtihan Tarihi: 22.12.1978

Soru 5) Şiiri iç ve dış yapı bakımından inceleyiniz.

Cevap 5) “Şiirden anlaşıldığına göre şair bu parçayı yaratırken toplumun, emekçilerin durumu kötü ve sıkıntılıdır. Sosyal yaşam bozuk, yoldaşsız, özgürlüksüz ve aşksız yaşanmaz diyor. Çünkü diğer taraftan Demir çizmeli hergeleler, sömürücü ezici güçler, emekçileri sömürüyor, özgürlük kullanılamıyor diyor. İşte böyle zamanlarda tüm bozukluklar, kapitalist, emperyalistlerin baskı, sömürü, ezici tutumları karşısında şiirler benim işime yaramaz, neyleyeyim diyor. Yaşamı iyi, eğlence ve zevk içinde tahta attan ve uçurtmalardan bahseden şiiri ben neyleyeyim diyor. Beni kendi sınıfımın mutluluğu, dertleri özgürlüğü düşündürür diyor.”

Başka bir şiir tahlili örnekleri:

Sınıf: 2/B

No: 53

İmtihan Tarihi: 25.12.1978

Soru 10) Şiiri iç ve dış yapı bakımından inceleyiniz.

Sizlere selam olsun üniversiteler.

Öğretmeni alınmış kürsüler

Öğretmenler

Sizlere selam olsun

Hürriyeti yazan eller, dizen eller.

Sizlere selam olsun makineler

Entertipler, rotatifler, bobinler.

Bu gülünç, aşâğılık

Namussuz şeyler dışında

Sana selam olsun

Zincirin, zulmün kör etmediği

Kırbacın kâr etmediği

Büyük tahammül.

Cevap 10) "Şiirin teması gerçek bir yaşamı içerir. Üniversitede okuyan gerçekçi, halk evlatlarına selam olsun. Gerçeği haykırdıkları için görevlerinden alınmış öğretmenler selam olsun sizlere. Sizler özgürlüğü haykıran hürriyeti anlatanlardansınız. Bu dizeleri yaratan sizlersiniz. Acı çeken, inleyen halkın yardımcısı sizlersiniz.

Aletlerle makinelerle adam olmuş çıkarıcıları sömürüyle gizli kapaklı entrikalarla araçlarla yaşamını sürdüren aşâğılık reziller, namussuzlar sizlere ise ancak yazıklar olsun diyebileceğim.

Tahammül et emekçim. Seni ne zincir, ne zulüm yıldırır. Hiç bir kuvvet davandan döndüremez. Sen sabret ki güzel günler, beklediğin güneş bir an evvel doğsun. Selam olsun sana tahammülü hiçbir zorbalığın ezemediği emekçi kardeşim."

Sınıf:2/C (hızlı eğitim)

No:156

İmtihan Tarihi:25.12.1978

Sorul 10) Şiiri dış ve içyapı bakımından inceleyiniz.

Cevap 10) "... Emperyalizmin uşakları olanların faşistlerin yapmış oldukları zincirli, kırbaçlı zulmün kâr etmediğini öğreneceklerdir diyor. Böylece biz devrimcilere yalnız büyük tahammülün gerektiğini söylemektedir.

Faşistlerin kallesçe kaypakça can kıydıklarını fakat bir gün gelecek bunların hesabı sorulacaktır. Bunun içinde bizlerin tahammülden başka bir şey olmadığını söylemektedir.

Örneğin, bu günlerde emperyalistlerin ekmeklerine dokunulduğu için onun uşakları olan faşistlerin Kahramanmaraş'ta yaptıkları hunharca öldürdükleri vatandaşlarımızın hesapları sorulacaktır. Bunun içinde bizlerin tahammül etmemiz gerektiğini söylemektedir. Böylece zincirin, zulmün kırbacın kâr etmediği bir gün gelecek anlayacaklar demektedir."

Sınıf: 2/D

No:179

İmtihan Tarihi:25.12.1978

Soru 10) Şiiri dış ve içyapı bakımından inceleyiniz.

Cevap 10) "... Teması: Hürriyet. Emperyalist güçler ne kadar emekçi halkımıza üzerine saldırılar düzenlese de gücünü yitirecektir.

Emekçi halkımız bu faşist düzenlere karşı tahammül etmektedir. Ama bir gün emekçi halkımız patlayacaktır..."

Sınıf:2/E

No:198

İmtihan Tarihi:25.12.1978

Sorul 10) Şiiri dış ve içyapı bakımından inceleyiniz.

Cevap 10) "...Anlatım: Şiirde üretim araçlarını elinde bulunduran egemen güçlere karşı verilen mücadele ele alınmaktadır. İnsanın bilinçlenmesi ve kararlı mücadelesi sonunda egemen güçlerin bu zinciri kırılacaktır. Bütün bu uğraşlar işçilerin, köylülerin ve tüm emekçilerin kararlı mücadelesi ile gösterecekleri sabırdır...

Tema: Burjuvaziye karşı verilen kararlı mücadele."

Yanarım, yanarım da bu güruhun Yılmaz Güney'i, Enver Gökçe'yi, Erdal Öz'ü, Fakir Baykurt'u ... ünlü yazar ve edebiyatçılar olarak yere göğe sığdıramamalarına yanarım!...

Yeter, yoruldum bu Türkçe ve Öğretimi Dersi'nin sınav kâğıtlarındaki soru ve cevap saçmalıklarından ...

Bu kadar yeter bence, okuyucuda bir kanaat oluşturmada yeterli!..

Evet, gelelim yeni bir derse...

Ahlak Dersi Sınav Kâğıtlarından Örnekler

Marksist felsefede ahlak, üstyapının bir birimidir. Sömürülen sınıfa karşı kullanılan bir alettir.

Bu nedenle, ahlak ve ahlaki ilkeler savunulamaz.

Hele hele dinden kaynaklanan ahlak kuralları hiç savunulamaz.

Ahlak, burjuvazinin en önemli sömürü araçlarından biridir.

Bu kelimeyi Marksist-Komünist olmasalar da, bizim Ke-malist, laik, sosyal demokrat kesim de pek sevmez! Bu neden-le onun yerine üretilen, ama hiçbir şekilde ahlak kelimesini karşılamayan, onu çağrıştırmayan Etik kelimesini kullanırlar!..

Yiyeyim sizin etiğinizi!..

Müfredat gereği Eğitim Enstitülerine de konan Ahlak Der-si nasıl işleniyordu bu Marksist öğretmenler tarafından, ör-neklerle görelim.

Soru: Bireyin ahlak yapısına parasal yapısı yararlı ve zararlı yönlerden nasıl etki yapar?

Şimdi bu soruya öğrenciler nasıl cevap vermişler, bakalım:

Sınıf:2/K

No:171

İmtihan Tarihi: 19.12.1978

Soru: Bireyin ahlak yapısına parasal yapısı yararlı ve za-rarlı yönlerden nasıl etki yapar?

Cevap: "... Yoksul, aç halk kitlesi düşünecek olursak, bu halkın içinden çıkan çocuk ahlaklıdır, fakat açlığını giderme-si için yemesi gerekli. Bu durumda kalan birey çaldığı zaman burjuvazi bunu ahlaksızlık diye nitelendirirler. Aslında bu ah-laksızlık değildir. Günlük gereksinimi olan açlığını gidermesi-dir sadece.

Burjuva pislikleri içince büyüyen bir bireyi düşünecek olur-sak bu birey sömürmeyi, başkalarının kanını emmeyi ta kü-çükten öğrenmiştir. O da ezmek, emmek isteyecektir, emekçi sı-nfımızın, halkımızın kanını. Çünkü o ahlak ilkelerini almıştır

çevresinden. Yalanı, ezmeyi, zulmetmeyi öğretmiştir ona içinde yaşadığı çevre... “

Sınıf: 2/G

No: 496

İmtihan Tarihi: 19.12.1978

Soru: Bireyin ahlak yapısına parasal yapısı yararlı ve zararlı yönlerden nasıl etki yapar?

Cevap: “Bu düzende insanın aç kalmamak için para gereksinimi vardır. Düzenin getirdiği para sadece aç kalmamak içindir. Ezilen sömürülen halka çok az miktarda verilen paranın yanında para babalarının kazançları milyarları bulmaktadır. Onlar ailece en iyi yaşamayı arzularlar, çocuklarını kolejlerde okutmayı arzularlar ve hatta okula giderken yorulmasın diye de birer taksi alıverirler. Onların düşündükleri şeyler, kendi mutlulukları ve ceplerine giren sayısını bilmedikleri paradır.

Zengin parayı düşünür, fakir yoksulluğun, çilenin, eziyetin ve sömürünün getirdiklerini düşünür. Düşünür fakat halledecek bir çaresi yoktur ki eli kolu ayağı bağlanmıştır para babaları tarafından. Yaşamak için çırpınan ezilen halkın bir zenginin parasına, malına göz koyduğunda veya aldığı anda hırsızlıkla suçlanır. Oysa acaba suçlu kim? Şu bir gerçek ki suçlu para babasının ta kendisidir. Hiç bir zaman içinde çilenin, sömürünün esiri olan fakir halkımın malını çalmasıyla hırsız olamaz ona hırsız damgasını da vuramayız. Sadece hakkını almıştır. “Hak verilmez alınır”

Sınıf: 2/G

No: 14

İmtihan Tarihi: 19.12.1978

Soru: Bireyin ahlak yapısına parasal yapısı yararlı ve zararlı yönden nasıl etki yapar?

Cevap: "... Çalışmakla çok para kazanılır fakat çalışan kesimin eline pek bir şey geçmez. Çünkü bunların kazandıkları paranın birçoğunu patronlar almaktadır. Çalışan emekçi günde on saat çalışıyorsa bu çalıştığı için üç saatlik kazancını kendisi, geriye kalan yedi saatlik kazancıda bir emek sarfetmeyen patronu alır. İşte bu durumlar toplumda büyük haksızlıklara yol açar. Burada çalışan kişi o kadar çalışıp didinmesine, alın terini dökmesine karşın emeğinin karşılığını alamamaktadır. Bu da toplumda sınıfların meydana gelmesine sebep olmaktadır. Başkalarının sırtından geçinip daha lüks ve konforlu bir hayat geçiren kişiler hiçbir zaman kendileri çalışmazlar, bir de işyerine gittikleri anda çalışanlara birçok bahaneler söyleyerek onların morallerini de bozarlar. Hâlbuki gel geç makinenin başına sen yap dense o işi de beceremeyeceklerine eminim..."

Ne söylenebilir bu cevaba?..

Solcu, devrimci kardeşler, burjuvazinin malını-mülkünü çalabilirsiniz, bu hırsızlık değildir! Zengin zaten, fakiri sömürerek hakkını gasp etmiştir. Fakir, malını geri almıştır, bu kadar!

Zira hak verilmez, alınır!

Soru: "Bireyin ahlakî noksanlıkları size göre nerelerden kaynaklanır?"

İşte cehalet ve ideolojik körlüğün ifadesi olan muhteşem bir cevap :

Sınıf:2/H

No:335

İmtihan Tarihi:21.12.1978

Soru: Bireyin ahlaki noksanlıkları size göre nerelerden kaynaklanır?

Cevap: "... Yoksul halkımız yazgı deyip boyunlarını bükerek. En güzel yaşam biçimi onların da en yüksek ereği, istemidir. Niye onlarda insanca yaşamasınlar. Daima ezilsinler. Her olanakları olan bireyin, o küçük evinde oturan bireyden ne eksigi vardır ki. Sadece düzenin getirdiği eşitsizlikle, bilinçsizlik vardır.

Of! Artık canına doymuştur. Her şeyi göze alıp hırsızlık yapacak kadar. Şimdiye değin de hırsızlığın kötü olduğu beyinlerimize işlenmiştir. Niye kötü olsun, patron adamın biraz giysilerinden, eşyalarından çalmak! Hayır, hayır bu ne kötü, ne de hırsızlıktır. O emekçi yoldaşın hakkıdır zaten o. Daha da fazlası akladır.

Fakat... Bu düzende o emekçinin kafasına öyle balyozlar vurulur ki. Devlet hep egemen sınıfa çalışmıyor mu? Gerekli ceza verilir, hırsızlık yaptı diye. Karnı tokun açtan haberi olur mu? Toplumumuz, uyuyan halkımız, kapitalizmin getirdikleriyle o emekçinin ahlaksız, hırsız, kötü olduğunu söyler. Aslında neden? Şu düzenin bozukluğundadır..."

Yoruma lüzum var mı?

Soru: Ahlakî kusurlardan öfke ve kini tanıtınız.

Aslında son derece güzel bir soru, tabi bardağın dolu tarafından bakanlarca!..

Ama bakın bardağın boş tarafından bakınca, nasıl algılanıyor?

Sınıf: 2/G

No: 931

İmtihan Tarihi: 26. 12. 1978

Cevap 5) “Kin bir kişiye devamlı olarak kötülük düşünmek. Nihayet bunu açığa çıkartan son damlasına öfke denir. Çıkarlarına ters düşen şöenist duyguların kölesi olan faşistlerin emekçi halkı K.Maraş ta katlettiği gibi “UNUTULMA-SIN KANLAR YERDE KALMAYACAKTIR.”

Sınıf: 2/K

No: 171

İmtihan Tarihi: 26. 12. 1978

Cevap 5) “Öfke: Bireyin, bir başka bireye kızmasıdır. Öfke çabuk geçicidir. Kin ise öfkelerin birleşmesinden oluşur. Birey kin duyduğu kişiyi ya bazı kötülükler etmek ister, ya da kin duyduğu kişiyi yok etmek ister, bazı kişilerde kin tutmaz, kızdığı kişiye o anda söyler ve öfkesi çabuk geçer.

Bende proleter sınıfın bireyi olarak, burjuvazi sınıfına karşı aşırı bir kin duyuyorum. Sosyalizm kurulursa bu kin ve öfkele-rimiz tümüyle ortadan kaybolacaktır.”

Soru: “Özgür ve demokratik ilkelere dayalı sosyal yaşayışımızda büyük yeri olan düşünce ve inanç hürriyetini kavramları için olanak ve ortam hazırlamak olan ahlak amacını açıklayınız?”

Bu sorudan bir şey anlayan beri gelsin!..

Sonradan Türkçeyi öğrenmiş bir Fransız bile, bu şekilde kelimeleri arka arkaya dizerek, böyle anlamsız, rezalet bir cümle kuramaz!

Cümlelerin “...kavramları için” kelimelerine kadar ifade açısından bir noksanlığı yok... Ama ondan sonra gelen “olmak... amacını açıklayınız” kısmı bir felaket!..

İşe ideoloji bulaştıracak ya, o nedenle eli-ayağına dolanmış, pardon dili damağına dolaşmış!..

Adeta, “devrimci gençler, ne demek istediğimi anlıyorsunuz, sallayın gitsin!..”

Buyurun sınav kâğıtlarına:

Sınıf:2/F

No:857

İmtihan Tarihi: 14.05.1979

Soru 1) Özgür ve demokratik ilkelere dayalı sosyal yaşayışımızda büyük yeri olan düşünce ve inanç hürriyetini kavramaları için olanak ve ortam hazırlamak olan ahlak amacını açıklayınız.

Cevap 1) “Türkiye’nin bugünkü durumunu ele alırsak bazı özgürlüklerimizin istemeden elimizden alındığını açıkça görebiliyoruz. Düşünce ve inanç hürriyetleri kavramları sadece laf olarak kalmaktan öteye gitmemektedir. Bugün kendi inançları fikirleri olmayan kişiler birçok işkencelere ve zulümlere karşı koyamamakta ve onların altında ezilmektedirler. Onlardan kurtulmaya çalışmaya başladığı zaman karşısında egemen sınıfları bulmakta ve bunlarda onların başkaldırmalarını anarşi olarak dinsiz kitapsız bunlar diyerek ezilen halk kitlelerini kendileri için uğraşan ilerici kişilere düşman etmektedirler. İlerici kişilerin ezilen kitleleri uyarması bilinçlenmelerini sağlamaması için bir takım oyunlarla engellemeye çalışmakta ve bunu da başarmaktadırlar. Bir

gün gelecektir ki bu ezilen sömürülen halk kitleleri uyanacak özlediği rejime sisteme kavuşacaktır."

Sınıf:2/G

No:156

İmtihan Tarihi:09.08.1978

Soru: Özgür ve demokratik ilkelere dayalı sosyal yaşayışımızda yeri olan düşünce ve inanç hürriyetini açıklayan bir yazı yazınız.

Cevap: " ... Ama bu gün böyle değildir. Halkı sömürmeye alışmış, çıkarıcı kodaman kişiler, patronlar, tüccarlar, toprak ağaları kısacası zengin burjuva sınıfı kendi menfaatlerine ters gelen ve çıkarını etkileyen düşünce ve inançları ezmekten ve ezdirmekten geri kalmamaktadırlar. Fakir köylüyü, boğaz tokluğuna çalışan işçiyi ve memuru her zaman sömürerek onların alın terlerini diskoteklerde, barlarda yiyip durmadan sefa sürmektedirler. Fakat bu böyle sürmeyecektir düşünce ve inanç hürriyetini menfaatlerine dokunduğu için zorbalıkla kafalardan silmeye çalışanlar bir gün acı hüsrana uğrayacaklardır..."

Sınıf:2/G

No:182

İmtihan Tarihi:09.08.1978

Soru: Özgür ve demokratik ilkelere dayalı sosyal yaşayışımızda yeri olan düşünce ve inanç hürriyetini açıklayan bir kompozisyon yazınız.

Cevap: "...Sözde fikir özgürlüğü vardır. Egemen sınıfın menfaatine dokunan bir tek sözcük söyle veya yaz. Kanun

derhal yakana yapışır, fakat kanun da bir maddesinde 'kişi istediği gibi yaşar, fikir ve inançlarında serbesttir' der. Buna dayanarak fikir adamları özgürce fikirlerini yazarlar. Basına sunarlar. İki gün sonra tüm kitaplar toplatılır ve kendisinde tutuklanır. Özgür düşünce ve inancın mükâfatını bu şekilde alır.

Kapitalist ülkelerde düşünce, inanç ve fikir özgürlüğü göremiyorum."

Sınıf:2/G

No:276

İmtihan Tarihi:09.08.1978

Soru: Özgür ve demokratik ilkelere dayalı sosyal yaşayışımızda yeri olan düşünce ve inanç hürriyetini açıklayan bir yazı yazınız.

Cevap: "...Bunu bir örnekle açıklamaya çalışalım. Kanunlarımızda herhangi bir yere gitmeyi, oralarda gezip eğlenmeyi kısıtlamaz. İstedğin yere git eğlen der, ama bunu maddi bakımdan kısıtlar. Tatil geçirecek olsak paramız yok bunu kim yapabilir bunu ancak zengin olanlar, paralı olan kodamanlar yapar gezer eğlenir biz fakirler eziliriz.

Özgür ve demokratik bir dönemde düşünme özgürlüğü yanında maddi özgürlüklerde verilmeli. Kanunlar koyup zenginlerinin mallarının bir kısmı ezilmiş sınıfın fertlerine dağıtılarak azda olsa bir eşitlik sağlanmalıdır."

Soru: "Dünya ve ahlak görüşlerini, bu görüşlerin nereden nasıl kaynaklandığını, insan toplumlarının yapısal özelliklerini açıklayan bir kompozisyon yazınız."

Bu sorunun cevaplarını okursanız, herhalde kafayı yersiniz. Soru ile cevaplar, tam da “dam üstünde saksıya, bur beline kazmayı!” modunda.

O nedenle hem sinirleriniz bozulmasın, hem de vaktinizi telef etmemek adına, sadece bir örnekle yetineceğim:

Sınıf:2/G

No:182

İmtihan Tarihi:08.03.1978

Soru: Dünya ve ahlak görüşlerini, bu görüşlerin nereden nasıl kaynaklandığını insan toplumlarının yapısal özelliklerini açıklayan bir kompozisyon yazınız.

Cevap: “...Öyle ahlaksızlıklar olur ki bunların kökünde ekonomik nedenler yatmaktadır. Aslında kişiler bu işleri bazı gereksinimlerini karşılamak için yapıyorlardır. Fakat egemen olan taraf açlığın, yoksulluğun ne demek olduğunu bilmediğinden veya kendi işlerine gelmediğinden bunları ahlaksızlıkla suçlarlar. Kanunlar onlardan yanadır. Bir kişi hırsızlık yaptığında yakasına kanun yapışır ve cezan şu kadar derler...

Egemen sınıflar kendi çıkarlarına ters düşen herşeyi ahlaksızlık olarak nitelendirdi ve kendilerini koruyan kanunlar çıkardılar. Sözde bu kanunlar halkı korur. Onların malını ve canını korur. Ama gerçekten halk kitlelerinin canından başka verecek hiçbir şeyi yoktur...

Kısacası ahlak kuralları, egemen sınıfın çıkarmış oldukları üstü altın kaplamalı kupada verilen uyuşturucu ilaçtan başka bir şey değildir...”

Alın size bir de güzel ve anlamlı bir soru.

Soru: “Ahlak bunalımından kurtulmak için nelere ilgi göstermeliyiz?”

Evet, soruyu görünce çareleri madde madde zihninizde sıraladınız, eminim.

Yalan söylememek.

Dürüst olmak.

Her zaman doğrunun ve haklının yanında olmak.

Kendimiz için istediğimizi, başkaları içinde istemek; kendimiz için istemediğimizi başkaları için de istememek.

Daha sayalım mı?

Bence lüzumsuz!..

Bu maddeler neden hemen aklımıza bir çırpıda geldi diye bir soru soracak olursak, cevabı, bardağın dolu tarafından baktığımız için!..

Öğretmenin kastı neydi, nasıl bir cevap istiyordu, bu, sorudan anlaşılmamaktadır.

O nedenle cevaplara bakalım:

Sınıf:2/1

No:220

İmtihan Tarihi:26.12.1978

Soru 4) Ahlak bunalımından kurtulmak için nelere ilgi göstermeliyiz?

Cevap 4) “... Ahlak bunalımlarını her sınıfta görüyoruz. Burjuvazi bu bunalımlarını gizler. Tüm ağırlık fakir halkın sırtındadır. O ahlaksızdır, o yalancıdır, o sahtekârdır. Oysaki pek çok ahlaksız onlardır. Halkın sırtından geçinen ahlaksızlardır. Ahlak bunalımları sınıfsal ayrıcalıklardan doğmakta...”

Sınıf:2/G

No:348

İmtihan Tarihi:26.12.1978

Soru 4) Ahlak bunalımından kurtulmak için nelere ilgi göstermeliyiz?

Cevap 4) "... Bugün ahlak kuralları dinde olduğu gibi ade-ta bir afyon gibi insanı uyuşturmaktadır. Bir yaptırım ve değer yargısı olan ahlak insanın özgürlüğünü kısıtlamaktadır. Şöyle yaparsan ayıp böyle yaparsan ayıp gibi birtakım yaptırımlara hâkim durumdadır. Hiç bir zaman insanın özgür düşünceleri-ne ve özgürce yaşayışına yer vermemektedir."

Cevaplardan ne olduğu anlaşıldı. Öğretmen bu kâğıtlara yüksek not vererek geçirmiş, mesele vuzuha kavuşmuştu.

Demek ki neymiş?

Ahlakî kurallarda din afyonmuş!..

Ahlakî kurallar, özgürlükleri kısıtlıyormuş!..

Sömürenlerin, sömürü aparatıymış ahlakî kurallar!..

Soru: "Ahlakî toplumsal yaşayış, inanç ve ekonomik açıdan inceleyiniz."

Felsefe alanında, "ahlak felsefesi" dalında müthiş bir dok-tora konusu.

Bu alanda doktora giriş sınavını kazanan öğrenci, iki yıl konu ile ilgili dersler alır, seminerler hazırlar, ardından yeter-lilik sınavına tabi tutulur... Eğer bu safhaları başarılı olarak geçerse, beş kişilik profesörlerden oluşan jürinin de olumlu ve yeterli görmesiyle...

Öğrenciye denir ki, buyurun sana 4 yıl süre, haydi başla tezine!..

Her altı ayda da tez izleme komitesince (en az üç veya beş öğretim üyesinden oluşan) sınava tabi tutulur: Bu altı ay neler yaptın diye sorgulanır. Başarılıysa, devam et, denir.

Her altı ayda da bu tekrarlanır.

Dört yılın sonunda tez savunma sınavına alınır: Başarılı görülürse Dr. ünvanı verilir. Başarısız görülürse, ya süre verilir ya da tez reddedilir.

İlim âleminde durum bu iken, bizim ideoloji üretme çiftliklerinde bu soruyu soran hocayı ben olsam tımarhaneye tıkarım!..

Ulan öküz, bu çocuklar okur-yazar bile sayılmazlar. Bir üniversiteyi kazanamamış, örgütlerin verdiği listelerle bu okula kaydolmuşlar, üstelik 45 gün eğitim alacaklar. Her sınıfta 12 ders olsa, 45 günde her dersi iki sefer görecek...

Dalga mı geçiyorsun, doktora konusu olacak bir başlığı soru olarak soruyorsun?..

Neyse bu haşlama safahatını kısa tutalım da, bu doktora konusu olacak soruya, bakalım bu devrimci tosuncuklar ne cevap vermişler.

İşte örnekler:

Sınıf:2/M

No:998

İmtihan Tarihi:26.12.1978

Soru: *Ahlaki toplumsal yaşayış, inanç ve ekonomik açıdan inceleyiniz.*

Cevap: *"... Dini inançlar bakımından birkaç gün önceki Kahramanmaraş olaylarını göz önünde alarak faşist sal-*

dırganlar halkı kandırarak kurşun yağmuruna tutmuşlar ve 100'ün üzerinde ölümler verilmiştir. Bunlar bütün dini alet edinip halka, topluma, çeşitli saldırılar yaparak kendilerinden olmayanları yok etmeyi amaçlamışlardır. Böyle faşist saldırganları bin bir kere lanetliyorum. Ekonomik açıdan ticaret olsun, işçilik olsun birtakım burjuva tabakaları ezmeye çalışmak karnı doyaya çalıştırmak ve sömürmektedir. İşçi emekçi sınıfının elindeki bir lokma ekmeğini bile eli den almak istemektedir, kendilerine göre buna işte ahlaklı kişiler derler, bunun neresi ahlaktır sen işçinin emekçinin hakkını elinden al sömürmeye devam edersen buna ahlak kuralını uyguluyor der miyiz tabi ki denmez ve denemez de... “

Sınıf: 2/M

No:4

İmtihan Tarihi:26.12.1978

Soru: Ahlakı toplumsal yaşayış, inanç ve ekonomik açıdan inceleyiniz.

Cevap: “... Bir taraftan köylü çiftçiliğin akşama kadar çalışıp, 5-6 çocuğunu zor besleyip, geçimini zor yapıp, diğer taraftan da bir fabrikatör çalışma denen bir şey bilmeyen sadece işçilerin kendinin yemesi, işçilerin ne aldığından anlamayan kişidir. Taksisiyle canının istediği yere gidip geliyor. Gezip eğlenebiliyor. Hatta işçiler tarafından ayağına yemek bile getirtebiliyor. Bu kişilere göre öbür kişilerde ezilme alçalma görülüyor...”

Sınıf:2/M (Hızlı eğit.)

No:524

İmtihan Tarihi:26.12.1978

Soru: Ahlakî toplumsal yaşayış, inanç ve ekonomik açıdan inceleyiniz.

Cevap: "...inanç bakımından ahlak ise bugün çeşitli demagogilerle halkı sömürmeye çalışmaktadırlar. Din ve ahlaktan bahseden kişiler bunu kendileri uygulamamaktadırlar. Çünkü onlar açığöz geçinen kendi çıkarlarını halkından farklı tutan kişilerdir. Örneğin bir adam camiye namaz kılmaya gitmiyorsa, ramazan orucunu tutmuyorsa yobaz kişiler, gerici kişiler tarafından komünist damgası ahlaksız damgasını vurmaktadırlar. Hâlbuki bu kişiler namaz kılarlar, oruç tutarlar fakat ahlaksızlığın en alasını yaparlar. Bugün hacca gitmek onların dini inançlarından değildir. Oradan getirdikleri kaçak eşyalar için gitmektedirler. Dine bağlı olduklarını sanarak ve bunun yaygarasını yaparak halkı uyutmak, onların maneviyatlarını sömürmek ve kendilerinin daha çok kâr amacını yükseltmek en büyük ahlaksızlıktır...

...Sermaye sınıfı çalışan emekçilere ekonomik hakları vermemektedir. Çünkü bunlara haklarını verdiği zaman onların kârlarında da artı değerde düşme görülecektir. İşçilerin ve emekçilerin üzerinde emekleriyle oluşan ekonomide çok büyük ahlaksızlık olmaktadır..."

Gördünüz, işte cevapları!..

İmam, bildiğini okuyor!..

Artık bu konuyu noktalayayım istiyorum. Ancak, bir soruda bana sataşıldığı için, onu aktarmadan bu bahsi kapatmak istemiyorum.

Bana sataşan soru şu:

“Bilim adamında bulunması gereken ahlaksal özellikler nelerdir?”

Tüm kâğıtlardaki ana ölçü şöyle verilmiş: *“Bilim adamlarımızın her şeyden önce devrimci bir ahlak anlayışına sahip olmasıdır...”*

Başta ben olmak üzere, binlerce bilim adamı nanayı yedi!..

Eğer halk devrimini gerçekleştirebilselerdi, vallahi bizi kıyma mı yaparlardı, yoksa kuşbaşı kavurma mı, bu noktada endişeliyim.

Feto denen hain şizofren de 15 Temmuz darbesinde ele geçirilen 52 kişilik infaz listesine kankam Turgay Güler’le beni de dahil etmişti!..

Şizofren hainden işin doğrusu nezih ve temiz yöntemle bizi tahtalıköye göndereceğini hiç düşünmemiştim.

Turgay’a hep şunu söyledim durdum: Turgay, bir darbe yaparlarsa, derimizi soyup içine saman doldurup Taksim Meydanı’nda asarlar!.. Gelen geçen Fetocu tükürsün, vicdanlı vatanseverlere ibret olsun, ayaklarını denk alsınlar diye!..

Neyse ki, Cenab-ı Hak bu sapkın gruba, CIA ve MOSSAD beslemesi haine bu fırsatı vermedi!...

Lafı buraya getirmişken, şunu da kaydedeyim: 12 Eylül 1980 öncesi Eco iktidarı döneminde başta Dev-Yol, Dev-Genç olmak üzere tüm sol terör örgütleri bu milletin çocuklarının beyinlerini Marksizm ve ateizmle nasıl yıkayıp devlet-millet haini haline getirdilerse, Feto ve piçleri de bu fakir milletin çoluk-çocuğunun beyinlerini yıkayarak, vatan ve millet haini haline getirdiler.

Din Bilgisi Sınav Kâğıtlarından Örnekler

Din Bilgisi sınav kâğıtlarına bakarken, işin doğrusu eften-püften, ilk-ortaokul seviyesinde soru ve cevaplarla karşılaşacağımı düşünüyordum.

- İslam'ın şartı kaçtır? Maddeler hâlinde yazınız.
- İmanın şartı kaçtır? Maddeler hâlinde yazınız.
- Hz. Muhammed'in annesinin, babasının ve çocuklarının adlarını yazınız.
- Dört büyük meleğin adını yazınız.
- Kur'an-ı Kerim kime, Tevrat kime, İncil kime inmiştir, yazınız ...

...gibi gibi sorular ve kısa cevaplar...

Ama sınav kâğıtlarını görünce adeta dilim tutuldu, aklımı oynatacaktım!

Tüm sınav kâğıtlarında “din afyon” olarak anlatılıyor, sömürü aracı olarak damgalanıyor!..

Kendimi, Fransız İhtilali döneminde yaşayan bir Fransız ateist konumunda, İslam'ı da o günün kilisesi konumunda gördüm.

Kütahya Eğitim Fakültesi'nde de bu dersi ücretli olarak dışarıdan tuttukları Marksist ve ateist bir Fen Bilgisi hocası ile aynı paraleldeki Tarih hocalarına verdirmişler!..

Ve koca bir Enstitü'de tek sağ tandanslı öğrenci, dine afyon demeyen tek Allah'ın kulu yok!

Hiç yorum yapmaya lüzum yok!..

Alın size sınav kâğıdı örnekleri, kendiniz karar verin.

Sınıf: 2/G

No: 348

İmtihan Tarihi: 11/1978

Soru 1) Din derslerinin, demokrat ve laik bir Cumhuriyet rejiminde, devlet tarafından okutulmuş olmanın sakıncalarını yazınız.

Cevap 1) “Din bilgisini her insan aile ocağında öğrenir. Ne Kuran kurslarında, ne de camiler yoluyla öğrenebilir. Hele okul gibi laik ve demokratik bir kurumda bu bilginin öğretilmesi mümkün değildir. Okullarda gösterilen din dersleri iyice vakit öldürmeye yaramaktadır. Hâlâ bilinçlenmemiş bazı aydınlarımız din derslerinin okullardan kaldırılması için uğraşmamaktadır. Din bir afyondur. Halkımız yeterince bu afyonla uyuşturulmuştur. Laik ve Demokratik bir rejim olan Cumhuriyet döneminde buna yer yoktur. Şimdiye kadar halkımız dinle uyuşturulmuş ve geri bırakılmıştır. İşte bu geri kalmışlığı hiç olmazsa gelecek nesle geçirmemek için okullardaki genç nesli bu afyon hastalığından kurtarmak için din dersinin okullarda okutulması sakıncalı görülmüştür.”

Sınıf:2/H

No:67

İmtihan Tarihi: 11/1978

Soru 1) Din derslerinin, demokrat ve laik bir Cumhuriyet rejiminde, devlet tarafından okutulmuş olmanın sakıncalarını yazınız.

Cevap 1) “... Sonuç olarak şunu diyebiliriz. Eğer din dersleri okutulacak olursa çocukların zihinleri çarpışır her alanda çağdaşlarımızdan geri kalmamıza neden olur.

Haftada bir kiliseye giden ve dini işlerini devlet işlerine karıştırmayan sarılı, çizgili, kızılı solcu uluslar din dersi okutturan hangi ulustan geri kalmış...”

Sınıf:2/İ (Hızlandırılmış eğit.)

No:461

İmtihan Tarihi: 11.1978

Soru 1) Din derslerinin, demokrat ve laik bir Cumhuriyet rejiminde, devlet tarafından okutulmuş olmanın sakıncalarını yazınız.

Cevap 1) “... Bazı din adamları köylerde ve şehirlerde cahil halkımızı kandırmakta, bu dünyada huzur içinde yaşamayanlar, açlık ve sefalet içinde yaşayanlar, ibadetlerini yerine getirerek yarın ahirette huzur içinde yaşayacaklardır, gibi asılsız kavramla gitmektedirler. Yeni yetişen ve okuma arzusu içinde bulunan bir çocuğu Kuran kurslarına, imam hatiplere gönderirler.”

Sınıf: 2/İ

No:1020

İmtihan Tarihi: 11. 1978

Soru 1) Din derslerinin, demokrat ve laik bir Cumhuriyet rejiminde, devlet tarafından okutulmuş olmanın sakıncalarını yazınız.

Cevap 1) “Daha aile çevresinde çocuklar dini fikirle beslenip, gerici tutucu bir düşünceye sahip olurlar. Bunu okullarda sürdürmek oldukça yanlıştır. Zaten aç yoksul olan halk dini fikirlerle doymaz ki. Ekonomik güce sahip olanlar onu baskı aracı

olarak kullanıyorlar. 'Komünizm dinsiz rejimdir' diyerek halkın bu rejime karşı dinine daha da bağlanarak cephe almasını sağlıyorlar ve çıkarlarını sürdürüyorlar. Layık bir rejimde din ve devlet işleri birbirinden ayrılır. Okullarda bu okutularak layıkliğe ters düşülüyor. Atatürk ilkelerine ters düşülüyor."

Sınıf: 2/J (Hızlandırılmış eğit.)

No:994

İmtihan Tarihi: 11/ 1978

Soru 1) Din derslerinin demokrat ve laik bir Cumhuriyet rejiminde, devlet tarafından okutulmuş olmanın sakıncalarını yazınız.

Cevap 1) "Komünizmin dinsiz bir rejim olduğunu halka yayar. Yoksul halkı kader, sabır gibi sözlerle avutmak din derslerinin genel amacıdır.

Bunların sakıncaları şunlardır. Dini yanlış aktarıp halkın din baskısı altında tutup, kendi sömürülerinin sonucu olacak olan Sosyalist düzeni, halka korkunç şekilde yansıtmak. Din baskısı altında halkı ezmektir..."

Sınıf:2/J (Hızlandırılmış eğit.)

No:995

İmtihan Tarihi: 11.1978

Soru 1)Din derslerinin demokrat ve laik bir Cumhuriyet rejiminde, devlet tarafından okutulmuş olmanın sakıncalarını yazınız.

Cevap 1) "Bizden her alanda ileri olan Avrupa devletlerinde din dersleri okutulmamaktadır. Buradan da şu sonucu

çıkarmak mümkündür: Bir devletin her alanda ilerleyebilmesi için, din dersi okumasına gerek yoktur. İlerlemekten çok gerilemeyi hızlandırmış olur.

Egemen sınıfın istemediği komünist rejim, onların işine gelmeyecektir ve onların çıkarları yok olacaktır. Din dersleri yoluyla, halkın dini duygularını sömürmekle ekonomik düzen sağlanamaz, sosyal adalet oluşamaz. Dini duyguların sömürülmesiyle, halkın kalkınmasına adeta engel olan, olanları sömüren, yoksulluktan kurtarmayan bir yönetim sürüp gidemez...”

Sınıf: 2/K

No:102

İmtihan Tarihi: 11.1978

Soru 1) Din derslerinin, demokrat ve laik bir Cumhuriyet rejiminde, devlet tarafından okutulmuş olmanın sakıncalarını yazınız.

Cevap 1) “... Devlet tarafından okutulması Atatürk ilkelerine layık cumhuriyet rejimine aykırıdır... Bir kere çağdaş uygarlığa aykırıdır. Yılda bir kere kiliselerine gidip dua edenler veya din dogmalarını reddedenler ve dini kabul etmeyen, milyonlarca insandan oluşmuş uluslar hangi Müslüman devletinden geri kalmıştır...”

Sınıf:2/K (Hızlandırılmış eğit.)

No:1007

İmtihan Tarihi: 11.1978

Soru 1) Din derslerinin, demokrat ve laik bir Cumhuriyet rejiminde, devlet tarafından okutulmuş olmanın sakıncalarını yazınız.

Cevap 1) “Din derslerinin demokrat ve laik bir Cumhuriyet rejiminde okutulmasının sakıncası şudur. Kitlelerin beyinlerini bir takım boş inançlarla doldurarak kendi çıkarları doğrultusunda hareket etmek isteyen burjuvazi dini inançların ortaya koyduğu yaptırımlarla halkı kendisine karşı Tanrı ve peygamber sözleriyle sindirmek için ilkokullardan başlayarak beyin yıkamak amacıyla din derslerini okullara koymuştur...”

Sınıf:2/L

No:559

İmtihan Tarihi: 11.1978

Soru 1) Din derslerinin, demokrat ve laik bir Cumhuriyet rejiminde, devlet tarafından okutulmuş olmanın sakıncalarını yazınız.

Cevap 1) “Sakıncalar: Nesli yeni çağa yabancılaştırır. Ve gerçekçiliğin karşısına diker. Din dersi bir üst yapıdır. O da hâkim sınıfların propaganda vasıtasıdır. Bundan dolayı dinin görevi emekçileri uyutmaktır. Hâkim sınıfların ömrü dinin geçerliliğine bağlıdır. Faşist demagojiler dine dayanmaktadır. Uzun uzun değinmeye gerek yok. Din kitleleri pasifize eder. Hırsızlık falan yapılmayacağını söyler. Dini uygulayan HALK’tır. Savunan hâkim sınıftır.

Rejimler din esasına dayanmazlar. Çünkü getirdiği şeyler pratikte iflas etmiştir. Antikomünizm propaganda aracı olarak kullanılır.”

Sınıf:2/L

No:614

İmtihan Tarihi: 11/1978

Soru 1) *Din derslerinin demokrat ve laik bir Cumhuriyet rejiminde, devlet tarafından okutulmuş olmanın sakıncalarını yazınız.*

Cevap 1) “Din dersinin okullarda okutulması layık devlet anlayışına göre aykırıdır. Çıkarıcı çevreler bunu okutmakla halkın sevgisini kazanarak oy çoğunluğunu arttırmak ve iktidarı elde etmektir. İktidarı elde etseler bile toplumun kalkınmasını batılı devletlerden iyice gerilemeyi sağlar. Hangi İslam devleti ileri gittiği görülüyor hepsi onların komünist dedikleri sarılı kızılı karalı devletlerin yardımı olamadan yaşayabiliyorlar. Allah madem her şeyi yapıyor, Arapları niye 2,5 milyon İsrail’e kısıyor, kısırmasa ya din diye halkı uyutuyorlar kendi rahatlarını daha da artırıyor niye bir zengin çocuğu imam olmuyor imam hatipleri açarak halkı biraz daha uyutayım ekmeğimi elimden almasın diyor...”

Sınıf:2/L

No: 1011

İmtihan Tarihi: 11/ 1978

Soru 1) *Din derslerinin, demokrat ve laik bir Cumhuriyet rejiminde, devlet tarafından okutulmuş olmanın sakıncalarını yazınız.*

Cevap 1) “...Körpe çocukların manasını bilmedikleri bir Kuran okuyarak beyinlerinin körelmesine neden olur. Din işlerinin devlet işlerine karışmaması gerekir. Ama günümüz çıkarıcı ve demokrasi yöneticileri bunu uygulamamaktadırlar. Çünkü ezilmiş halk kesimini biraz daha sömürmek biraz daha kandırıp kendi çıkarlarını sağlamak oy toplamak için sizi komünizmden kurtaracağız imam hatipler . açacağız diye cahil

halk çocuklarını Kuran kurslarında imam hatiplerde okutmak kendi çocuklarının çağın gereklerine göre hazırlatmaktır."

Sınıf: 2/O

No:326

İmtihan Tarihi: 11/1978

Soru 1) Demokrat ve laik bir Cumhuriyet rejiminde dini inanç size göre nasıl olmalıdır? Özdeyişini örnekler vererek yazınız.

Cevap 1) "...Yalan yanlış verilen dini bilgiler ulusumuzun çağdaş uygarlık düzeyine erişmesini engeller. Günümüzde de görüldüğü ki imam hatiplerde, ortaokullarda okutulan din dersleri öğrencilerin yaşlarına ve düşüncelerine aykırıdır. Buralarda kuru kuruya eski dille yazılmış Kuran ezberletilmektedir. Din uyuşturucu bir maddeden başka bir şey değildir."

Sınıf:2/A(Hızlandırılmış eğit.)

No: 23

İmtihan Tarihi: 11.1978

Soru 1) Din dersinin amaçlarından 4 tanesi yazınız.

Cevap 1) "Din dersinin amaçları,

a-Halkın bilgisizliğinden yararlanarak siyasetçilerin ve politikacıların din yoluyla oy toplamak.

b-Komünizmin dinsiz bir rejim olduğunu söyleyerek Halkın din etrafında toplanmasını söylemek.

c-Halkın manevi duygularından yararlanarak onlara, tevekkül, sabır gibi saptırıcı öğütler vererek onları daha iyi bir şekilde sömürmek.

d-Dini siyasete alet ederek sömürülerini devam ettiren din onlar için bir sömürü aracıdır."

Sınıf:2/A (Hızlandırılmış eğit.)

No:684

İmtihan Tarihi:26.12.1978

Soru 1)Din dersinin amaçlarından 4 tanesi yazınız.

Cevap 1) "Din dersinin amaçları

1-Bazı dincil kimseler dini kendilerine mal ederek bazı propagandalar yaparak oy toplamaktadır.

2-Komünizmi kötü diye yayınlayarak halka bunun kötü olduğunu yalan yanlış açıklamakta ve halkı kandırmaktadırlar.

3-Fakir halka işte kader, kısmet, tecelli diye kandırmaktadırlar.

4-Kuran kursları ve okullarda, okutulan din dersleri amacını saptırmaktadırlar."

Sınıf:2/B (Hızlandırılmış eğit.)

No:1023

İmtihan Tarihi:26.12.1978

Soru 1) Din dersinin amaçlarından 4 tanesi yazınız.

Cevap 1) "Din dersinin amaçları

1-Halkın manevi duygularını sömürerek oy toplamak iktidarı ele geçirmek.

2-Komünizmin dinsiz bir rejim olduğu işlenerek komünizme karşı tedbir alınmasını sağlamak.

3-Yoksul halkı tevekkül, kader ve Ahiret günü şeyleri anlatmak halkın yükselen devrimci gücünü yıpratmak çabalarına girişmek.

4-Savaşa şehitlik, gazilik gibi mertebeler anlatarak savaşta askerin coşkusunu arttırmak."

Sınıf: 2/C

No:1024

İmtihan Tarihi:26.12.1978

Soru 1) Din dersinin amaçlarından 4 tanesi yazınız.

Cevap 1) "Din dersinin amaçları

1 -Halkın bilinçsizliğinden yararlanarak dine yapılacak hizmet sayesinde oy toplayıp iktidar olmak.

2-Komünizmin dinsiz bir rejim olduğunu yayarak bu rejimi kötülemek, dini maske olarak kullanmak.

3-Çoğu aç ve yoksul olan ulusumuzu gibi dini telkinlerle uyutup, neşe ve zevk içinde dünyanın tadını çıkaranlara imrenmelerini önlemek.

4-Savaştaşehitlik, gazilikibiuyarımlardan yararlanmak (bugünkü savaşlarda bu durum iflas etmiştir.)

5-Müslüman ülkelerden birleşme yolları sempatisini toplamak(Bu da iflas etmiştir. Uluslar din ile değil menfaatler doğrultusunda birleşirler.)"

Sınıf:2/C (Hızlandırılmış eğit.)

No:458

İmtihan Tarihi:26.12.1978

Soru 1) Din dersinin amaçlarından 4 tanesi yazınız.

Cevap 1) "Din dersinin amaçları

a-Mistik inançlarla halkımızı kandırıp onları inandırmak.

b-Egemen sınıf komünist rejimin geleceğinden korkarak komünizmi kötülemek.

c-Cahil halkı beyinlerini yıkayıp oy toplayarak iktidarı ele geçirmek.

d-Dini alet edip halkımızın beynini yıkamak.

e-İmam hatip liseleri ve imam hatip okulları açarak, camiler yaparak halkın dikkatini çekmek zamanı geldiğinde oylarını toplamak.”

Sınıf: 2/C (Hızlandırılmış eğit.)

No: 692

İmtihan Tarihi: 26.12.1978

Soru 1) Din dersinin amaçlarından 4 tanesi yazınız.

Cevap 1) “1-Dini belirli çıkarıcı güçlerin kendi doğrultularında alet edip oy toplamak için kullanmak.

2-Din derslerinde Komünizmin iyi bir idare şekli olmadığını saf hocalar tarafından propagandasının yapılması. Diğer rejimler gibi komünizminde bir rejim şekli olmadığını ve dinsizliği aşıladığı hakkında bilinçsiz halkı kandırmak.

3-Geniş halk topluluklarını yani ezilen sınıfı sabır, şükür gibi vaatlerle kandırıp uyutma politikasını yaymak.

4-Küçük yaşta çocukların pırıl pırıl zekâlarını tekke ve camilerde köreltip idealist felsefe düşüncesi içerisine sokulması gerçekleri yani diyalektiği göstermeyip gerçeklerden uzaklaştırma.”

Sınıf: 2/B (Hızlandırılmış eğit.)

No: 816

İmtihan Tarihi: 26.12.1978

Soru 1) “Din dersinin amaçlarından 4 tanesi yazınız.

Cevap 1) “1-Müslüman bir ulus olduğumuz için ruhumuzdaki boşluğu dini telkinlerle doldurma.

2-Hilafet devrindeki Müslüman kardeşliği ütopyasından yararlanarak, Müslüman ulusların sempatisini gerektiğinde yardımların kazanmak.

3-Ulusumuzun bilgisiz, yoksulluk vecahilliğinden yararlanarak, dini alet ederek oy toplamak ve iktidarı ele geçirmek.

4-Komünizmin dinsiz bir rejim olduğu kanısını uyandırarak onları kandırmak ve kendi tarafına çekmek, bilgisiz halkı uyutmaktır.”

Sınıf:2/F (Hızlandırılmış eğit.)

No:206

İmtihan Tarihi:26.12.1978

Soru 1) Din dersinin amaçlarından 4 tanesi yazınız.

Cevap 1) “Din dersinin amaçları

a-Yüksek burjuvazinin kendi çıkarlarını korumak için alt tabakaya din bilgisi vermek onları oyalamak.

b-Gazilik, şehitlik gibi terimleri kullanarak onlara cennet yolunu göstermek.

c-Oy toplamak, iktidar olmak.”

SORULAR:(Din dersi sorusu)

1-Kapitalizm ne demektir? Temel özelliklerini kısaca açıklayın.

2-Kapitülasyonları ve kapitülasyonların Osmanlı sanayii üzerindeki etkilerini açıklayınız.

3a-Ekonomi nedir tanımlayınız veya açıklayınız.

3b-Osmanlı toprak düzeninin temel esaslarını yazınız.

4a-Osmanlı devletinin gerileme nedenlerini maddeler halinde yazınız.

4b-Teokratik devlet düzenini kısaca açıklayınız. Bu devlet düzeni gelişmiş bir ülkede uygulanabilir mi? Nedenleriyle açıklayınız.

Sınıf:2/D

No:488

Soru 4b) Teokratik devlet düzenini kısaca açıklayınız. Bugün bu devlet düzeni gelişmiş ülkelerde kullanılabilir mi? Nedenleri ile açıklayınız.

Cevap 4b) "...Bugün bu düzen gelişmiş ülkelerde kullanılabilir. Özellikle kapitalist ülkelerde kullanılabilir. Çünkü teokratik düzen egemen sınıfların, kapitalistlerin çıkarlarını şu ya da bu biçimde koruyan bir düzendir. O nedenle işçi fabrikada grev yapmak, haklarını almak istese ve direnişe geçse dahi, bu teokratik düzenin ilahi yasaları(şeriat kanunları-dine dayalı) engelleyecektir. Bu da egemen sınıfların ekmeğine yağ sürmekten ve onların çıkarlarını korumaktan başka bir şey olmaya cağıdır. O nedenle gelişmiş ülkelerde uygulanır."

Sınıf:2/D

No:187

Soru 4b) Teokratik devlet düzenini kısaca açıklayınız. Bugün bu devlet düzeni gelişmiş ülkelerde kullanılabilir mi? Nedenleri ile açıklayınız.

Cevap 4b) "... Bugün bu devlet düzeni geliştirilmiş bir ülkede kullanılamaz. Bu eğitim medrese eğitimini amaçladığından aydınlanmış kafaları yobazlaştırır. Geçmişle ilgilendiğinden, ülkenin gelecekteki gelişmesini engeller, kuru bilgi ve boş inançları sayesinde, ilerleme yolundaki ülkeyi gerileme dönemi içine alır. Bu sistem çağın koşullarına uygun değildir."

Öğrenciler için bir şey yazmayı lüzumsuz görüyorum. “Laik” kelimesini bile doğru yazamayan (layık, layık cumhuriyet...), çoğunluğu bir mezhep mensubiyeti taşıyan, ama ateizmin kucığına düşmüş, komünizmi ve ateizmi kendine din yapmış, bizim evin kaybettiğimiz kuzuları!..

Bu kuzular, bu Eğitim Enstitülerinde Marxist manifesto ile beyinleri yıkanmış birer militana dönüştürülerek, 45 gün sonra okullarımıza öğretmen olarak atandılar!..

Ülke, kan gölüne döndü!..

Devrim Tarihi Sınav Kâğıtlarından Örnekler

Evet, bu dersin adı bugün Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi'dir. Eskiden de böyleydi.

Ancak adı sol olan, aslında Marksist ve Ateist ideolojinin militanlarınca, bu dersin adı bilinçli olarak Devrim Tarihi yapıldı!..

Bununla şu algı yaratıldı: İnkılap... falan filan gibi kelimeler, Arapçadır!.. Bu tür kelimeler Atatürk'ün Dil Devrimi'ne aykırıdır!..

Atatürk, inkılaplar değil, devrimler yapmıştır. Bu nedenle bu dersin adı, Devrim Tarihi olmalıdır!..

Ehh, izah fena değil, ama tartışılabilir bir yaklaşımdır!...

Gel gör ki, gerçek amaç bu değildi!.. Devrimden maksat Gazi Paşa'nın inkılapları değil, Lenin'in ve Mao'nun komünist ihtilalleriydi.

Soru kâğıtlarına bakınca şunu göreceksiniz:

- Atatürk'ün adı bile geçmiyor sorularda.
- Hiçbir Atatürk devriminden bahsedilmiyor.

- Komünizm kelimesi yerine Devrim kelimesi konularak Komünist devrim nedir, nasıl yapılır halk buna nasıl hazırlanır... gibi başlıklarla adeta bir yol haritası çizilir.

Bu nasıl bir anlayıştır, Devlet bu işe, bu yapılanlara nasıl göz yummuştur... anlamak mümkün değil!..

Bu ülkenin Marksistleri, solcuları, ateistleri, vatan-millet düşmanları hep sıkıştıklarında Atatürkçülük maskesinin arkasına saklandılar.

1980 öncesi tüm askeri kışlaların ve birimlerin duvarlarına “faşist ordu” sloganları yazarak, darağacı resimleri çizen, asker ve polise silah sıkan ne kadar vatan haini varsa, 28 Şubat sürecinde hep postal yalayıcısı oldular. Bu sefer duvarlara Ordu+-Halk el ele sloganları yazmaya başladılar...

Din, iman, devlet, millet karşısı kimler varsa, her dönemde onlarla kol kola girerek, bu milletin dini ile, tarihi ile, örfü ile... savaştılar!..

CHP de bu kitlelerin siyasal organı oldu!..

Bu nedenle ne yapsalar, millettten oy alıp iktidar olamıyorlar.

Neyse, sizi Devrim Tarihi dersinin sınav kâğıtlarıyla baş başa bırakayım:

Sınıf:2K

No:102

İmtihan Tarihi:23.10.1978

Soru 1) Devrim ne demektir? Hızlandıran etmenler nelerdir? Safhalarını açıklayarak yazın

Cevap 1) “Devrim: Kısaca eski düzeni yıkıp, ileriye dönük, çağdaş bir düşünceye sahip bir düzen kurmak diye tanımla-

yabiliriz. Başka bir tanımla, toplumda aşağıdan başlayarak ekonomik yapıyı yeniden kurmak diye tanımlayabiliriz..."

Soru 2) Halk nedir? Tarifini yapınız. Tabakalarını belirtiniz.

Cevap 2) "Halk: Yönetilen durumunda olan işçi, köylü, esnaf, memur sınıfından oluşup haklarını zorla alma durumunda olan kitlelerdir. Başka bir tanımla ezilen toplum oluyor, halk tabakası yöneten ve yönetilen diye ikiye ayrılıyor. Yöneten tabaka, ezilen toplumun her türlü haklarını elinde tutan, devleti yöneten ve bütün gelir ve gideri elinde tutan daha doğrusu hakim sınıflardır. Ama yönetilen sınıf, her türlü özgürlükleri kısıtlanmış hakları verilmeyen, devlet yönetimine katılamayan, konuşma ve söz söyleme olanağı bulamayan kitledir. Çoğunluk halk tabakası, azınlık yöneten sınıftır."

Soru 4) Tarihi materyalizm nedir? Beş ekonomik düzeni sayınız.

Cevap 4) "5 Ekonomik toplum:

a-İlkel kombinel (kominal olacak) toplum

b-Kölecî toplum

c-Feodal toplum

d-Emperyalizm sonra kapitalizm toplumu

e-Komünizm.

Tarihi materyalizm: Geçmişteki olayların birikimi ve bunun sonucu olarak yeni toplumsal olayların oluşmasına denir. Bunu şöyle açıklayabiliriz. Toplumdaki olaylar önce nicel değişiklikler gösterirler bu nicel değişiklikler yani evrimler ayrı ayrı ele alınır. Bunlar birikir ve sonradan aniden yeni toplumsal değişiklik olur. Buna nitel değişiklik diyoruz. Nicel deði-

şiklikler birikimi sonucu nitel değişiklik oluyor. Ömek verecek olursak, Ulusal kurtuluş savaşına ulaşmak için toplum çeşitli evrimler geçirmiştir. Tanzimat Fermanı, I'inci ve II' inci Meşrutiyet bunlar ayrı birer toplumsal olaylardır. Bu toplumsal olayların birikimi ve halkın bilinçlenmesi sonucunda Cumhuriyete geçilmiştir.”

Sınıf:2/K

No:129

İmtihan Tarihi:23.10.1978

Soru 1)Devrim nedemektir?Hızlandıran etmenler nelerdir? Safhalarını açıklayınız.

Cevap 1) “Toplumun içinde bulunduğu sosyal, ekonomik durumdan tamamen farklı ileriye dönük bir düzene geçmek için fikirlerin olgunlaşmasıdır. Devrimler önce akla dayanan fikirleri olarak doğar, ilk önce ölçülü bir istek ve arzudur, bu düşünce safhasını oluşturur. Daha sonra halk yığınlarınca benimsediği zaman iman ve ihtiras haline gelir ve yönetim ele geçirildiği zamanda eylem safhasına dönüşür.”

Soru 2) Halk nedir? Tarifini yapınız, tabakalarını belirtiniz.

Cevap 2) “Toplumun büyük bir kesimini oluşturan ve yönetilen durumunda olup haklarını zorla almak durumunda olan ezilen sömürülen zümreye halk denir.

Tabakaları: işçi, köylü, esnaf, memur.”

Sınıf:2K

No:883

İmtihan Tarihi:23.10.1978

Soru 1) Devrim ne demektir? Hızlandıran etmenler nelerdir? Safhalarını açıklayınız.

Cevap 1) “Halk kitlelerinin ayaklanarak aşağıdan yukarı politik iktidarı ele geçirmesi ve bu iktidar aracılığı ile yukarıdan aşağı mevcut ekonomik düzenden daha ileri bir ekonomik düzen kurmasına denir. Halkın içinde bulunduğu düzenden hoşnutsuzluğu vardır. Bu hoşnutsuzluk ekonomik, demokratik, politik olabilir. (zaten alt yapı olan ekonominin bozuk olması üst yapı kurumlarını din, politika, devlet vb.) Bu hoşnutsuzluk doğrultusunda halkın istek ve arzuları için yapılan eylemler halkın bilinçlenerek devrim ordusu içinde yer almalarını sağlar. Tarifinde de anlaşılacağı gibi devrimin üç ana safhası vardır.

1) Mevcut düzenin bozuk olduğunun halka anlatılması (teori safhası).

2) Halkın mevcut düzene karşı ayaklanması ve politik iktidarı ele geçirmesi (eylem safhası).

3) Mevcut düzenden daha ileri bir düzen safhası.”

Soru 4) Tarihi materyalizm nedir? Tanımlayınız ve beş toplumu yazınız.

Cevap 4) “...Yurdumuzda Cumhuriyetin kurulması (1923) 1650’lerde bozulmaya başlayan toplum yapısının düzeltilmesi için yapılan hareketler, İslahat hareketi, Tanzimat Fermanı, I. Meşrutiyet, II. Meşrutiyet vb. gibi toplumsal olayların birikimidir. (Evrimlerin birikimi devrimleri doğurur.) İşte tarihin böyle açıklanmasına Tarihsel Materyalizm denir. İnsanlık beş ekonomik düzene tanık olmuştur. Bunlar İlkel toplum, Köleci toplum, Feodal toplum, Kapitalist toplum, Sosyalist toplumdurlar.”

Sınıf:2/L

No:8

İmtihan Tarihi:25.10.1978

Soru 1)Halkın yönetime katılması ne demektir?

Cevap 1) "...yurdumuzda bu işlerliği gözüdürde yasalarla varsaymakta isek de yinede seçme ve seçilme özgürlüğü yoktur. Bir işçi milletvekili seçilemez, seçilebilmesi için paraya ihtiyacı vardır. Ekonomik yönden bağımlıdır. Kapitalist ve Emperyalist ülkelerde bu durum gerçekleşemez ancak ileri düzeydeki toplumlarda Sosyalist toplumlarda halkın yönetime katılması söz konusudur..."

Sınıf: 2/L

No:172

İmtihan Tarihi:25.10.1978

Soru 4)Devrim ne demektir? Safhalarını kısaca yazınız.

Cevap 4) "Devrim: Toplumun alt yapısından kaynaklanarak toplum yararına ve ileriye dönük yeni bir düzen kurmaktır.

a-Hazırlık safhası: Bu dönemde halkın bilinçlenmesi ve devrime hazır bir ortamın yaratılmasıdır.

b-Eylem safhası: Bu dönemde bilinçlenen halkın eyleme geçip istedikleri düzeni kurmasıdır."

Sınıf:2/L

No: 559

İmtihan Tarihi: 25.10.1978

Soru 2)Devrim ne demektir? Safhalarını kısaca yazınız.

Cevap 2) "...Günümüzdeki tanımı mevcut devlet mekanizmasını kitlelerin ihtilalci inisiyatifi ile aşağıdan yukarı

parçalayarak proletarya diktatörlüğü ile yukarıdan aşağıya sosyalizmin inşasıdır.

Evrileri: 1) Evrim aşaması, Kitleleri bilinçlendirmek, örgütlemek, politize etmek, mücadelenin barışçıl yöntemlerle sürdüğü evre.

2) Devrim aşaması: Bütün birikimlerin mevcut yöntemi ele geçirmek için saldırmasıdır... “

Soru 5) Halkı tanımlayınız, tabakalarını yazınız. Bu tabakalar içinde halktan uzak olanları belirleyiniz.

Cevap 5) “Halk: Belli bir süreçte çıkan devrimden yana olan herkes halktır. Yönetilen kesim halktır.

Tabakaları: Proletarya, Köylüler (az topraklı köylüler), Memurlar, Köy ağası halk değildir. Başkasını büyük ölçüde sömüren köylülerden biri de halk değildir

Halka uzak olanlar: Memurlar, köylülerdir. Çünkü bunlar küçük burjuvadır. Devrim isterse olsun diyebilirler.

Ama proletaryanın zincirinden başka bir şeyi yoktur. Halkın özü proletaryadır.”

Sınıf:2/L

No:1003

İmtihan Tarihi:25.10.1978

Soru 4) Devrim ne demektir? Safhalarını kısaca yazınız.

Cevap 4) “Devrimin safhaları olarak: 1-Hazırlık safhası (Nicel birikimler) Toplumsal olguların ve sorunların toplum üzerinde bıraktığı etkinliklerin tarih süreci içerisinde birikmesidir.

2-Eylem birikimlerin toplum üzerinde taşınamaz bir durum alıp nitel bir safhaya dönüşmesidir.

Devrim: Ezilen sınıfın, diğer egemen sınıfa karşı verdiği mücadelenin tarihi olgular sonunda başarıya ulaşmasıdır.

Sınıf:2/L

No:1011

İmtihan Tarihi:25.10.1978

Soru 1)Halkın yönetime katılması ne demektir?

Cevap 1) "Halkın yönetime katılması demek; İşçi, köylü, memur ve esnafında seçim başında temsilci vermesi değil onların da memleket sorunları hakkındaki düşüncelerini kitlelere kanıtlaması için onların da yönetime katılması gerekir. Bunun için de gerçek bir halk yönetimi işçi, köylü birleşip yapılan bir devrim sonucu halk yönetimi kurulabilir."

Sınıf:2/K

No:82

İmtihan Tarihi:23.10.1978

Soru 1) Devrim ne demektir? Hızlandıran etmenler nelerdir? Safhalarını kısaca yazınız.

Cevap 1) "Devrim ne demektir? Devletin içinde bulunduğu sosyal, ekonomik ve politik koşullara göre, bu düzenden tamamen farklı, ileriye dönük bir düzene geçmeyi sağlayan fikirlerin olgunlaşmasıdır. Devrimler önce akla dayanan ve sosyal düzen arayan fikirler olarak doğar. Ölçülü istek ve şüphe iken taraflar bulunca iman ve ihtiras haline dönüşür. Halk tarafından benimsenince kuvvet ve güç kazanır... Ekonomik düzenin

ele geçirilmesi var olan düzenin yıkılarak ileriye dönük, halkın isteklerine karşılık verecek düzenin kurulması.”

Soru 2) *Halk nedir? Tarifini yapınız ve tabakalarını belirtiniz.*

Cevap 2) “Halk nedir? Bir toplumun büyük kesimini oluşturan, isteklerini zorla almak durumunda olan kitledir. Alt tabakayı işçi ve köylü sınıfı meydana getirmektedir. Alt tabaka insanları sürekli olarak üst tabaka sınıfı burjuva tarafından sömürülmektedir. Yani bu tabaka ezilen tabakadır. Üst tabaka ise tam aksidir Köylüyü ve işçiyi sömüren burjuva sınıfıdır...”

Sınıf:2/K

No:171

İmtihan Tarihi:23.10.1978

Soru 4) *Tarihi materyalizm nedir? Tanımlayınız.*

Cevap 4) “İlkel kominal toplumda ekonomi 2-Kölecî toplumda ekonomi 3-Feodal toplumda ekonomi 4-Kapitalist toplumda ekonomi 5-Sosyalist toplumda ekonomi 6-Komünist toplumda ekonomi...”

Sınıf:2/K

No:415

İmtihan Tarihi:23.10.1978

Soru 1) *Devrim ne demektir? Hızlandıran etmenler nelerdir? Safhalarını kısaca yazınız.*

Cevap 1) “Devrimi şöyle tanımlayabiliriz. Toplumlarda alttan başlayarak yukarıya doğru ilerleyerek mevcut hükü-

meti ele geçirmek ve yukarıdan başlayarak düşünülen ekonomik düzeni alt yapıya kadar indirmektir. Hızlandıran etmenlere gelince, düzendeki ekonomik, sosyal ve politik alandaki bozuklukların fark edilmesi, topluma aktarılması ve bu konuların toplum tarafından benimsenmesi ve başkaldırıların başlanması devrimi hızlandırır. Devrimi safhalarını iki grupta toplayabiliriz.

1-Düşünme safhası: Bu safhada düşünür, düzendeki bozukluklar tartışılır. Daha iyisi olanı bütün topluma anlatılır. Kabul ettirilir, toplum bilinçlendirilir.

2-Eylem safhası: Bu safhada bilinçlenmiş olan halkın karşı koymaya, direnmeye başladığını görüyoruz. Kısaca devrimin silahlı bölümüdür. Hiç bir eylem safhasında düşünce ve tartışma olmaz. Çünkü yapılmak istenen bilinmektedir.

Sınıf:2/H

No:769

İmtihan Tarihi:26.10.1978

Soru 1) Feodalizmi üreten araçları, üretim güçleri ve üretim araçlarının sahipleri açısından açıklayınız.

Cevap 1) "Feodalizm toprak sahipleri (dere beyleri) ile toprağı işleyenler (çalışan kesim) arasındaki bağların ekonomik, siyasi, sosyal yönden özelliklerini koruyan düzen.

EKONOMİK YAPI (Alt yapı):

a-Üretim gücü: 1-Emekçiler(insan) 2-Üretim tecrübesi
3-Üretim araç 4-Üretim biçimi

b-Üretim ilişkileri: 1 -İşletilen toprağın mülkiyet biçimi
2-Üretimin paylaşım biçimi..."

Sınıf:2/O

No:411

İmtihan Tarihi:25.05.1979

Soru 3) 1848 yılında işçilerin elde ettiği hakları yazınız.

Cevap 3) “Bu ihtilallerin çıkmasında liberalizm, Nasyonalizm ve Sosyalizm akımları etkili olmuştur. Fransa’da bu ihtilaller sosyalist nitelikte olmuştur. Fransa da sanayinin gelişmesine bağlı olarak güçlenen işçi sınıfı 1830 ihtilalinin kendi sorunlarını çözemediği kanısındaydılar işçi sınıfının üzerinde durduğu sorunlar.

1 -Çalışma saatlerin çokluğu

2-Ücretlerin çalışmaya göre azlığı

3-İşyerinin sağlık açısından iyi olmayışı

Bunun içinde işçiler gizli örgüt kurarak greve başladılar. Kral ise bunlara köklü bir çözüm arayacağına onları sindirme yoluna gitti. Bilgin kişileri öldürtüp sürdürdü. Direnen halkın üzerinde ateş açtırdı. Fakat bütün bunlara karşılık işçiler gene de bir takım haklar elde ettiler.”

Sınıf:2/O

No:882

İmtihan Tarihi:07.06.1979

Soru 1) Devrim ne demektir? Evrelerini yazınız.

Cevap 1) “Devrim: Mevcut halkın, devrimci girişimleriyle aşağıdan yukarıya yıkıp yukarıdan aşağıya inşa etmeye devrim denir.

Sömürüye ve sınıfsal farklılıkları ortadan kaldırıp halkın refah içinde yaşaması ve halkın yararına yeni bir devlet düzeninin kurulmasına devrim denir.

Devrimin evrelerini iki grupta toplayabiliriz.

a-Hazırlık devresi b-Eylem devresi

Hazırlık devresi: Kötü yaşam şartları içinde yeni bir düzenin kurulması için çalışmalarda bulunmak (halkı bilinçlendirmek) kurulacak düzene yaklaştırmak ve onu benimsemelerini sağlamak.

Eylem safhası: Hazırlık devresinin tamamlanmasından sonra mevcut mekanizmanın yerine halkın yararına yeni bir mekanizmanın kurulmasıdır.”

Sınıf:2/O

No:502

İmtihan Tarihi:07.06.1979

Soru 1) Devrim ne demektir? Evrelerini yazınız.

Cevap 1) “DEVİRİM: Değişen dünya koşulları karşısında mevcut devlet mekanizmasının halkın içince bulunduğu sosyal, ekonomik, politik durumuna göre aşağıdan yukarıya parçalanıp, yukarıdan aşağıya daha ilerici yeni bir düzenin inşasına denir.

Bir başka deyimle sınıfsal farklılıkların ortadan kalkması ve sınıf ayrıcalığı olmayan yeni bir düzenin inşa edilmesidir. Devrimin evrelerini ikiye ayırabiliriz şöyle ki;

1-Hazırlık dönemi: İçinde bulunduğu düzenin bozukluğu sonucu ortaya çıkan sömürü, sınıf farklılıkları, işçi hakları ve diğer emekçi halk kesiminin egemen sınıfların baskı ve çıkar yönetimine karşı halkı bilinçlendirmek ve halk seviyesine indirgenmiş bir gelişimi tamamlamak.

2-Eylem safhası: Halka indirgenmiş olan hareketlerin günün objektif ve sübjektif koşullarına göre mevcut düzeni

yıkmak için girişeceği silahlı, propagandalı, her türlü eylemi düzeni yıkmak için, devrimci eylem birliğidir. Bu da devrime inanmış halkın devrimci şiddetiyle gerçekleşir.”

Sınıf:2/O

No:539

İmtihan Tarihi:07.06.1979

Soru 1) Devrim ne demektir? Evrelerini yazınız ve açıklayınız.

Cevap 1.) “Devrim: Var olan mevcut düzeni halkın devrimci şiddetiyle aşağıdan yukarıya doğru yıkıp yeniden yukarıdan aşağı bir düzen kurmak inşa etmektir. Devrim iki evrede oluşur.

a-Hazırlık safhası b-eylem safhası”

Sınıf: 2/O

No:820

İmtihan Tarihi:07.06.1979

Soru 1)Devrim ne demektir? Evrelerini yazınız ve açıklayınız.

Cevap 1) “Devrim şu demektir: Ülkede yaşayan insanların o ülkedeki devlet rejiminden özgür ve eşit olarak yararlanamadıkları zaman ve bu insanların şiddet yoluyla o devlet rejimini dağıtıp yerine insanca, hakça çalışan yeni bir düzenin getirilmesine devrim adı verilir...”

Sınıf:2/O

No:912

İmtihan Tarihi:07.06.1979

Soru 1) Devrim ne demektir? Evrelerini yazınız ve açıklayınız.

Cevap 1) "Toplumsal yapıda sıçramayla gerçekleştirilen niteliksel bir dönüşümdür.

Evreleri: Hazırlık bölümünü, Eylem bölümü, Sonuç bölümü olmak üzere üç bölümde inceleyebiliriz.

Hazırlık bölümünde objektif ve sübjektif şartların devrime hazır olması gerekir. Şunu da hemen söylemekte yarar var. Emperyalist çağda bu şartlar her zaman hazır bulunmaktadır. Eylem bölümünde ise, halkın belli bir sınıfa karşı olan kinlerini eyleme dönüştürmektir. Tabii ki bu eylem devrimcilerin inisiyatifi altında devam edecektir.

Sonuç bölümünde ise, devrimin başarılı olup, işçi sınıfının kendi iktidarını kurmasıdır."

Sınıf:2/O

No:917

İmtihan Tarihi:07.06.1979

Soru 1) Devrim ne demektir? Evrelerini yazınız ve açıklayınız.

Cevap 1) "Devrim toplumsal yapıda gerçekleştirilen sosyal, ekonomik ve politik bir harekettir.

Devrimin evreleri: Hazırlık bölümü, eylem safhasıdır.

Hazırlık bölümü: Olayların meydana gelişi o günkü durumu ile açıklanamaz. Her olayın bir çıkış nedeni bir sebebi vardır. Devrim tarihi duraklama devri ile başlar, Amasya genelgesi ile son bulur.

Eylem safhası: Bu safhanın gayesi yönetimi ele geçirmektir. Bu eylem safhası 22 Haziran 1919'da Amasya genelgesiyle başlamıştır.

Bu Amasya genelgesi bir ihtilal niteliğinde idi."

Sınıf:2/O

No:912

İmtihan Tarihi: 1979

Soru 1) Devrim ne demektir? Evrelerini yazınız ve açıklayınız.

Cevap 1) DEVRİM: Halkın devrimci şiddetiyle mevcut devlet mekanizmasını aşağıdan yukarıya parçalayarak, yukarıdan aşağıya (üretim ilişkilerini ve üretim güçlerini) inşa etmektir. Diğer bir deyişle, toplumsal yapıda sıçramayla gerçekleştirilen niteliksel bir dönüşümdür.

Evreleri ise hazırlık dönemi ve eylem dönemidir. Hazırlık döneminde objektif şartların hazırlanmasıdır. Yani halkın sömürüye ve mevcut düzene karşı olan tepkileridir. Emperyalist dönemde her zaman objektif şartlar hazırıdır ve halka belli bir sınıf tarafından devamlı sömürüldüğünü, bu sömürüye karşı örgütlü bir mücadele verilmesini göstermek. Yani ülke çapında millî krizin tam olgunlaşması gerekmektedir. (Boykotlar, grevler, halk kesimleri gittikçe fakirleşmesi.)

Eylem safhasında, Marksist ve Leninist partinin kurulması ve bu partinin önderliğinde, yoksul halk kesimleriyle birlikte mevcut devlet mekanizmasını parçalamaktır. Halk bu mücadelede emperyalizmin ve onun işbirlikçilerini kovana kadar mücadelesini sürdürecektir. “

Sınıf:2/O

No:360

İmtihan Tarihi: 1977—1978 öğretim yılı

Soru 1)Günümüz ulusal kurtuluş savaşları neleri amaçlamaktadır? Maddeler halinde yazıp açıklayınız.

Cevap 1) "Günümüz ulusal kurtuluş savaşları:

a-Anti emperyalist

b-Anti feodal

c-Demokratik

b-Anti Feodal: Toplumlar ilkel, köleci, feodal. Kapitalist ve Sosyalist toplumlara doğru gider. Ulusal Feodal dönemini geçirmiştir. Şimdi kapitalist dönemdedir. Bundan sonra Sosyalizme geçecektir.

c-Demokratik: Demokratik düzene karşı yapılan savaşlarımızdır."

Sınıf:2/C

No:130

İmtihan Tarihi: 1977—1978 öğretim yılı

Soru 1)Günümüz ulusal kurtuluş savaşları neleri amaçlamaktadır? Maddeler halinde yazıp açıklayınız.

Cevap 1) "...3-) Anti Demokrat: Halk yine belirli bir sınıfa hizmet ediyordu. Ezilen sınıf ezilmekte, sömürülen sınıf yine sömürülmekteydi.

İşte bizler devrimci gençler olarak sömürüyü kaldırmak ülkeyi bağımsız hale sokmak ve sosyalizmi getirmektir."

Sınıf:2/C

No:458

İmtihan Tarihi: 1977—1978 öğretim yılı

Soru 1)Günümüz ulusal kurtuluşsavaşları neleri amaçlamaktadır? Maddeler halinde yazıp açıklayınız.

Cevap 1) "Günümüz ulusal kurtuluş savaşlarının amaçları; Antiemperyalist, Anti feodal, Demokratik.

Antiemperyalist: Ülkemizde üretimin yoğunlaşmasını ve emperyalizmin ülkeden kovulmasını amaçlar.

Anti feodal: Bir kısım toprak ağasının köylüyü, işçiyi sömürmesini amaçlar.

Demokratik: Ülkemizden emperyalizmin ve kapitalizmin kovulmasını, halkımızın bağımsızlığa kavuşmasını, bir takım hak ve özgürlüklerinin verilmesini, sömürünün yok olmasını, işçinin ve köylünün haklarının verilmesini, bu kapitalist düzenin yok olmasını amaçlar.

Burada bize düşen görev ülkemizden emperyalizmi ve kapitalizmi yok etmek, yerine sosyalizmi getirmektir.”

Sınıf:2/C

No:625

İmtihan Tarihi: 1977—1978 öğretim yılı

Soru 1)Günümüz ulusal kurtuluş savaşları neleri amaçlamaktadır? Maddeler halinde yazıp açıklayınız.

Cevap 1) “Demokratik: Herkesin özgürlük ve bağımsızlık hakkı tam elinde olarak yaşamını sürdürmesidir. Bizim bugünkü Türkiye’imizde bu uygulanmıyor yine bir avuç burjuva sınıfı kendi çıkarlarını düşünüyordu. Bütün halk eşit haklara sahip değildir. Biz ilerici gençlik olarak bu sömürü düzenini yıkmak için var gücümüzle çalışmalıyız. Gerçekçi olan Sosyalizmi getirmeliyiz. Yaşasın sosyalizm.

Sınıf:2/C

No:1021

İmtihan Tarihi: 1977—1978 öğretim yılı

Soru 3) Kapitalist üretim biçiminde temel sınıflar ve ikincil sınıflar hakkında bilgi veriniz.

Cevap 3) "Kapitalist üretim şeklinde iki sınıf vardır.

a-) Egemen sınıflar (üretim araçları bunların elindedir.)

b-) Proletarya (İşçi, emekçi kesimi)

İşçi sınıfı: Kapitalist toplumda üretim araçlarına egemen sınıflar yani sermaye sınıfları hakimdir. Bu durumda asıl üretici olan emekçi kesimi, kendileri değil ama emeklerini çok az bir ücret karşılığında bu egemen sınıflara satarlar. Bu durumda emekçi ne kadar çok çalışırsa, sermaye sahibi o oranda servetini arttırarak, işçiyi daha çok sömürmek için daha büyük işyeri açar. İşçiyi çok çalıştırıp az ücret vererek sermayesini arttırır. Bu eşitsizlik sosyalizmle giderilecektir."

b. Peki, Sınavlar Nasıl Yapılıyordu?

Hiçbir öğrencinin ders kitabı, ders notu yoktur. Ne kimse sordu, ne de söylendi.

Olsa ne olacak ki, ders kitabının kapağını açmaya vakit yok ki!..

Peki, sınav nasıl yapıldı?..

Bunu, Karaoğlan açıkladığında okul idarecileri ve öğretmenler de merak etmişlerdi...

Karaoğlan bu, hesabı kitabı bilir... Kılıçdaroğlu gibi dün söylediğini unutup, bir gün sonra tersini söylemez!..

Minareyi çalmaya karar verdi mi, önce kılıfını hazırlar.

Nitekim, yönetmeliğe bir madde koydurdu:

"Öğrenci, geçemediği dersten, öğretmenler kurulu kararıyla geçebilir!"

Bu maddenin mantığı aslında şu idi: Çalışkan bir öğrenci, bütün derslerden yüksek notla geçiyor, ama bir dersten başarısız oluyor, örneğin resim dersi... Resim çizemiyor, kabiliyeti yok resme... İşte böyle bir durumda, öğretmenler kurulunda her öğretmen bu çocuğun çok başarılı olduğunu, her öğretmen, bu çocuğun kendi dersinden aldığı notu söyleyerek, bu kadar başarılı bir öğrencinin “kabiliyet, yetenek işi” olan resim gibi bir dersten bırakılıp mağdur edilmemesini söylerler... Kurulda ortak bir kanaat oluşur ve öğretmenler kurulu kararıyla öğrenci o başarısız olduğu dersten geçirilir. Bunun tersi de olur. Tek dersten kalan öğrenci, şayet önemli bir ders ise (fizik, matematik, edebiyat...) ve öğrenci diğer derslerden de zar-zor, ite-kaka orta derece ile geçmişse, kurul bu tek ders avantajını kullandırmaz!

Şimdi gelelim yapılan sınavlara ve bu yönetmelik maddesinin işletilişine:

Diyelim ki, ders fizik...

Komisyon sınav kâğıtları ile sınıfa girer. Herkese birer kâğıt dağıtılır. Herkesin kâğıda adını, soyadını, numarasını yazmaları tembihlenir. Sonra kâğıdın üst tarafına Fizik-I yazmaları söylenir.

Bu işlem tamamlandıktan sonra, soruların yazılmasına geçilir. Öğrenciler soruları da yazdıktan sonra, şimdi kâğıtları getirin teslim edin denilir.

Öğrenci kâğıda hiçbir şey yazmadan getirir, öğretmen masasına bırakır, yoklama tutanağına imzasını atar ve geçer tekrar yerine oturur.

Sıra, bir sonraki dersin sınavındadır.

Bu da, bundan sonraki tüm dersler de aynı yöntemle yapılır. Böylece bir sınıfın tüm derslerden sınavları yapılmış olur.

Sınav kâğıtlarının okunmasına ve değerlendirilmesine gelince;

“Bir şey yazmadılar ki, okunup değerlendirilsin” dediğinizi duyar gibi oluyorum.

Bakın, bunda haklısınız!..

Peki, nasıl değerlendirildi ve bunlar mezun edildiler derse-niz, onu da anlatayım:

Okul müdürü tüm hocaları bir sınıfta toplar. Memurlar da üstünde dosyalar olan bir masanın başında, müdür beyin hemen yanındadırlar.

Müdür Bey, başlayalım der ve memurlar ilk dosyayı müdür beye uzatırlar. Müdür Bey, dosyanın kapağındaki yazıyı yüksek sesle okur: *“Fizik-I... Kalsınlar mı, geçsinler mi”* diye yüksek sesle öğretmenlere sorar. Hepsi ellerini kaldırarak, *“Geçsinler”* der!..

Bu yöntemle birkaç saat içinde sınavlar neticelenmiş olur.

Böylece I. sınıfı geçmiş olurlar...

Arkasından gelen gün II. Sınıf da aynı yöntemle geçilir. Onun da arkasından gelen gün III. sınıf aynı yöntemle tamamlanır.

Böylece, 45 gün sonra öğrenci üç yıllık Eğitim Enstitüsünü bitirmiş olur ve ortaokul-lisede öğretmenlik yapma hakkını kazanmış olur.

Peki, 45 günde *“hıyar”* bile yetişmezken, nasıl olur da öğretmen yetiştirdiniz diye bir uzaylı bana sorarsa, şu cevabı veririm: *“Sizin aklınız ermez. Burası Türkiye!”* der, ağzını kapatırım!..

Size ne ulan !.. diye de başlarım.

Herkes, haddini bilecek, haddini ...

Gelelim sadede:

Peki, bu mezun olanlar ne oldu?..

II. EĞİTİM KURUMLARI ÜZERİNDEN 12 EYLÜL 1980 ASKERİ DARBESİ'NE ZEMİN HAZIRLANMASI

1. Terör Örgütlerinin Bu 45 Günlük Öğretmenler Üzerinden Ortaöğretimi Ele Geçirmeleri

Etrâk-ı bi idrâkın dölüne bak!.. Bu da soru mu ulan!.. Boşuna mı bu kadar kafa yorduk, kanun çıkardık, vatandaşın çocuğunu 3 *resim*, *nüfus cüzdanı*, *sağlık raporu* getir kayıt için diye boşu boşuna mı bu kadar zahmete soktuk!..

Biz, bunlara verdiğimiz o diplomayla bu vatana ve bu millete büyük iyilik yaptık.

Vatandaşın çocuğunu üniversite mezunu yaparak, kültürel düzeyini yükselttik.

Öğretmen tayin ederek, hem kendisine iş sağladık, hem de istihdamla işsizlik oranını azalttık.

Askerliğini yedek subay olarak yapacak. Böylece Şanlı Ordumuzun yedek subay açığını kapattık.

Üniversite mezunu sayısını arttırarak Avrupa Birliği'nin istediği bir kriteri sağlamış olduk, böylece Avrupa Birliği'ne üye olmada önemli bir bariyeri aşmış olduk.

Kasabalarda, köylerde öğretmen açığını giderdik, böylece Türk Milli Eğitimine önemli bir katkıda bulunduk!..

Karaoğlan bunları söylerken, etrâk-ı bi idrâkın döller de ağzı açık dinlerken, aklıma şu fıkra geldi: Adamın biri, bir tatil beldesinde bir balon kiralamış ve uçmuş... Bir müddet sonra, hem biraz rüzgâr çıkmış, hem de balon arıza yapmış... Artık

balonu kontrol edemiyormuş... Rüzgâr adamı alıp, hiç bilmediği uzak yerlere götürmüş...

Biraz sonra rüzgâr dinmiş, balon da yavaşlamış... Yavaş yavaş uçarken, bir meyve bahçesinin üstüne gelmiş. Bakmış bahçede çalışan biri var.

Hemen seslenmiş: - Hey arkadaş, ben neredeyim, demiş.

Bahçedeki adam: *Havadasın*, demiş.

Balondaki adam, cevaba şaşırılmış ama, herhalde anlatamadım diye kafasından geçirmiş ve sorusunu şöyle tekrarlamış:

- Havada olduğumu biliyorum da, neredeyim?..

Bahçedeki adam: *Balonun içindesin*, demiş!..

Adamın tepesi iyice atmış: Be kardeşim, balonun içinde olduğumu biliyorum. Şu *anda neredeyim?* deyince,

Bahçedeki adam: *Tam bahçemin üzerindesin*, deyince balondaki adam kendi kendine "*sakin ol, sakın ol*" telkininde bulunduktan sonra, bahçedeki adama yumuşak bir ses tonuyla sormuş:

- Sen, profesör müsün?

Bahçedeki adam:

- Evet, nerden bildin, diye sorunca, cevabı yapıştırmış:

- Dediklerin hepsi doğru ancak hiçbir *b.ka* yaramıyor!

Karaoğlan'ın da uzaylılara söylediği o beş iyilik, kâğıt üzerinde doğru gibi, kulağa hoş geliyor olsa da, vatana ve millete iyilik adına hiçbir *b.ka* yaramadılar!..

Yaramadılar...

Çünkü her işi yapacak kabiliyette olsalar bile, öğretmenlik yapamadılar...

Çünkü cahildiler...

Hiçbir şey öğrenmediler, kimse de öğretmedi.

Mesela benim kardeşim *Kazım Karabekir Eğitim Enstitüsü Türkçe Bölümü*’nden iyi derece ile mezun oldu. Mezun olduğu akşam yurt odasında kendi çapımızda kutlama yapıyorduk. Gırgır- şamata, yedik içtik, eğlendik...

Bir ara döndüm kendisine bir soru sordum:

“M..., bu *Yahya Kemal* kimdir?”

Şöyle birkaç saniye düşünür gibi yaptı, “*Biliyorum yav bu adamı abi... CHP milletvekili mi, AP milletvekili mi, şimdi tam çıkaramıyorum.*”

Diploma alanların hepsinin seviyesi buydu... Bu mezunların büyük çoğunluğu (%80-85) maalesef, evet maalesef ortaokul ve liselere öğretmen olarak atandılar... Müracaat eden herkes atandı...

Karaoğlan sözünü tuttu yani...

Bu öğretmen olanların tamamı gittikleri okullarda rezil oldular, öğrenciler bunlarla dalga geçtiler... Normal öğretmenler bunları aşağılayıp durdular...

Bu öğretmenler arasında resim, müzik ve beden eğitimi bölümünü seçenler şanslıydılar. Bunların branşları bilgi eksikliğini saklamaya elverişli olduğu için bu aşağılanmaya maruz kalmadılar.

Toplumsal hayatta da bu öğretmenler mutlu olamadılar. Mesela iş bulamayan bir gence, halk “*yahu bari gidip bir öğretmen olsaydın!*” derdi...

En acı tarafı, bir zamanların en saygın mesleğini icra eden öğretmenlere, kimse “*kız vermemeye*” başladı kızlar da “*aşağılanan bu öğretmenler*” yüzünden öğretmenlerle evlenemiyorlardı. Daha önce normal öğretmenlerle evlilik yapmış bayanlar ise, yeni tanıştıkları birine kocasını takdim

ederken “45 günlük değil” açıklamasını şaka yollu söylemek zorunda hissederlerdi kendilerini...

Neyse, neyse... Daha acı tarafını da kısaca özetleyip, bu bahse son vereyim.

Sıra, okur-yazar dahi olmayan veya ilkökul mezunu olanların öğretmen olmasına geldi.

CHP seçmeni, lise mezunlarının böyle kolayca ballı böreğe konduğunu görünce, işi iyice sulandırdı. CHP’ye “genetik damar” nedeniyle tutup oy veren coğrafyalar parti üst yönetimini sıkıştırdılar. Aynı yöntemi ortaokul ve liselerde de uygulamayı başardılar.

Birçok yörede, CHP dışında başka partilerin tabanının olmadıgı yörelerde, özellikle ilkökul mezunları sıraya girdiler...

Haziran’da ortaokul sınavlarına, Eylül’de lise sınavlarına dışardan girdiler, aynı yöntemle, yani öğretmenler kurulu kararıyla dersleri geçip, diplomayı aldılar ve örgüt listelerine girip Eğitim Enstitüleri’nin bir bölümüne kapağı attılar, 45 gün sonra da mezun olup, öğretmen olarak atandılar!..

Oh bee!.. Ne âlâ memleket!..

İlkokul mezunu, altı ayda yüksekokul diploması alarak, öğretmen oluyor... Ortaokul bile okumamış adam liseye öğretmen oluyor!..

Yahu kurgu bir film gibi...

Bunları yazarken, endişe de duyuyorum. Beni tanımayan bir genç bunları okuduğunda, bunlara inanması mümkün değil... Benim profesör olduğumdan da şüpheyeye düşer... En kötüsü, ulan bu CHP düşmanı, faşist, dinci... O nedenle biz ilericilere iftira atıyor, diye düşünür!.. İşin gerçeği ise, bu delikanlıyı okutan hocaların en az üçte biri, bunlardı. Garibanım bunu fark edemedi mezun olmuş!..

Peki, bu öğretmenler bu ülkeye ne kazandırdı?

Birkaç cümle de bunlar için yazayım:

Bilgi olmayınca, ne yapacak?..

Sağcısı da, solcusu da ideolojiye ve günlük politikaya sarıldı: 2-3 tane fizik formülü ezberlemekle, hizmet mi edilirmiş!..

Gün, vatan ve milletin (solcular için yurdun ve ulusun) var olma-yok olma günüdür. Bugün için vatan ve millete hizmet etmenin yolu, sizlere milli şuur aşılamaktır... Solcular da “devrimci bilinç” aşılamaktır diye sınıflarda nutuk atarak ders saatlerini dolduruyorlardı.

Bu nutuklar, gençlere fizik formüllerinden, matematik problemleri çözmekten daha cazip geliyordu... Ruhlarını daha çok okşuyordu... Bu nedenle bu hocaların etrafında kümeleniyor; çevrelerine bunların “devrimci” veya “milliyetçi” sıfatlarını öne çıkararak öve öve bitiremiyorlardı!..

Öğretmen dediğin “böyle” olmalıydı, onlara göre!..

2. Askeri Darbe’yi Meşru Kılacak Zeminin Hazırlanması ve Bir Neslimizin Daha Kaybedilişi

Bu kadrolar, ülkeyi hızla sağ-sol çatışmasına götürdüler ve ülkede kardeş kanı oluk oluk akmaya başladı...

1977-1980 arası Türkiye’de günlük ölen genç sayısı ortalama 15-20’yi buluyordu. Ayrıca 1979-1980 arası çok sayıda siyasetçi (aralarında Başbakanlık yapmış Nihat Erim de vardı, 19 Temmuz 1980), bilim adamı, üst düzey bürokrat,

parti yöneticisi de katledildi. Şehirlerde kurtarılmış bölgeler oluşturuldu. Sol terör örgütleri ülkeyi adeta kan gölüne çevirdiler.

Ekonomik olarak da ülke çöküntüdeydi. Dönemin Başbakanı Demirel “70 cente muhtacız!” sözleriyle durumun vahametini ifade etmişti. IMF artık borç para da vermiyordu. Memur maaşlarını ödeyebilmek için Lüksemburg’dan bir milyar dolar borç istemiştik, onlar bile vermediler bu parayı...

Akaryakıt ve ilaç için para bulamıyorduk... Başbakanlık’ta bile kaloriferler yanmıyordu ve Başbakan makamında palto ile oturuyordu. Günde 7-8 saat elektrik kesintisi yapılıyordu.

Darbe için ortam o kadar elverişliydi ki, doğrusu halk da bunu bekliyordu. Kısır siyasi çekişmeler, halkı bezdirmişti. 6 aydır Meclis, bir Cumhurbaşkanı seçemiyordu.

Dışarıda ise 1979 yılında Humeyni’nin önderliğinde gerçekleştirilen İran İslam Devrimi, yine aynı yıl içinde Afganistan’ın Rusya tarafından işgali, ABD’yi endişelendirmişti.

Bütün bu gerekçeler beraber değerlendirildiğinde, ordunun komuta kademesi 5 Eylül 1980 günü “*Bayrak Operasyonu*” hareket planını tüm birliklere gönderdi...

Hazır olun!..

6 Eylül Cumartesi günü (1980) *MSP’nin Kudüs Mitingi* Genel Kurmay için iyi bir malzeme oldu. Miting provake edildi; İstiklal Marşı bir gurup tarafından yuhalandı, şeriat sloganları atıldı... Bu malzemeler medya tarafından köpürtüle köpürtüle manşetlere çekildi...

Her şey yolundaydı...

12 Eylül Gecesi, saat 04:00’de radyodan bildiri okundu ve asker yönetime el koydu.

Medya, darbeyi alkışladı:

13 Eylül sabahı Hürriyetin manşeti: *Atatürk Yolunda Devam!*

Cumhuriyet'in manşeti: *Ana Hedef Atatürkçülük!*

Milliyet'in manşeti: *Yeni Yönetime Herkes Yardımcı Olsun!*

Tercüman'ın Manşeti: *Ordu Mecbur Kaldı!*

13 Eylül sabahı, terör şıp diye kesildi.

Darbe'nin bilançosu çok ağır oldu:

- 1 milyon 683 bin kişi fişlendi.
- Açılan 210 bin davada 230 bin kişi yargılandı.
- 7 bin kişi için idam cezası istendi.
- 517 kişiye idam cezası verildi.
- Haklarında idam cezası verilenlerden 50'si asıldı (26 siyasi suçlu, 23 adi suçlu, 1'i ASALA militanı)
- İdamları istenen 259 kişinin dosyası Meclis'e gönderildi.
- 71 bin kişi TCK'nın 141, 142 ve 163. maddelerinden yargılandı.
- 98 bin 404 kişi örgüt üyesi olmak suçundan yargılandı
- 388 bin kişiye pasaport verilmedi.
- 30 bin kişi sakıncalı olduğu için işten atıldı.
- 14 bin kişi yurttaşlıktan çıkarıldı.
- 30 bin kişi siyasi mülteci olarak yurt dışına gitti.
- 300 kişi kuşkulu bir şekilde öldü.
- 171 kişinin işkenceden öldüğü belirlendi.
- 937 film sakıncalı bulunduğu için yasaklandı.
- 23 bin 677 derneğin faaliyeti durduruldu.
- 3 bin 854 öğretmen, üniversitede görevli 120 öğretim üyesi ve 47 hâkimin işine son verildi.

- 400 gazeteci için 4 bin yıl hapis cezası istendi.
- Gazetecilere 3 bin 315 yıl 6 ay hapis cezası verildi.
- 31 gazeteci cezaevine girdi.
- 300 gazeteci saldırıya uğradı.
- 3 gazeteci silahla öldürüldü.
- Gazeteler 300 gün yayın yapamadı.
- 13 büyük gazete için 303 dava açıldı.
- 39 ton gazete ve dergi imha edildi.
- Cezaevlerinde toplam 299 kişi yaşamını yitirdi.
- 144 kişi kuşkulu bir şekilde öldü.
- 14 kişi açlık grevinde öldü.
- 16 kişi kaçarken vuruldu.
- 95 kişi çatışmada öldü.
- 73 kişiye doğal ölüm raporu verildi.
- 43 kişinin intihar ettiği bildirildi.

Evet, şimdi de gelelim 12 Eylül Askeri Darbesinin üniversite için düşündüklerine ve yaptıklarına.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

YABANCI İDEOLOJİDEN ULUSAL İDEOLOJİ ÇİFTLİKLERİNE

I. ÜNİVERSİTELERİ ZAPT ı RAPT ALTINA ALMA SÜRECİ

12 Eylül 1980 Askeri Darbesi'ni bir kez daha hatırlatalım. Darbenin en önemli gerekçesi terör ve anarşi idi. Darbeciler, terör ve anarşi merkezi olarak üç kurumsal yapıyı masaya yatırmışlardı:

- Siyasi Partiler
- Sendikalar
- Eğitim Kurumları

Bunlardan siyasi partiler ile sendikaları kapattılar. Bu, işin en kolay tarafıydı.

Eğitimde ise iki kademeli bir plan uyguladılar. İlk ve ortaöğretimde çok öne çıkan öğretmenleri görevden attılar. Potansiyel kabul edilenleri ise sürdüler. Bu sürgün işi aileleri parçalayarak yapıldı çoğunlukla; hanım başka ile, bey başka ile...

Birçok kimse evini kamyonu yükleyip yeni tayin olduğu ile varıp, göreve başlar başlamaz, eline ikinci bir tayin kâğıdı tutuşturuluyordu. Böylece bir nevi işkenceye tabi tutulmuşlardı...

Darbeciler, ortaöğretimden daha çok üniversite üzerinde planlar yapıyorlardı. Ortaöğretimde öğretmenleri Bakanlık eliyle görevden almak, tayinlerini çıkarmak, daha kolay ve alışılmış rutin bir işti.

Ama üniversiteler, özerk Anayasal kuruluşlardı. Bunları zapt u rapt altına almak için Anayasal değişiklikler yapmak gerekiyordu.

1. Akademik Sıkı Yönetim Kurumu: YÖK

6 Kasım 1981 tarihinde üniversiteleri terör ve anarşiden temizlemek ve bir daha böyle bir zeminin oluşmaması için Yüksek Öğretim Kurumu kuruldu ve başına Prof. Dr. İhsan Doğramacı getirildi.

1982 yılında kabul edilen Anayasa'da da bu kurum yer aldı ve kuruma Anayasal güvence ve güç kazandırıldı.

Yeni Anayasa'nın 130 ve 131. maddeleri YÖK'e üniversiteler üzerinde her türlü yetkiyi veriyordu.

Kısaca, yönetimden bütçeye, kadrolardan her türlü tasarrufa kadar yetki merkezde toplandı.

Rektörlere krallık yetkileri verildi ancak boğazlarına geçirilen kemendin ucu YÖK'ün elindeydi.

Bu dönemde Anadolu şehirleri üniversitelere kavuştular, öğrenci sayısı birkaç misli arttı; bina ve tabelalar göz doldurdu.

Ancak bilimsel çalışma hep ikinci plana itildi. Üniversiteler zapt u rapt altına alınarak, terör zemini yok edilmeye çalışıldı ve Atatürkçülük ideolojisi üniversitelere hâkim kılınmaya çalışıldı.

Üniversiteler bilim üretme merkezleri olarak hiçbir zaman düşünülüp planlanmadığı için, bu sefer yabancı ideolojilerden vazgeçilip yerli ideoloji çiftliğine dönüştürüldü.

Tabi bir askeri ihtilal olur, üniversitede böyle köklü bir değişim yapılır da, tasfiyeler yapılmaz mı?

Tasfiye YÖK kanalıyla yapılmadı, Sıkıyönetim Komutanlıkları eliyle gerçekleştirildi. 1402 sayılı bi sıkıyönetim yasası çıkardılar, mahkeme, suçlama, delil... falan hiçbir gerekçeye ihtiyaç duyulmadan kamudan istediklerini tasfiye ettiler. Genelkurmay'ın resmî açıklamasına göre 5.000 civarında kamu personeli bu yasayla ihraç edildi. Bunların içinde öğretim üyelerinin sayısı 120'dir. Ancak başlarına gelecek muhtemel felaketten endişe edenler ya kendi istekleriyle emekli oldular ya da istifa ettiler. İstifa eden veya emekli olanlar, bu sayıya dâhil değildir.

Bu ihraç edilenler arasında kamuoyunda tanınan isimlerden bazıları şunlardır:

- Orhan Silier, Mehmet Ali Kılıçbay, Oya Köymen (Boğaziçi Üniversitesi)
- Bülent Tanör, Murat Sarıca, Niyazi Öktem, Nuri Karacan, İdris Küçükömer, Aydın Aybay, Sencer Divitçi-oğlu, Üstün Korugan, Gençay Gürsoy, Yücel Sayman, Hüseyin Hatemi (İstanbul Üniversitesi)
- Nazif Tepedelenlioğlu, Kurthan Fişek, Güney Gönenc (Ortadoğu Teknik Üniversitesi)
- Tahir Hatipoğlu, Yalçın Küçük (Gazi Üniversitesi)
- Tuncer Bulutay, Rona Aybay, Burhan Cahit Ünal, Mete Tunçay, Yılmaz Akyüz, Alpaslan Işıklı, Cem Eroğul, Baskın Oran, Abdülkadir Ateş, Bahri Savcı, Korkut Boratav (Ankara Üniversitesi)

1402'ler olarak tabir edilen ve üniversitelerden tasfiye edilen akademisyenlerin bir kısmı sessizliğe büründü ve köşesine

çekildi. Bir kısmı yurtdışındaki üniversitelerde kendine iş buldu. (ODTÜ ve İTÜ'den tasfiye edilenler başta olmak üzere, Suudi Arabistan'ın Cidde şehrinde bulunan Melik Abdulaziz Üniversitesi'nde iş bulan 100 civarında Profesörün şahidiyim)

Bir kısmı da, siyasi ortam normale döndükten sonra ve uzunca bir hukukî mücadele sonucu görevlerine dönebildiler.

Asistan, öğretim görevlisi, okutman, uzman gibi kadrolarda bulunanları tek taraflı birer yıl, Yrd. Doç.'ları ise üç yıllık bir sözleşmeyle istihdam ettiler.

Böylece özellikle genç üniversite kadrolarının gelecekle ilgili konumlarını pamuk ipliğine bağladılar, idarecilerin eline de keskin birer kılıç verdiler.

Bu kısa ve özet hatırlatmayı yaptıktan sonra, darbecilerin istikbale yönelik projelerini masaya yatıralım.

2. Darbecilerin Yabancı İdeoloji Üretme Çiftliklerini Kemalist İdeoloji Üretme Çiftliklerine Dönüştürme Projeleri

Cumhuriyet üniversiteleri, 1960'lı yıllara kadar resmi ideoloji üretme merkezleriydi. 60'lı yıllarda Avrupa'da sol ideolojiler palazlanınca, bize de sıçradı ve Atatürkçülük-Altı Ok ideolojisinin yerini, Marksist-Leninist ideolojiler aldı.

12 Eylül 1980 askeri darbesinin cuntası, üniversitelerdeki bu ideolojik sapmayı yok etmeye kararlıydılar. Ancak amaçları, yabancı ideolojiler üreten çiftliklerdeki bu zemini yok edip, buraları bilim üretme merkezi haline getirmek değildi. Böyle bir dertleri de yoktu, ufukları da yoktu.

Hedefleri, üniversiteleri milli ideoloji üreten çiftlikler haline getirmekti.

Nitekim, YÖK kuruluş dibacesinde de Türk Üniversiteleri'nin amaç ve hedeflerinin çerçevesi şu kırmızı çizgilerle belirlenmişti: *Atatürk İlke ve İnkılapları'na yürekten bağlı, devlete mûti bir nesil yetiştirilecek!..*

YÖK'ün dibacesini bir okuyun, bakın!.. Bilim diye bir dertlerinin olmadığını göreceksiniz!.. Slogan ezberleyen, resmi bayram kutlamalarında slogan atan bir nesil hedeflenmiş bu sefer!..

Darbeciler, şunu tartışıyorlardı: Bu gençlerimiz neden Marks'ın, Lenin'in, Mao'nun, Enver Hoca'nın, Castro'nun peşine takılıyorlar?.. Hâlbuki bizim de Atatürk'ümüz var... Neden Atatürkçü olmuyorlar da, Marksçı oluyorlar?

Cevap belliydi: *Atatürk'ü yeterince tanımıyorlar!..*

O halde ne yapmak lazım?

Yeteri kadar Atatürk'ü tanıtmak!..

Evet problem belirlenmişti, reçete de hazırды.

Sıra uygulamadaydı...

Geniş halk kitlelerinde Atatürkçü bilinci güçlendirmek için yapılanları (konferanslar, paneller, kutlamalar, heykel dikme furyaları, kitaplar...) burada konu etmeyeceğim. (Bu konuyu merak edenler *Cumhuriyet'in Tozlu Sayfaları* adlı kitabımızda genişçe yer verdiğimiz bölümü okuyabilirler). Sadece eğitim alanında yapılanları özetleyeceğim:

Gençlere, Atatürk'ü yeteri derecede tanıtırsak, Atatürk'ün yüzyılın en büyük siyasi ve askeri lideri olduğunu, bütün dünya liderlerinin bile O'na hayran olduğunu anlatabilirsek, gençlerimiz o zaman niye dışarda lider arasınlar ki, elin Marks'ının, Mao'sunun peşine niye takılınsınlar ki!..

Evet, Evren Paşa ve Konsey böyle düşünüyorlardı.

Milli Eğitim Bakanlığı'na ve Yüksek Öğretim Kurulu'na talimat verildi.

İlk ve Ortaöğretim ders kitapları bu düşünce ile hazırlandı. Kitapların "*bilimsel değeri*" önemli değildi... Önemli olan Atatürk ve Atatürk İlkeleri'nin ders kitapları içinde nasıl yer aldığı, hatta fen bilgisi, matematik, gibi ders kitaplarına nasıl yedirildiği idi...

Yüksek Öğretim de ise iş daha kolaydı. YÖK kanalıyla tüm fakültelerde ve yüksekokulların birinci sınıfına 1933'teki Reşid Galib'in icraatını örnek alarak *iki dönemlik Atatürk İlkeleri* mecburi ders olarak konuldu.

İster Tıp oku, ister mühendislik; ister dört yıllık yüksekokul oku, ister iki yıllık meslek yüksekokulu oku... Fark etmez!.. Mutlaka birinci sınıfta iki dönem bu dersi mecburi okuyacaksınız!..

Hatta, tarih bölümlerinin son sınıfında tamamen Cumhuriyet Tarihi okutulur... Hem de her yönüyle ve tüm detaylarıyla!..

Burada da okutulacak dediler... Çift dikiş olmasında zarar yok!..

O günden, bu güne bu ders aynen devam ediyor.

Sonuç ne oldu?..

Tüm üniversite gençliği Atatürkçü oldu mu bari diye bir soru soracak olursanız, maalesef evet diyemeyeceğim.

Toptan ve kısaca ifade edeyim ki, bazı gençlerde olan Atatürk sevgisi de kayboldu, gitti!..

Tıp, Fizik, Kimya, Matematik ... kısaca Fen ve Sağlık bilimleri öğrencileri bu dersi lüzumsuz, angarya olarak kabul ettiler, dersleri önemsemediler, derse dudak büktiler...

Öğrencilerin bu tutumları, hocaların canını sıktı. Bu tavırlar zaman içinde hoca- öğrenci sürtüşmesine sebep oldu... Hoca nefesine ağır gelen bu tavırlara karşı not silahını öne çıkardı, bunun sonucunda da kavga, gürültü ve soruşturmalar başladı...

Bazı üniversiteler bunu önlemek için, bu dersleri “*uzaktan eğitime*” çevirdiler... Kalanları da çevirmek üzereler!..

Ders ücretlerinden yoksun kalan İnkılap Tarihi hocaları ise, Rektörlerin Atatürk karşıtı fikirler taşıdıklarından dolayı, bu dersleri bu hale getirdiklerini düşünüp oraya-buraya şikâyet ihbarları yağdırmaya başladılar.

Gördünüz iş geldi ders ücretlerine dayandı.

Gazi Paşa “*ticaret metâi*” oldu!..

Yaptığınızı beğendiniz mi sevgili darbeciler!..

3. Özal’ın İdeoloji Üretim Çiftliklerini Bilim Üretim Merkezlerine Dönüştürme Çabaları

Rahmetli Özal sadece 70 cente muhtaç bir ülkenin ekonomisini düzeltmemiş, sadece Türkiye’yi dünyaya açmamıştı.

Çağın, bilim çağı olduğunun farkındaydı ve Türkiye’nin bilim üreterek, ileri teknolojiye sahip olmasının da ülkenin geleceği için olmazsa olmaz olduğunun şuurundaydı.

Bunun için bir yandan ülkenin dört bir tarafında yeni üniversiteler açarken, diğer yandan da ülkenin zeki ve kabiliyetli çocuklarını tespit ederek, onlara iyi üniversiteler kazandırmak için, puanla seçme öğrenci alacak, yabancı dille eğitim yapacak *Anadolu liselerini* açtı.

Bilimsel çalışmaların önünde iki engel görüyordu:

Üniversitelerin alt yapısının yetersizliği.

Bilimsel özgürlük ortamı.

İçerideki muhalefeti birileri yine harekete geçirdi: Taşrada üniversite olur muymuş!..

Her şehre bir tabela asmakla, alt yapısı olmadan, hoca kadrosu olmadan, bu iş nasıl olacak?..

Görünüşte, söylenenlerin haklı yönleri vardı. Fakat bu, bütün dünyada böyle oluyordu...

Mektupla öğretime, 45 günde öğretmen yetiştiren hızlı öğretime alkış tutanlar, yeni üniversiteler açılmasına ise suret-i haktan görünerek karşı çıkıyorlardı.

Özal, bunları dinlemedi... Yeni üniversiteler açmaya devam etti...

Fakir Anadolu insanının çocukları okuma imkânına kavuştular.

Üniversitelerin bilimsel özgürlük meselesine gelince, bunun önüne takoz koymak için daha şeytanca yol ve yöntemlere başvuruldu.

Başörtü meselesi ortaya atıldı...

Evren tahrik edilerek Özal- Evren kavgası başlatıldı.

Rahmetli Özal, üniversitelerde yetişen genç bilim adaylarının dünyadaki bilimsel gelişmeleri takip edebilmeleri için, yabancı dil probleminin olduğunu gördü.

Her sene az miktarda öğretim üyesinin altı aylığına, bir yıllığına yurt dışına gönderilmesiyle bu işin olmayacağını biliyordu.

Bu işi kökten halletmek için iki proje geliştirdi:

Dışarıya çok sayıda doktora için öğrenci göndermek.

Edinburg'a dil öğrenmek için hoca göndereceğimize, Edinburg'u buraya getirmek.

Bunun için, Bilkent'te bir dil köyü kurmaya karar verdi. İngiliz ve Amerikalı dil hocalarının kalacağı 500 dubleks villa yaptırdı. Sekiz adet de okul binası...

Tüm üniversitelerden her yıl bir miktar hoca gelecek, 8 ay burada dil eğitimi görecekti...

Özal'ın her attığı adım, bir sömürge olan Türkiye'nin elini kolunu bağlayan bir kemendi koparması demektir...

Özellikle dış politikası, Batılı ülkelerin canını oldukça sıkıyordu...

Adriyatik'ten Çin Seddi'ne vizyonu, O'nun sonunu hazırladı...

Batı tarafından, karanlık suların kıvrak dansözü Demirel, kuyudan tekrar çıkarıldı...

İngiliz Mason locasının görev adamı Kemal Gürüz, YÖK'ün başına getirildi...

Özal'ın Dil Köyü ortadan kaldırıldı; dubleks villalar şunabuna peşkeş çekildi...

Anadolu Liseleri sulandırıldı... Tabelaları kalırken, içleri sıradan liselere dönüştürüldü...

Yarım metre bez ortaya atılarak, Türk üniversitelerinin laboratuvarlarına kilit vuruldu... Bilim üretmesi gereken akademisyenler başörtülü kız avına çıkarken, miting meydanlarında da cübbeleriyle Cumhuriyet, Atatürk ve laiklik sloganları atıyorlardı...

Ülke hızlı bir şekilde, hem de her alanda kaosa sürükleniyordu...

Özal'ın düzelttiği ekonomi de durmadan kan kaybediyordu...

Koalisyon hükümetleri de günlük hay-huyyla vakit geçiriyorlardı, derken 28 Şubat geldi çattı.

4. 28 Şubat: İdeoloji Üretim Çiftliklerinden Ayırık Otlarını Temizleme Süreci

Devletler liginde mücadele sadece savaş meydanlarında ordularla yapılmaz. Türkiye Ortadoğu Bölgesi'nde önemli bir aktör... Batı, Ortadoğu'da çıkarlarını korumak için Lozan'dan itibaren Türkiye'yi kontrol altında tutuyordu:

Paraya, modern bir toplumun ihtiyaç duyduğu her şeye muhtaç bir Türkiye, adeta Batı'nın emin bir karakoluydu bölgede!..

Batının temel politikasına göre ise, ölmeyen, ayağa kalkıp yürüyen, hatta koşan bir Türkiye de olmamalıydı...

Her zaman muhtaç ve sürünen Türkiye lazımdı!..

Özal, bu çerçeve içine sıkıştırılmış Türkiye'yi bu cendereden kurtarmaya çalışmıştı... Çemberi yer yer kırmıştı!..

Bu çemberin tekrar tahkim edilmesi gerekiyordu...

Enerjisini içerde tüketmeliydi... Dışarıya bakacak gücü, imkânı ve zamanı olmamalıydı. Bu, sadece PKK terörü ile yeterli değildi...

Türkiye muhtaç olduğu bilimsel birikim ve teknolojiye kavuşmaktaydı...

Özal döneminde açılan üniversiteleri kapatamazlardı... Ama çalışmalarını önleyebilirlerdi.

İdeoloji çiftliklerini tekrar hareketlendirmek!.. Özal döneminde ekilen tohumlardan üreyen “ayrık otları” nı temizlemek!..

Bunun için eskimeyen argüman tekrar gündeme getirildi:

Laiklik!..

Evet, laiklik tehlikedeydi!..

Başörtülüler üniversitelere, resmi dairelere, ilk ve orta öğretim kurumlarına dolmuşlardı... İmam-Hatip Liselerinden yetişen gençler, üniversitelerin istedikleri bölümlerine giyorlardı... İmam-Hatipli doktor, hâkim, öğretmen, mühendisten... geçilmiyordu!..

Bu, laik rejim için en büyük tehditti...

Atatürk'ün kurduğu laik cumhuriyet, ilelebet yaşamalıydı!..

Bunun için düğmeye basıldı... Milletin en hassas olduğu konu sahneye sürüldü...

Başörtüsü!..

Ortam öylesine gerildi ki, türban artık herkesin günlük konusu haline getirildi...

Gerekli operasyonların yapılabilmesi için, rejimin tehlikede olduğu algısının yaratılması, halk kitlelerinin manipüle edilmesi için, *Aczimendiler* ve *Ali Kalkancı* taifeleri sahneye sürüldü...

Medya kullanılarak, *Müslüm Gündüz* ve *Ali Kalkancı*'nın demeçleri televizyonda birinci haber olurken, yazılı medyada bu amaçlı manşetlerde birinci sayfaları süslemeye başladılar...

Refah-Yol hükümeti bu manipülasyonları boşa çıkaramadığı gibi, Refah Partisi'nin bazı milletvekilleri ise, bunlara malzeme vermekten de geri durmadılar.

Başbakan Erbakan, davet edildiği her yerde aşağılandı, hakaretlere uğradı, itibarı zedelendi.

Üniversiteler cadı avına çıktı ... Başörtülü binlerce öğrenci kapının önüne konuldu ...

Resmi dairelerden, ilk ve orta öğretimde görev yapan başörtülü bayan öğretmenler meslekten atıldı ...

Ordu'da müteedeyyin ve sağ tandanslı ne kadar subay ve astsubay varsa, Ordu ile ilişkileri kesildi ...

12 yıllık kesintisiz eğitimde, İmam Hatip okullarının orta kısmına kilit vuruldu ... Üniversiteye giriş puanıyla kat sayı numarası oyunuyla puanları düşürülerek önleri kesildi.

İmam-Hatip Lisesi mezunlarının üniversitelere girmeleri önlendi ... Tabi bu arada, sırf İmam-Hatiplerin önünü kesmek için, meslek liselerinin de köküne kibrit suyu döküldü!..

Kısaca üniversiteler, dersi, laboratuvarı, kitabı, bilimsel projeleri bir tarafa bırakmışlardı...

Onlara göre, gün, bilimsel çalışmalar ve eğitim-öğretim günü değildi...

Gün, laik Cumhuriyet'in müdafaa edileceği gündü!..

İrticanın başının ezilmesinin gerektiği gündü.

Konuyu uzatmamak için o günlerde yapılanları tek tek ele alarak izah etmeye lüzum yok. Ama o günlerin psikolojisi rahat anlaşılсын diye, üniversitelerdeki havayı birkaç örnekle izah edeyim.

28 Şubatçıların irtica dedikleri şey “din” idi. Mürteciler de dindarlardı ...

Dine, direkt cephe almak olmazdı. Bu nedenle dindarların din anlayışına saldırıyorlardı. Bu nedenle, “*yüce dinimizi bu istismarcıların elinden kurtarmak gerektiğini*” dillendiriyorlardı.

Bu konuyu televizyonlarda tartışacak, şehir şehir gezip halkı aydınlatacak birkaç ilahiyatçı da bulmuşlardı.

Ağır top Prof. Dr. Yaşar Nuri Öztürk,
yaygaracı da Prof. Dr. Zekeriya Beyaz'dı.

Gazi Paşa döneminde ortaya atılan "*Türk Dili'ni yabancı dillerin tasallutundan kurtarma*" iddiasıyla Türkçe'nin nasıl ırzına geçildiyse, koca bir imparatorluk dili nasıl ilkel bir kabile dili haline getirildiyse, şimdi de Türk'ün dinini Arap emperyalizminin tasallutundan kurtarmak için "*Türkçe ibadet*" ortaya atıldı.

Üstelik bunun da Atatürk'ün ideali olduğunu, ancak ne yazık ki ömrünün vefâ etmediğini söyleyerek, bu nedenle bunu gerçekleştirmenin Atatürk'ün aziz hatırasına da bir katkı olacağı yaygarasını yapmaya başladılar.

Bu konuda dayandıkları delilleri de iki beyni sulanmış zavallının zırvalarıydı. Bunlardan biri *Cemal Kutay*, diğeri ise, *Muazzez İlmiye Çığ* idi ... *Cemal Kutay*'ın beyni sulanmış olsa da, yakın tarihi biliyordu. Ama bilgilerini bir tarafa bırakmış, zihni melekeleri dumura uğradığı için, birilerinin dolduruşu ile dolmuşa binmiş, başka türküler söylemeye başlamıştı.

Muazzez Hanım da aynı durumdaydı ... *Garibanım Dil-Tarih-Coğrafya Fakültesi Sümer Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden mezun olmuş, müze memurluğu yaparak ömrünü geçirmiş ve bu memuriyetinden emekli olmuştu...*

Emeklikten sonra yapacak işi olmadığı için olsa gerek, Sümerlerle ilgili bir iki kitapçık (evet küçük kitapçık) yayınladı. Bazı Sümerce belgeler ve resimler... Ki bu belgelerin tamamı Batılılar tarafından yaklaşık 100 yıl önce tercüme edilip yayınlamış belgelerdi. Bunları bir araya toplayıp, yayınlamıştı...

Dil-Tarih'in eğitim ve öğretim kalitesini yakından bildiğim için bu belgelerin İngilizce'den tercüme edildiği kanaatindeyim. Muazzez Hanım'ın bunlara dışının batacağını bırakın düşünmeyi, o belgelerden bir cümleyi dahi tercüme edebileceği hususunda kuvvetli şüphelerim var.

Bu kadıncağızı da yaşayan en büyük Sümerolog diye televizyonlara çıkarıp, pazarlamaya başladılar... İsminin önüne de Prof. Dr. ünvanını eklediler. Yaklaşık iki yıl bu Prof. Dr. ünvanıyla televizyonlarda ahkâm kesmeye devam etti...

Türban tartışmalarının en hararetli günleriydi... Yine Hulki Cevizoğlu'nun sunduğu Ceviz Kabuğu programında Prof. Dr. ünvanıyla ahkâm kesmeye devam ediyordu. Konuşması arasında lafı türbana getirdi ve türbanın İslam'la ilgisinin olmadığını, bunun eski Sümerlerde görevleri mabede bağış yapan insanların gönlünü hoş etmek için onlarla cinsel ilişkiye giren *"mabet fahişeleri"*nin kıyafeti olduğunu, buradan İslam'a geçtiğini söyleyince, kıyamet koptu.

Telefonla programa bağlandım. Hulki Cevizoğlu beni iyi tanıyordu ve benimle çok sayıda programlar da yapmıştı.

Açtım ağızımı, yumdum gözümü... Beni tanıyanlar, neler söylediklerimi aşağı-yukarı tahmin edebilecekleri için burada yazmıyorum.

Ancak, şunu köşe taşı gibi yerine oturttum. Şuydu o söylediklerim: *"Muazzez hanım, yaşını başını almış bir insansın. Yalan söylemeye, milleti kandırmaya utanmıyor musun?"*

"Kimi kandırmışım, ne yalan söylemişim" diye parladı.

Hulki Bey de hemen araya girdi: *Hocam sakın ol, Muazzez Hanım'a hakaret ediyorsun, buna müsaade etmem. O, dünya çapında saygın bir bilim kadını, yaşayan en eski Sümerologumuz!..*

“Hayır, hayır Hulki Bey, hakaret falan ettiğim yok. İki yıldır yalan söylüyor, milleti kandırıyor.”

Hulki Cevizoğlu: “Ne yalanı söylemiş, nasıl milleti kandırmış o zaman açıkla, ama delilini de göster!.. Yoksa hocam ben seni müfteri ilan edeceğim!..”

“Tamam, tamam, söylüyorum” dedim: “Muazzez hanıma sorun bakalım, bu Prof. Dr. ünvanını kendisinin mi yoksa bir yerlerde, bakkallarda marketlerde satılıyor da gidip oralardan mı almış!..”

Muazzez hanımın rengi simsiyah kesti ... H. Cevizoğlu, “o ne demek hocam?.. Peki siz hangi marketten aldınız o ünvanlarınızı!..”

Bu sefer şaşıрма sırası bendeydi ... Hulki Cevizoğlu’nu tanıyorum, jetonu bazen dört köşeli oluyor, düşmüyor!..

Daha da sinirlendim bunun üzerine... “Yahu”, dedim “bu kadın Profesör-mrofesör değil... Müzeden emekli bir memur!.. Utanmadan, sıkılmadan iki senedir televizyonlarda gezerek, isminin önüne Prof. Dr. ünvanları ekleyerek, milleti kandırıyor...”

Hulki Bey abandone oldu ...

Eli-ayağı birbirine dolandı. Muazzez hanıma döndü, “Siz, profesör değil misiniz?” diye sordu ...

Muazzez hanım süt dökmüş kediye dönmüştü ...

Cevap veremedi ...

Acıdım, hem de çok!..

İki yıldır yaptığı şarlatanlığı, Müslümanların kutsallarına yaptığı hakaretleri milletle beraber ben de sineye çektim. Fakat, evet fakaaat!.. Müslüman kadının başörtüsünü getirip “fahişe kıyafeti” diye bu derecede aşağıladığı için, bunun yüz mislini hak etmişti ... Artı, ben kendisine hakaret de etmedim, bir yalanını, dolandırıcılığını ifşa ettim sadece!..

28 Şubatçıların “*Türk Dini*”ni Arap emperyalizminden kurtarmak için sahaya sürdükleri cengaverlerin kıratı böyleydi işte!..

Sahte Prof., dini-ilmi görüşlerini, böyle bir sahtekarlık maskesiyle topluma servis ederken, bir de “*yasal*” olarak Prof. olan bir komedyen vardı: *Prof. Dr. Zekeriya Beyaz!*..

Buna gaz vermeye lüzum yoktu ... Kendi gazı kendine yettiği gibi, gazının zekatı bile yüz kişiyi uçurumdan uçurmaya yeterdi de artardı bile!..

Onun nasıl Doçent, Profesör olduğunu yazsam, bu kitap üç cilt olur. Sadece Marmara İlahiyat’a kimlerin ne düşünceyle dekan olarak attırdıklarını yazsam, belgesel-dizi olur.

Onun hâl-i pürmelâli, *Züğürt Ağa ile güreştirilen abdala benziyor*. Köylü, Ağa’nın gönlünü hoş etmek için onu güreşe çıkarmışlardı. O, bunu ciddiye aldı ve Ağa’yı yerden yere vurarak, bir çuval inciri berbat etti.

Hoca’yı da Dekan yapanlar, ona vur demişlerdi, o öldürüyordu ...

Türk Dini’ni Arap emperyalizminin tasallutundan kurtaracakken, yobaz-gerici takımının din diye dayattıkları şeylerin “*hurafe*” olduğunu söyleyecekken, 1400 yıllık dini yıkıp, 28 Şubatçılara *lokum gibi bir din* inşa ediyordu:

- Kadınlar, bırakın başörtüsüyle, plaj kıyafeti, yani mayoyla bile namaz kılabilirler ...
- Oruç yerine, fitre verin, fakirleri sevindirin. Fitre verecek parası (beş lira) olmayanlar oruç tutacaklardır.
- Kurban; tavuktan, balıktan da olur!.. vs.

Sanatçı camiası bile onun bu söylediklerine dudak büküyorlardı!..

Hoca, işin doğrusu beni de çok eğlendiriyordu ... Onu dinlediğimde tüm stresimi atıyordum.

Nâdân kesimi epey üzerine gitti... Pornocu, mornocuya adı çıktı!..

Şimdilerde artık çıkarmıyorlar televizyonlara!..

Süreç'te kullanıldı ve atıldı...

Ama ben hâlâ özlüyorum...

Özellikle Ramazanlarda, oruçtan-sıcaktan, sigarasızlıktan şikayet eden dostlara "oh olsun!" diyorum.

Zekeriya Hoca'nın kıymetini bilmediniz. Beş lira ile kurtulacaktınız, şimdi 18 saat aç-susuz durun bakalım!.. diye takılıp kafa buluyorum...

Şimdi, bir de akademik camianın içinden bir örnek vereyim:

28 Şubat'ın en meşhur rektörü *Kemal Alemdaroğlu* idi. Böyle olması da tabiiydi. Zira İstanbul Üniversitesi ülkenin hem en eski hem de en büyük üniversitesiydi.

Akademik camiada irticaya karşı en önde savaşan ikiliden biriydi: Diğeri ise, YÖK Başkanı Kemal Gürüz idi.

Rektör yardımcısı Nur Serter'in koordinatörlüğünde "*ikna odaları*" kurdurmuştu Başörtülü kızlara gerçeği gösterecek, bu Arap tasallutu, siyasal simge dediği bez parçasından kurtaracak, onları aydınlık günlere taşıyacaktı. Gerçekte bu ikna odaları, "*işkence odaları*"ydı...

Burada öğrenciler bir yandan tehdit ediliyor, bir yandan da dini inançları tahkir edilerek, kişilikleri rencide ediliyordu.

Alemdaroğlu seküler bir akademik camianın yöneticisi olduğunu unutmuş, bir "*din reformatorü*" rolüne soyunmuştu. Kendisini *Luther* zannediyordu.

Konu uzamasın diye, bu Luther rolüne kendisini nasıl kapırdığını, şahit olduğum bir olayla kısaca örneklendireyim.

O günlerde, İstanbul İlahiyat Fakültesi'nde bir doktora tezi savunması vardı. Ben de jüri üyesiydim. Kalktım gittim. Fakülte dekanı Prof. Dr. Yaşar Nuri Öztürk'le odasında çay-kahve içip sohbet ediyorduk.

O gün, üniversitenin eğitim-öğretime başlayacağı gündü. Âdet olduğu üzere *"açılış töreni"* vardı. Yaşar Hoca, törene beraber gidelim teklifi yapınca, kalkıp gittik. Protokol sırasındaki koltuklarımıza oturduk.

Bu açılış törenleri tüm üniversitelerde yapılır. Bu âdeti biz Batı'dan almışızdır. Güzel bir âdettir.

Kısa bir açılış konuşmasından sonra, adet olduğu üzere *"ilk ders"*le bugünün anlam ve önemi öne çıkarılır.

Genelde Rektör veya üniversite yönetimi, hitabeti düzgün bir öğretim üyesini haftalar öncesinden belirler ve *"ilk ders"*i vermesini söyler.

O öğretim üyesi de kendince hazırlanır ve o gün bir-bir buçuk saat süren *"ilk ders"*i yapar. Dersi dinleyenlerin %99'u üniversitenin öğretim üyeleridir.

"Peki, bu dersin konusu nedir?" diye hemen bir soru akla gelir haklı olarak.

Yani, bir fizik hocası kalkıp fizikten, bir kimya hocası kalkıp kimyadan bir konu anlatmaz...

*"İlk ders"*in konusu genel anlamda *bilim ve üniversitelerdir*.

Çerçevesi şöyledir:

Konuşmacı:

- Öncelikle bilimin önemine değinir.
- Arkasından dünyanın bilimsel çalışmalar alanındaki durumunu; özellikle kalkınmış ülkelerdeki bilimsel çalışmaların ulaştığı seviyeyi tespit eder.

- *Sonra, ülkemizin bu konudaki seviyesini anlatır, kalkınmış ülkelerle kısa bir mukayesesini yapar ve bu kalkınmış ülkelerin seviyesini yakalamak için hedef belirler.*
- *Bu belirlenen hedefe ulaşmak için, mensup olduğu üniversitenin geçen yılki bilimsel çalışmalarına değinir.*
- *Son olarak da üniversitesinin bu yılki hedef ve amaçlarını anlatır...*

Böylece ders, sona erer.

Bu izahattan sonra, törene gelelim.

İlk dersi, Rektör Alemdaroğlu yapacaktı!..

Bunu öğrenince, kendi kendime “*tiyatro başlıyor*” dedim.

Biraz sonra, alkış tufanı içerisinde Alemdaroğlu kürsüye çıktı... Birkaç selamlama cümlesinden sonra, ülkenin karanlık günlerden geçtiğini vurguladı ve ilk derse başladı.

Konu: *Türkçe İbadet!..*

Tam 45 dakika *Luthervari* bir üslup ve anlayışla *Türkçe ibadetin* öneminden, bunun *Atatürk'ün yerine getirilmesi gereken bir vasiyeti* olduğundan bahsetti.

Zaman zaman Erbakan'a ve hükümete salvolar savurmayı da ihmal etmedi; tabi bu siyasal salvolar alkışlarla desteklendikçe, daha da hızını arttırıyor ve akademik bir salonu, bir partinin toplantısına çeviriyordu... Hakaretlerin bini bir paraydı!..

Alemdaroğlu kürsüde Lutherleşmiyordu sadece, günümüze taşıyarak ifade edecek olursak, Kılıçdaroğlulaşıyordu aynı zamanda!..

Bunun ne kadar absürt bir manzara oluşturduğunu şöyle düşünerek analiz edin:

Diyelim ki, Ziraat Odası'nın "üzüm üreticileri" ile bir toplantıları var. Üzümcüler toplanmış, problemlerini masaya yata-
tıracaklar ve hal çaresini konuşacaklar!..

Fakat kürsüye birisi çıkmış, "kulak"ın insan için ne kadar önemli bir organ olduğundan ve bu organın tıbbi teknik detay ve verilerden bahsediyor!..

Salonun havası ne olur?... Bir düşünün!..

Veya, çimento fabrikalarının yönetici ve teknik elemanlarının "çimento sanayinin problemlerini konuşmak üzere" toplan-
dıklarını düşünün ve kürsüye çıkmış zat-ı muhteremin "orucun faziletlerinden" bahsettiğini bir an için hayal edin!..

İşte, 28 Şubat'ın üniversite anlayışının saplandığı bataklık buydu!..

Be adam, sen seküler bir bilim yuvasının rektörüsün. Sen bilimle uğraşsana!.. Sana ne millet nasıl ibadet eder; Türkçe mi dua okur, Arapça mı okur, İngilizce mi okur, Sanskritçe mi okur... Başını örterek mi namaz kılar, kıçını açarak mı, amuda kalkarak mı kılar, sana ne, sana ne, haaa!..

O günleri yaşamamış genç okuyuculardan bazıları, bunun bireysel bir olay olduğunu düşünebilir... Hayır öyle değil, bu hava istisnasız, evet istisnasız tüm üniversitelerimizde vardı. Hatta rektörler koltuklarını sağlama almak için bu absürtlüklerde birbirleriyle yarış halindeydiler.

Bir örnekte klasik sivil üniversitelerimizin dışından verelim de, böyle bir algıya takılabilecek olan olaksa da, onun da önünü keselim.

GATA!..

GATA denince sokaktaki vatandaşın aklına "Askeri hastane, Askeri Tıp Fakültesi" gelir.

Ana hatlarıyla doğrudur...

GATA'nın açılımı şöyledir: *Gülhane Askeri Tıp Akademisi*

Kısaca, askerlere ait bir sağlık bilimleri üniversitesi konumundadır.

Rektörü ve öğretim üyesi tıp tahsili yapan askeri personeldir. Yani hem Profesör'dür, hem de rütbesi (Albay, General) vardır.

GATA'nın da diğer tüm üniversiteler gibi "*açılış günü töreni ve ilk dersi*" vardır.

Geçmiş yıllarda GATA'daki "*ilk dersin konusu*" tabii olarak "*sağlık*" üzerineydi... 28 Şubat'la beraber "*laiklik ve irtica*" konusu, sağlığın yerini aldı.

28 Şubat sürecinde, büyük bir açılış gününde, kürsüde *Diş Tabibi Tüm General Prof. Dr. Yalçın Işimer* vardı.

Salon, hınca hınç doluydu... Hepsi rütbeli subaylardı. Dersin konusu "GÜZEL TÜRKÇEMİZ ve BÜYÜK ATATÜRK" olarak belirlenmişti.

Halla halla (Allah Allah); Gata, açılış dersi, GÜZEL TÜRKÇEMİZ ve BÜYÜK ATATÜRK!..

Ne alakası var, bir sağlık kuruluşunun açılış gününün "*ilk ders*"inde!..

Üstelik dersi veren bir dilci-edebiyatçı da değildi!..

Dişçiydi!..

İnsan bu başlığı görünce, aklına hemen şu gelir:

Solağın teki... Öztürkçe, daha doğrusu "*uydurukça*" üzerine saçma-sapan, ipe-sapa gelmez bir siyasi bulamaç yedirecek salona!..

Meğerse adamın derdi başkaymış!..

GÜZEL TÜRKÇEMİZ ve BÜYÜK ATATÜRK diye başlayan konuşmasını, biraz sonra *Mehmet Akif*e getirdi...

Bu aziz milletin yüzyıllarca Peygamber Ocağı olarak kutıldığı ordusunun rütbeli subaylarının karşısında Akif'in Çanak-kale Şiir'inden

“Ne büyüsün ki, kanın kurtarıyor Tevhid'i,

Bedr'in aslanları ancak, bu kadar şanlı idi!”

beytini okuyarak, bu milletin İstiklal Marşı'nı yazmış milli şairine ağza alınmayacak hakaretler yağdırmaya başladı. *Ne Türk olmadığını bıraktı, ne Arap hayranlığını bıraktı, ne Atatürk ve devrimlerine düşmanlığını bıraktı... Ağzından salyalar akıtarak dakikalarca hakaret etti... İşi kurnazlığa dökerek, Mehmetçi maskesi arkasına saklanarak, vay nasıl olur da 250-300 çapulcu bedeviyle koca Mehmetçiği mukayese edermiş, teraneleriyle salondaki subayları manipüle etmeye çalıştı... En sonunda da, Mehmet Akif'in adının bir üniversiteye verildiğini (Burdur Üniv.) hatırlatarak bu ihaneti yapanlardan da kısa bir zamanda hesap sorulacağı tehditlerini savurarak, maalesef evet maalesef alkışlar arasında kürsüden indi!..*

a. Türkiye Cumhuriyeti'nin İstiklâl Marşı'nı Yazan Milli Şâirine Hakarete Karşı 28 Şubat Türkiye'sinin Onursuz Tavrı

Tarih'te “ender” olaylar vardır... Hem de her milletin tarihinde!..

Ama bu, o “ender” olaylardan biri değildir.

Buna benzer bir olay, tarih boyunca hiçbir milletin tarihinde görülmediği gibi, kıyamete kadar da görülmeyecektir.

Mehmet Akif'in şahsını, inançlarını, hayat tarzını, boyunu-posunu, yediğini-içtiğini bir tarafa bırakın!.. Bu konular O'nun "özelidir". Beni de ilgilendirmez, kimseyi de ilgilendirmez, hatta çocuk-çocuğu bile!..

Ben mercimek çorbasını severim, o bol sarımsaklı kelle paçayı!.. Bana ne?.. Bu tercihten dolayı ne onu takdir eder severim, ne de tahkir eder, yeririm!..

Benim, benimle beraber bu topraklar üzerinde yaşayan herkesin; dini, dili, ırkı ne olursa olsun, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan herkesin ona *"saygı duyma mecburiyeti"* vardır!

Çünkü o, bu ülkenin bağımsızlığını ifade eden İstiklal Marşı'nın yazarıdır ... *Onu sevmek mecburiyeti yoktur, fakat saygı duyma mecburiyeti vardır...*

Şiirleri, edebi kişiliği, hatta yazdığı İstiklal Marşı, tüm fikirleri, analiz edilebilir, tenkit edilebilir... Eksik ve yanlışları ortaya konulabilir.

Yani tabulaştırılamaz!..

Tıpkı Gazi Paşa gibi ...

Gazi Paşa, bu ülkenin kurucusu ve ilk Cumhurbaşkanı'dır. Milli Mücadele'nin lideridir. Özel hayatı, tercihleri, zevkleri, nefretleri kimseyi ilgilendirmez ... Siyaset adamı olarak, asker olarak yaptıkları analiz edilebilir; yanlışları varsa ortaya konur, tenkitler de yapılabilir!..

Ama kimse Gazi Paşa'ya hakaret edemez!..

Daha da genelleştireyim: Hiç kimse, hiç kimseye hakaret edemez! Böyle bir hak yoktur, olamaz!..

Bu, insanlık dışı bir anlayıştır!.. Ahlaksızlığın, alçaklığın da-niskasıdır!..

Tenkit, eleştiri, hatta tam zıt iddiaları seslendirmek bir “hak” tır...

Ama hakaret, bir “hak” değildir!..

Bilimsel, siyasal kılıflara sarmalayarak, “fikir ve düşünce özgürlüğü” limanına sığınarak, alçakça şuna-buna, sebebi ne olursa olsun, hakaret edilemez!..

Nokta!..

Şimdi gelemim bu hadise karşısında, 28 Şubat Türkiye’si’nin tavrına...

Önce salondan başlayalım:

Hepsi, rütbeli subaydı. Büyük çoğunluğu rütbeli de olsa, sağlık bilimci akademisyen... Ama Türk Ordusu’nun birer neferi...

Mehmet Akif, İstiklal Marşı’nın yazarıdır ve bu marşı “Türk Ordusu”na ithaf etmiştir!.. Bu bağımsızlığı, bu aziz millete kazandıran, Peygamber Ocağı’na ithaf etmiştir...

Bu nedenle, bu marşı tüm şiirlerinin toplandığı Safahat’a almamıştır!..

“Bu şiir, bu marş benim değildir!..

Millet’indir!..”

Onursal ithafını da Ordu’ya bahşetmiştir!..

Bu aziz milletin namusunu, şerefini, onurunu, haysiyetini, inancını temsil eden “İstiklal Marşı”nı, ordusuna teslim etmiştir!..

Bu milletin haysiyetini, şerefini, onurunu korumak ve kollamak da bu Ordu’nun “birinci görevi” dir!..

Tüm milletlerin ordularının temel ve asli görevleri budur!..

Bu noktadan bakılacak olursa; O gün, o salonda bulunan subaylar, o salonu bu adamın başına yıkmalıydılar!..

Bunu yapacaklarına, alkışladılar!..

Ha, o gün o salonda bulunan subayların büyük çoğunluğunun bu adamla aynı zihniyette olmadıklarını, söylenenleri tasvip etmediklerini aklıma ve ruhuma kabul ettirmeye çalışıyorum ama nafile... Beceremiyorum.

O subayların, 28 Şubat'ın havasıyla öyle davrandıklarını aklım kabul ediyor ama ruhum, üzerinden bu kadar yıl geçmiş olmasına rağmen, hala isyanlarda!..

Gelelim, Genelkurmay'a!..

Bu konuşma metninden, Genelkurmay'ın haberi olduğu kanaatindeyim. Askeriye'nin yapısını, işlerin emir komuta zinciri içinde nasıl yürüdüğünü biliyorum.

Diyelim ki, yanılıyorum!..

Kabul!..

Ama, Genelkurmay Başkanlığı'nın hem Gata yönetimi hakkında soruşturma açması gerekirdi, hem de Yalçın Işınmer'i derhal görevden uzaklaştırması ve askeri mahkemede yargılatıp cezalandırması gerekirdi!..

O gün Genelkurmay'daki komuta akademisi bunların hiçbirini yapmadığı gibi, bunun yanlış olduğunu ve ordu-muzla beraber milletimizi de üzdüğünü belirten bir açıklama bile yapmadı!..

Sessiz kaldı!..

Buna örtülü destek denir... Hatta şeytan şunu fısıldıyor etrafa: Kapalı kapılar ardında, Işınmer tebrik bile edilmiştir bu başarısından dolayı!..

Buna inanmak istemiyorum... Ama Genelkurmay'ın o günkü tavrı, içimde onarılamaz bir yara açmıştır!.. Yıllardır, *"bu Türk Genelkurmay'ının tavrı değil; o günkü komuta kade-*

mesini işgal eden, kumaşı Anadolu tezgahında dokunmamış birkaç kişi!..” diyorum!..

“Her kurumda böyleleri vardır, orduda da zaman zaman bu tip-ler görülebilir... Takma!.. O Peygamber Ocağı aynen yerinde duruyor, hem de emin ellerde” diyerek kendimi avutmaya çalışıyorum!..

Gelelim siyasilere tavrına:

Başta Cumhurbaşkanı Demirel’e...

Ve Başbakan Erbakan’a!..

İkisinden de çıt çıkmadı!..

Sülo’yu anlıyorum da, Erbakan’ı anlayamıyorum!..

Münafikun taifesinden bazıları bunu *“Hoca’nın korkak tabiatlı olduğuna”* hamletseler de, bila kayd u şart muhib ve ben-
deleri ise *“beyefendiliğine”* verirler!..

Bana da, b...k yemek düşer, başka ne diyeyim!

Ya TBMM Başkanı... Ondan da çıt çıkmadı. *Hâlbuki bu marşın Türk Milleti’nin İstiklal Marşı olduğu oy birliğiyle bu meclis tarafından kabul edilmiştir. Bu hakaret aynı zamanda TBMM’yedir. Meclis Başkanı’na düşen görev, öncelikle Meclisin manevi şahsiyetini, onurunu, şerefini korumak için derhal Meclisi toplantıya çağırmaktı ve tüm meclisin onayladığı bir metinle bu zat-ı muhterem kınanmalıydı... Meclis Başkanı bunu yapsaydı, gerisi gelirdi diye düşünmeyin!..*

Askeri vesayetin ne olduğunu, bu olay üzerinden düşünerek anlamaya, algılamaya çalışın!..

Kendini bilmez bir dişi de olsa, üniformalı!..

Türk Milleti’nin İstiklal Marşı’na, Milli şairine ağza alınmayacak hakaretler ediyor, aslı astarı olmayan ithamlarda bulunuyor, adını bir üniversiteye veren siyasi iktidardan da hesap soracakları tehdidini savuruyor;

Devleti temsil eden Sülo'dan ses çıkmıyor!..

Hükümeti temsil eden Hoca'dan da ses çıkmıyor!..

İstiklal Marşı'nı ithaf ettiği, her mısraında bu milletin inancından, tarihinden, değerlerinden izler taşıyan marşı teslim ettiği kurumdan, Genel Kurmay'dan ses çıkmadı!..

Birkaç milletvekilinin cılız tepkilerinden başka, kimseden doğru-dürüst bir açıklama, milletin yüreğini soğutacak okkalı bir cevap gelmedi kısaca ...

Medya ve aydınlarla gelince; malum kesimin medyası ve aydındıkları zil takıp oynadılar tabii olarak!..

Bizim cenahta sahnede “*derin sessizlik*”, köşe-bucak ıssız köşelerde fısıltı babında sohbetvari tepkiler... Ve birkaç cılız ses!..

Bunları yazarken, “*Ya sen naptın hocam!*” seslerini duyar gibi oluyorum... Evet, bunları okuyanların aklına düşmemi normal karşılıyorum!..

Her köye bir “*deli*” lazım... Bu iş de bana kaldı!. Televizyon-televizyon gezdim, bu konuyu en sert ifadelerle işledim ...

Şehir şehir gezdim, konferans salonlarında işledim!..

Çanakkale’de, devlet törenlerinde, mikrofonları patlatırcasına, on binlerce üniversite gençliğine bu alçaklığı anlattım!..

Ve mahkemelerde, şahsımı bir tarafa bırakırım, bu aziz milletin ve Peygamber Ocağı’nın onurunu savundum ...

Korkunun, ecele faydası yoktu... Evet, hepsinden berat ettim!..

Bu fasıl da yeter... Fazla uzatmayalım, şimdi de 28 Şubat zihniyetinin akademik kriter anlayışı hakkında birkaç kelam edelim.

b. 28 Şubat İdeoloji Üretme Çiftliklerinin Akademik Kriter Anlayışı

28 Şubat'ın komuta kademesinin siyasi-ideolojik dünya görüşü “*Atatürkçülük*”, sarmalanmış ve tüm devlet kurumlarına, medyaya ve halka dayatılmıştı.

Ülke onların çiftliği, halk da marabaydı.

27 Mayıs'ın çetesi ile 12 Eylül'ün cuntası bile bunlar kadar pervasız değildi.

27 Mayıs çetesi Demokrat Parti'nin siyasi kadrolarına karşıydı...

Vatandaşların inançlarına, günlük hayattaki tercihlerine bigâneydiler...

12 Eylül cuntası ise resmi kurumlardaki başörtüsü dışında, halkın inanç ve yaşantı biçimine karışmayı hiç düşünmedi. Bazı kesimlerin din anlayışına karşı olsalar da, genel manada dine saygılı idiler.

28 Şubatçılar, resmen *militan din düşmanıydılar*...

Allah'la problemlili o damarları yüzünden dindar bir adam gördüklerinde, al görmüş İspanyol boğasına dönüyorlardı.

Bu anlayışlarını devlet bürokrasisine, medyaya da kabul ettirmişlerdi.

Kemal Gürüz yönetimindeki rektörler, herkesten daha çok, daha heyecanla ön saflarda yer almışlardı.

Üniversiteler, üniversite olmaktan çıkmıştı... Hiçbir zaman olmadığı kadar, ideoloji üretim çiftlikleri haline dönüşmüştü.

Diyelim ki, bir şehirde hükümet aleyhtarı bir miting düzenlenecek; üniversite rektörleri hemen harekete geçer, otobüsler kiralar, başlarında hocaları ile hemen o şehre gider, mitingin ön saflarında, ellerinde pankartlarla sloganlar atarlardı.

Üniversite hocaları ve öğrencileri, adı Cumhuriyet Mitingleri olan bu siyasal protesto toplantılarının adeta kadrolu elemanları olmuşlardı.

Bu 28 Şubat sürecinde üniversitelere bırakınız bir tek sağ tandanslı araştırma görevlisinin veya doktora öğrencisinin alınmasını, mevcut olanları dahi üniversitelerden uzaklaştırıyorlardı.

O zulüm dönemini merak edenler, bu konuda yazılanlardan detaylarını öğrenebilirler...

Ben sadece üniversitedeki zihniyeti afişe etmek babından bir örnek vereceğim:

Kırıkkale Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümünde Alev Erkilet Başer adında, başörtülü bir Yardımcı Doçent vardı. Doktora tezi *“Orta Doğu’da Modernleşme ve İslami Hareketler”* idi.

Sayın Erkilet tezinde üç ülkeyi esas almıştı: Türkiye, Mısır ve İran...

Ağırlıklı olarak İran’ı işliyordu. Çünkü burada İslam adına bir devrim yapılmıştı ve İran mezhepçi din anlayışını da dışarıya ihraç etmeyi devlet politikası haline getirmişti...

Laik Türkiye’nin bu tezdeki bilgilere herkesten daha çok ihtiyacı olduğunu burada kaydedeyim.

Bu hanımcağız 1996’da tezini bitirmiş, 1997’de Yard. Doçent kadrosuna atanmıştı.

Ve 28 Şubat gelip çatmıştı...

Hanım başörtülü idi...

Yardımcı Doçentler, üç yılda bir yenilenen sözleşmeyle görevlerine devam ederler. 2000 yılında uzatma süresi gelmişti.

YÖK'ün girişimleriyle *"Devrim kanunları ve irtica ile mücadelede yasa ve yönetmeliklerine aykırı yayınlarda bulunmak..."* gerekçesiyle üniversiteden ilişkisi kesildi...

Ne demekti, *Cumhuriyet'e ve devrim yasalarına aykırı yayın yapmak?..*

Bu gerekçe ile ne kastediliyordu?..

Cevabı çok enteresandır: Sayın Erkilet'in doktora tezini bir yayınevi yayınlamıştı. Yayınevi, kitabın hem hacmi biraz art-sın hem de görsellik kazansın diye, kitabın arkasına Türkiye, Mısır ve İran'la ilgili bazı fotoğraflar da eklemişti...

Bu tamamen yayınevinin tasarrufuydu...

Yazarın bu konuda hiçbir dahli de yoktu.

İran'la ilgili fotoğraflar arasında Humeyni'nin de bir fotoğrafı vardı!..

Vay anam vay!..

Kemal Gürüz'ün şeytani zekası, *bir fotoğraf üzerinden yazarla-Humeyni arasında duygusal bir bağ kurdu* ve akademisyen bu saçma sapan anlayışla üniversiteden atıldı...

28 Şubat'ın mimarları, millete gözdağı vermek için, dönemin Genelkurmay Başkanı Kıvrıkoğlu'nun ağzından *"bu süreç 1000 yıl devam edecektir!"* sözüyle gelecekteki ümitleri de söndürmeyi ihmal etmemişlerdi.

2002 yılında Ak Parti iktidara gelince, millet ikileme düştü... Acaba!..

Evet, acabalar herkesin kafasında *med-cezirler* yaşıtıyordu!..

Asker, ne zaman müdahale edecek!..

Bürokrasi de ne yapacağını şaşırmıştı... Bir yandan siyasi iktidara şirin görünme derdine düşmüştü, bir yandan da aske-re *"ben yanındayım!"* selamı çakıyordu.

Asker aslında rahattı... *Erbakan gibi, Erdoğan'ı da bir yıl içinde itibarsızlaştırıp alaşağı edebileceklerini düşünüyorlardı...*

İşi biraz da olurluna bırakmışlardı doğrusu...

Bu dönemde üniversitelere gelince, onlar bürokrasi gibi sinmemişlerdi, ikili de oynamıyorlardı. Kendileri hükümetten bağımsız kurumlardı!..

Özgür Üniversitelerdi yani...

Özgürlükten maksatları, *biz buraların krallarıyız, üniversiteler de bizim çiftliklerimiz... Hükümet buralara müdahale edemez düşüncesi*ydi...

Bu güçlerini ve pervasızlıklarını ise, *Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer*'den alıyorlardı. Çünkü YÖK kendisine bağlıydı ve ihtilal anayasasının getirdiği YÖK kanunu, O'na rektörleri atama yetkisi veriyordu... O da, canı isterse bir oy alanı da rektör olarak atıyordu.

Kısaca hastalıklı bir tipti... Tayyip Erdoğan'dan ve müte-deyyin insanlardan nefret ederdi...

Rektörlerin tek güvenceleri Sezer'di... Ak Parti iktidar-dayken de siyasetle uğraşmaya devam ettiler!.. Ak Parti'ye oy verdiğini hissettikleri akademisyenleri, ne yapıp edip kapının önüne koyuyorlardı...

Necdet Sezer'in süresi dolup, Abdullah Gül'ün Cumhurbaşkanı seçilme sürecine girilince, *367 tiyatrosunda* bu haysiyetsiz üniversite hocaları herkesten çok ön saflarda yürüdüler.

Tayyip Erdoğan, bu kaosu boşa çıkarmak için seçim kararı alıp halka gittiğinde, Malatya İnönü Üniversitesi Rektörü Fa-tih Hilmioğlu, Tayyip Erdoğan'a meydan okudu: *%95 oy alsanız bile, yine size müsaade etmeyeceğiz!..*

Bu da üniversitelerin demokrasi anlayışığıydı...

5. 28 Şubat'ın Eğitim-Öğretim Açısından Dış Bağlantısı

Türkiye'deki bütün darbelerin arkasında dış güçler vardı. Bu kural, III. Selim döneminden, günümüze kadar hiç değişmedi.

III. Selim'den, Türkiye Cumhuriyeti kuruluncaya kadar olan darbelerin dış desteğinin sebebi, imparatorluğun tasfiye edilmesi; başta petrol olmak üzere, enerji bölgelerinin ele geçirilmesi idi.

I. Dünya Savaşı ve Sevr'le başardılar!..

Bize de Anadolu'da yeni, küçük bir devlet müsaadesi verdiler...

Bunun tek şartı da, İslam coğrafyasıyla ilişkilerimizi kesmemizdi...

İşin doğrusu biz buna 1950'lere kadar harfiyyen uyduk...

Hilafeti de bu nedenle, onların talimatlarıyla kaldırdık...

1945'lerden sonra Batı paktı içinde yer aldık; uslu ve söz dinleyen, Ortadoğu'da Batı'nın çıkarları doğrultusunda bir *karakol* statüsünü de gönüllü olarak kabullendik...

1950'lerden itibaren, zaman zaman yalpalayıp makas değiştirme sinyalleri verdiğimiz durumlarda askeri darbelerle bizleri tekrar arzuladıkları yola soktular.

1960'ta, 1971'de, 1980'de açıktan askeri darbelerle bunu yaptılar... 1980'den sonra da iç dinamikleri harekete geçirerek, bizi yola getirmeye çalıştılar.

Bu karakol görevini onların istediği şekilde yapmamız için de, gözleri hep üzerimizde oldu... *Siyasi iktidarlarımızı, muhalefet partilerimizi, sermaye kesimimizi, medyamızı, üst bürokrasimizi hep kontrol altında tuttular.*

III. Milenyum, dünyada “bilgi çağı” olarak kabul edildi. Bilgi, güç demektir... Yarım yüzyıl içinde, dünya ikiye ayrılacaktı:

Bilenler,

bilmeyenler.

Bilenler efendi olacaktı, bilmeyenler sömürge!..

Türkiye bilenler safında yer almamalıydı... Güçlü bir Türkiye, tüm Ortadoğu ve İslam dünyasına liderlik ederdi. Jeopolitik, jeo-stratejik konumu ve tarihi kültürel genetiği bu potansiyele sahipti!.. Bu nedenle, Türkiye’nin önüne bariyerler konulmalıydı:

- *İç çatışmalarla enerjisini içerde tüketmek: PKK ve Kürt Sorunu bu nedenle yaratıldı...*
- *Bilim üretmesi engellenmeliydi: 28 Şubat süreciyle Türk Üniversiteleri yarım metre bez kavgasına düşürüldü ve tam 20 yıl Türk Üniversitelerinin laboratuvarları çalıştırılmadı...*

Üniversiteler dışındaki kurumlara (Aselsan, TÜBİTAK...) da gözdağı verildi.

Bu duruma da bir örnek verelim:

PKK ile mücadelede bir türlü başarı sağlayamıyorduk. Zaman zaman Kuzey Irak’taki PKK kamplarına yaptığımız hava akınlarında *dağı-taşı bombalayarak dönüyorduk...*

PKK militanları da uzaktan, bombaladığımız dağı-taşı seyredererek eğleniyorlardı.

Sebebi de şuydu:

Koordinatları ABD’den alıyorduk... Uçaklarımız havalandıktan ABD, PKK’ya haber veriyordu... Onlar da uçaklarımız kamp bölgelerine varmadan, oraları terk ediyorlardı.

Yazılım programlarını da ABD'den alıyorduk... Ve bu programlar ABD'nin elinde idi... ABD'nin bir tuşa basmasıyla uçaklarımızı yerinden bile kaldıramıyorduk, havadayken bir tuşa basarlarsa, uçağımız tepe taklak yere çakılabilirdi...

Bu, büyük bir sorundu... Yüzlerce savaş uçağımız vardı, ama ipleri ABD'nin elindeydi.

Almanya, benim verdiğim silahları PKK'ya karşı kullanamazsın diyordu!..

İnsansız hava uçaklarını İsrail'den almıştık... Tüm yazılım programları da onların elindeydi...

Kısaca davul bizim boynumuzdaydı, tokmak puştlardaydı!..

Türkiye, üniversitelerinden bir hayır gelmeyeceğini bildiği için, ihtiyaç duyduğu her tür konular üzerinde Aselsan'da çalışmalar başlattı!..

5 Ağustos 2006 tarihinde televizyonlarda ve gazetelerde bir haber yer aldı: *Aselsan'da kriptu uzmanı olarak çalışan 31 yaşındaki Hüseyin Başbilen aracının içinde boğazı kesilmiş olarak bulundu!..*

Aselsan, bir açıklama yaptı: İntihar!..

Allah, rahmet etsin dedik, üzerinde durmadık!..

4 ay sonra ikinci bir haber yer aldı televizyon ve gazetelerde: 16 Ocak 2007 tarihinde Aselsan'da çalışan Elektronik Mühendisi 29 yaşındaki Halim Ünsem Ünal babasının tabancasıyla hayatına son verdi.

Aselsan, yine bir açıklama yaptı: İntihar!..

Buna da, Allah rahmet etsin dedik, geçtik...

İki-üç gün sonra yine bir haber: Aselsan'da çalışan 26 yaşındaki Elektronik Mühendisi Evrim Yançeken, evinin balkonundan atlayarak hayatına son verdi...

Aselsan, yine açıklama yaptı: İntihar!..

Haaa!.. Ne oluyor ulan demeye başladı herkes... Bu Aselsan'da çalışan mühendisler, hem de yazılım programları üzerine çalışan bu uzmanlar, neden art arda intihar ediyorlar?..

Bu işte bir bit yeniği olmalı!..

Aileleri feryat ediyorlardı: Çocuklarımızın intihar etmesi için hiçbir sebep yoktu!..

Ama kimseye dinletemiyorlardı!..

Aselsan, ısrarla intihar diye açıklamalar yapıyordu... Yıllarca bu açıklamayı da kendi sitesinden kaldırmadı!..

Yazılım programlarında çalışan, bir dördüncü genç mühendis daha vardı... Ama o yaşıyordu... Adı, *Burhanettin Volkan* idi... Bir baktık ki o da askere gitmiş!..

Birkaç ay sonra (9 Ekim 2007), o da manşetlerdeydi. Askerde, *silahıyla hayatına son vermişti!..*

Aselsan'dan bir açıklama daha: İntihar!..

Benzerleri, nükleer çalışmalar yapan İranlı mühendislerin de başına gelmişti... Hatırladığım kadarıyla 30 civarında İranlı mühendis ve akademisyen suikastlarla fail-i meçhuller listesinde yerlerini aldılar!.

Evet, Batılı ülkeler üniversitelerdeki bilimsel çalışmalarını yarım metre bezle engellerken; bu bilim kurumlarını siyasal-ideoloji üretme çiftliklerine çevirirken, başka kurumlardaki engellemeleri ise gizli servislerine havale ediyorlardı... Onların yöntemi de böyleydi...

İşte 28 Şubat ve işte bilimsel çalışma zemininin hali!..

II. BİZİM MAHALLE: ÇUVALDIZI BIRAK, İĞNEYİ BİRAZ DA KENDİNE BATIR

Öncelikle şunu söyleyeyim: 28 Şubat'tan mütedeyyin, milliyetçi, muhafazakâr, vatansever, sivil-asker... kısaca herkes ders çıkarmalı!

Bu hatırlatmayı yaptıktan sonra 28 Şubat'ı masaya yatıralım.

Tarihî kökenimiz konar-göçer bir toplum olduğumuzu gösteriyor. Orta Asya'dan üç kıtaya, şu sebeple, bu sebeple dağılmışız...

Tarihte 16 tane büyük imparatorluk kurmuş bir milletiz. Bununla da iftihar ederiz!..

Hakkımızdır, edelim!..

Edelim etmesine de, zahmet edip bir de tersinden mesele-ye bakalım:

16 imparatorluk yıkmışız!..

Topu taca atarak, bu devletlerin yıkılışlarının günahını “*düşman*”a yıkarak, işin içinden çıkamayız!

Bu 16 imparatorluğun yıkılışında, bizim günahımız düşmandan daha çok!..

İşimize gelmese de, duygularımız gerçeği kabullenmese de, bu gerçeği görmek zorundayız!

Yani tarihten dersler çıkarmak zorundayız!..

Dün böyleydi, artık dünya şimdi farklı diye kendimizi kandırmayalım... İnsan, dün de aynı insandı, bu gün de!.. Gene-tiği aynı... Kıyamete kadar da bu gerçek böyle devam edecek!

17. sini de yıkıp, başka bir diyara göç edecek imkânımız artık yok.

Dünyada sahipsiz bir karış toprak kalmadı...

Kıyamete kadar artık bu coğrafyada yaşayacağız...

Bu nedenle bu coğrafya “*son şansımız, son durağımız*” hasasiyetiyle meseleye bakacağız.

28 Şubat gibi bir belayı *Allah bir daha bu topraklara yaşatmasın* diyelim ve herkesin 28 Şubat’tan ders çıkarmasını temenni ederek, burada örnek olsun diye sadece iki kesimi masaya yatıralım.

1. Boğazına Kadar Siyasete Bulaşmış Bir Ordu

Askeriye: Bu milletin güvenlik kurumudur... Yedeği yoktur.

Bu kurum laçkalaşırsa, aslî görevinin dışında başka görevlere talip olursa, bir ideolojiye saplanır ve toplumun bir kesimine cephe alırsa, o devletin sonu demektir.

Bu ordu, bu milletin malıdır. Ne şu Hakanın, ne şu padişahın, ne şu etnik grubun, ne şu dini grubun, ne de şu ideolojinin malıdır!..

Kısaca, milletindir; dini, dili, rengi... ne olursa olsun, her vatandaşın ortak malıdır.

Siyasete, ideolojiye hiç bulaşmamalıdır...

450 sene kaldığımız Balkanlarda, ordumuzun gırtlığına kadar politikaya bulaşması, subayların birbirleriyle çekişmesi nedeniyle, bu coğrafyayı 158 günde terk etmek zorunda kaldık!

Cumhuriyet döneminde, milletin ordusunu bir partinin arka bahçesine çevirdik, raydan çıkan milleti darbelerle hizaya getirmeye çalıştık!..

Millet, kendi ordusundan soğudu ...

Peygamber Ocağı diye baktığı kurumdan, neredeyse nefret etmeye başladı...

Bir partinin peşine takılarak, iktidarı devirmek için siyasal içerikli Cumhuriyet Mitingleri'ne öncülük yaptı...

Millet, bu nedenle tarih boyunca uğruna kan döktüğü bayrağına bile soğuk bakmaya başladı!..

Mütedeyyin ve milliyetçi kesim, hiçbir askerî darbe döneminde görmediği baskı ve zulüme maruz kaldı.

Türk Ordusu'nda komuta kademesini ele geçiren, kumaşı "Anadolu Tezgahı"nda dokunmamış general ve subaylar, işgal kuvvetlerinin bile yapmayacağı hukuksuzluğu ve zulmü bu millete reva gördüler!..

Rus işgalinde, Yunan işgalinde bile bu millet böyle bir hukuksuzluğa ve zulme uğramadı.

28 Şubat Türklük ve Müslümanlık kokusu gelmeyen çetesi'nin bu zulmüne sadece bir örnek vererek, konuyu kapatmak istiyorum:

28 Şubat süreciydi ...

İnter-star (şimdiki Star TV) televizyonu birinci haber olarak girdi: Sicim gibi yağmur yağıyordu ... 40-50 civarında kadın o yağmurun altında üzgün suratlarla bekliyorlardı ...

Üzüntüleri öylesine derindi ki, sırlıslık olmalarına rağmen, yağmur umurlarında değildi ...

Tam karşılarında lambaları ışıltılı ışıltılı yanan İzmir Orduevi binası vardı.

Televizyon muhabiri bu kadınlara yaklaştı ve mikrofonu birisine uzattı:

Bu yağmurun altında sıırıslıklam olmuşsunuz. Burada ne bekliyorsunuz?..

Cevap: *Düğün için geldik. Balıkesir'den!..*

Peki, niye içeri girmiyorsunuz da, burada bu yağmurun altında bekliyorsunuz?..

İçeri almıyorlar!..

Neden?..

Başörtülü olduğumuz için!..

Bu kadınların büyük çoğunluğu 40-50 yaşları civarındaydı. Önemli bir kısmı köylüydü ve kıyafetleri de o günlerin yok edilmesi gereken sembolü “türban” da değildi... Geleneksel, mahalli kıyafetleriydi...

Yüzyıllardır bölgede ana-babalarının giydiği millî kıyafetler!..

TV Muhabiri, başka bir kadına yanaştı.

Siz, oğlan tarafı mısınız, kız tarafı mı?

Oğlan!.. *Ben damadın teyzesiyim!..*

Sen?

Ben kızın annesiyim...

Şu anda nasıl bir duygu taşıyorsunuz?.. Bir anne olarak, kızınızın düğününde içeri alınmamak, burada yağmur altında beklemek?..

Kadıncağzın gözleri, doldu!.. *Yutkundu, yutkundu ve hıçkır-maya başladı...*

Muhabir üstelemedi... Yanındaki hanıma mikrofonu uzattı.

Kızın annesinin yanında duran hanım, oldukça bitkindi... Kelimeler zorla ağzından dökülüyordu:

Ben de damadın annesiyim...

Tek erkek çocuğumdu. Askeri Lise'ye verdik. Subay çıksın diye...

O günden beri çocuğumun hasretiyle günlerim geçti...
Koca bir yıl boyunca ya iki gün görebiliyordum, ya üç gün!..

Okul zamanı devamlı okuldaydı...

Tatillerde de kamplara götürüyorlardı.

Yıllarca çocuğumun çamaşırlarını koklayarak, geceleri onlara sarılarak ve rüyalarımnda onu görmek için dua ederek uyumaya çalışıyordum!..

Rüyamda onu gördüğüm gece, bir hafta boyunca o mutluluk bana yetiyordu...

En büyük emelim, O'nun mürüvvetini görmektir. Şu anda üstegmen ve Güneydoğu'da PKK ile mücadele ediyor!..

Ne diyeyim artık!.. Kısmet değilmiş!.. diyerek boşaldı!..

O sırada ekran başında olan milyonlar da boşaldılar!..

Bu zulmü, bir "ana"ya ne Firavun'un, ne Nemrud'un vicdanları bile revâ görmedi!..

Sırp, Bulgar çeteleri bile Balkan facialarında Müslüman halka bu kadarını yapmadılar!..

Yunan palikaryaları Ege'de, Rum çeteleri Kıbrıs'ta bile bu kadarını yapmadılar!..

Peygamber Ocağı olarak kutsadığımız Ordumuz, elbette bu değildi...

Bunlar, bizim "paşa"larımız olamazdı zaten...

Olsa olsa yabancı tezgahlarda kumaşları dokunan, bu milletin tarihine, dinine, örfüne, adetine düşman general ve subay elbisesi giymiş, Allah'la problemlili olan emperyalizmin, karanlık odakların menfaatçi köleleri, hastalıklı tipleriydi!..

Türklüklerini, Müslümanlıklarını bırakın, insanî vasıfları bile yoktu!..

Maalesef, bunun hesabını vermeden kapağı öbür tarafa attılar!..

Yapılacak bir şey kalmadı:

Zalimler için, yaşasın cehennem!..

Geçin hepsini!..

2. İdeoloji Bataklığına Saplanmış Kadın Kuruluşları

Gözlerim o dakikadan itibaren hep kadın kuruluşlarını aradı...

Ha şimdi sokaklara dökülürler, dünyayı bu zihniyetin başına yıkarlar diye bekledim...

Siyasal görüşlerini, hayat tarzlarını, ideolojilerini... kısaca her şeylerini bir tarafa bırakarak, sadece evet sadece kadın olduklarını, daha da öte bir anne olduklarını idrak ederek... Bu dünyayı onlara dar edecekleri ümidiyle hep bekledim...

Hadi Merve Kavakçı olayında bir siyasi taraftarlık, bir hayat tarzı farklılık yönü vardı... Ya bunda?..

Evet, bunda ne vardı?..

Laik-atak bu hastalıklı kesimi haydi es geçelim!..

Ya mütedeyyin-muhafazakâr hanımefendiler nereye sıvışmışlardı!..

Ne diyelim!..

Neyse, devam edelim:

28 Şubat'ın günahkârları, zalimleri, sadece Türk Ordusu'nun içine sızmış virüsler, urlar değildi elbet de!..

İki Cumhurbaşkanı, hükümet üyeleri, CHP, medya ve sermaye çevreleri!..

Bu günaha hepsi ortaklıklar.

Bu süreçte ülkeyi de soydular... 28 bankanın içini beraber boşalttılar, mevduat sahiplerinin paralarını da bu fakir halktan vergi olarak ödediler.

3. Sermaye Çevreleriyle İş Tutan Generaller

O gün, tıynetlerine yukarıda atıfta bulunduğumuz bu subay kadrosunun sermaye ile nasıl iş tuttuğunu vurgulamak için, aşağıda bu haramzadelerin holding ve şirketlerinde yönetim kurulu üyesi olarak çalışan ve milyon dolarları ceplerine indiren subayların bir kısmının isimlerini ve görev yaptıkları sermaye gruplarının küçük bir listesini vereceğim.

28 Şubat sonrası emekli olduktan sonra iş dünyasına giren generaller ve görevleri şöyle:

- *Muhittin Fisunoğlu*: Kara Kuvvetleri eski Komutanı olan Fisunoğlu, emekli olduktan sonra batık bankalardan Sümerbank'ta yönetim kurulu üyeliği görevine getirildi.
- *Teoman Koman*: Jandarma eski Genel Komutanı olan ve 28 Şubat soruşturmasında tutuklanan Teoman Koman, Cavit Çağlar'ın şirketi olan Nergis Holding'te uzun süre yönetim kurulu üyeliği yaptı.
- *Vural Beyazıt*: Emekli Orgeneral Beyazıt, ETİ Bank ve MİGROS'ta yönetim kurulu üyeliği yaptı.
- *Kemal Yavuz*: Harp Akademileri eski Komutanı olan emekli Korgeneral Kemal Yavuz, emekli olduktan sonra MAR-ET'te yönetim kurulu üyeliği görevine getirildi.
- *Ahmet Çörekçi*: Hava Kuvvetleri eski Komutanı olan

Çörekçi, Park Holding'in bünyesinde ki HAVAŞ'ın yönetim kurulu üyeliğini yaptı.

- *Güven Erkaya:* Deniz Kuvvetleri eski Komutanı Erkaya, kanserden vefat ettiği tarihe kadar Koç Üniversitesi mütevelli heyeti üyeliği yaptı. Erkaya, Anasol-D hükümetinin Başbakanı Mesut Yılmaz'a da danışmanlık yaptı.
- *Doğu Aktulga:* Bir dönem Ege Ordu Komutanlığı yapan Aktulga, İstek Vakfı'nın kurduğu Yeditepe Üniversitesi'nde uzun süre mütevelli heyeti üyeliği yaptı.
- *Bülent Ulusu:* 12 Eylül darbesinin ardından darbeciler tarafından başbakanlığa getirilen Bülent Ulusu da, tıpkı Doğu Aktulga gibi Yeditepe Üniversitesi'nde mütevelli heyeti üyeliği yaptı. Ulusu, aynı zamanda AKSA Holding yönetim kurulu üyeliği görevinde de bulundu.
- *Süreyya Yüksel:* 12 Eylül sonrasında Ege Ordu Komutanlığı yapan Orgeneral Süreyya Yüksel, emekli olduktan sonra Yaşar Holding'te danışman ünvanıyla görev yapmaya başladı.
- *İsmail Hakkı Akansel:* 2. Ordu Komutanı'yken emekli olan Orgeneral İsmail Hakkı Akansel, PETKİM'de danışma kurulu üyesi olarak görev yapmaya başladı.
- *Halil Sözer:* 1983-1986 yılları arasında Hava Kuvvetleri Komutanlığı yapan, 1986 senesinde de emekli olan Sözer, Borusan Holding'de yönetim kurulu üyeliği yaptı.
- *Sabri Deliç:* Profilo Holding'in Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı olan emekli orgeneral Deliç, bir süre Maltepe Üniversitesi'nde de mütevelli heyet üyeliği yaptı.

- *İbrahim Şenocak*: Orgeneral İbrahim Şenocak emekli olduktan sonra bankacılığa soyundu. Şenocak, Etibank Dinç Bilgin'e devredilmeden önce bankanın yönetim kurulu başkanlığını yapıyordu.
- *Servet Bilgi*: Orgeneral rütbesinde emekli olan Servet Bilgi, emekli olduktan sonra PTT Yönetim Kurulu Başkanlığı görevinde bulundu. Bilgi, PTT'deki görevinin ardından, BEKO TEKNİK A.Ş. yönetim kurulu üyeliği yaptı.
- *Vecihi Akın (Emekli Orgeneral)*: AK SİGORTA yönetim kurulu üyeliği yaptı.
- *Şeref Akıncı*: (Emekli Orgeneral): Doğuş Holding yönetim kurulu üyeliği yaptı.
- *Nazif Oka*: (Emekli Orgeneral): HEMA Holding yönetim kurulu üyeliği yaptı.
- *Fevzi Aysun*: (Emekli Korgeneral): Derborsa yönetim kurulu üyeliği yaptı.
- *Tevfik Alpaslan (Emekli Korgeneral)*: ALTAY Şirketler Grubu yönetim kurulu üyeliği yaptı.
- *Cemil Mete (Emekli Tümgeneral)*: MİNEX Savunma Sanayi yönetim kurulu üyeliği yaptı.
- *Tanju Erdem (Emekli Tümgeneral)*: Yaşar Holding danışmanlığı yaptı.
- *Fikri Topsever (Emekli Tuğgeneral)*: AKSA Holding Personel Müdürlüğü yaptı.
- *Sezer Bilgili (Emekli Tuğgeneral)*: Pamuk Bank denetçiliği yaptı.
- *Şahap Ar (Emekli Tuğgeneral)*: ALARKO Holding yönetim kurulu üyeliği yaptı.

- *Sıtkı Günday (Emekli Tuğgeneral):* OTOMARSAN Yönetim Kurulu Başkan Vekilliği yaptı.
- *Orhan Köker (Emekli Tuğgeneral):* Profilo Holding müşavirliği yaptı.
- *Yılmaz Oral (Emekli Tuğgeneral):* HEMA Holding yönetim kurulu üyeliği yaptı.
- *Kamuran Gümüşsoy (Emekli Tuğgeneral):* GİMA yönetim kurulu üyeliği yaptı.

Yukarıdaki isimler sadece general rütbesinde olanlara aittir. Albay ve Yarbay rütbesinde olanları da buraya ekleyerek kitabın sayfalarını şişirmek istemiyorum.

Ayrıca bu konuda, kitaplar bile yazabilirim ama, hâlâ bu kuruma kıyamadığım için burada kesmek istiyorum.

Ve aziz milletime şunu söylemek istiyorum:

28 Şubat, Türk Ordusu açısından bir çıkmazdı, bir şanssızlıktı. Yanlış terfi sisteminden yararlanarak “*kumaşı Anadolu Tezgâhında dokunmamış bir grup subay*” komuta kademesini ele geçirmişti.

28 Şubat, *ideolojik, etnik ve mezhepçi bir damara sahip bu komuta koalisyonunun marifetiydi...*

Karadayı, Çevik Bir, Güven Erkaya... gibiler, Türk Ordusu içerisinde birer subay-memur idiler. Hasbelkader komuta kademesini ele geçirmişlerdi!..

Bu günahın sahipleri bu kişilerdi...

Türk Ordusu, değildi...

Bizim mücadelemiz de, Türk Ordusunun komuta kademesini ele geçiren bu zihniyetle idi, Ordumuzla değildi.

Sonunda, bu damar komuta kademesiyle beraber Ordu-
dan temizlendi... Tarih mahkemesinde hesap vereceklerdir!..

Hadise bundan ibarettir, bu çizginin dışına kimse taşma-
malıdır!..

Muhafazakâr Kesim: Bu deyim ile milletin %80'ini kaste-
diyorum.

Bu kesimin 28 Şubat'tan dersler çıkarması lazım.

Önce şu soruyu soralım:

Bu 28 Şubat dalgası nasıl oluştu?..

Muhafazakâr kesimin bu konuda hiç mi suçu yok?..

Durduk yere mi, kendiliğinden mi bu süreç gelişti?..

Evet, öncesinde bu soruların cevabının verilmesi lazım.

12 Eylül askerî darbesinden sonra, Özal'ın iktidara gel-
mesi hem bu ülke için, hem de muhafazakar kesim için bü-
yük bir şanstı.

Özal, dünyayı herkesten, o günkü siyasî kadroların
tümünden daha iyi biliyordu. Liberaldi, demokrattı,
özgürlükçüydü ve akıllıydı...

Ortaçağı yaşayan bu ülkenin her açıdan modern dünya
ile bütünleşmesini istiyordu. Bunun için öncelikle şu üç ko-
nuda özgürlük yolunun tüm bariyerlerden temizlenmesine
inanıyordu:

Bu nedenle, her alanda "*hürriyet ve özgürlük!*" diyordu...

*Düşünce ve fikir özgürlüğü, inanç ve din özgürlüğü, ticaret ve
yatırım özgürlüğü, seyahat ve ikamet özgürlüğü...*

Kısaca her alanda özgürlük diyordu.

Özgürlükler alanında en çok ihtiyaç duyulan da, *fikir-dü-
şünce ve dinî alandı...*

Askerî darbe, en çok bu alanı daraltmıştı...

Özal, bu alandaki bariyerleri tek tek, sabırla, akılla, ikna ile, yasalarla açtı...

Muhafazakâr kesim, Cumhuriyet döneminde hayal bile edemediği bir ortama kavuştu...

Bu ortam; beyni, birikimi, vizyonu yeterli olmayan muhafazakar tabanın alt kesimini, tabiri caizse “başibozukluğa” sevk etti!..

Dindar kesimdeki bu başibozukluk, kontrolsüz duygu selleri meydana getirdi. Bu kontrolsüz kitleler aşırı derecede politize olunca, artık her şey rayından çıkmıştı...

Heyecanlı ve ağzı laf yapan hatiplerin yönlendirdiği bu kitleler, artık her türlü provokasyona da elverişli hale gelmişlerdi.

Konuyu uzatmamak için, burada bizzat şahit olduğum bir-iki örnek üzerinden o atmosferi anlatmaya çalışacağım.

4. Markalı Başörtüler, Pahalı Pardösülerle İdealist-Muttaki Müslüman Portresi Çizmek!

1990’lı yıllarda Elazığ Fırat Üniversitesi’nde öğretim üyesiyim...

Eşim 12 Eylül 1980 askerî darbesinde başörtüsü nedeniyle görevinden istifa etti; ev hanımı olarak, çocuklarımızı büyütmekle günlerini geçiriyordu.

İmam-Hatip Lisesi’nin müdürü arkadaşımdaydı ve bir akşam bize oturmaya gelmişlerdi. Sohbet sırasında laf döndü dolaştı eşime geldi. Müdür Bey eşime dönerek dedi ki, hoca hanım çocuklar artık büyümüş, evde oturup ne yapacaksın... Artık

başörtü problemi de yok. Bizim de hocaya ihtiyacımız var. Bakanlığa müracaat edin, gelin öğretmenlik yapın!..

Bu teklif bize de makul geldi. Eşimle değerlendirdik ve harekete geçtik. Eşim, İmam-Hatip Lisesi'nde öğretmen olarak göreve başladı.

Elazığ İmam-Hatip Lisesi'nin durumu şuydu. Zamanında (1956) şehrin dışında inşa edilmiş, yıllar sonra hemen altında askerî lojmanlar yapılmış... Yani bitişikler...

Okulun o günlerde 6.500 öğrencisi var. 3000 kız, 3500 erkek!..

Kızlar sabahçı, erkekler öğlenci...

Okulda 60 civarında bayan öğretmen var. Bunların büyük çoğunluğu (hatırladığım kadarıyla 52 veya 53'ü) sabahçı... Bu 53 bayan öğretmenin 44-45'i başörtülü... 7-8 tanesi ise başı açık ve bunlar subay eşleri... Lojmanları okula bitişik olduğu için İmam-Hatip'i tercih etmişler...

3000 kız öğrencinin tamamı başörtülü... Okul, 12:00'da dağıldığında yukarıdan bakıldığında sanki bir gelincik tarlasına bakıyor hissi doğardı insanda!..

Öğrenci psikolojisi... Bu kız öğrencilerin bir kısmı subay lojmanlarının etrafını dönerek evlerine gitmezlerdi, daha yakın düşüncesiyle bu lojman sitesinin içinden giderlerdi. Nöbetçi askerler de buna ses çıkarmazlardı. Hatta bir gün bu durumu müdüre sordum... O da, bugüne kadar bir rahatsızlık olmadı, bir şikayet gelmediğini söyledi ve hatta bazı öğrencilerin bu subay eşi öğretmenlerin evlerine gittiklerini, komşularıyla da samimiyet kurduklarını söyledi...

Sevindirici bir durumdu...

Şimdi, bir de okulun içine bakalım.

O günlerde, İmam-Hatip Lisesi'nde *"başörtülü bayan öğretmen olmak"* insana bambaşka bir hava katıyordu...

Öğrencilerin %95'i ezilmiş, fakir ama dindar ailelerin çocuklarıydı. Bayan öğretmenlerin pahalı-marka ve sık pardösü ve eşarpları onları büyülüyordu...

Bir annelerine bakıyorlardı, bir de bu öğretmenlere!..

Bu bakış, bu hava öğretmenlerin bulutların üzerinde eşarplarını kanat yaparak uçmalarına yetiyordu...

Kendileri bir başkaydılar!..

İmam-Hatip'te o günlerde eşarp ve başörtüler yarışıyordu!..

Kafaların içi, vizyon, meslekî birikim, insanî münasebetler, İslâm'ın hoşgörüsü, insanlarla ilişki gibi ilkeler artık *"out!"* idi...

Bu psikoloji ve İmam-Hatip Lisesi...

Burası, artık bu başörtülü psikolojinin kalesiydi.

Tüm İmam-Hatipler için geçerliydi bu anlayış!..

Bu hocaların tüm hayat tarzları, dünya görüşleri artık *"İslâm"* ile ambalajlanarak ağızlarından ve tavırlarından servis ediliyordu!..

İslâm'a göre yaşamak tek ölçü... Statü de *"takva"* ile kendine alan açıyordu okulda ve bu genç beyinlerde!..

Dışarıdan, çok güzel bir manzara idi!.. Göz kamaştırıcı ve idealist!..

Eşimle zaman zaman okulda ne var, ne yok formatında sohbetler yapardık...

Bu sohbetlerin birinde eşim, birkaç bayan hocayla tartışma yaşadığını söyledi. Sebebini sorunca, okulda 7-8 tane subay eşi öğretmenin olduğunu, bunların başı açık olduğu için, başörtülü bayan öğretmenlerin bunları dışladığını, öğretmenler odasında

iki ayrı grup halinde ayrı ayrı oturulduğunu ve başörtülü öğretmenlerin bunlarla konuşmadığını, bir tek kendisinin ayrım yapmadan iki tarafla da oturup çay içip, sohbet ettiğini, bu durum nedeniyle başörtülü öğretmen arkadaşlarının önce bakış ve yüz ifadeleriyle bundan hoşlanmadıklarını, bugün de bu subay eşleriyle konuşmaması hususunda kendisini uyardıklarını, kendisi ise bu yaptıklarının doğru olmadığını, hele hele İslâm ahlakıyla hiç mi hiç bağdaşmadığını söyleyince, aralarında tartışma çıktığını söyledi!..

Eşim tavrında ve duruşunda değişikliğe gitmeyince de, başörtülü arkadaşları tarafından dışlandı...

Bir müddet sonra da hedef tahtasına kondu... Yıpratma kampanyasına maruz kaldı.

Yıpratma okları şöyleydi: Ne olacak, kocası üniversitede!.. Üniversitede gerçek Müslümanları barındırmazlar. Kocas da rejimle, resmî ideolojiyle uyumlu hale gelmiş... İslamî hassasiyeti kaybolmuş... Karısı da ona uymuş işte!.. Başka ne beklenir ki!.. Hanımı görmüyor musunuz, erkek öğretmenlerle, erkek hademelerle hiç çekinmeden konuşuyor!..

Bardağı taşıran damlalardan birisi, Vali'nin bir gün okula gelmesi ve bir-iki sınıfa girerek, üç-beş dakika dersi izlemesi idi. Şans bu ya, Vali'nin girdiği sınıflardan birisi de bizim hanımın sınıfı...

Kapı çalınıyor, Vali önde, müdür bey arkada sınıfa giriyorlar. Eşim, Vali Bey'in elini sıkıyor, hoş geldiniz efendim diyerek mukabelede bulunuyor...

O gün, Vali Bey'in ziyareti konuşulurken, eşimin valinin elini sıkıdığı haberi de sohbetlerde söz konusu ediliyor ve bazı başörtülü öğretmenler *"bunun İslâmî olmadığını ve eşimin İsl-*

lâmî eğitim alan genç kızlara kötü örnek olduğunu...” dillendirmeye başlıyorlar!..

Neyse, bunu uzatmak istemiyorum. Sadece netice nasıl tecelli etti, bu samimi-yetsiz insanların akıbetinin nasıl Allah tarafından faş edildiğini söylemekle yetineyim...

28 Şubat başladı ... Başörtüsü avı başladı ... Elazığ İmam-Hatip Lisesi’nde bir tek benim eşim başını açmadı ve rapor-ücretsiz izin alarak görevine ara verdi ... Geri kalan o mücahide (!) öğretmenlerin hepsi başlarını hemen açtılar... Ve, evet ve... O subay hanımlarına münafıkâne gülücükler dağıtarak etraflarında yer almak için yaltaklanma yarışına girdiler!..

Tabi, burada şunu da vurgulamadan geçmeyeyim: Bu başlarını açmak mecburiyetinde kalan öğretmenlerin bir kısmı ekonomik zorunluluktan yapmışlardır, onlara hiçbir diyeceğim yok!.. Bu zulmü onlara revâ görenlere yuh olsun derim!..

Ama başörtüsü, yerlerde sürünen marka pardösüleriyle “takva!” havası atanları, amel ve niyetleriyle O yüce makama havale ediyorum.

Şekil Müslümanlığının 28 Şubat’ı nasıl davet ettiğini ve Cenab-ı Hakk’ın Müslümanları niçin böyle bir imtihana tabi tuttuğunu, sadece bu misalle düşünerek, ders çıkarmakta fayda var!..

Gelelim ikinci misale:

5. 28 Şubat’ın Münafıkları: Şahsiyetsiz Müslümanlar

28 Şubat sürecinde 1998 yılının ilk döneminin sonunda Fırat Üniversitesi’nden Manisa Celal Bayar Üniversitesi’ne geldim. Eşimi ve çocuklarımı da yaz tatilinde yanıma getirdim.

Başörtüsünün en sıkıntılı dönemi idi. Eşimin tayinini, eş durumundan Manisa'ya yaptırdım. Vali Muzaffer Ecemiş Bey ile görüştüm; eşim başörtülü olduğu için, ortam göz önüne alınarak, Manisa İmam-Hatip Lisesi'ne görevlendirildi.

Bir yıl kadar burada rahatsızlık duymadan çalıştı. Ancak bir yıl sonra müfettişler İmam-Hatip'e de gelmeye başlayınca, Vali Bey beni çağırdı ve şunları söyledi: Hocam, müfettişler İmam-Hatip'e de gitmeye başladılar. Onlar da baskı altındalar. Hoca hanımı biraz gözden ırak bir yere görevlendirsek olur mu?... Ben de olur, hem de iyi olur, dedim.

Vali Bey kendince araştırdı ve Saruhan ilçesinin Halitpaşa köyünün ilköğretim okulunu uygun gördü:

Hem gözden ırak, hem de müdürü İmam-Hatip mezunu imiş!..

Doğrusu sevindik, iki-üç gün sonra yazımızı aldık ve köye gittik. Müdür Bey'in odasına geçtik, yazıyı verdik. Müdür Nail Karacar isminde 40'lı yaşlarda ve köyden bir vatandaşı.

Kendisine kısaca durumu anlattım ve şunları söyledim: Hocam, durumun nezaketini biliyoruz. Buraya sizi sıkıntıya sokmak için gelmedik. Hanım başlama imzasını atsın, Milli Eğitim'den dört buçuk aylık bir ücretsiz izin alacağız. Bu dört buçuk ayda durum normale dönerse, ne âlâ... Dönmezse, bir seferlik de rapor alacağız... O sürede de durum normale dönmezse, sizi hiç sıkıntıya sokmayacağız, hanım istifa edecek!..

Çayımızı içtik ve okuldan ayrıldık.

Dört buçuk ay bitince, ortam düzelmemişti. Bir hastane ile konuştum, iki buçuk aylık bir heyet raporu verebileceklerini söylediler. Bunun için okuldan sevk kâğıdı lazımdı. Ücretsiz izinin bittiği gün okula gittik, hanım göreve başlama imzası attı, sevk kâğıdını alıp hastaneye dönecektik.

Gittik, durumu anlattık. Nail Bey, biraz düşünceliydi. Biraz sonra açıldı. Hocam, yazıcı eve kadar gitti, çocuğu rahatsızlanmış, sevk kağıtlarını o veriyor, sizi biraz bekleteceğim.

Tamam, zararı yok dedim.

O arada bana dönerek, *ya hocam, hoca hanım hiç derse girmede, öğrenciler de merak ediyor, memur gelene kadar hoca hanım bir saatlik bir derse girsin de öğrencilerin merakı gidersin*, dedi.

Ben de tamam dedim...

O sırada çaycı çay getirdi. Nail Bey bana dönerek *hocam, siz çayınızı için, ben hoca hanımı sınıfa götürüyüm, bir de mamura bakayım, sonra gelirim*.

Tamam, dedim...

Tam bir saat sonra eşim dersten çıkarak bulunduğum odaya girdi, Nail Bey de arkasından, elinde de sevk kağıdı olduğu halde selam vererek odaya girdi. Sevk kağıdını bana uzattı, aldık ve eşimle çıktık.

Arabamıza binince, eşim dedi ki *"Nail Bey beni sınıfa soktu, gitti. İki dakika sonra, bir memurla geldi, hakkımda başörtülü olarak derse girdiğim için tutanak tuttu!.."*

Bunları duyunca delirdim... *Bu adam, bu alçaklığı nasıl yapar*, diye söylene söylene eve geldik... Akşam eşimle değerlendirdik konuyu ve sabah eşim istifa dilekçesini yazdı, götürdü, kendi eliyle teslim etti. Bu istifa dilekçesinin nedeni, maksadımız *bu şerefsiz mahluka işlem yapma fırsatı vermemek ve bundan alacağı habisi zevki tattırmamaktı*.

Biz böyle düşünürken, aylar geçti... Her şeyi unuttuk. İstifadan beş-altı ay sonraydı, bir gün postacı kapımızı çaldı ve bir sarı zarf uzattı: İHRAÇ!

Şaşırmıştık, şaşırmakta da haklıydık!

5-6 ay önce İSTİFA eden bir insanı, devlet nasıl ihraç eder?...

Bu işte bir bit yeniği vardı. Müdür, *eski tarihle sahte evraklar düzenlemiş, istifayı da saklamış, bu hazırladığı dosyayı işleme ko-yarak Ankara'ya göndermiş!..*

Evet, yapılanın sahtecilik ve usulsüzlük olduğunu anladık.

Yargıya gitseydik, ne olurdu bilemiyorum.

Ama devlet terbiyemiz buna “*hayır!*” dedi, diye gitmedik ...

Bu devlet kurumları bir işgal altındaydı, bunun şuurundaydık ... Devlete küsmedik ... Sabrettik!..

Hanım evde oturdu, ben de işime baktım.

Zaman çabuk geçiyor... Bir baktım yıl 2003 olmuş, Ak Parti iktidar!

Bu, bizim için hiç de bir şey ifade etmiyordu ... Ne zaman-ki Nail efendi ile karşılaştım, o zaman Ak Parti iktidarının ne anlama geldiğini idrak ettim.

Üç senedir yüzünü görmediğim bu şahsiyetsizin, etrafımda fıldır fıldır döndüğünü görünce niyetini anladım.

Şahsiyetsiz uyanık: Benim Ak Parti ile yakınlığımı öğrenmiş, “*Şırnak'a mı beni sürdürür, yoksa görevden mi attırır*” travmalarına girmiş!

Bir gün yine önümü kesince, Bak dedim, *ulan onursuz, bir laik-solcu müdür bunu yapsaydı, umurumda bile olmazdı. Sen İmam-Hatip'lisin, bu şerefsizliği niye yaptın? Korkma, sana bir şey yapmayacağım... Yüzüne bile tükürmeyeceğim, tükürüğüme acırım!...*

Seni, öbür tarafta, eğer varsa imanınla Allah'a havale edeceğim. Yıkıl karşımdan, bir daha da gözüme görünme!...

Evet, 28 Şubat'ın şahsiyetsiz münafıklarından bu sadece bir örnekti. Nail Efendi, İmam-Hatip çıkışlı olduğu için te-dirginlik yaşıyordu belli ki!.. Eğer bir başörtülüğü atarsam, bu benim için iyi bir referans olur, koltuğumu korurum, düşünce-sine kapılmıştı belli ki... Bir başörtülü hoca hanım okula ge-lince, muhtemelen avuçlarını ovuşturdu... İşte fırsat ayağıma kadar geldi... diye düşündü!

“Küçük bir dünya menfaati için dinlerini satanlar!” ilâhî il-kesine kafasını çarptı!..

Bu ne şahsiyetsizlikli!..

Bize ne oldu? Hiç!..

Hanım evde oturdu, tezhip-minyatür çalıştı... Yıllar sona hükümetin göreve iade için çıkardığı kanun bile eşimi sevindir-medi: Ben alıştım bu hayata, Allah'a şükür çocukları büyüttük, tenceremiz de kaynıyor... Ülkede şu kadar öğretmen adayı atanmak için sıra bekliyor, bırak benim yerime muhtaç bir genç o kadroyu kullansın!...

Allah!.. Ve ni'mel vekil!

Herkes, o tarafa odununu kendi taşımaktadır: Nail Efendi-ler düşünsünler!..

6. Kolordu'da Kutlu Doğum Programı Yapmak

Rahmetli Özal'ın sağladığı ortam o kadar elverişli idi ki, inançlı kesimler o kadar rahattı ki, halk adeta 60-70 yıldır so-ğuk durduğu ceberrut devletle, kucaklaşmıştı, barışmıştı...

Muhafazakâr kesim, inançlarını istedikleri gibi yaşıyorlar, her türlü kültürel faaliyetlerini de, hiçbir engelle karşılaşma-dan istedikleri gibi icra ediyorlardı.

Bu kültürel faaliyetlerin en başında da “*Kutlu Doğum Haftası Etkinlikleri*” geliyordu.

Tüm vilayet ve ilçelerde bu etkinliklere Diyanet İşleri Başkanlığı ve Müftülükler önderlik ediyorlardı.

Cami içine sıkıştırılmış ve *Mevlid Kandili* gecesine hapsedilmiş, peygamberi anma işi, sosyal hayatın içine taşınmıştı. Her vilayet ve ilçede bir hafta boyunca sürdürülen etkinliklere halk da büyük bir ilgi gösteriyordu.

*Bir akşam merkezi bir camide mevlid,
başka bir akşam kültür merkezinde konferans,
bir gündüz, falan salonda sergi,
Başka bir gündüz, fişmekan yerde kermes...*

Ve ulusal televizyon kanallarında çeşitli programlar!..

Kısaca bir hafta dolu dolu Hz. Peygamber’le geçiyordu.

Bu Kutlu Doğum Haftası programlarının içinde yer alıyordum tabii olarak... Konferansların çoğunda konuşmacı ben olurum!..

Geçmiş gün, hafızam beni yanıltmıyorsa 1997 veya 1998 yılıydı. Müftülükle Kutlu Doğum Programı’nı hazırlıyorduk. Müftümüz, şu anda İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanı olan Fikret Karaman idi. Telefonla beni aradı ve heyecanlı bir ses tonuyla:

– *Hocam, Kolordu Komutanı beni aradı ve Kutlu Doğum Haftası’nda, Kolordu’da askerlere de bir konferans verilmesini talep etti. Ben de hemen programa bakıp, kendilerine döneceğimi söyledim. Ne yapacağız hocam, dedi.*

– *Hemen telefon aç, randevu iste... Geliyorum, gidelim yüz-yüze görüşelim dedim.*

Bir saat sonrasına randevu verdi komutan. Müftü Bey’le gittik. Çok güzel karşılandık, izzet-ikram gördük.

Gününü, saatini belirledik ve ayrıldık.

Program günü gittik. Eğitim alanında tüm erat bizi bekliyordu. Subaylar için de gölgelik yapılmış, sandalyeler konulmuş, yüzlerce rütbeli subay bizi asker selamı ile karşıladılar.

Müftü Bey kısa bir açılış konuşması yaptı ve konferansı vermek üzere beni kürsüye davet etti.

Tam bir buçuk saat konuştum. Müthiş bir atmosfer oluştu... Konferanstan sonra hazırlanan kokteylde tam iki saat Hz. Peygamber’le ilgili soru ve cevaplarla sohbet devam etti!..

Biz de çok mutlu olmuştuk... Kolordu’nun subay ve erat kadrosu da!..

Askerin durumu 28 Şubat’a giden yolda, böyleydi... Peygamber Ocağı sıfatı canlanmıştı kısaca!..

Ne oldu bu askere de, 28 Şubat’ta değişiverdi diye üzerinde düşünmeye başlasın lütfen herkes!..

7. Hacı Vali’ye Toplum Önünde İslâm’ı Tebliğde Bulunmak

Kutlu Doğum Haftası’nda Diyanet geniş halk kitlelerine hitap ederken, Milli Eğitim Bakanlığı daha önemli bir alanı hedef almıştı: Öğrenciler!..

Özal’ın atadığı Milli Eğitim Müdürleri, bir yıl boyunca ortaöğretim öğrencileri arasında bir yandan Hz. Peygamberle ilgili *kompozisyon yarışmaları* düzenlerken, bir yandan da okullar arası Hz. Peygamber’le ilgili “*bilgi yarışmaları*” tertip ediyorlardı.

Bu kompozisyonlar değerlendiriliyor, dereceye giren öğ-

rencilere “*Kutlu Doğum Haftası*” etkinliklerinde, halkın önünde ödülleri veriliyordu.

Okulların bilgi yarışmalarında da, finale kalan iki okul, Kutlu Doğum Haftası içinde, şehrin en büyük salonunda, şehrin protokolünün de hazır bulunduğu bir salonda, halkın huzurunda son final karşılaşmasına çıkıyorlardı.

Okullarda heyecan had safhada olurdu... Bütün şehir bu final yarışmasına kilitlenirdi.

Haliyle, her yıl bu finalde, İmam-Hatip Lisesi olurdu ve yine haliyle favori kabul edilirdi.

1997 yılının finaline İmam-Hatip Lisesi ile *Balak Gazi Süper Lisesi* kalmıştı.

Final, şehrin en büyük salonu olan Üniversitenin Oditoryum Salonu’nda yapılıyordu.

Başta şehrin Valisi olmak üzere, *Kolordu Komutanı, Belediye Başkanı, Cumhuriyet Başsavcısı, Emniyet Müdürü, Üniversite Rektörü*... Kısaca tüm protokol salondaydı. Öğretim Üyeleri, Milli Eğitim camiası ve öğrenciler salonda, yer bulamayan halk da dışarıda hoparlörden finali takip ediyordu.

Sahnede üç masa kurulmuştu: İmam-Hatip Lisesi yarışmacıları bir masada, Balak Gazi Lisesi öğrencileri diğer masada yerlerini almışlardı. Dörder kişiydiler.

İmam-Hatip Lisesi masasında, üç erkek, bir kız yarışmacı vardı. Kızın başı örtülüydü tahmin edilebileceği gibi.

Balak Gazi Lisesi’nin masasında ise üç kız bir erkek öğrenci vardı ve kızların üçü de başörtülü idiler.

Laik-seküler eğitim veren bir lisenin öğrencileriydi bunlar ve kızların kıyafetleri hiç kimsenin de tuhafına gitmiyordu...

Bu nokta çok önemli... Herkes derin derin bu nokta üzerinde düşünmeli!..

Üçüncü masada ise üç kişilik jüri vardı.

Rektör Bey'in ev sahibi olarak kısa açılış konuşmasından sonra yarışma başladı...

İlk sorulara verilen doğru cevaplar, heyecanı daha da arttırdı.

Başa baş gidiyordu yarışma...

İki taraf da Hz. Peygamber'le ilgili sorulara doğru cevaplar veriyordu...

Bu durum İmam-Hatip Lisesi için normal görülürken, Balak Gazi Lisesi'nin performansı herkesi hem şaşırtmış, hem de heyecanlandırmıştı...

20 soruluk yarışmada 17. soruya gelinmişti ve iki taraf da 16 soruyu doğru cevaplamışlardı.

17. soru Bir'i Maune (Maune Kuyusu Olayı) ile ilgiliydi ve İmam-Hatip Lisesi öğrencileri bu sorunun cevabında biraz tereddüt geçirdiler ve yanlış cevap verdiler!..

Salonda heyecan zirve yaptı...

Bu avantajı kullanan Balak Gazi Lisesi, geri kalan üç soruyu da doğru cevaplayarak, şampiyonluk ipini göğüsledi...

Salon, alkış ve sloganlarla adeta çıldırmıştı...

Salondaki İmam-Hatip Lisesi öğretmenleri, İmam-Hatip mezunu olan öğretim üyeleri, üniversite öğrencileri, halk, herkes, ama herkes çılgınca Balak Gazi Lisesi'ni alkışlıyorlardı...

Başka bir konuda bu kitle İmam-Hatip'in yanında yer alırdı. Ama Hz. Peygamber'in hayatı, siyer alanında seküler eğitim veren bir lisenin bu başarısı, ülkenin geleceği ve istikbali açısından bu insanları öylesine sevindirdi ki, sevinçten gözyaşları salonda sel oldu aktı!..

Millet, böyle bir nesil istiyordu: Bir elinde Kur'an, bir elinde bilgisayar olan bir nesil!..

Dindar doktor, dindar mühendis, dindar vali, dindar öğretmen istiyordu!..

Bu seküler lisenin öğrencilerini bu duygulardan dolayı çılgıncasına alkışlıyordu... Bu duygular onlara gözyaşı döktürüyordu.

Neyse, heyecan dalgası sükûnete avdet etti...

Sıra ödül törenine gelmişti...

Birinci gelenlerin ödülleri şehrin Valisi verecekti. İkincilerin ödülleri ise Kolordu Komutanı.

Vali Bey, sahneye davet edildi... Alkışlar arasında ağır adımlarla Vali Mehmet Canseven sahneye yürüdü. Balak Gazi Lisesi'nin şampiyon öğrencileri sıraya dizilmişlerdi. En önde erkek öğrenci, arkasında üç başörtülü kız öğrenci...

Erkek öğrenci Vali Bey'in elini öptü ve plaket ile hediye paketini aldı...

Salon alkıştan yıkılıyordu...

Sıra ikinci öğrencinin plaket ve hediye paketini vermeye gelmişti. İkinci sıradaki öğrenci, lise birinci sınıf öğrencisi, 14-15 yaşında çıtı-pıtı bir kızdı.

Vali Bey, tebrik için elini uzattı... Bu çıtı-pıtı kız Vali Bey'in elini boşlukta bırakarak, salona döndü ve "bir Müslüman kız, bir erkeğin elini sıkamaz!" diye bağırmaya başladı!..

Salon buz kesti!..

Vali, sahnede ne yapacağını şaşırdı... Baş döndü, yüzü mosmor oldu, düşmemek için yalpalamaya başladı (ki bu Vali, Mehmet Canseven'di. Emniyet kökenli, sert bir adamdı. Son derece dindardı. 65 yaşındaydı. Bu yıl Hacca da gitmişti. Namazlı-niyazlı bir adamdı, aynı zamanda yüksek tansiyonlu bir kalp hastasıydı...)

Sahnede kalp krizi geçirmediğine şaşırdım, demek ki vade henüz dolmamıştı).

Salonda şaşkınlık devam ederken, neyse ki Vali Bey 5-10 saniyelik şaşkınlıktan sonra kendini toparladı ve üçüne de elini uzat-

madan, hediyelerini adeta çarparak ellerine tutuşturdu ve sinirli bir şekilde sahneden indi...

Salonu terk edip gideyim mi, yoksa yerime oturayım mı tereddüdünü bereket versin Kolordu Komutanı engelledi ve yanına oturttu.

Herkes olayın şokundaydı.

İmam-Hatip öğrencilerine plaket ve hediye paketlerini de Kolordu Komutanı'na verdirmeyi planlamıştık. Ani bir atakla sahnedeki görevliye işaret ettim, hemen Rektörün kulağına eğildim ve onu sahneye davet ettirdim.

Rektör Bey, hızlı bir şekilde öğrencilerle tokalaşmadan plaket ve hediyelerini verdi, sahneden inerken takdimci, törenimiz bitti diyerek programı sonlandırdı.

İki dakika önce salon alkıştan yıkılırken, şimdi salonda derin bir sessizlik ve hüznün vardı...

Hiç kimse, sahne kapanırken, bu öğrencileri alkışlamadı!..

Onlar da şoktaydılar!..

Vali hışımla kalktı ve dışarı doğru yürüdü. Ben ve Rektör Bey, salonun kapısında Vali Bey'in koluna girdik ve dinlenme odasına soktuk!.. Milli Eğitim Müdürü de arkamızdaydı hemen!..

Vali Bey burnundan soluyordu zaten. Milli Eğitim Müdürü'nü karşısında görünce polislikten gelen damarıyla adama önce bir tokat patlattı, arkasından da ağzına gelen ne varsa söyledi!..

Neyse, Vali Bey'i teskin etmeye çalıştık... Milli Eğitim Müdürü de derhal sorumlular hakkında soruşturma açacağını ve onları en ağır şekilde cezalandıracağını söyledi...

Vali bey, çocuk psikolojisi üzerine sarf ettiğimiz kısa notlardan sonra biraz teskin olunca, arabasına bindirip gönderdik.

Milli Eğitim Müdürü, hemen bu çocukları çalıştıran öğretmenler hakkında soruşturma başlattı... Bir hafta sonra biz heyet halinde Vali Bey'i ziyaret ettik...

Kızgınlığı geçmişti...

Öğretmenlerin bu konuda bir suçlarının aslında olmadığını, bu kız çocuğunun ailesinin dinî anlayışı nedeniyle böyle bir çıkış yaptığını; arzu ederse, bu öğretmenlerinin cezalandırılıp tayinlerinin başka illere çıkarılacağını, ama affederseniz büyüklük sizde kalır, dışarıda bekliyorlar, her türlü sonuca da katlanacaklarını söylüyorlar, tek üzüntülerinin ise sizin üzülmeyiz olduğunu söylüyorlar, v.s. v.s. gibi laflar ettik, Vali Bey de iyice yumuşadı, öğretmenleri içeri aldı, Vali Bey'in elini öptüler... İstemedi kendisini üzdükleri için özür dilediler...

Vali Bey de onları affetti... Kısa bir nasihatvari nutuk irad etti ve konu kapandı.

Evet, sevgili okuyucu... Bunun üzerine bir de Müslüm Gündüz, Acz-i Mendiler ve Ali Kalkancı şarlatanlarının yanı sıra meydanı boş bulan, merdiven altı eğitimle üç-beş slogan öğrenmiş “Şeriat!” diye sağda solda arz-ı endâm eden, Derviş Vahdeti tipli cahil cühelânın cirit attığı ortamı gözünüzün önüne getirin ve sonra bunu fırsat görerek, bu millete o zulmü yaşatan alçakları düşünün!..

Cahil-cühelâ muhafazakarların, onlara bu zemini nasıl hazırladıklarını anlayın!..

I. Cildin sonu

II. CİLT

İDEOLOJİ ÜRETME ÇİFTLİKLERİNİN GÜNÜMÜZDEKİ HÂLİ